

GOETHE

Faust

Çeviren
İsmet Zeki Eyuboğlu

Goethe • Faust

JOHANN WOLFGANG VON GOETHE

(1749-1832)

Alman şair, tiyatro, roman yazarı ve bilim adamı. 28 Ağustos 1749'da bir devlet memurunun çocuğu olarak Frankfurt am Main'de dünyaya geldi. 1765'ten 1768'e kadar Leipzig'de hukuk okudu; burada edebiyat ve resim sanatına ilgi duymaya başladı ve çağdaşları Friedrich Gottlieb Klopstock ve Gotthold Ephraim Lessing'in tiyatro oyunları ile tanıştı. Dönemin ideallerine göre onu yetiştirmek isteyen babası Goethe'nin küçük yaşta Fransızca, Latince ve Eski Yunanca öğrenmesini sağladı. 1768'de hastalanması sonucu Frankfurt'a dönmek zorunda kaldı, iyileşir iyileşmez öğrenimini sürdürmek için Strasbourg'a gitti. Burada Herder'le aralarında büyük bir dostluk kuruldu. 1775'te tanıdığı genç Weimar Dükü Karl August, Goethe'yi Weimar'a çağırdı, onu kendine özel elçilik danışmanı atadı ve "von" unvanını verdi. 1786'da görsel sanatlara duyduğu ilgi sonucu "ebedi kent" Roma'ya gitti. Burada çeşitli görsel sanat yapıtlarını yakından tanıma olanağını buldu, doğa bilimleri ile uğraştı, özellikle botanik çalışmaları yaptı. 1794'te Jena'da tanıştığı Schiller'le aralarında sağlam bir dostluk oluştu. Şair-felsefecinin 1805'teki ölümü Goethe'yi derin bir yalnızlığa itti, daha sonra Weimar'a taşındı.

Goethe'yi dünya ölçüsünde üne kavuşturan *Genç Werther'in Acıları* adlı mektup-romanı, 1774'te yazıldı. Alman edebiyatının bu en büyük romantik yapıtının kendini klasik olarak görmek isteyen ve romantiği "hasta" sayan bir şairin kaleminden çıkmış olması ilginçtir.

Goethe, Alman edebiyatının estetik-felsefi idealizminin, coşkunluk akımının (*Sturm und Drang*) ve klasik dönemin Schiller'le birlikte en önemli temsilcisi sayılır. Yaşamı boyunca dönemin büyük ustaları Hegel ve Beethoven'la sıcak bir ilişki vardı, her ikisiyle de sürekli yazışmıştı.

GOETHE'NİN DİĞER YAPITLARI

Kavuşma ve Ayrılış

Mayıs Şarkısı

Gezginin Fırtına Şarkısı

Genç Werther'in Acıları

Balıkçı

Cinler Kralı

İphigenie Tauris'de

Tarquato Tasso

Kurnaz Tilki

Wilhelm Meister'in Çıraklık Yılları

Gönül Bağları

Wilhelm Meister'in Seyahat Yılları

Doğu-Batı Divanı

Yeni Şarkılar

Roma Ağrıları

Marienbad Ağrıları

Sevgilinin Keyfi

Suçları Katılanlar

Egmont

Hermann ve Dorothea

Şiir ve Gerçeklik

İtalya Seyahati

JOHANN WOLFGANG VON
GOETHE

Faust

Çeviren
İsmet Zeki Eyuboğlu

SOSYAL YAYINLAR

Dünya Klasikleri
FAUST / Goethe
Çeviren İsmet Zeki Eyuboğlu

Kitap ve Kapak Tasarım: Girişim Dizgi & İzlenim Yapım
Baskı: Kitap Matbaacılık

Sayfa düzeni: *New Baskerville* 9/12

ISBN 975-7384-15-1

BİRİNCİ BASIM: Ekim, 2001

© Sosyal Yayınlar, Babıali Caddesi , No: 14 Cağaloğlu — İstanbul

Tel: (0212) 5277982 — (0212) 5221894

WEB SAYFASI: <http://www.kitapnet.com>

E-POSTA: kitapnet@izlenim.com

FAUST

İÇİNDEKİLER

FAUST I

Adayış	13
Sahnedeki Ön Oyun	15
Gökte Prolog	24
Tragedyanın Birinci Bölümü	
Gece	30
Kapının Önünde	49
Okuma Odası	81
Leipzig'de Auerbach Meyhanesi	
Eğlenceli Gençler	107
Büyücülerin Mutfağı	129
Akşam	
Ufak, Düzenli, Güzel Bir Oda	151
Cadde	173
Bir Bahçe Köşkü	187
Orman ve Mağara	190
Gretchen'in Odası	198
Marthe'nin Bahçesi	200
Çeşme Başında	
Gretchen-Lieschen Bir Testiyle	209
Gece	
Gretchen'in Kapısı Önündeki Sokak	214
Kilise	223
Walpurgis Gecesi	227
Walpurgis Gecesi Düşü Ya da	
Oberon'la Titania'nın Gökemli Düşünü	
Perde Arkası	248
Üzgün Gün - Ova	258
Gece - Açık Ova	263

FAUST II

Birinci Perde	279
İmparator Sarayı – Taht Salonu	284
Yanları Bölmeli Geniş Bir Salon	
Süslenmiş, Maskeli Balo İçin Düzenlenmiş	299
Kıvanç Bahçesi – Sabah Güneşi	337
Karanlık Giriş	348
Tören Salonu	
Sisli Bir Aydınlık	361
İkinci Perde	
Yüksek Kubbeli, Dar, Gotik Bir Oda	374
Laboratuvar	386
Eski Walpurgis Gecesi	
Pharsalus Kırıkları, Karanlık	397
Yukarı Peneios'ta	402
Aşağı Peneios'ta	413
Ege Denizinin Kayalı Koyları	
Ay Dorukta	451
Üçüncü Perde	
İsparta'da Menelaos'un Sarayı Önünde	474
Kalenin İç Avlusu	507
Sahne Baştan Başa Değişir	526
Dördüncü Perde	
Yüksek Bir Dağ	549
Dağın Ön Bölümünde	565
Öteki İmparatorun Otağı	
Taht, Zengin Bir Donatım	586
Beşinci Perde	
Çevre Açık	602
Yoğun Gece	614
Gece Yarısı	
Kurşun Rengi Giysili Kadınlar	618
Sarayın Büyük Ön Avlusu	
İşıldaklar	626
Gömme Töreni	631
Dağ Geçitleri	
Orman Kayalık İssizlik	642

FAUST I

FAUST'UN SERÜVENİ

Alman yazınının evrensel boyutlara varan başlıca yapıtlarından biri olan Faust'un, içeriği gibi serüveni de şaşırtıcıdır. Gerçekte bir Alman halk öyküsü olan Faust, Goethe'nin ilgisini çektikten, onun elinde yeniden biçimlendikten sonra, Almanya'nın sınırlarını aşmış, evrensel alanda büyük bir ilgi toplamıştır. Alman yazmım inceleyen kimi kaynakların bildirğine göre, Goethe gençlik yıllarında "Faust" adı çevresinde yoğunlaşan halk öykülerini okumuş, uzun süre bunların etkisinde kaldıktan sonra bu halk ürünleriyle yakından ilgilenmiştir. Lessing'in "Faust"la ilgili ilk yazısı 1750'de yayınlanmıştı. Bu yazı da Goethe'yi başka yönden etkilemiş olabilir. Goethe'nin bu halk öyküsüne yönelmesi bu yayından sonra da olabilir, bu konuda kesin yargıya varmak tartışma götürür.

Bu konunun kaynağını araştırma eğilimi onu Alman halk yazmım ile yüz yüze getirmiştir. Nitekim, Goethe'nin 1771 dolaylarında kendini bu konuya verdiği biliniyor. 1775'te Faust'u, kendi yöntemine göre düzenlemiştir. (Bu ilk çalışma, 1887'de Goethe'nin ölümünden sonra

yayınlanmıştı). Buna yaygın adıyla “Urfaust” deniyor. Ancak Goethe 1775’te Faust’u Weimar’a götürür, orada çalışmalarını sürdürür. 1797’de Schiller’in baskısıyla konuyu yeniden ele alır, 1805’te yapıta son biçimini verir. Goethe, 1829’da bu yapıtı “Faust I” adıyla yayımlar. Goethe yapıtın birinci bölümünü ana çizgileriyle düzenler, ikinci bölümünü de beş perdelik bir tiyatro ürünü olarak sona erdirir. Böylece ilk bölüm 4610’u aşkın dize olarak, ikinci bölüm ise o sayıya eklenen dizelerle 12111 dizeye ulaşır. Goethe, ilk bölümü olduğu gibi şiirleştirip bırakır, ikinci bölümü ise beş perdelik bir oyun olarak bütünlüğe ulaştırır.

Faust’un birinci bölümündeki yaygınlığa karşın derinliği azdır, söylenceseldir. Oysa ikinci bölümde yer yer şaşırtıcı derinleşmeler, felsefeye özgü sorunsal düşünceler ağırlık kazanır. Bu ikinci bölümde işlenen sorunların hepsi insan karakterinin girintili çıkıntılı kıvrımlarıdır. İnsan, düz yolda yürüdüğü oranda sayısız sapaklarda da dolaşır. İçten gelen çelişkilerin şaşırtıcı çıkmazlarında insan; şaşırır, düşünen, ideler ülkesinde dolaşan Platoncu bir gezgine benzer. Goethe’nin Platon’un idealizminden yararlandığı, nesnel bir gerçekçilikten hep uzak kalmak istediği kolayca anlaşılır. Özellikle insan karakterini eşleyen bölümlerde engelsiz bir subjektivizmin ayak seslerini duymamak elde değildir.

Goethe, insanı, olduğu gibi nesnel gerçeklikler içinde görmez, olması gerektiği gibi

göstermenin etkisi altında kaldığını açıkça sergiler. Platon'da olduğu gibi, Goethe'de de insan birtakım çözümü olanaksız sorunlara çevrilmiştir. Bu sorunlar, içinde yaşadığımız dünya ile tasarladığımız ideal dünyanın sınır çizgileri üzerinedir.

İkinci bölümde okuyucunun ilgisini çeken başlıca konu, yaşayan insanın kendini düşünceleriyle oluşturduğu bir ortamda görmesidir. İnsan erdem, doğruluk, bilgelik, dinsel, ahlak, tüze, estetik gibi değişik sorunlarla uğraşma gereğinde kalan, ancak bu konularda kesin yargıya varamayan bir varlıktır. Bu düşünce Kant'tan geliyor. Goethe'nin tinsel varlık alanında insana verdiği düşünsel-inançsal ağırlık, bir yandan Hegel'e, bir yandan da ortaçağ tanrıbilimciliğine değin uzanır. Bir yanda aşırı bir inanç saygısı, bir yanda aşırı bir çelişkilerle boğuşma, yadsıma eğilimi sezilir, okuyucu burada Goethe'nin yürüyüş çizgisinde hangi ışıldağı tuttuğunu saptamada güçlük çekebilir. Bu tartışmayı Goethe uzmanlarına bırakarak burada keselim.

Bizim örnek aldığımız çeviri, Goethe'nin 1829'da düzenlediği yapıtm 1950 basımıdır. (Stuttgard-Botnang von Reclams-Universal-Bibliothek'tir.)

Çevirimizde yanlışlarımızı, eksiklerimizi gösterecek kimseye karşı saygıdan, sevgiden başka sözümüz olmayacak. İ.Z.E.

ADAYIŞ

Yaklaşmaktasınız yine, titrek görüntüler
Eskiden bulanık bakışlarıma çarpan.
Sımsıkı tutayım mı şimdi sizi?
Yoksa bir eğilim mi sezdiğim o kuruntuya
karşı?

Bastırıyorsunuz hep, bastırın bakalım, 5
çevremde
Sisler, dumanlar içinden yükselerek beni alt
etmeye.
Titriyor gencecik yüreğim, seziyorum,
hepinizin
Çevresinden yayılan büyülü havadan.

Mutlu günlerin görüntüleridir sizinle gelen, 10
Kimi sevecen gölgelerdir önümde yükselen,
Eski, yarı unutulmuş bir öykü gibi belirir
Gözlerimin önünde o ilk sevgi, bir de
gönüldeşlik,

- Yenilenen acılar, bir de yakınmalar boyuna
Yaşamın şaşırtan oyuklarından çıkan, yayılan,
15 Güzel saatlerin mutluluğuna kanan, yanılan,
Benden önce göçen güzel insanların adlarıdır
anılan,
Duymuyorlar artık ilk söylediğim türküleri
Daha kendilerine, o canlar, toz duman olmuş
O sevecen kalabalık dağılmış, ne yazık
20 O ilk yankı yok olup gitmiş.
Etkiliyor yabancıları da şarkım,
bilinmeyenleri,
Eziyor yüreğimi onların alkışları bile, sıkıyor,
Eskiden şarkılarımdan kıvanç duyanlar,
yaşıyorlarsa
Şimdi, dünyanın her yanına dağılmışlar.
25 Bir özlem içimde kısıvrak tutmuş beni,
Unuttuğum, tinlerin sessiz, olgun ülkesine
duyduğum,
Yüzüyor anlamsız sesler içinde, boşlukta
şarkım
Bozuk düzen çalgılardan çıkan mırıltılar gibi,
Bir ürpermedir beni saran, gözyaşları yine
gözyaşları,
30 Seziyorum, inceliyor, yumuşuyor katı yürek,
Benden uzaklarda şimdi benim olan ne varsa,
Görüyorum, bence birer gerçek, tüm yok
olanlar da.

SAHNEDE ÖN OYUN
MÜDÜR, TİYATRO OZANI, GÜLEÇ KİŞİ

MÜDÜR

Siz ikiniz, evet siz çok kez bana
Sıkıntılar içindeyken yardım ettiniz,
Söyleyin, nedir Alman ülkelerinde 35
Umduğunuz bizim bu çabamızdan?
Çok isterdim bu halkın gözüne girmeyi ben,
Özellikle yaşadığınızca yaşatanın.
Dikilmiş direkler, çakılmış tahtalar,
Bir eğlencedir beklediği her bireyin. 40
Kaldırmışlar kaşlarını bekliyorlar oturdukları
Yerlerde, eğlenmek, sevinmektir dilekleri
hepsinin.
Bilirim halkın gönlüne girmeyi, onunla
uzlaşmayı,
Böyle güç bir durumda kalmamıştım yine,
Alışkın değil onlar böylesine yüksek 45
başarılarla,

- Şaşırtır insanı çok okumaları.
 Ne yapsak hep yeni, hep özgün anlamlı bir
 Yapıt koymak için ortaya, onların gözüne
 girmeye?
 Sevinirim görürsem kalabalıkların akın akın
 50 İtişip kakışarak koştuğunu kulübemize,
 Bağrışıp çağrıştığını, daracık kapıdan girerken
 Ne denli sıkıştığını, sabahın dördünden önce
 Gişeye varmak için birbirini ezdiğini,
 didiştğini,
 Kıtlık günlerinde ekmek almak için önlerinde
 55 Fırınların, yığılır gibi karne için
 Sıkboğaz ettiğini, birbirini görürsem.
 Ancak bir ozan yaratabilir bu tansığı, değişik
 İnsanları etkiler, senin işindir bu, gönüldeşim.

OZAN

- Söz açma bu karmaşık topluluktan bana,
 60 Kaçıyor, ilk bakışta bunlara, esin perisi.
 Gösterme bana sakın bu dalgalanan
 kalabalığı,
 İstemem, çekiyor, sürüklüyor beni bir
 çevrintiye.
 Sessiz bir gök oylumuna götür beni,
 Ozanın içinde çiçekler açtıran yere, içimizi
 65 Kıvrandıran, orada yeşersin yardımıyla
 tanrısal
 Bir elin, gönlümüzün tanrıçası sevgi, dostluk.
 Yazık! İşte şurada yüreğimizin derinlerinden
 taşan,
 Titreyen, kekeleyen dudaklarımızdan çıkan,

Başarısız, sonra başaran, öyle görünen,
 hepsini
 Acımasız bir baskınm, birden bire, yuttuğu. 70
 Bunlar, geçtikten sonra aradan nice yıllar
 Olgun, yetkin biçimde yeniden ortaya
 çıkanlar.
 Parlayan, birden beliren nesneler gelir geçer,
 Gelecek kuşaklar için kalanlar gerçek, hep.

GÜLEÇ KİŞİ

Duymasam adını bile gelecek kuşağın, 75
 istemem.
 Peki kim eğlendirirdi bugünün kuşağını?
 Eğlensin artık, eğlenmek isteyen bu kuşak.
 Yiğit bir gencin varlığı gerekli
 İyidir sanırım her zaman. 80
 Güzel konuşmayı bilen halkın öfkesinden
 Kaygılanmayan, ürpermeyen, çekinmeyen,
 Daha da coşmak için, atılmak için, güvenli,
 Çevresinde büyük bir topluluk görmek
 isteyen.
 Doğru olun, yiğit olun, topluma örnek olun, 85
 Bırakın böyle koroyla düş kurmaları, atın
 Bir yana us, anlayış, duygu, tutku ne varsa,
 Bırakmayın çılgınlığı da, söyleyin şarkınızı!

MÜDÜR

Yeterince davramın, özellikle, kaçınmayın!
 Seyre gelenler, en sevdiğini görmek isterler. 90
 Şaşkınlıktan açılsın gözleri seyircilerin,

- Ağızları da, geçsin kendinden hepsi,
 büyülensin,
 Sürüklensin gösterdiğiniz oyunun ardından.
 Çok sevildiniz demektir bunları başarinca.
- 95 Yığınları yığınlara bağlarsınız böylece.
 Kişi beğendiğini arar, seçer kendince.
 Çok başaran çok kimseyi çeker kendine,
 sevilir,
 Mutluluk duyar, kıvançla çıkar kişi tiyatrodan.
 Birçok bölüme ayırın oynayacağınız oyunu,
 bölün!
- 100 Sevindirir sizi böyle bir oyun, kazandırır.
 Kolay ortaya konması, düşünülmesi gibi,
 bunun.
 Neye yarar bir bütünlük içinde sunulan oyun?
 Sonunda yine halktır onu didik didik eden.

OZAN

- Anlamazsınız ne denli kötü olduğunu böyle
 sanatın,
- 105 Gerçek sanatçıya çok az yaraştığını!
 O soylu bayların saçmalıkları, görüyorum
 Birer örnek olmuş sizin için.

MÜDÜR

- Aldırmam böyle kınamalara ben, üzülmem;
 İyi düşünen, güzel etkilemek isteyen insan
- 110 Yararlanmalı, gerçekten, en iyi araçlardan.
 İyi seçin kolay yarılan yumuşak odunu,
 Bir de kimler için yazdığınızı, düşünün!

Kimi can sıkıntısından sürüklenir buraya,
 Kimi tuka basa doyurur karnını bol sofradan,
 En kötüsü tüm olup bitenlerin burada 115
 Gazete okuyup gelenlerin bulunması.
 Üzer bizi, maskeli baloya koşar gibi gelenler,
 Duyulan ilgidir ayaklarını kanatlandıran,
 Bayanlar hep süslenip püslenenler,
 Karşılıksız oyuna dalanlar, işlere girişenler. 120
 Ne düşler durursunuz, ozanlar tepesi
 Parnass'ta?
 Neden sevindirir sizi dopdolu bir tiyatro?
 Yakından görün o iyilikseverleri!
 Yarı soğuk, yarı katı yüreklidir onlar
 Kimi tiyatrodan sonra bir kâğıt oyunu düşler, 125
 Kimi güzel bir kızın koynunda tatlı bir gece.
 Siz mutsuz deliler, neden acı çeker elinizden
 O güzelim, sevimli esin perileri?
 Size diyorum, size, çok ürün koyun ortaya
 çok,
 Ancak böyle sâpmazsınız ereğinizden, 130
 Siz, kandırmaya bakın insanları, yoldan
 çıkarın,
 Çok güçtür onları sevindirmek, esenlemek...
 Nedir gönlünüzü çeken? Yanmak mı
 yakınmak mı?

OZAN

Git, kendine başka bir uşak ara, sen!
 Ozan, en yüksek bir yetkiyi, doğanın 135
 kendisine
 Verdiği insanlık hakkını, senin keyfin için,
 Alçakça, soysuzca kullansın öyle mi!

- Neden, tüm gönülleri taşırır, ozan?
 Neyledir onun tüm nesnelere üstünlüğü?
 140 Göğsünden taşan o yankı değil mi
 Gönünde bütün dünyayı yeniden kuran?
 Dönerken sonsuzluğun akışında örgünün
 doğası
 Gelişigüzel, eğmek için ipliğini, durmadan,
 Tüm varlığı oluşturan düzensiz yığından
 145 Uyumsuz, karmakarışık sesler çıkarken
 Akıntıya kapılan, sürüklenen yığından
 Ozan değil mi güzel bir dünya çıkarmaya
 çalışan?
 Kimdir içe kapanık bireyleri genel törene
 Çağırın, görkemli bir uyumun tadına
 vardırın?
 150 Kimdir tutkular kasırgasını kudurtan,
 tutuşturan,
 Akşam kızılığını görkemli duygularla
 yalımlandıran?
 Kimdir serpen güzelim bahar çiçeklerini
 Sevgilinin geçtiği yollara tümünden?
 Kimdir dağınık, önemsiz yeşil yapraklardan
 155 Her üne yaraşan bir görkem çelengi ören?
 Kimdir gökleri güvenli kılan? Tanrıları
 birleştiren?
 Ozanda görünen insan gücü.

GÜLEÇ KİŞİ

- Öyleyse, kullanın bu güzel güçleri de
 Gösterin ozanca başarılarınızı,
 160 Bir sevgi serüvenine kapılmış gibi!
 Yaklaşsınız birine gelişigüzel,
 duygulanırsınız,

Tutulursunuz, git gide gönül verirsiniz ona,
 Ayrılmak gelmez içinizden daha, artar
 kıvancınız,
 Azıtırınız, tutuşursunuz, geçersiniz
 kendinizden,
 Gelir acılar, bilmeden, bir roman çıkar ortaya. 165
 Böyle bir oyun sergilediniz bize de!
 Girin insan yaşamının içine iyice!
 Her birey yaşar, oysa çokları bilmez yaşamı,
 Ancak tuttuğunuz yeridir ılgınç, yaşamın.
 Açıklık azdır çok renkli tablolar da, 170
 Yanılgı çok, oysa gerçeğin aydınlığı az,
 Böyle yapılır içkinin en iyisi
 Tüm dünyayı serinleten, dirilten.
 Toplanır gençliğin en seçkin kesimi
 Oyununuz önünde, dinler ilgiyle bu yorumu, 175
 Emer her duyarlı tin, yapıtınızdan
 Bu büyüleyen besini, başlar birinde, ötekinde
 Yürekten gelen bir taşkınlık, kıvanç,
 Görür örneğini, karşısında, gönlünde
 taşıdığının.
 İştten değil artık ağlamak da, gülmek de. 180
 Kutsarlar taşkınlığı, sevinirler düşiere
 dalmakla:
 Etkilemez olgun kişiyi bunlar. sevindirmez,
 Ancak gelişmekte olanın açılır, genişler gonlü.

OZAN

Getir geri bakalım şimdi sen de bana,
 O yetişmekte olduğum yılları yeniden, 185
 O şarkılarımın fişkırdığı kaynağı
 Durmadan, bana yenilikler yarattıran,

Bir daha, bütün sislerle kaplanmış gibi
Dünyamı, bana büyük başarı söz veren
tomurcukların

- 190 Çıktığı, bütün oylumları süsleyen, dolduran
Binlerce çiçek derdiğim çağları.
Boşken elim avucum, mutluydum yine,
Tutkundum gerçeğe, severdim yalanı da.
Ve o taşkın duyguları bana veren,
195 O derin, acılar dolu mutluluğu da.
Hıncın gücünü, bir de sevginin erkini.
Getir gençliğimi geri, ver banal

GÜLEÇ KİŞİ

- Ey delikanlı, iyi gönüldeş, hepsi gerekirdi
bunların,
Bir meydan savaşında sıkıştıran düşmanların,
200 Olsaydı, tüm gücüyle boynuna sarılısaydı
En güzel, sevimli kızlar,
Erişilmesi güç, uzun bir koşunun başarı
çelengi
Göz kırpsaydı sana, yorucu bir dansın
205 Sonrasmda içmiş, bitkin geçseydi geceler.
Ancak, şu bilinen çalgıyı
Kıvançla, sevinçle kavramak,
Bilinmeyen bir ereğe doğru koşmak
Dolaşık yollardan eğriler çizerek ilerlemek,
210 Bunlar birer görev siz yaşlı baylar için,
Azalmaz bundan dolayı size saygımız,
Çocuklaştırmaz, söylendiği gibi, yaşlılık,
Gerçek çocuklar diye görür bizi şimdi bile.

MÜDÜR

Yeterince söz edildi, burada,
 Bırakın beni, yaptığınız işi göreyim artık! 215
 Koltuklarken birbirinizi
 Çok daha yararlı işler görülebilirdi.
 Ne işe yarar birbirini göğе çıkarmak?
 Kazanç sağlamaz kimseye duraksamak.
 Ozan diye çıkmışsınız ortaya, 220
 Gösterin öyleyse şiirin gücünü!
 Bilirsiniz bize gerekeni,
 Doyasıya içmek isteriz içkinin güçlüsünü;
 Yapın, göreyim, elinizden geleni, durmayın!
 Kalmasın yarına bugünün işi. 225
 Boş geçirilmemeli bir gün bile,
 İşin yakasından tutmalı, yiğitçe,
 Gücün yettiği ne varsa yapılmalı,
 Yarı yolda kalmasın direnin, işi,
 Sürdürür etkişini direnen, bilir gereğini. 230
 Bilirsiniz Alman sahnelerinde
 Dener elinden geleni kişi.
 Esirgemeğin siz de, benden, bugün
 Donatımları da, araçları da tiyatrodan.
 Yararlanın gökyüzünün ufak-büyük ışığından,
 İstedığınız gibi kullanın yıldızları;
 Yararlanın sudan, ateşten, kayalıklardan, 235
 Eksiği yok hayvanların, kuşların bu konuda.
 Dolaşın şu daracık tahta barakanın içinde
 Tüm evrenin çevresini, sonra 240
 Yönelin uygun bir hızla, dünyanın içinden
 Geçerek gökten cehenneme doğru!

GÖKTE PROLOG

TANRI-GÖKYÜZÜ ORDULARI

SONRA MEPHISTOPHELES

ÜÇ BAŞMELEK ÖNE GEÇERLER

RAFAİL

Gürlüyor güneş, eski yöntemiyle,
Kardeş gök katlarının yarış şarkısında,
245 Bitirirken yazgının çizdiği yörüngeyi
Bir yıldırım gümbürtüsüyle.
Güç veriyor bakışı meleklerle,
Kimse kavrayamazken derin anlamım;
O anlaşılmaz yüce yapıtlar
250 İlk günkü gibi görkemli.

CEBRAİL

Hızla, anlaşılmaz bir hızla
Dönüyor yörüngesinde yeryüzü görkemli;

Yer değiştiriyor cennetin aydınlığı da
 Derin ve korku salan geceyle;
 K  p  r  y  r deniz geniş akışlarında 255
 Derin diplerinde kayaların,
 Kapılmış kaya da, deniz de
 Sonsuz hızına, sürükleniyor, gök katlarının.

MİKÂİL

Gürlüyor yarışır gibi kasırgalar da,
 Denizden karaya, karadan denize, 260
   fkelenmiş hepsi, çekiyorlar
 Bir derin etkinin zincirini tüm   vreye.
 Yalımlanan bir yıldırım aydınlığı korkunç
 G  kg  r  lt  s  nden önce, daracık yolda.
 Ey tanrı, kutsayan senin el  ilerindir 265
 Bugünün tatlı dönüşümlerini.

    B  RDEN

G    veriyor bakışı meleklerle,
 Kimse kavrayamazken derin anlamını;
 O anlaşılmaz yüce yapıtlar
 İlk günkü gibi görkemli. 270

MEPHISTOPHELES

Ey tanrı, yine yaklaşarak bizden
 Soruyorsun, olup bitenleri dünyada,
 Alışmışsın severek beni görmeye,
 Bak, uşakların arasındayım ben de, karşında.
 Bilmem görkemli sözler söylemeyi, bağışla, 275

- Eğlense bile benimle tüm çevremdekiler;
 Gülerdin becerim karşısında sen de
 Bırakmasaydın gülme alışkanlığını.
 Bilmem güneşten, dünyalardan söz etmeyi,
 280 Bildiğim insanların acı çektikleridir ancak.
 Dünyanın küçük tanrısı, değişmeden kalan,
 İlk günkü görkemini koruyan.
 Yaşardı biraz daha mutlu, vermeseydin
 Ona gök ışığından bir parıltı;
 285 Us diyor bu parıltıya, tüm hayvanlardan
 Daha hayvan olmak için yararlanıyor ondan.
 Kayranıza sığınarak söylüyorum, bana göre
 Uzun bacaklı bir ağustos böceğine benzer o,
 Öteye beriye uçan, uçarken sıçrayan,
 çimenlerde
 290 Eski şarkıcığını söyleyen, hep kalsa
 Otlar arasında ne iyi olurdu!
 Her pisliğe burnunu sokmadan dursa.

TANRI

- 295 Başka söyleyecek sözün yok mu bana?
 Hep yakınmak için mi gelişin senin?
 Başka doğru yok mu sence yeryüzünde?

MEPHISTOPHELES

Yoktur, tanrım, gerçekten çok kötüdür orası
 hep.
 İçimi doğrar acılar içinde yüzen insanlar,
 Üzmek gelmez benim elimden bile bu
 düşkünleri.

TANRI

Faust'u tanır mısın sen?

MEPHISTOPHELES

Doktoru mu?

TANRI

Benim uşağımı!

MEPHISTOPHELES

Doğru! Özel işlerinizi göreni. 300
 İnsanca değil yiyip içmesi bile dangalağın.
 Hep uzaklara sürüklüyor onu tutku,
 Biliyor kendi de çılgınlığını yarı yarıya;
 İsteddiği gökyüzünün en güzel yıldızları,
 Bir de yeryüzünün en tadına doyumaz işleri, 305
 Ne varsa tüm yakında, tüm uzakta
 Yetmez doyurmaya taşkın gönlünü.

TANRI

Pek açık olmasa da benim için yaptıkları
 Aydınlığa çıkaracağım onu yakında.
 Bilir bahçeci yeşeren bir fidanı 310
 Yemişlerle, çiçeklerle süsleyeceğini gelecek
 yılların.

MEPHISTOPHELES

Var mısınız? Çıkacak elinizden, yok olacak!
Bir kolaylık sağlayın bana, görün, onu
Nasıl yanıltıp kendi yoluma çekeceğimi.

TANRI

315 O, yaşadığı sürece bu yeryüzünde
Yasak yoktur senin için.
Didindikçe yanılır insan.

MEPHISTOPHELES

Kutlarım sizi ben de, sevmedim uğraşmayı
Ölülerle ben de. Dolgun ve yumuşak
320 Yanakları severim en çok, bayılırım.
Durmam bir ölü için evde ben;
Farenin yanında bir kedi gibiyim ben de.

TANRI

Bu çok iyi, sana bırakıyorum onu!
Çıkar bu tini öz kaynağından,
325 Sürükle tutabilirsen onu da
Kendi yolunda bir uçuruma doğru, senin,
Ancak, utan, öğrendiğin zaman
İyi bir insan karanlıklar içinde bunalırken
Ayrılmak istemez doğru yoldan.

MEPHISTOPHELES

330 Bu da güzel! Ancak uzun sürmeyecek daha.
Yılmam giriştiğim işten, kaçınmam.

Ancak ulaşırsam ereğime bir gün izninizle,
Başarımla kabartacağım göğsümü.
Toz toprak yiyecek o da seve seve
Yengem ünlü yılan gibi. 335

TANRI

O gün özgürce çıkabilirsin karşıma;
Ben tiksinnemişim senin gibilerden.
Gerçekten kaçan tinler içinde
Şeytandır en çok beni tedirgin eden.
İnsan üşenebilir çalışmaktan, kaçınabilir, 340
Sever kesinlikle dinlenmeyi;
Bir arkadaş diye veriyorum ona ben de
Kandıran, yanıltan, etkileyen şeytanı.
Oysa sizler, tanrının öz oğulları,
Sevinin bu dipdiri, bol güzellikler içinde! 345
Sonsuzca yaşayan, etkileyen, yaratan
Kucaklasın sevgiyle, sevecenlikle sizi,
Bırakın bulanık görüntüleri
Pırıl pırıl düşüncelere dönüştürün kuşkuları!
(Gök kapanır, başmelekler dağılırlar).

MEPHISTOPHELES

(Yalnız)

Severim bu yaşlı kişiyi görmeyi zaman zaman, 350
Sakınırım onu kırmaktan,
Ne güzeldir büyük bir kimsenin
Böyle insanca konuşması şeytanla.

TRAGEDYANIN BİRİNCİ BÖLÜMÜ

GECE

(*Faust* yüksek kubbeli, dar, gotik biçimli bir odada, tedirgin bir durumda, yazı masasının önündeki koltukta.)

FAUST

- Ne yazık ben! Felsefe,
355 Hukuk ve tıp,
Dahası, çok yazık tanrıbilim
Bile okudum, tüm gücüm yettiğince.
Buna karşın, yine ben, düşkün bir dangalak!
Eskiden neysem oyum yine;
360 Öğretmen diyorlar, doktor diyorlar bana,
Nerdeyse on yıldan beri çekiyorum
Bir aşağı, bir yukarı tutup burunlarından

Tüm öğrencilerimi, bir öteye, bir beriye
Görüyorum, buna karşın, bir nesne
bilmediğimizi!

İşte budur benim de yüreğimi yakan. 365
Daha becerikliyim tüm yaygaracılardan,
Doktorlardan, öğretmenlerden, yazarlardan,
papazlardan,

Etkilemez beni kuşku, duraksama, kaygı,
Ne cehennemden korkarım, ne de şeytandan
Buna karşın yoksunum tüm sevinçlerden, 370
Sanmam doğru bilgim olduğunu,
İnsanları bayındır kılıp doğru yola
getireceğimi,

Onlara bilgi vereceğimi.
Ne param var, ne malım, ne soyluluğum,
Ne görkemim, ünüm bu yeryüzünde. 375
Daha çok yaşamak istemez, böyle, bir köpek
de!

Bu yüzden verdim kendimi büyücülüğe,
Tin'in gücüyle, onun ağzından
Öğrenebilir miyim diye; kimi gizemleri;
Acı ter dökmeden bilmediklerimi söylemeyi, 380
Dünyanın en derinlerinde
Neler varmış anlamak,
Bütün etkin güçleri,
Yaşamsal özleri görmek,
Boş sözler söylememek için. 385

Son görüşün olsun ey dolunay
Çektiğim acıyı benim,
Ben, kimi gece yarısına değin oturur
Beklerdim doğuşunu bu masa başında senin;
Sonra kitapların, kâğıtların üzerinde 390
Görünürdün bana, sen üzgün gönüldeşim!

- Yazık! Çıkabilsem doruklarına dağların
 O güzel aydınlığında yürüsem, uçuşsam
 Çevresinde tinlerle mağaraların,
 395 Gezinsem alacakaranlığında, çimenlerde,
 Sıyrılısam tüm bilgi sislerinden,
 Yıkansam çiylerinde, gönensem;
 Yazık! Bu zindanda mıyım daha?
 Uğursuz ve sisli bir duvar deliği,
 400 Sevimli gök ışığı bile
 Bulanıyor sızarken boyalı camlardan içeri!
 Daralmış büsbütün böceklerin deldiği,
 Tozlarla kaplı kitap yığınlarıyla oyuk,
 Yükselmiş kubbeye değin
 405 İslenmiş bir kâğıt yığını,
 Şişeler, kitaplar yığılmış firdolayı,
 Araçlar atılmış üst üste bir kıyıda,
 Atalardan kalma ne varsa konmuş, içerde
 İşte senin dünya! Buna dünya denirse!
 410 Sorar mısın daha, neden yüreğin
 Daralır, sıkışır, bunalır göğsünde?
 Neden bilinmeyen bir üzüntünün
 Sende, yaşam akışını önlediğini?
 Canlı bir doğa yerine, şu tanrının
 415 Yaratıp içine insanları doldurduğu,
 Senin çevrende hep isler, küfler içinde
 Hayvan kaburgaları, insanların bacak
 kemikleri.

- Kalk! fırla! git geniş ovalara!
 Bu gizemlerle dolu kitabı,
 420 Hani Nostradamus'un elinden çıkan
 Yoldaş olarak yetmez mi sana?
 Öğrenirsin yıldızların gidişi,
 Aydınlatırsa senin içini doğa,

Uyanır içinde bir gizli güç, öğrenirsin
 Bir tinin başka bir tinle nasıl konuştuğunu. 425
 Dalma şimdi boş düşüncelere burada
 Kutsal belirtileri anlamak için:
 Uçuyorsunuz yanımda ey tinler
 Yanıtlayın sesimi duyuyorsanız!
 (Kitabı açtı, evrenin tinsel belirtisini gördü.)
 İşte! Bir kıvanç kaplıyor bunu 430
 Görünce tüm duygularımı!
 Seziyorum genç, kutsal bir yaşam mutluluğu
 Yeniden yalınlanır akar sinirlerimde,
 Damarlarımda. Bir tanrı mıydı yoksa içimin
 Taşkınlığını dindiren, gönlümü 435
 Sevinçle dolduran, gizemli bir etkiyle
 Çevremi kuşatan doğal güçleri yaratan,
 Tüm bu belirtileri yazan, ortaya çıkaran?
 Yoksa bir tanrı mıyım ben de? Anlıyorum,
 şimdi!
 Görüyorum bu salt çizgiler içinde, 440
 Ruhumun önünde yatan yaratıcı doğayı.
 Anlıyorum şimdi, bilgenin söylediğini:
 "Kapalı değildir tinler evreni;
 Anlığın gitmiş, gönlün ölmüş senin!
 Kalk ey öğrenci, bırak üzüntüyü 445
 Yıka sabah kızılığıyla ölümlü göğsünü!"
 (Belirtiye bakar.)
 Bir bütün oluşturuyor hepsi,
 Biri ötekinin içinde yaşayan, etkileyen!
 İniyor, çıkıyor göksel güçler,
 Uzatarak altın kovaları birbirlerine! 450
 Bolluk saçan atılımlarla gökten
 İniyorlar, dünyanın içinden geçiyorlar,
 Uyumlu sesleriyle tüm evreni çınlatıyorlar!

Bu ne oyun! Ne yazık! Bir oyun
ancak!

- 455 Sonsuz doğa, seni nerede sımsıkı tutayım?
Nerdesiniz ey memeler? Yaşamın kaynağı,
Göğün de, yeryüzünün de dayanağı, siz,
Can atıyor yorgun yüreğim size
Siz akın, emzirin bol bol, ben tükeneyim mi?
(İstemeyerek kitabın sayfalarını
çevirir, dünyanın tinsel belirtisini görür.)
- 460 Etkisi bambaşka, bende, bu belirtinin!
Sen, ey dünyanın tini, daha yakınsın bana;
Duyuyorum gücümün arttığım daha,
Taze şarap içmiş gibi yanıyor içim.
Deprenmiş ataklığım, gireyim evrenin özüne,
- 465 Katlanayım dünyanın acısına, tatlısına,
Boğuşayım kasırgalarla yılmadan parçalanan
Bir geminin çatırtısından korkmadan.
Bulutlar toplanıyor tepemde
Ay da gizliyor ışığını
- 470 Lamba sönüyor!
Dumanlar çıkıyor kızıl ışınlar yayılıyor
Başımın çevresinde bir yel,
Kubbeden inen korkunç bir yağmur
Beni kuşatan, yakalayan!
- 475 Seziyorum çevremde dolaşıyor, çağırdığım tin!
Açıl, çık ortaya!
Ah! Nasıl da çarpıyor yüreğim, koparcasına!
Hep yeni sezışler
Tüm duygularımı kapsayan!
- 480 Sana bağlanan yüreğimi!
Çıkarsın ortaya! Çıkarsın! Yaşamım gitse de!
(Kitabı eline alıp tinin belirtisine, gizemli
sözler söyler. Kızıl bir alev, beliren alevde
tin görünür).

TİN

Kimdir beni çağıran?

FAUST

(Başını döndürerek)

Ne korkunç bir yüz!

TİN

Tüm gücünle çektin beni kendine,
Dünyamın içinde, emerek çektin,
Şimdi de

FAUST

Ne yazık! Sana katlanamam daha!

485

TİN

Az mı can attın, yakardın beni görmek için,
Sesimi duymak için, yüzüme bakmak için;
Dayanamadım duygulu yalvarışlarına senin,
Geldim işte! Hangi yoz korkudur seni
Ürküten, ey üstün insan! Nerde ruhun
haykırışı?

490

İçinde bir evren yaratan yüreğin nerde,
Besleyen, koruyan sevinç titreyişleriyle
dolduran,

Bizleri, tinler ülkesine yükseltmek isteyen?
Nerdesin, Faust, sesi kulaklarımda çınlayan,
Bütün gücüyle bana koşan, ulaşmaya çalışsan?

495

Şimdi soluğumdan ürperen, korkudan
Tepeden tırnağa titreyen,
Çekilip büzülen solucan, sen misin?

FAUST

Ey alevden görüntü baş eğer miyim sana?
500 Faust derler adıma, senin denginim ben del!

TİN

Taşan yaşam sularında, olaylar kasırgasında
Batar, çıkar sürüklenirim,
Bir öteye, bir beriye!
Doğum ve mezar,
505 Sonsuz bir deniz,
Değişken bir örgü,
Alevli bir yaşam,
İşte ben, zamanın güröldeyen tezgâhında
Tanrısalsın canlı kumaşını dokuyorum.

FAUST

510 Sen, ey bütün evreni dolaşan,
Çalışkan tin, ne de yakınsın bana!

TİN

Sen, anladığın tine benzersin, ancak,
Bana değil! (Görünmez olur, .

FAUST

(Yere yıkılarak)

Sana değil!

Peki kime?

515

Ben tanrının gölgesiyim!

Oysa şana benzemiyorum!

(kapı çalınır)

Canın çıksın be! Tanıdım -benim öğrencim-

Gidecek elden en güzel mutluluğum!

İşte bütün görüntüleri dağıtan

520

Bu asık, biçimsiz yüzlü yaratık!

(Üstünde gecelik, başı takkeli, elinde bir
lambda ile Wagner içeri girer, Faust öfkeyle
ona döner.)

WAGNER

Bağışlayın! Söylev çeker gibi konuşmanızı
duydum;

Sanırım bir Yunan tragedyası okuyordunuz?

Ben de yararlanmak isterim bu sanattan,

Çok ilgi görmüş bu sanat günümüzde,

525

Çok işittim övüldüğünü, bir komedyacı

Bir papaza öğretmenlik edebilir diye.

FAUST

Evet, o papaz bir komedyacı ise,

Nitekim bu da görülmüştür ara sıra.

WAGNER

Ne yazık! İnsan içeri tıklılmış çalışma odasında 530

Kalırsa, bayramda bir görürse dürbünle

Uzaktan dünyayı boyuna

Nasıl yönetir sözün gücüyle evreni?

FAUST

- Kazanılmaz, önceden bulunmayan, yeti
sonradan,
535 Fıskırmıyorsa benliğinizden, doğal bir
beğençle
Etkilemiyorsa dinleyicilerin gönlünü,
çekmiyorsa
Boşunadır emeğiniz! Bırakın uğraşmayı,
Bir başka şölen için toplayın, yoğurun sofrası
Artıklarını, cılız yalımlar çıkıncaya değin
540 Üfleyin kül yığınlarının üstüne!
Bunu yapmakla çocukların, bir de
maymunların
Beğencini kazanırsınız ancak,
Kuşkusuz bunu da beğenirseniz
Bir duygu yaymazsanız gönülden gönüle
545 Yeriniz yok gönlünde başkalarının.

WAGNER

Söylevledir söylevcinin mutluluğu,
Seziyorum çok geri kaldığımı bu konuda.

FAUST

- Doğrulukla kazanmalı insan!
Bir deli çingırağı gibi olmamalı!
550 Kazanır bir anlayış gücü, gerçek görüş
Az bir beceriyle de insan;
Gerekli mi gerçek bir düşünceyi söylemek
İçin sözcüklerin ardından koşmak?
Hep o parlak söylevlerinizdir sizin

İnsanlığın içini bulandıran, karıştıran, 555
 Hepsi sıkıntı veren, üzen bir sisli yel
 Gibi güzün kurumuş yaprakları hışırdatan!

WAGNER

Ey tanrım! Sanat çok uzun,
 Oysa yaşam kısa.
 Ben, eleştirel çabalarımda bile, 560
 Başı dönen, yüreği daralan.
 Ne güçmüş edinmek o araçları,
 Başarının kaynağına götürenleri!
 Daha varmadan yolun yarısına bile
 Yok olur benim gibi düşkün bir ölümlü. 565

FAUST

Kâğıt, kutsal bir pınardır değil mi
 Bir içimi susuzluğu gideren sonsuzca?
 Gidermedin demektir susuzluğunu,
 Senin özünden fişkırmıyorsa bu pınar.

WAGNER

Bağışla! ne büyük bir eğlencedir, 570
 Geçmiş çağların anlayış yetisi olmak
 Bizden önce bir bilgenin ne düşündüğünü,
 Bir de ne denli geliştüğimizi görmek.

FAUST

Öyle, yükseldik yıldızlara değin!
 Dostum, geçmiş çağlar 575

Yedi mühürlü bir kitaptır bizim için.
 Senin geçmiş çağların anlayış yetisi dediğin
 Geçmiş çağlarda yaşayan büyüklerin ruhudur,
 Bir ayna gibi geçmişi yansıtan.

- 580 Gerçekte ne büyük bir acıdır bu!
 Daha ilk bakışta kaçır önünüzden.
 Bir süprüntü kabı, değersiz öteberi yeri,
 Yüksek düzeyde sokak gösterileri,
 Bir de çok ince özdeyişlerle süslenmiş
 585 Düşkünlerin ağızlarına yakışan güldürüler.

WAGNER

Buna karşın dünyayı, insanların içini, özünü,
 A7 da olsa, öğrenmek isteyenler var.

FAUST

- Doğru, buna bilmek denilirse!
 Kim söyleyebilir gerçek adını çocuğa?
 590 Bunu bilenlerden ancak birkaçı.
 İçini dangalakça dökenler, ağızını tutmayanlar,
 Duygularını, düşüncelerini halka açıklayanlar,
 Haça gerildiler, yakıldılar.
 Yakarırım sana dostum, gece yarıladi,
 595 Keselim artık burada konuşmamızı.

WAGNER

Ne çok isterdim uykuyu düşünmeden
 Sizinle sabaha değin böyle bilgince
 konuşmayı.
 Oysa yarın, ilk günüdür Paskalya'nın,

Bağışlayın birkaç soru sorayım size.
 Bütün gücümle çalıştım bilimsel konularda; 600
 Çok öğrendim, yine de, çok bilmek isterim.
 (çıkarak gider)

FAUST
 (Kendi kendine)

Ancak dar kafalı kalmaz umutsuz,
 Anlamsız işlere sarılan,
 Utkulu ellerle toprağı kazan, gömü arayan,
 Bir solucan bulunca sevinen! 605
 Bir insan sesi duyulur mu burada,
 Tinlerin tüm çevremi sardığı yerde?
 Şimdi, sana borçluyum bunu, sana,
 Ey yeryüzü çocuklarının en düşkünü.
 Sensin beni kurtaran bir umutsuzluktan 610
 Duygularımın altını üstüne getiren.
 Oyy! Öylesine büyüktü ki görüntü,
 Bir cüce sandım kendimi karşısında.
 Ben tanrının yansıyan örneğı,
 Sonsuz gerçekliğin aynasına yaklaşan, 615
 Göksel aydınlığın, açıklığın tadına varan,
 Ölümün üstünden aşan, ben;
 Özgür gücünü doğanın damarlarından akıtan
 Bir melekten daha güçlü, yaratan bir tanrı
 Gibi yaşamın özüne varmak düşleriyle 620
 övünen,
 Şimdi çekiyorum acısını, ettiğimden
 bulmanın!
 Bir yıldırım sözüdür beni sürükleyen.
 Seninle eş tutamam kendimi, boy ölçüşemem;
 Bir gücüm varsa da seni çeken, etkileyen,

- 625 Engelleyen, tutan, durduran gücüm yok.
Mutlu bir andı
Kendimi öyle küçük, öyle büyük sezdiğim;
İttin acımasızca beni
Yuvarladın insanların bilinmeyen yazgısına.
- 630 Kim aydınlatacak beni? Neden kaçınacağım?
Uymam mı gerek içimden gelen tutkuya?
Yazık! eylemlerimiz gibi acılarımız da,
Birer engeldir bize yaşam yolunda.
Usla kavranan en yetkin düşüncelere
- 635 Direnir hep yabancı bir öge, bir etken;
Görürsek bu dünyanın iyiliğini
Yalan, kuruntu sayarız en iyiye bile.
Bize can veren en yüksek duygular da
Katılaşır yeryüzü karmaşasında.
- 640 Atak bir uçuşla kişinin düşlem gücü,
Atılırsa kapılıp umutlara, sonsuzluğa,
Yeter ufacak bir alan ona,
Tüm umutlar batınca çağların çevrintisine.
Kaygı yuvalanır derinlerinde yüreğin,
- 645 Gizli acılar yaratır orada,
Kaçırır tadını tüm yaşamın, esenliğin;
Boyuna kılık değiştirir bu acı,
Bir ev, bir çiftlik, bir kadın, bir çocuk,
Ateş, su, kılıç, ağı biçiminde,
- 650 Bütün bunlar karşısında sen ağlar
Durursun, senin olmayan, ilgisiz işlerle.
Benzemem tanrılara ben, derinden
seziyorum
Toprağı eşen, eştği toprakta yaşayan,
Beslenen, günün birinde oradan geçen
yolcunun
- 655 Ayakları altında ezilen, solucana benzediğimi.

Toz, toprak değil mi yüksek
 duvarda duran
 Yüzlerce bölmenin üstünde, canımı sıkanlar?
 Nedir içinde binlerce gereksiz nesnenin,
 öteberinin
 Bulunduğu sıkıldığım yer, böcek yuvasından
 başka?
 Ben, eksiğimi burada mı gidereceğim yoksa? 660
 Binlerce kitaptan mı okumam gerekiyor her
 yerde
 İnsanların acılar içinde çırpındıklarını,
 Pek az kimsenin mutluluk içinde yaşadığını?
 Ne sırtırsın karşımda ey boş kafatası?
 Eskiden, senin beynin de benimki gibi şaşkın 665
 Güzel bir gün aramış, günün alaca
 karanlığında
 Koşmuş gerçekliğin ardında, bitkin, sapkın.
 Alay ediyor aygıtlar benimle, besbelli,
 Dişli, tekerlekli, dönüşlü, tepkili, hepsi;
 Siz olacaksınız önünde durduğum kapının 670
 açgısı;
 Kaldırın bakalım o sağlam maymuncukla kapı
 kolunu.
 Gizemlerle doludur gün aydınlığında bile
 Doğa, kaldırtmaz yüzünün örtüsünü kimseye,
 İstemezse bir konunun içine doğmasını doğa,
 Boşunadır burgu, kaldıraç kullanman. 675
 Kullanmadığım eski araç sen,
 Hep babam kullandığından buradasın.
 Sen, ey eski kâğıt tomarı, islenirsin hep
 Tüttükçe masanın üstünde şu puslu lamba.
 Çok iyi olurdu tüketsem elimdeki öteberiyi, 680
 Önemsiz nesnelerin yükünden kurtulsam,
 terlemeden!

- İşletmen gerek atalardan sana kalanı,
 Koruman gerekir elinde tutmak için.
 Bir ağır yükür, işe yaramayan nesne,
 685 Çağdaş buluştan yarar sağlanır ancak.
 Neden şu yere takılıp kalıyor
 gözlerim?
 Bir mıknaş mı orada şu şişecik, bakışı çeken?
 Nedir içimde bu güzel aydınlık böyle,
 Karanlık ormanda bir ay ışığı mıdır
 çevremizde?
 690 Esenlikler sana ey küçük şişe,
 Elimde saygıyla tuttuğum!
 İnsan anlığı, başarısı adına kutsadığım.
 Ey tatlı uykulara daldıran etkinin kaynağı,
 Tüm öldürücü gizil güçlerin özü,
 695 Göster ustana kayıran etkini!
 Diniyor ağırlarım seni görünce,
 Azalıyor ataklığım seni tutunca,
 Azalıyor içimin taşkınılığı git gide.
 Engin denizlere sürükleniyorum,
 700 Yansıyor ayaklarıma suların aynası,
 Çekiyor yeni kıyılara beni yeni bir gün.
 Yeğni kanatlar üstünde yükselen
 ateşten araba,
 Yaklaşıyor bana, seziyorum, yeni bir yoldan,
 Uzaydan geçerek, yeni, salt bir yaşam için
 705 Yeni gök katlarına çıkmakta olduğumu.
 Bu yüce yaşam, bu tanrılar kıvancı!
 Sen şimdi bir solucan, yakışır mı sana böyle
 yaşam?
 Çevir arkanı tatlı güneşine
 Yeryüzünün çekinmeden!
 710 Atıl ileri kırmak, açmak için bu kapıları,

Herkesin önünden kaçmak için can attığı!

Günüdür şimdi kanıtlamanın eylemlerle

Tanrı gücüne boyun eğmediğini insan

ataklığının,

Şu karanlık oyugun karşısında titremediğini,

O düşlenen acılardan, baskılardan

715

korkmadığını,

Daracık ağzından yalımlar püsküren

cehenneme

Giden yolda bir adım bile gerilemek

istemediğini,

Hep ileri atılmayı göze aldığı,

Yokluğa yuvarlanmaktan bile çekinmediğini,

Gel sen de ey pırıl pırıl bardak!

720

Çık eski kılıfından artık,

Nice yıllar düşünmediğim, gel sen de!

Sendin ışınlar saçan atalar şöleninde,

Seçkin konukları sevindiren, kıvrandıran

Elden ele dolaştıkça mutluluk veren.

725

Üstündeki süslemelerin becerili, görkemli

Görünüşü, içenlerin şiirli söyleşileri,

Bir yudumda bardağı boşaltırken sevinmeleri

Anımsatır gençlik çağının düşüncelerini

bana.

Kimseye göstermeyeceğim artık seni,

730

Süslemelerin, örgelerin konusunda bir şakam

yok.

Bir içki var burda insanı kolayca etkileyen;

Koyu bulanık sel gibi kabaranı dolduran.

Ben yapmıştım onu, şimdi son içkim diye

seçtiğim,

Bütün gönlümle doğacak yeni sabahı

735

esenleyerek,

Onun saygın adına duyduğum kıvançla
içiyorum.

(bardağı ağzına götürür)
- Çan sesi, koro şarkısı -

MELEKLER KOROSU

İsa dirildi yine!
Esenlik ölümlüye,
Öldürücü suçların,
740 Sinsice günahların varlığını
Sardığı ölümlü, sevinmeli.

FAUST

Hangi derin uğultu, hangi açık sestir
Çeken tüm gücüyle bardağı ağzımdan?
Boğuk sesli çanlarla duyurduğunuz
745 Paskalya yortusunun başladığı mı?
Ey korolar sizi bu avutan şarkınız da,
Eskiden bir mezar karanlığında meleklerce
Söylenen, yeni bir birleşmenin bildirisi mi?

KADINLAR KOROSU

En güzel kokuları
750 Gövdesine sürmüştük,
Biz gönüllü kulları
Onu yere gömmüştük,
Gövdesini tertemiz
Kefenlemiş sarmıştık,
755 Yazık! şimdi buraya geldik
İsa'yı bulamadık

MELEKLER KOROSU

İsa, dirildi yine!

Sevenler mutlu şimdi

Acı veren, sağıltan,

Yaşamayı öğreten,

Sınayan, yargılayan.

760

FAUST

Neden ararsınız güçlü ve tatlı sesleri

Gökyüzünün, beni böyle toz toprak içinde?

Çınlatın yumuşak insanların oldukları yerleri

Duyuyorum ey elçi bildirini, benim inancım
yok.

765

Tansık en sevgili çocuğudur inancın.

Benim gücüm yok o ülkelere gitmeye,

O güzel bildirinin geldiği yere,

Gençliğimden beri duyduğum bu ses

Şimdi yeni bir yaşama çağırıyor beni.

770

Eskiden tanrısal sevginin öpücükleri gelirdi

Bu kutsal, güzel günün sessizliğinde bana;

O zaman çan seslerinin bolluğu duygular,
etkiler

Uyandırırdı bende, severdim yürekten
tapınmayı;

Kavranılmaz, tatlı bir tutku çekerdi beni

775

Orman, çayır arasında dolaşmaya, sezerdim

Binlerce sıcak gözyaşı dökerek içimde

Yeni bir evrenin ortaya çıktığını.

Bu şarkı bildirirdi sevecen oyunlarını
gençliğin,

Baharın kaygısız, özgür mutluluğunu;

780

Bu anıdır çocuksu duygularla, önleyen
 Son ve gerekli bir adım atmamı.
 Çınlatın ortalığı ey göksel, tatlı şarkılar!
 Yaşlarım dökülüyor, yeniden aldı beni dünya!

GENÇLER KOROSU

- 785 Yükseldi mezarından
 Birdenbire göklere
 O canlı yüce varlık
 Görkemler ortasında;
 Varolmanın tadını
 790 Buldu yaratan özde
 Biz de bu yeryüzünde
 Gömüldük acılara.
 Burada biz kullarını
 Bıraktı boynu bükük;
 795 Biz ağlarken ey İsa
 Senin yazgın gülüyor!

MELEKLER KOROSU

- İsa dirildi yine,
 Yokluğun kucağından.
 Atm siz de bağlarınızı
 800 Mutlu olmaya bakın!
 Ona değer biçenler,
 Sevgiyle bağlananlar,
 Bir sofradan doyanlar,
 Öğüt verip gezenler,
 805 Gönül sevdirenler
 İsa yakındır size
 İşte yanınızdadır.

KAPININ ÖNÜNDE

Değişik kesimden insanlar geziye çıkıyorlar.

BİRKAÇ ELİŞÇİSİ

Neden o yöne doğru?

*v

BAŞKALARI

Avcılar evine gidiyoruz biz.

BİRİNCİ ÖBEK

Biz değirmene doğru gitmek istiyoruz. 810

BİR İŞÇİ

Ben, size, çağlayanın yanına gitmeyi öneririm.

İKİNCİSİ

Oranın yolu güzel değil.

İKİNCİ ÖBEK

Peki sen ne yapacaksın?

ÜÇÜNCÜ

Ben ötekilerle giderim.

DÖRDÜNCÜ

Kale köyüne gelin, orada bulursunuz

815 En güzel kızları, en iyi birayı,
En iyi kavgaları da, yine orada.

BEŞİNCİ

Çok alaycı bir arkadaşsın sen,
Siz, üçüncü kez kaşınıyorsunuz sanırım?
Gitmem oraya ben, ürkütüyor ora beni.

HİZMETÇİ KIZ

820 Yok, yok, ben kente dönüyorum.

BİR BAŞKASI

Onu kavakların altında buluruz kesinlikle.

İLK HİZMETÇİ KIZ

Büyük bir mutluluk değil benim için bu;
Senin ardınca gidecek o,
Hep seninle dans ediyor, düşüncesi öyle,
825 Bana ne senin eğlencelerinden!

BİR BAŞKASI

O, yalnız değil bugün, kesinlikle,
Kıvrıcık saçının yanında olacağını söylemişti.

ÖĞRENCİ

Şu kıvrak kızlara bak nasıl yürüyorlar!
Gel arkadaş, onlara yoldaş olalım biz de.
Keskin bir bira, sert bir tütün, 830
Süslü bir hizmetçi kız, benim aradığım da bu.

KENTLİ GENÇ KIZ

Bence, şu güzel delikanlılara bak!
Gerçekten yakışsız bir durum;
Çok daha güzel arkadaş bulacakları yerde
Gitmiş hizmetçi kızlara takılmışlar! 835

İKİNCİ ÖĞRENCİ

Hızlanma! Bak, orada, iki güzel kız geliyor,
Arkadan, ne de güzel giyinmişler,
Benim komşumdur onların birisi,
Büyük bir sevgi var içimde ona karşı.
Yürüyorlar sessiz adımlarla
Alırlar aralarına bizi de, sonunda, 840

BİRİNCİ ÖĞRENCİ

Olmaz kardeşim! Öyle sıkıntılı işlere
gelemem.

Davran biraz! Avımız elden kaçmasın.
Cumartesi günü süpürge kullanmayı bilen el
845 Pazar günü daha güzel okşar.

KENTLİ

Yok, yeni belediye başkanını beğenmiyorum!
Şimdi, gittikçe çoğalıyor anlamsız ataklığı.
Kent için ne yapıyor ki?
Durum kötüleşiyor günden güne değil mi?
850 Daha çok buyruk altına girmek, eskisinden
Daha çok para ödemek gerekiyor.

DİLENCİ

(Şarkı söyler)

Siz iyi baylar, güzel bayanlar,
Süsünüz yerinde, işiniz yolunda,
Görün beni, acıyın bana,
855 Yardım edin, bakın sıkıntıdayım!
Boşa gitmesin burada çalıp söylediklerim!
Ne mutludur yardım eden.
Bütün insanlar bayram ederken bugün,
Benim de kazanç günüm olsun.

BAŞKA BİR KENTLİ

860 En iyisidir bence pazar ve bayram günleri
Savaştan konuşmak, bir de savaş çıgıllıkları
atmak,
Uzak bir ülkede, Türkiye'de

Birbirleriyle boğuşurken insanlar,
Burada pencerede oturmak, içkisini
yudumlamak,
Sonra ırmakta süzülen renkli yelkenlere 865
bakmak,
Akşamleyin sevinçle, kıvançla dönerek eve
Esenlik, mutluluk içinde yaşamı kutsamak.

ÜÇÜNCÜ KENTLİ

Doğrusun komşum! Bıraktım işleri oluruna
ben de,
Onlar kırsınlar birbirlerinin kafalarını,
İsterse gelsin dünyanın altı üstüne; 870
Bozulmasın alıştığımız düzen evimizde.

YAŞLI KADIN

(Kentli genç kızlara)

Bu ne alım, bu ne güzel kanlı canlılık!
Kim görür de yanıp yakılmaz size?
Olmaz büyüklenme böyle! Durum anlaşıldı;
Oysa yerine getirebilirdim tüm isteklerinizi. 875

KENTLİ KIZ

Kalk gidelim Agathe. Çekiniyorum,
Böyle büyücü bir kadınla yan yana
yürümekten;
O, bana, bir Ermiş Andreas gecesinde
Gelecekteki sevgilimi tüm varlığıyla gösterdi.

ÖTEKİ KIZ

- 880 Parlak bir aynada, bana da, gösterdi sevgilimi.
 Asker kılığında, birçok yiğitle birlikte;
 Çevreme bakınarak aradım her yerde,
 Ancak, görünmek istemedi bana bir türlü.

ASKERLER

- Yüksek kaleler
 885 Surlar, kuleler,
 Çalımlı kızlar
 Güleç duygular
 Gönlümü çeken!
 Atıl korkusuz,
 890 Görkemlidir ödül!
 Borular çalınınca
 Koşar geliriz,
 Düğüne giderce,
 Gideriz ölüme.
 895 Bir saldırıdır bu!
 Yaşam denilen!
 Kızlar, kaleler
 Tutkundur bize.
 Atıl korkusuz,
 900 Görkemlidir ödül!
 Askerler
 Bundan dönmezler.

FAUST VE WAGNER

FAUST

Çözölmüş buzlardan ırmaklar, çaylar
 Bir tatlı, bir sevecen bakışıyla baharın,

- Oylumlarda yeşeren umudun mutluluğu 905
Yaşlı kış, büsbütün güçsüz,
Çekilmiş ıssız dağlara.
Oradan gönderiyor gizlice, kaçamak,
Buz taneli güçsüz sağnakları
Yeşil yaylımların üzerinden ezerek geçen; 910
Ancak, sevmez güneş yüzeysel aklı,ğı,
Bir başlayınca doğada dirilme, yeşerme,
Yaşamsal atılım, renklere boğar ortalığı;
Yalnız çiçekler eksiktir buralarda,
Süslenmiş insanları yaymış güneş. 915
Dönüver arkaya, bu yükseklerden
Kente bakmak için bir daha.
Yüksek karanlık kapıdan çıkan
Renkli bir kalabalıktır beriye gelen.
Sevinçle güneşleniyor tüm insanlar. 920
İsa'nın yeniden dirilişini kutluyorlar,
Onlardır gerçekte yeniden dirilenler,
Basık evlerinin bunaltan odalarından,
İş güç yerlerinden, duvarların, tavanların,
Damların, çatıların sıkıcı basıklığından, 925
Yolların sıkıcı, bunaltıcı darlığından,
Kiliselerin görkemli karanlığından, hepsinden
Kurtulanlar, günün aydınlığına kavuşanlar.
Bak, biraz bak, nasıl yayılıyor bağlara, kırlara
Hızla bu kalabalık, eziyor ortalığı boyuna, 930
Nasıl dolaşüyor enine boyuna ırmağın üzerinde
Eğlenen insanlar küçük sandallarla,
Şu batacak gibi dolmuş, nerdeyse,
Uzaklaşan son kayığa bak.
Görüyoruz şu dağın daracık yollarından 935
Renkli giysiler içinde gelen insanları.
Duyuyorum köyün gürültülerini,

Gerçek bir halk cennetidir burası,
 Büyük küçük hep sevinç içinde haykırıyor:
 940 Burada insanım, burada insan olabilirim.

WAGNER

Doktor, sizinle bir geziye çıkmak
 Yücelticidir, kazançlıdır;
 Yalnız olsaydım, gelmezdim buralara,
 Bütün kabalıklardan kaçarım ben.
 945 Sevmem keman seslerini, bağrıışmaları,
 Gürültülü oyunları, tiksinirim hepsinden,
 Kötü ruhlarca sürüklenmiş kimseler, şarkı
 Dedikleri de, sevinç dedikleri gürültü hep.

KÖYLÜLER İHLAMUR ALTINDA OYUN VE ŞARKI

Süslenmiş oynamak için çoban
 950 Renkli ceket, kuşak bir de çiçek,
 Öylesine süslü, alımlı.
 İnsanla dolmuş ihlamurlar çevresi,
 Oynuyor çılgınca hepsi.
 Heyy! Heyy!
 955 Heyy hey de hey hey hey!
 Çınlıyor kemanlar da.
 İlerlerken çoban hızla
 Karşısına çıkan bir kıza
 Çarptı dirseğiyle birden;
 960 Kız şöyle bir baktı geri
 Behey dangalak, dedi.
 Heyy! hey!

Heyy hey de hey hey!
Saygısız olmayın böyle hey.

Oyuncular pek de taşkın 965
Bir sağa bir sola salınmada,
Tüm etekler uçuşmada.
Yüzler kızardı, canlar ısındı
Dinlendiler omuz omuza.

Heyy hey de hey hey! 970
Heyy gidi gençlik! hey hey.
Dirsek dirseğe, kalça kalçaya.

Çok da güvenme bana, sen!
Az değil nişanlısını kandıran
Yanıltan, yüzüstü bırakan! 975
Bu yılışan, sırtan gençler,
Ayrılıyor ıhlamurun altından,
Heyy hey de hey hey!
Heyy gidi gençlik! hey hey!
Haykırışlar, keman çalmalar. 980

YAŞLI KÖYLÜ

Bay Doktor bir mutluluk bu bizim için,
Bugün bizi küçümsemeden
Bu halkın arasına karışmanız,
Yüksek bir düşünür olmanıza karşın.
Alınız, şu en güzel testi de, 985
Taze içkiyle doldurduğumuz.
Bunu sunarken size yalnızca
Susuzluğunuz gitsin diye düşünmedim,
Eklensin içindeki damlaların sayısı da
Sizin yaşam günlerinize. 990

FAUST

Alıyorum bu serinleten içkiyi,
 Hepinizi kutlar, iyi günler dilerim.
 (halk bunların çevresinde toplanır)

YAŞLI KÖYLÜ

Çok iyi oldu gerçekten
 Bu mutlu günde buraya gelmeniz;
 995 Çok iyiliklerinizi gördük eskiden
 Üzüntülü, kara günlerimizde de sizin!
 Yaşayanlar vardır şimdi
 Babanızın atıldığı gün ileri,
 Kızgın veba salgınından
 1000 Kurtarmak için kıvranan kişileri.
 O yıllar siz de, bir genç adamken
 Gidiyordunuz tüm hasta evlerine,
 Birçoğundan ölümler çıkarken evlerin
 Sizdiniz sağlam çıkan,
 1005 Çetin deneyimler geçirdiniz, birçok,
 Yukardaki yardımcıdır yardımcınıza yardım
 eden.

HEPSİ BİRDEN

Sağ esen kalsın bu iyi adam
 Uzun süre yardım sağlansın ondan.

FAUST

Eğilin önünde yukardakinin, odur
 1010 Bize yardımı öğreten, yardım gönderen
 (Wagner'le yoluna gider)

WAGNER

Ne çok duygulanırsın, sen, ey büyük adam,
 Bu kalabalığın gösterdiği saygıdan!
 Ne mutludur onların tinsel gücünden
 Böyle yarar sağlamayı başaran.
 Oğluna gösteriyor baba seni 1015
 Herkes soruyor, koşuyor, sokuluyor,
 Keman susuyor, oynayan duruyor,
 Ayakta diziliyorlar sen geçerken,
 Şapkalarını havaya fırlatıyorlar
 Diz çökecekler sanırsın 1020
 Bir ermiş geliyormuş gibi.

FAUST

Yürüyelim birkaç adım yukarki taşa
 Değın, orda gideririz yorgunluğunu gezinin,
 Burada oturur yalnız başıma daldım
 Düşüncelere, tapım, yakarış acıları içinde. 1025
 Güçlü bir inan, bol umuda kapılmış
 Gözyaşları dökerek, iç çekerek, el bağlayarak,
 Düşünürdüm bu vebaya son vermesini,
 Dilerdim göklerin egemeninden,
 Bir küçümsemedir eylemi, bence, bu 1030
 kalabalığın
 Okuyabilsen içimde şimdi
 Bir babayla oğulun böyle
 Övgüye pek az yaraştığını.
 Onurlu, anlaşılmaz biriydi babam
 Doğaya, kutsal içeriğine özgü konularda 1035
 İctendi, saygılıydı, ancak, kendine göre
 Bulanıktı düşünceleri

- Girmiş arasına simyacıların
 Kapanmış karanlık bir çalışma odasına
 1040 Sayısız reçeteler düzenler,
 Birbirine katardı gereçleri,
 Bir kızıl arslan, korkusuz bir aday,
 Ilık banyoda zambakla evlilik¹
 Sonra ikisi de açık ateş yalınlarıyla itilir
 1045 Acılara, bir gelin odasından ötekine geçilirdi.
 Görünürdü türlü renkler içinde
 Şişede, genç kraliçe, bu ara,
 İlaç buydu, hastalar ölürdü,
 Soran olmazdı kim kurtuldu diye,
 1050 Böylece biz, cehennem macunlarıyla,
 Bu oylumlarda, bu tepelerde
 İşler yaptık vebadan daha kötü,
 Ben verdim binlercesine bu ağıy!
 Öldüler onlar, yaşıyorum ben
 1055 O soysuz katillerin övüldüklerini görerek.

WAGNER

- Gerekmez üzülmenez, buna gücü
 Yetmez mi yetenekli bir adamın
 Kendisine verilen işi beceriyle
 Bilgiyle gününde başarması?
 1060 Gençken saygı gösterirsen babana
 Yakınlık, ilgi görürsün ondan,
 Çoğaltırsın bilgiyi büyüyünce
 Varabilir daha yüksek bir aşamaya oğlun.

1. Bu gizemli, karanlık sözcüklerin hepsi eski simyacı deyimleridir.

FAUST

Ne mutludur umabilen kimse
 Bu yanılma denizinden yüze çıkmayı, 1065
 Bilinmeyi gerekser insan,
 Oysa bilineni gereksemez pek,
 Bu güzel mutluluk saatinin
 Kaçırmayalım tadını kuruntularımızla,
 Bir bak, kızılığında akşam güneşinin 1070
 Nasıl ışıldıyor yeşillik içinde kulübeler.
 Dönüyor güneş, gidiyor, tükendi gün,
 Koşuyor öteye güneş, yeni bir yaşam götürüyor,
 Yerden kaldıracak kanadım yok
 Onu izleyerek, ardınca gidecek, 1075
 Görürdüm o zaman sonsuz akşam ışıkları
 içinde
 Ayaklarımın dibinde sessiz dünyayı,
 Tutuşan tepeleri, her dingin oylumu,
 Altın akışlı gümüş dereyi.
 Engel olmazdı bu tanrısal akıma 1080
 Tüm uçurumlarıyla bu yabanıl doğa;
 Sıcacık koylarıyla, şimdiden, deniz
 Beliriyor tutkun, gözlerimin önünde.
 Sanırım batıp gidiyor aydınlık tanrıçası,
 Bir eğilimdir uyanan içimde, şimdi, 1085
 Koşuyorum onun ışığını içmeye,
 Önümde gündüz, arkamda gece,
 Üstümde gök, altımda dalgalar.
 Ne güzel bir düş, o geçip giderken,
 Ne yazık, ruhun kanatlarına böyle 1090
 Kolay uyacak kanadı yok gövdenin.
 Bir eğilimdir hepimizde doğuştan
 Yükselme, ileri gitme duygusu,

- 1095 Üstümüzde, mavi boşlukta görünmeyen
 Öterken titrek sesiyle bir çayır kuşu
 Çamlarla kaplı dik tepeler üstünde
 Dolanırken gergin kanatlı bir kartal,
 Ovalardan, denizlerden aşan,
 Bir turna görünce yuvasına uçarken.

WAGNER

- 1100 Çok düşlere kapıldığım evreler oldu,
 İçimde böyle bir istek duymadım.
 Kolay bıkar insan ormandan, kırlardan,
 Kıskanmam kuşların kanatlarını,
 Bambaşka bir kıvanç verir bize
 1105 Kitaptan kitaba, sayfadan sayfaya geçiş,
 Tatlı, güzel geçer kış geceleri,
 Isıtır tüm öğelerini gövdenin mutlu yaşam,
 Bir de değerle bir sayfayı açarsan
 Cennet indi gökten yanına sanırsın.

FAUST

- 1110 Bir isteğin bildiğin, varsa
 Ötekini öğrenmeye kalkma sakın.
 Göğsüme yerleşen iki ruh var,
 Ötekinden ayrılmak isteyen biri,
 Biri de atak bir sevgi tutkusunda,
 1115 Kenetlenmiş dünyaya tüm öğeleriyle,
 Öteki vargücüyle sıyrılıp sıkıntıdan
 Atalar yurduna yükselmek istiyor.
 Ruhlar varsa uzayda,

Egemen yerle gök arasında,
 İnsanlar altın renkli havadan, 1120
 Götürsünler beni güzel, yeni bir yaşama.
 Nerde! Büyülü bir mantom olsa
 Yabancı ülkelere götürse beni.
 Onu ben en değerli giysilere,
 Dahası, değişmezdim bir kral mantosuna. 1125

WAGNER

Çağırma çok iyi bildiğimiz topluluğu,
 Çevreyi kaplayan havada her yana akan,
 İnsanın başına binlerce yıkım getiren,
 Dört yandan dolaşan sürüyü,
 Kuzeyden gelen keskin dişli ruh 1130
 Ok gibi sivri dişleriyle saldırdılar sana;
 Kuruturlar ortalığı doğudan gelenler
 Senin ciğerlerini kemirirler.
 Güneyden gönderirse bunları öğle
 Çöllerden, ateş olur tepende birikirler. 1135
 Serinletir önce batının getirdiği akım,
 Sonra boğar suda seni, tarlayı, ekini de.
 Severecek dinler bizi yıkıma susamışlar,
 Kulak verirler sözümüze yanıtlarlar bizi
 Sevinirler, gökten gönderilmiş gibi 1140
 davranırlar,
 Melek gibi fısıldarlar yalan söylerken.
 Gidelim artık, puslandı ortalık,
 Serinledi hava, yayılıyor sis.
 Akşam basınca bilinir evin değeri,
 Ne durup şaşkınca bakıyorsun o yana? 1145
 Nedir ilgin çeken alaca karanlıkta?

FAUST

Görüyor musun kara köpeği saplar,ekinler
arasında dolaşan?

WAGNER

Önemli değil, çoktandır görüyorum onu.

FAUST

İlgiyle bak! Ne sanırsın bu hayvanı?

WAGNER

1150. Bir fino köpeği, kendi doğasınca
İyesinin izini süren bir hayvan.

FAUST

Geniş bir yay çizerek çevremizde
Yaklaşıyor gittikçe bize, anladın mı?
Yanılmıyorsam geliyor bir ateş çevrintisi
1155 Onun izlerini sürerek, ardınca.

WAGNER

Kara bir finodan başkası değil benim
gördüğüm
Yanıltıyor sizi gözleriniz.

FAUST

Sanırım büyülemek istiyor bizi,
Gizemli düğümlerle çevreliyor ayaklarımızı.

WAGNER

Ürkek, çekingen bir köpek çevremizde 1160
sıçrayan,
İyesinin yerine iki yabancı gören.

FAUST

Daralıyor çember, yakındadır artık.

WAGNER

Görüyorsun, görüntü değil bir köpek,
Hırlar, kuşkulandır, yatar karın üstü,
Kuyruk sallar, hepsi köpeksil eylem. 1165

FAUST

Sokul yanımıza! Gel buraya.

WAGNER

Şaşılası bir hayvan, bir fino,
Sen sessiz duruyorsun, o bekliyor,
Sen ona sesleniyorsun o tırmanıyor,
Bir nesne düşürsen alıp getirir 1170
Üstüne değneğini atsan suya sıçrar o da.

FAUST

Sen haklısın, bu konuda, onda anlayış yok
Eğitimle kazanmış tüm yaptıklarını.

WAGNER

- 1175 İyi eğitilmiş bir köpeğe
İlgi gösterir bilgin bir kimse bile.
Besbelli kazanmış senin beğenini
Seçkin bir öğrencisidir okulun bu.
(kentin kapısına doğru giderler)

FAUST

Okuma Odası
(Finoyla içeri girerler)

- Ayrıldım kırlardan, çayırlardan**
Ortalığı koyu bir gece kûşatınca,
1180 **Sezgilerle dolu kutsal bir korkuyla**
İçimizde iyi ruhu uyandıran yerlerden.
Sinmiş azgın eğilimler şimdi,
Dinmiş atak taşkınlıklar artık,
Bir insan sevgisi içimde kımıldayan,
1185 **Uyanıyor tanrı sevgisi daha.**
Dur artık fino, koşma öteye beriye,
Ne hırlarsın kapı eşiğinde?
Uzan sobanın arkasında yatıver,
Veriyorum en iyi yastığımı da sana!
1190 **Dışarda, dağ yollarında**
Koşmakla, sıçramakla eğlendirdin bizi,
Bana düşer seni ağırlamak şimdi,

Hoşgelen, sessiz bir konuğumuz olarak.
 Şimdi daracık odamızda
 Yanınca sevecenlikle lamba 1195
 Aydınlanır yeniden içimiz,
 Tanır kendi kendini gönlümüzde.
 Başlar konuşmaya yeniden us,
 Çiçeklenir yeniden umut.
 Yönelir insan özlemle yaşam ırmaklarına, 1200
 Bir de yaşamın kaynaklarına.
 Homurdanma finocuk kutsal seslere,
 Şimdi tüm iç dünyamı kuşatanlara,
 Benzemez hayvansı seslere bu.
 Alışkınız, insanlar küçümserler 1205
 Anlamadıkça nesneleri,
 Güzeller, iyiler karşısında bile
 Yakınırlar, mırıldanırlar,
 Onlar gibi mi mırıldanıyor bu köpek de?
 Ne yazık! Seziyorum iyilik düşünmeme karşın 1210
 Fıskırmıyor içimden mutluluk.
 Neden böyle hızla kuruyor ırmak,
 Yeniden batıyoruz susuzluğa?
 Çok deneyim edindim bu konuda.
 Gideriliyor yine de bu eksiklik, 1215
 Öğreniyoruz değer vermeyi doğaüstüne,
 Tutkunuz o tanrısal gerçeğe,
 Başka bir yerde daha güzel,
 Daha saygın ışıldamaz İncil'dekinden.
 Açmak geliyor içimden Kutsal Kitab'ı, 1220
 Sevecen bir duyguyla bir daha
 Bu Kutsal Kitab'ı
 Sevgili Almanca'ma çevirmek
 (bir kitabı açar üstüne eğilir)

- “Başlangıçta söz vardı” yazılı,
 1225 Takılıyorum burada! Kim yardım edecek bana?
 Gücüm yetmez Söz’ü yüksekçe değerlendirmeye,
 Başka türlü çevirmeliyim bunu,
 Ruh aydınlatırsa yeterince beni.
 “Başlangıçta düşünce vardı” yazılacak
 1230 Düşün iyice bu ilk satırı,
 Pek hızlanmasın kalemin!
 Etkileyen, tüm varlığı yaratan düşünce değil mi?
 Bu yaratıcı güç olmalı başlangıçta,
 Bunları yazarken şimdi beni
 1235 Uyarıyor bunlarla yetinmemem için biri.
 Esinlendim, yardım ediyor bana ruh,
 Yazıyorum güvenle: Başlangıçta eylem vardı!
 Seninle kalmam gerekiyor bir odada
 Finocuk, bırak ulumayı,
 1240 Geç artık bu havlamadan.
Katlanamam tedirgin eden arkadaş’a
Yanımda durmasına dayanamam,
İkimizden biri şimdi
Gitmeli bu odacıktan,
 1245 İstemedem yıkıyorum konukseverlik töresini.
 Özgürsün, açık kapı, gidebilirsin,
 Bir de ne göreyim!
 Doğal olabilir mi bu olay?
 Gerçek mi, yoksa bir görüntü mü?
 1250 Genişliyor, uzuyor finocuğum!
 Kalkıyor, dikiliyor vargücüyle,
 Yok köpeğe benzer bir yanı!
 Nasıl bir hortlak getirdi eve!
 Bir suaygırıydı görünüşü,
 1255 Yalınlanan gözleri, korkunç dişleriyle!
 Ey! Anladım ne olduğunu

Sen, yarı cehennem zebanisi,
Ancak Süleyman'ın anahtarı görür işini.¹

RUHLAR
(Gediklerde)

Biri var içerde, tutuklanmış!
Uzak durun, yaklaşmayın ona! 1260
Tuzığa düşmüş bir tilki gibi
Yaşlı bir cehennem vaşığı, güçsüz,
Önlem alm yine de,
Uçuşun, uçuşun buralarda
Bir aşağı, bir yukarı, 1265
Kurtarır tuzaktan kendini o
Yararlı olabilirsiniz ona,
Bırakmayın onu yalnız!
Hepimize şimdiye değin
Çok iyilikleri olmuştur. 1270

*** FAUST

Dikilmek için ilkin bu hayvana
Okuyorum dört ilke duasını.²
Semender tutuşsun yansın,
Su perisi kıvrılsın,
Hava perisi yitsin 1275
Cin de didinsin dursun.
Bunları bilmeyen,

1. Büyülerle ilgili bir kitaptır, hortlakları kovmaya yarar.

2. Eski inançlara göre varlığı oluşturan dört ilke: Su, ateş, hava, toprak. Bunların ayrı ayrı perileri vardır, bunlardan korunmak için birtakım gizemli sözcükler söylenirdi.

- İlkelerin anlamını kavramayan
Bunların güçlerini,
1280 Niteliklerini öğrenmeyen
Egemenlik kuramaz
Ruhların üzerinde,
Görünmez yalımlar içinde
Semender!
1285 Büzül titreyerek
Superisi!
Işılda göksel güzellikler içinde,
Havaperisi!
Evimde yardım et bana.
1290 Ey esin, ey cin
Çık ortaya, bitir bu işi!
Dört öğeden
Bu hayvanın içine gizlenmemiş,
Aldırmıyor, sırtıyor bana,
1295 Acıtamadım onu daha
Görürsün şimdi
Daha güçlü bir büyü yapayım da.
Sen, arkadaş
Bir cehennem kaçkını mısın?
1300 Bak öyleyse şu belirtme¹
Eğilirler karşısında
Bütün kara sürüler.
Şimdiden kabarıyor tüyleri diken gibi
Aşağılık yaratık!
1305 Sen, anlayabilir misin onu?
Yaratılmayan,
Tanımlanmayan,
Tüm göklerden süzülen

1. Haç, İsa'nın çakılıp gerildiği ağaç.

Yüreği canice yarılan varlığı.
 Sokulmuş sobanın arkasına, 1310
 Şişiyor bir fil gibi
 Dolduruyor tüm ortalığı,
 Dağılıp dumana dönüşecek,
 Yükselme tavana doğru!
 Yat efendinin ayakları yanında! 1315
 Görüyorsun, gözdağı vermiyorum boşuna.
 Dağlıyorum kutsal yalımla seni!
 Bekleme sakın
 Üç kez yalımlanan ışığı!
 Bekleme sakın 1320
 Daha güçlüsünü becerilerimden!

MEPHISTOPHELES

(Duman dağılırken, bir öğrenci kılığına bürünerek, sobanın arkasından ortaya çıkar.)

Ne bu gürültü? Bir buyruğunuz mu var kulunuza?

FAUST

Buymuş demek finonun özü,
 Bir gezgin öğrenci? Güldürür beni.

MEPHISTOPHELES

Saygılar bilgin beyimize!
 Yeterince terlettiniz beni. 1325

FAUST

Adın ne senin?

MEPHISTOPHELES

Önemi yok bu sorunun, bence,
Sözü çok küçümseyen, üstelik
Tüm görünüşlerden uzaklaşan,
1330 Varlıkları derinliğine araştıran birinin sorması.

FAUST

İçyüzünü sizin gibi efendilerin
Kolaydır adlarından okumak,
Anlaşılır ne olduğu açıkça
Adı şeytan, bozguncu, yalancı olanların.
1335 Peki, sen kimsin öyleyse?

MEPHISTOPHELES

Bir bölümüyüm o gücün
Hep kötülük isteyen, hep iyilik edenin.

FAUST

Ne demek istiyorsun, açık değil sözün?

MEPHISTOPHELES

Hep yadsıyan bir ruhum ben
Haklıyım bunda var olan
1340 Yok olacak sonunda tümnden,
Yeğdir var olmamak var olmaktan.
Günah dediğiniz ne varsa sizin
Yıkım, kısacası kötülük
Benim özümde, bu yüzden.

FAUST

Bir bölümüm diyorsun karşımda bütün değil 1345
misin?

MEPHISTOPHELES

Söylediğim gerçektir sana apaçık,
İnsan, küçük çılgınlık dünyası,
Kendini bir bütün sayıyorsa hep,
Bin bölümün bölümüyüm, başlangıçta bütünün,
Aydınlığı doğuran karanlığın bir bölümü, 1350
O kurumlu aydınlık anası karanlıktan
Almak için eski yerimi, uzayı, didişiyor,
Başarısız, ne denli uğraşsa da,
Yapışmış sımsıkı nesnelere karanlık,
Nesnelerden fıskırıyor, güzelleştiriyor onları. 1355
Bir engel yolunun üstünde,
Umarım uzun süre kalmaz böyle,
Nesnelerde, göçüp gider o da.

FAUST

Anlıyorum soylu görevini şimdi!
Yok edemiyorsun bütünüyle bir nesneyi, 1360
Ufaklardan başladın işe bu yüzden.

MEPHISTOPHELES

Bundandır elimden çok iş gelmediği,
Yoklukla karşıt olan
Bu gerçek yıpranmış dünyayı
Sarsmak için gücüm yettiğince uğraştım, 1365

- Bilmiyordum onları etkilemeyi,
Dalgalar, fırtınalar, depremler, yangınlar,
Yine denizler, karalar durgun, sessiz
İnsanla hayvanın kargışlı soyuna
1370 Dokunamıyor kimse, gelmiyor elden.
Nicesini gördüm şimdiye değin!
Yeni, taze bir kan dolaşüyor hep.
Böyle sürüp gidiyor, çıldırır insan!
Havadan, sudan, topraktan
1375 Fıskıran binlerce tohum,
Kurakta, nemde, sıcakta, soğukta!
Yalımı kendime saklamasaydım
Bir kırıntım olmazdı benim de.

FAUST

- Sen, sonsuz çabayla karşı çıkıyorsun
1380 İyilikçi, yaratıcı güce,
Sallıyorsun soğuk yumruğunu şeytanın.
Boşuna, kötülüktür yaptığın, gereksiz öfke!
Başka bir uğraş ara kendine,
Sen, şaşılasi oğlu kargaşanın!

MEPHISTOPHELES

- 1385 Bu konuda daha açık düşünürüz
Gelecek görüşmemizde, şimdi kalsın,
Şimdi yeter bu, gidebilir miyim?
Anlamıyorum, neden sorduğunu, bunu,
Anladım kim olduğunu şimdi.

FAUST

Gelebilirsin bana dilediğin zaman, 1390
 Burda pencere, burda kapı,
 Bacayı da biliyorsun artık.

MEPHISTOPHELES

Şunu söyleyim yalnız, buradan çıkmama
 Ufak da olsa bir engel var:
 Kapınızın eşiğindeki cin ayağı.¹ 1395

FAUST

Üzüyor mu seni beş köşe.²
 Söyle bana öyleyse cehennemin oğlu,
 Nasıl girdin içeri bu sana engelse?
 Nasıl yanıltıldı böyle bir ruh?

MEPHISTOPHELES

İyice bakın ona doğru çizilmemiş: 1400
 Dışarı bakan şu köşe
 Biraz açık gördüğün gibi.

FAUST

İyi bir raslantı bu!
 Benim içeri attığım olmayasın?
 Umulmaz bir başarıdır bu! 1405

1. Cinlerin içeri girmesini engelleyen büyü belirtimi.

2. Kapı eşiğini koruyan büyü belirtimi.

MEPHISTOPHELES

İçeri sıçradığında sezmedi bunu finocuk,
İş değişti şimdi
Çıkamıyor evden şeytan.

FAUST

Peki neden pencereden çıkmıyorsun?

MEPHISTOPHELES

1410 Şeytanın, cadının bir yasası var:
Nereden girilirse oradan çıkılır,
Birincisinde özgür, ikincisinde tutsağız.

FAUST

Cehennemin de yasaları var mı?
Beğendim bunu, uzlaşılır sizinle.
1415 Üstelik güvenli bir barış olmaz mı, beyler?

MEPHISTOPHELES

Sana verilenle yetinir yararlanırsın,
Kandıramaz seni kimse, dolandıramaz.
Böyle kısaca kavranmaz bu
Yakında görüşürüz bu konuyu:
1420 Senden önemle, özenle yakarırım
Beni salıver artık bu kez.

FAUST

Biraz daha kal burada
Bana güzel söylenceler anlat.

MEPHISTOPHELES

Bırak beni şimdi, gelirim yakında
O zaman sorarsın istediğin soruyu. 1425

FAUST

Tuzak kurmadım ben sana
Sen girdin ağın içine,
Sımsıkı tutmalı şeytanı yakalayan!
Ele geçiremez bir daha onu kolayca.

MEPHISTOPHELES

Kalırım sen istedikten sonra, 1430
Arkadaş olurum sana, burada,
Bir koşulum var, gün geçirmek için
Tüm becerilerimi anlatacağım sana.

FAUST

Bayılırım buna, özgürsün dileğince,
Becerin beni sevindirmeli. 1435

MEPHISTOPHELES

Bak arkadaş, duyguların için
Daha çok kazanacaksın bu saatte

- Bir yılın tekdüzeliliği içindekinden,
 Duyarlı ruhların sana söylediği şarkılar,
 1440 Gösterecekleri güzel görünümler
 Boş bir büyüsel oyun değil,
 En güzel kokuları duyacaksın genzinde,
 Tatlanacak sonunda damağın,
 Doyuma varacak duyguların,
 1445 Bir önçalışma gerekir bunda,
 Birlikteyiz hepimiz başlayın artık.

RUHLAR

- Çekilin ey karanlık
 Kubbelere üstümüzden!
 Gönül çelenler gelin
 1450 Sevecenlikle girin
 Mavi göğe serpilin!
 Ey karanlıkta yoğun
 Siz bulutlar yok olun!
 Siz ışıyan yıldızlar
 1455 Tatlı tatlı güneşler
 Girin içeri dolun.
 Siz ey göksel oğullar
 Ey tinsel güzellikler
 Oynayıp bükülerek
 1460 Önümüzden yürüyün.
 Sevenler, özleyenler
 Kırlarda buluşuyor.
 Fistanlar kurdeleler
 Belbağları kemerler
 1465 Ovaları kaplıyor,
 Yaşamak konusunda

Pek derin düşünceler
Güzelim çardaklarda
Sevenler sevişenler
Dudaklar dudaklarda 1470
Dileğine erenler!
Yeşil yeşil filizler
Sarkan ağır salkımlar
Olgunlaşmış üzümler
Cendereden geçerler, 1475
Irmaklara akıyor
Şaraplar köpürüyor
Çağıldayarak akan
Zümrüt kırlardan geçen
Tepelerden dökülen 1480
Oylumlarda biriken
Birer göle dönüşen,
Dereler genişliyor
Yeşeriyor tepeler.
Bütün kuşlar sevinçli, 1485
Güneşe uçuşuyor, **
Yönelmiş ıslıl ıslıl
Adalara uçuyor,
Dalgalara yansıyor
Sularda oynaşıyor, 1490
Bir koro oluşturan
Seslerini gençlerin
Duyuyoruz yakından,
Kırlarda oynayanlar
Özgürce haykıranlar 1495
Dağılmışlar her yana.
Kimisi turmanıyor
Yükseklere çıkıyor
Kimisi sevinçle
Hep göllerde yüzüyor, 1500
Kimi de dolaşıyor

Yaşamdan tat alıyor
 Gökte aradığını
 Yeryüzünde buluyor
 1505 Mutluluğu tadıyor.

MEPHISTOPHELES

O uyuyor! Ne iyi, güleç, sevilesi gençler
 Onu uyuttunuz şarkılarla!
 Sevgiler size bu konser için.
 Sen şeytanı tutacak adam değilsin,
 1510 Oyalayın onu tatlı düşlerle,
 Bir düşlem denizine batırın onu,
 Bozmam için bu kapımın büyüsünü
 Bir iri sıçanın dişi gerek bana.
 Gereği yok uzun süreli bir büyüye,
 1515 İşte tıkırdıyor birisi, duyacak sesimi
 İri sıçanların, küçük sıçanların,
 Kurbağaların, sineklerin, tahtakurularının,
 Bitlerin başkanı buyuruyor
 Ortaya çıkmanı, ayrıca kemirmeni
 1520 Şu kapı eşiğinde yağ sürülmüş yeri.
 İşte tezden çıkıyorsun ortaya
 Başlayıver işe! Beni engelleyen sivri uç
 En kıyıda, en önde duruyor.
 Bir ısırtış daha, şimdi oldu,
 1525 Sürdür düşünüyüşünceye dek ey Faust.

FAUST (Uyanarak)

Yine kandırıldım mı yoksa?
 Böyle mi yok oluyor ruhların baskısı,
 Beni kandırıp şeytanı aldıktan,
 Bir fino kaçtıktan sonra?

OKUMA ODASI
FAUST-MEPHISTOPHELES

FAUST

Kapı mı çalınıyor? Girin! Kimdir beni
tedirgin eden?

1530

MEPHISTOPHELES

Benim, o!

FAUST

Girin!

MEPHISTOPHELES

Bunu üç kez söylemelisin.

FAUST

Girin artık!

MEPHISTOPHELES

- Hoşuma gidiyor bu durumun.
 İyi geçineceğiz umduğuma göre;
 Senin çekirgelerini avlamak için,¹
 1535 Soylu bir genç olarak buradayım işte,
 Altın işlemeli kızıl giysiler içinde,
 Sert ipekli, kısa bir manto giymiş,
 Horoz tüylü başlıklı,
 Uzun, sivri kılıç belinde,
 1540 Kısa bir önerim var sana, şimdi:
 Benim gibi giyinmelisin sen de,
 Bağlardan kurtulup özgür olman,
 Yaşamın ne olduğunu öğrenmen için.

FAUST

- Hangi giysiye bürünsem çekerim
 1545 Acısını, şu daracık yeryüzü, yaşamının.
 Yaşlıyım oynamak, zıplamak için,
 İsteksiz yaşamak istemeyen bir gencim.
 Ne sağlayabilir bana bu dünya?
 Bırak bu işleri artık, bu işleri bırak,
 1550 Bitmeyen bir şarkıdır bu,
 Hep çınlar kulaklarımızda,
 Sürer yaşamımız boyunca,
 Söylenir her saat kısık sesle.
 Uyanırım korkuyla sabahları,
 1555 Ağlamak isterim acı gözyaşları dökerek,
 Görünce kendi yolunda giden günü,
 Yerine getirmediğinden bir isteğimi,
 Bir kıvanç duygusu bırakmaz bende,

1. Kuruntularını, kuşkularını dağıtmak için.

Engeller direngen bir tutumla beni
 Öñler içimin açılmasını, esenliğimi, 1560
 Binlerce yaşamsal güçlölkle yıpratan,
 Bastırınca karanlığı gecenin
 Uzanırım korkular içinde yatağa
 Dinlenemem orada bile,
 Dindirir korkulu düşler. 1565
 Göñlümde bulunan tanrı
 Uyandırabilir içimde taşkın duygular.
 Oysa tüm güçlerimin egemeni
 Dışarda tutamıyor elimden, kımıldatamıyor
 beni,
 Varolmak bir yüktür bana, 1570
 Ölümü özlüyor, yaşamdan tiksiniyorum.

MEPHISTOPHELES

Gölerek karşılanan bir konuk değil ölüm.

••

FAUST

Ne mutludur utkunun görkemini içinde
 Şakakları kanlı defnelerle süslenen
 Çıldırtañ bir oynaşmadan sonra 1575
 Bir genç kızın kollarına atılan.
 Gücü önünde o yüksek ruhun
 Ölüp gitsem büyülenmiş gibi.

MEPHISTOPHELES

Oysa kimse içmemişti o gece
 Koyu bir şurubu. 1580

FAUST

Casusluğu seviyorsun sanırım.

MEPHISTOPHELES

Her şeyi bilmesem de çok şey bilirim.

FAUST

- Korkunç bir yıkımdan
Beni kurtaran tatlı, tanıdık ses,
1585 Çocukluk duygularımdan kalan
Mutlu dönemin anısıyla yanılttı beni,
Yeriyorum hepsini, ruhumuzu
Düşlerle büyüleyen, tuzığa düşüren,
Sıkıntılar oyduğuna sürükleyen,
1590 Yaltaklıkla, ikiyüzlülükle yanıltanları.
Lânet şu yüksek düşünceye
Ruhumuzun kendini yücelttiği
Lânet göz kamaştıran görüntüye
Duygularımızı baskıya alana!
1595 Lânet düşlerimize giren ikiyüzlülüğe,
Ün, san tutkusuyla bizi yanıltana!
Lânet iyeliğiyle bizi şımartan
Kadına, çocuğa, uşağa, sapana,
Lânet bizi saptıran varsılığa,
1600 Bize gereksiz işler yaptırana,
Kötülüğe yönelten, baştan çıkarana!
Bu tür eğimlere olanak sağlayana,
Lânet üzümlerin tatlı kokulu suyuna!
Lânet şu üstün, yüce aşka!
1605 Lânet umuda! Lânet inana!
Lânet hepsinden önce sabıra!

RUHLAR KOROSU
(Görünmeden)

Yazık! yazık!
Dağıttın
Güzel dünyayı
Güçlü bir yumrukla 1610
Çöküyor, parçalanıyor!
Bir yarı tanrıdır dünyayı yıkan!
Taşıyoruz biz
Yokluğa yıkıntılarını
Yakınıyoruz 1615
Bu yiten güzelliğe,
Daha güçlüsü
Yeryüzü oğullarının,
Daha görkemli
Yap dünyayı yeniden, 1620
Göğsünün içinde kur onu
Yeni bir yaşama
Başla
Parlak bir düşünceyle
Yeni şarkılar 1625
Çınlasın artık!

MEPHISTOPHELES

Bunlar küçükleridir
Benimkilerin
Dinle nasıl eğlence, eylem
Öneriyorlar yaşlılar gibi. 1630
Geniş dünyanın içine, seni,
Tüm yalnızlığından sıyrarak,
Duyguları, düşünceleri kokmuş kimseler,

Sokmaya çalışıyorlar.

- 1635 Dinle, bırak üzüntünle uğraşmayı,
Odur akbağa gibi yaşamı kemiren;
Sezdirir en kötü çevre bile sana
İnsan içinde bir insan olduğunu.
Amaç değil bu konuda
- 1640 Seni değerden düşürmek, sürüye katmak.
Büyük kişilerden değilim ben;
Birlik içinde benimle
Yaşam boyu yürümek istersen,
Kıvanç duyarım
- 1645 Ayak uydururum sana
Arkadaşın olurum içtenlikle,
Gerekeni yaparım senin için,
Uşağın, kulun olurum.

FAUST

Ne yapmalıyım sana buna karşılık?

MEPHISTOPHELES

- 1650 Daha uzun süren var.

FAUST

- Yok! Yok! Şeytan bencildir,
Yapmaz kolay kolay tanrı adına
Başkalarına yarar sağlayan işi.
Açıkça söyle koşulu,
- 1655 Yıkım getirir eve böyle bir uşak.

MEPHISTOPHELES

Ben dünyada senin işine bağlanmak
 istiyorum,
 Bir göz kırpmanla durmadan, dinlenmeden
 çalışırım,
 Yine buluşursak öte dünyada,
 Bana yaparsın sana yaptığımı.

FAUST

Çok az ilgilendirir beni öte dünya, 1660
 Önce sen, bu dünyayı yıkıntıya çevir,
 Öteki sonra ortaya çıksın.
 Bu topraktan fışkırıyor benim kıvançlarım,
 Bu güneş aydınlatıyor acılarımı,
 Bir gün ayrılabilirsem bunlardan, 1665
 Ne olmuş, olmamış bana ne.
 Artık istemiyorum dinlemek
 Yarın iyilik, kötülük, kıskançlık olacakmış,
 Bu dünyalarda da
 Bir alt, bir üst varmışymış aldırmam. 1670

MEPHISTOPHELES

Sakıncadan uzak kalabilirsin bu anlayışla,
 Benimle anlaşmaya bak
 Göreceksin bu günlerde becerilerimi,
 Sana bir insanın görmediğini vereceğim.

FAUST

Zavallı şeytan, nedir bana vermek istediğin? 1675
 Yüksek çabalar gösteren bir insan ruhu

Nedir anladığın oldu mu senin?

Sende doyurmayan yemekler,

Kızıl altın, kaygan

1680 Bir cıva gibi avucunun içinde

Kazanç sağlamayan bir oyun,

Benim göğsümde güzel bir kız,

Komşunun göz koyduğu, gönül verdiği,

Ün sağlayan, tanrısal kıvanç veren,

1685 Bir göktaşı gibi akıp giden değil mi?

Göster bana koparılmadan çürüyen meyve,

Her gün yeşillenen ağaçlar!

MEPHISTOPHELES

Korku salmaz bana böyle bir buyruk,

Sağlayabilir böylesi gelirleri,

1690 O günler de gelecek sevgili dost,

Seninle kıvanç içinde iyi yemekler yiyeceğiz.

FAUST

Bir gün, kımıltısız uzanırsam tembel yatağına

Yok olup gittim demektir!

Bir gün kandırabilirsen beni şımartarak

1695 Kendi kendimi beğenir duruma getirirsen

O, benim son günüm olsun!

Bahse girerim bu konuda.

MEPHISTOPHELES

Kabul!

FAUST

Gel, el sıkışalım!

Ona, ben de şöyle dersem:

Dur, bekle biraz, ne güzelsin!

1700

Beni zincire vurabilirsin

O gün severek yıkılırim yere!

Çalınsın ölüm çanları,

Sen de kurtul görevinden,

Dursun saat, düşsün yelkovan,

1705

Geçip gitsin benim de günüm.

MEPHISTOPHELES

İyi düşün, unutmayacağız bunu.

FAUST

Çok doğrusun bu konuda,

Ben kötü düşünceyle üstlenmedim bunu.

Tutsağım, burada direttiğimden,

1710

Senin mi, başkasının mı tutsağıym sormam.

MEPHISTOPHELES

Öyle olacağım ben de, doktora şöleninde

Bir uşak gibi yapacağım görevimi.

Bir sözüm var: Kim öle, kim kala,

Birkaç satırlık bir yazı veren bana.

1715

FAUST

- Bir yazılı belge de mi istiyorsun sarsak?
 Öğrenmedin mi erkeğin erkek sözünü daha?
 Söylediğim söz ben yaşlandıkça sonsuzca
 Geçerli, yeterli değil mi yoksa?
- 1720 Dünya, tüm taşkın sular da akıp giderken
 Beni verdiğim söz mü tutacak?
 İşlemiş bu kuruntu yüreğimize
 Kim sevinebilir bundan kurtulmaktan?
 Mutludur sevecen duygularla yüreği dolan,
- 1725 Çekinmez özveriden, sarsılmaz böylesi!
 Oysa yazılı, damgalı bir kâğıt karabasandır
 Korku salar içine herkesin
 Sözcük ölür kalemin ucunda,
 Muma, deriye kalır egemenlik.
- 1730 Benden ne istiyorsun ey kötü ruh?
 Tunç mu, mermer mi, deri mi, kâğıt mı?
 Yazıyı keski, çivi, kalem hangisiyle yazayım?
 Sana bırakıyorum birini seçmeyi.

MEPHISTOPHELES

- Neden konuşurken böyle hırçınlanırsın,
 1735 Konuyu abartırsın, uzatırsın?
 Elverir işimize bir ufacık yaprak bile,
 Bir damlacık kanla da atabilirsin imzanı.

FAUST

Seni sevindirirse bu saçmalık
 Bu da yeter bana sanırım.

MEPHISTOPHELES

Kan, oldukça önemli, bir özsudur.

1740

FAUST

Korkma bozarım diye bu anlaşılmayı!
Var gücümle ulaşmak istediğim erek
Sana söz verdiğimdir dosdoğru.

Çok büyüklendim, övündüm

Oysa senin aşamandayım ancak.

1745

O büyük, beni küçümsedi, yerdı,

Doğa kapanıyor önümde şimdi.

Koptu düşüncenin iplikleri,

Tıksınıyorum tüm bilgilerden,

Dindir duygusallığın derinlerinde

1750

Tutuşan, yalımlanan tutkularımızı!

Olanaksız büyüğü örtülerin açılması

Tüm tansıklar varolsun içlerinde.

Atılalım zamansız gümbürtülerine,

Olayların çevrintilerine.

1755

Artık acıyla beğenç,

Başarıyla güvensizlik

Yer değiştirebilir birbiriyle,

Dinlenmez didinir, uğraşır insan.

MEPHISTOPHELES

Saptanmış bir ölçünüz, ereğiniz yok,

1760

İstedığınızı yapar, çıkarabilirsiniz tadını,

Elde etmek diledığınızı hızla

Başarırsınız, beğendiğınızı yapabilirsiniz,

Yaklaşın bana, çekingen olmayın!

FAUST

- 1765 Dinle, eğlence sözkonusu değil bence.
 Dalıncı, acının tadını çıkarmayı severim.
 Sevgi yaratan kine, güç veren acıya
 Adadım kendimi, gönlüm bilgi özlemiyle
 Kavuşmuş sağlığa, gizlemesi gerekmez acıyı,
 1770 Ne varsa tüm insanlıkla bölüşülen
 Ona katılmak, tadım çıkarmak isterim, ben,
 Ruhumla en yükseği, derimi kavramak,
 İnsanlığın kıvancını, acısını göğsüne yığmak,
 Benliğimi onun benliğiyle genişletmek,
 1775 Sonunda, onun gibi, dağılmak, yok olmak.

MEPHISTOPHELES

- İnan bana, binlerce yıldan beri
 Çiğner dururum bu katı yemeği
 Beşikten tabuta değin
 Sindiremez kimse bu mayalı hamuru!
 1780 İnan şuna da, bütün bu evren
 Yalnızca bir tanrı için yapılmıştır!
 Sonsuz bir aydınlık içindedir o,
 O'dur bizi karanlığa salan,
 Sizin için gündüzle gecedir önemli.

FAUST

- 1785 İsteddiğim de budur benim.

MEPHISTOPHELES

Belli bu! Anlaşıyor açıkça.
 Ancak beni sıkan bambaşka, zaman kısa

Sanat uzun, aydınlatmanız gerek, bana kalırsa.
 Bir ozanla anlaşıp, ortaklık kurun.
 Bırakın üstadı dolaşıp düşünceleri içinde, 1790
 Bütün soylu nitelikleri
 Saygın başınızın üstünde yığın,
 Aslan yiğitliği,
 Geyik devingenliği,
 İtalyan sıcakkanlılığı, 1795
 Kuzey direngenliğidir bu nitelikler.
 Bulsun gizemini, bırakın, size
 Saygınlıkla düşkünlüğü birleştirmenin,
 Sizi sımsıcak bir gençlik eğilimiyle
 Belli bir ereğe gönül vermenin. 1800
 Tanımak isterdim böyle bir üstadı,
 Ona küçük evren demeyi dilerdim.

FAUST

Ele geçirmen olanaksızsa, neyim ben,
 O yüce insanlık tacını
 Tüm duygularının özlediğini? 1805

MEPHISTOPHELES

Neysen o'sun sen, önünde sonunda.
 Milyonca kıvırcık saç taksan başına,
 En uzun çizmeler geçirsen ayaklarına
 Hep olduğun gibi kalırsın yine.

FAUST

Seziyorum bunu, boşuna, tüm gömülerini 1810
 İnsan anlayışının, kendimde toplamışım,

İşin sonunda, şöyle bir oturduğumda,
 Fıskırıyor içimde yeni bir güç,
 Bir kıl denli bile yükselemedim
 1815 Sonsuza daha yakın olamadım.

MEPHISTOPHELES

Sayın üstadım, görüyorsunuz olayları
 Herkesin onları gördüğü gibi;
 Anlayışlı davranmalıyız daha
 Kaçmadan elimizden yaşamın kıvancı.
 1820 Aldırmam bile! Elim, ayağım,
 Başım, kığım hepsi senin;
 Yoksa kıvançla yediklerimin hepsi
 Daha az mı benim oluyor?
 Ben altı aygır satm alsam
 1825 Benim olmaz mı onların erki?
 Ben, gerçek bir insan olmama karşın
 Yirmi dört ayağım varmış gibi gezerim.
 Geniş ol! At tümünden kaygıları,
 Dolaş dünyayı, sen de, benimle!
 1830 Şunu da deyim sana: Düşüncelere
 Dalan adam hayvan gibidir,
 Çorak yerde kötü ruhun dolaştırdığı,
 Oysa çevrede güzel, yeşil çayırlar var.

FAUST

Nasıl başlayalım bu işe?

MEPHISTOPHELES

Yola çıkıyoruz
 1835 Burası acı çektirme yeri mi?

Böyle bir yaşamı sürdürerek kendini de,
 Gençleri de sıkıntıya sokmak neden?
 Bırak bu işi şişko komşuna!
 Neden sapla samanla uğraşırsın böyle?
 En iyisi senin bildiklerindir
 Onları da çocuklara söyleyemezsin.
 Duyuyorum, gedikte dolaşıyor bunlardan biri.

1840

FAUST

Onu görmem olanaksız benim.

MEPHISTOPHELES

Zavallı çocuk, bekliyor uzun süredir,
 Üzgün olarak gitmesin buradan,
 Gel, şu cübbeni, başlığını bana ver;
 Bu kılık bana çok yakışacak
 (kılığını değiştirir)
 Benim zekama bırak bu işi!
 Onbeş dakika yeter bana şimdi;
 Sen de hazırlan güzel yolculuğumuza!
 (Faust gider)

1845

1850

MEPHISTOPHELES

(Faust'un uzun cübbesi içinde)

At gitsin usu da, bilimi de,
 İnsanın en yüksek erkidir onlar.
 Göz kamaştıran görüntülerle
 Güç versin sana yalanın ruhu,
 Daha şimdiden bağladım seni.
 Bir ruh verdi sana yazgı

1855

- Hep ileriye atılan, bağımsız,
 Atak, ele avuca sığmayan,
 Dünya eğlencelerinin üstünden aşan,
 1860 Sürükleyeceğim, yoz bir yaşam içinde, onu,
 Değersiz, yüzeysel kalacak,
 Kıvranacak, deprenecek, bana yapışacak,
 Doymazlığı yüzünden yemekler, içkiler
 Uçuşacak tutkun dudakları önünde,
 1865 Boşuna yalvaracak serinlemek için,
 Şeytanın buyruğuna girmese bile
 Yıkılıp gidecek sonunda.
 (bir öğrenci içeri girer)

ÖĞRENCİ

- Kısa bir süredir buradayım,
 Eksiksiz bir özveriyle geldim,
 1870 Konuşmak, tanışmak istiyorum
 Herkesin, bana, saygıyla andığı adamla.

MEPHISTOPHELES

Çok sevindiriyor beni inceliğiniz!
 Gördüğünüz, tüm ötekiler gibi, bir adam,
 Daha önceden biraz bilgi edindiniz mi?

ÖĞRENCİ

- 1875 Beni yanınıza almanızı dilerim!
 En iyi duygularla geldim buraya,
 Biraz param var, sağlığım da yerinde;
 Annem benden ayrılmayı pek istemiyor;
 Ben, burada, gerçek bilgiler öğrenmek istiyorum.

MEPHISTOPHELES

En uygun yere geldiniz demek.

1880

ÖĞRENCİ

Doğrusu gitmek istiyorum şimdiden.

Bu duvarların, bu kulübelerin

İçinde durmak pek hoş değil,

Çok sıkıcı bir yer burası,

Bir ağaç, bir yeşillik görünmüyor,

1885

Bu sofadan, sıraların üstünde

Yiter gider duyma, görme, düşünme yetim.

MEPHISTOPHELES

Bir alışkanlıktır bu durum,

Böyle emer anasının memesini çocuk,

İlkin teper, almak istemez

1890

Sonra derin bir tutkuyla asılır memeye.

Siz de böylesiniz bilgeliğin göğüsleri önünde,

Çoğalacak gün geçtikçe alacağınız tat.

ÖĞRENCİ

Kıvançla asılacağım onun boynuna,

Şimdi söyleyin bana, nasıl erişebilirim ona?

1895

MEPHISTOPHELES

Açıklayın gitmeden önce

Hangi bilim dalını seçeceksiniz?

ÖĞRENCİ

İsteğim bilgili olmak,
 Yeryüzünde ne varsa öğrenmek,
 1900 Göktekileri yeterince kavramak
 Bilimi, doğayı anlamak.

MEPHISTOPHELES

Doğru yoldasınız öyleyse,
 Dağıtmayın eğlencelerle kendinizi.

ÖĞRENCİ

Candan, gönülden uyarım buna,
 1905 Ancak sevdiğim bir konu var:
 Biraz özgürlük, eğlenmek, gezmek,
 Özellikle yazın güzel dinlence günlerinde.

MEPHISTOPHELES

Yararlanır hızla geçen zamandan.
 Düzen zaman kazanmayı öğretir size,
 1910 Değerli dostum, size, bu konuda
 Mantık öğrenmeyi öneririm, önce,
 Ruhunuz eğitilir böylece,
 Engeller sıkıntıya düşmenizi,
 Daha dengeli davranın bundan sonra,
 1915 Kapılmayın saptırıcı düşüncelere,
 Düşlere kapılıp dolaşmayın ötede, beride,
 Yanılgılara düşerek doğrudan ayrılmayın,
 Sonra öğretecekler size kimi günlerde

- Nasıl davranmak gerektiğini özel işlerde,
 Yemede, içmede geçerli davranışları, 1920
 Bir! İki! Üç! demek gerektiğini.
 Düşünce üretim yeteneği
 Eşsiz bir dokumaevi gibidir,
 Bir ayak basış oynatur binlerce ipliği,
 Gider gelir mekikler, aşağı, yukarı, 1925
 Akar iplikler görünmeden,
 Sıkıştırır bir vuruş binlerce ipliği.
 İçeri giren filozof bu evrede
 Öğretir size şu gerekimleri:
 Birincisi böyle, ikincisi şöyle, 1930
 Bundan dolayı üçüncü, dördüncü öyle,
 Birincisi, ikincisi olmasaydı
 Üçüncü, dördüncü de olmazdı.
 Öğrenciler anlarlar bunu her yerde,
 Dokumacı olamazlar yine de. 1935
 Yaşamsal olanı tanımak, açıklamak isteyen
 Önce ruhu dışlamaya çalışıyor,
 Sonra onu kuran öğeleri ele geçiriyor,
 Ne yazık, tinsel bağlantı yok bunlarda,
 Doğal işlem diyor buna kimya. 1940
 Alaya alıyor kendi kendini, bilmeden.

ÖĞRENCİ

Anlamam olanaksız türden, söyledikleriniz.

MEPHISTOPHELES

- Yakında, daha iyi anlaşılır, durum,
 Önce sorunları düzenlemeyi öğrenin.
 Becerin yalınlaştırmayı, konulara ayırmayı. 1945

ÖĞRENCİ

Öylesine şaşkınlığa düştüm bunlardan,
Değirmen taşı döner gibidir başımm içinde.

MEPHISTOPHELES

- Sonra, bütün konulardan önce,
Metafizik öğrenmeniz gerekiyor!
- 1950 Sorunları derinden kavramanın,
Böylece insan beynine uygun
Olanla olmayanı anlamanın,
Görkemli, kullanımlı bir kavram bulmanın
yolu bu,
- Yararlanın bu yarı öğrenim süresinden,
- 1955 Bir düzen kurun en iyi biçimde.
Beş öğrenceniz var günde.
Zil çalınca derslikte bulunun!
Önceden hazırlanmanız gerekir,
İyice okumalısınız ders notlarınızı,
- 1960 O zaman daha iyi görürsünüz ki
Öğretmen kitabın dışına çıkmıyor.
Yazarken özenli, çabalı olun
Kutsal ruh size yazdırıyor gibi davranın.

ÖĞRENCİ

- İki kez söylemeyin bunu bana!
- 1965 Ne denli yararı var bunun, düşünüyorum;
İnsan, ak üstünde karadan ne kazanırsa
Evine ancak onu götürebilir.

MEPHISTOPHELES

Bir fakülte seçin bakalım.

ÖĞRENCİ

Hukuk bilimini seçsem açmaz beni.

MEPHISTOPHELES

Suçlayamam sizi bundan dolayı 1970
Biliyorum, ne durumda, bu öğreti.
Atalardan kalmadır yasalar, haklar,
Sürüyor geçmeyen bir sayrılık gibi,
Kuşaktan kuşağa sürükleniyor bunlar,
Geçiyor gizlice bir yerden bir yere. 1975
Us çılgınlık, iyilik acı çektirme oluyor,
Acınır sana, onların bir torunusun!
Bizimle doğan haklara gelince
Sözkonusu değil bir teki bile.

ÖĞRENCİ

Tiksintim çoğalıyor sizinle konuştukça, 1980
Ne mutludur, sizin, okuttuğunuz kimse!
Nerdeyse tanrıbilim okuyasım geliyor.

MEPHISTOPHELES

Yanılığa düşürmek istemem sizi,
Bu bilim insanı kurtarmaz,
Yanlış bir yola sapmaktan. 1985

- İçinde nice acılar gizlidir onun,
 Olası değildir bunları ilaçtan ayırmak.
 En iyisi bir kişiyi dinlemeniz bu konuda,
 Üstadın sözüne uyup and içmenizdir,
 1990 Sözün özeti, sözcüklere bağlı kalmanızdır.
 O zaman güvenli bir kapıdan
 Kesin gerçek tapmağa girebilirsiniz.

ÖĞRENCİ

Ancak, bir anlamı olmalıdır sözcüğün de.

MEPHISTOPHELES

- Çok iyi! Ancak insan sıkılıp üzülmemeli,
 1995 Kavramların bulunmadığı yerde
 Bir sözcük giderebilir eksikliği!
 İyi bir tartışmaya girilir sözcüklerle,
 Sözcüklerle bir dizge kurulabilir.
 Sözcüklerle inanç sağlanabilir.
 2000 Bir sözcükten bir harf bile çalınamaz.

ÖĞRENCİ

- Bağışlayın, birçok soruyla oyalıyorum,
 Sizi, yeniden yoracağım, beni
 Tıp konusunda biraz aydınlatır mısınız,
 Etkili sözcüklerle, inandırıcı?
 2005 Üç yıl kısa bir süre,
 Oysa alan öyle geniş ki, tanrım,
 İnsanın parmakla yol göstereni olsa
 Daha çok başarı sağlardı sanırım.

MEPHISTOPHELES

- Bıktım artık bu kuru anlatımlardan.
 Yeniden şeytan işine koyulmalıyım. 2010
 (yüksek sesle) Tıbbın ruhu kolay kavranır,
 İyice incelersiniz büyük ve küçük dünyaları,
 Sonra bırakırsınız hepsini
 Tanrısal kayraya.
 Boşunadır her konuda bilimi izlemek. 2015
 Öğrenebildiğini öğrenir herkes;
 Buna karşın olanağı yakalayan kimse
 Doğru yolda giden adamdır,
 Siz, oldukça, iyi yapılısınız,
 Pek eksik değil ataklığınız. 2020
 Sizin, kendinize güveniniz varsa,
 Başkaları da güvenirler size,
 Özellikle kadınları yönetmeyi öğrenin.
 O bitmez tükenmez ahları ohları
 Şu bin kez olanlar 2025
 Ancak böyle sağlıktır.
 Biraz saygı gösterirseniz onlara
 Alırsınız avucunuzun içine hepsini.
 Bir san gerek onlarda güven sağlamaya,
 Sanatınızın birçok sanattan üstün olduğunu 2030
 gösterin
 Tüm olanakları bir merhabayla kazanırsınız,
 Başkalarının yıllarca çevresinde dolaştıkları,
 Öğrenin ufacık nabızlarına bakmayı iyice,
 Sonra kavrayın ateşli bakışlarla
 Onların güzel kalçalarını, bellerinin 2035
 Ne denli bağlandığını anlamak istercesine.

ÖĞRENCİ

Hepsinden iyi bu, ne olduğu anlaşıyor.

MEPHISTOPHELES

Değerli dost, tüm kuramlar soluk,
Oysa yaşamın altın ağacı yemyeşil.

ÖĞRENCİ

2040 Andolsun ki düşlere kapılmış gibiyim,
Başka bir soruyla sizi yorabilir miyim
Bilginizden daha iyi yararlanmak için?

MEPHISTOPHELES

Severek yaparım elimden geleni.

ÖĞRENCİ

2045 Olanaksızdır buradan gitmem,
Anı defterimi size sunmam gerek.
Bu onuru bana bağışlayın

MEPHISTOPHELES

Peki! (birşeyler yazarak defteri verir)

ÖĞRENCİ

(Okur)

Siz de tanrı gibi olacak, iyiyi, kötüyü
bileceksiniz.
(defteri saygıyla kapatır gider)

MEPHISTOPHELES

Sen uy eski söze, yeğenin olan yılana
 Çekeceksin tanrıya benzerliğin acısını,
 kesinlikle.
 (Faust içeri girer)

FAUST

Nereye gideceksin şimdi?

MEPHISTOPHELES

Canının istediği yere.
 Önce küçük, sonra büyük dünyayı göreceğiz,
 Çok kıvançlı, çok yararlı
 Olacak senin için bu bedava gezi.

FAUST

Ancak bu uzun sakalımla, 2055
 Şıpsevdî yaşam biçimiyle
 Pek başarılı mutlu olamayacağım,
 Bir dünya insanı olmayı bilemeden,
 Evrenin içine sokulmayı başaramadım,
 Küçüldüğümü seziyorum yanında, 2060
 başkalarının,
 Hep çekingen kalacağım yaşamda.

MEPHISTOPHELES

Sevgili dostum işler yolunda gidecek
 Çıkarırsın kendine güvenince yaşamın tadını.

FAUST

Nasıl çıkacağız evden dışarı?
Nerde uşağın, atların, araban?

MEPHISTOPHELES

- 2065 Yalnızca şu mantoyu açacağız
Havadan götürecek bizi.
Bu atak adımı atarken
Büyük bir çıkın olmayacak yanında.
Benim sağlayacağım biraz ateş havası
2070 Kaldıracak bizi yeryüzünden hızla.
Yükseliriz yeğnik olursak hızla;
Kutlarım bu yeni yaşama girişini.

LEIPZIG'DE AUERBACH MEYHANESİ
EĞLENCELİ GENÇLER

FRESCH

İçmek isteyen yok mu? Gülmek isteyen yok
mu?

Öğretirim size yüz ekşitmeyi!

Islak sap gibisiniz bugün,

Oysa yalımlar saçarak parlardınız hep.

2075

BRANDER

Bu senin suçun. Söz çıkmadı ağzından,
Ne dangalaklık, ne sarsaklık ettin.

FRESCH

(Onun başına bir bardak şarap döker)

Öyleyse ikisi de senin şimdi.

BRANDER

Katmerli domuz seni.

FRESCH

2080 İstediginiz oldu şimdi!

SIEBEL

Hır çıkaran kapı dışarı!
Göğüsler açık, şarkılar gırla, için oynayın
Var gücünüzle Holla! Ho!

ALTMAYER

Vay başıma gelene, yittim gittim ben!
Biraz pamuk! Kulaklarımı patlatıyor bu herif.

SIEBEL

2085 Kubbe çınılarsa anlaşılır
Üstünlüğü, etkisi davudî sesin.

FRESCH

Çok doğru, beğenmeyenler, kusmuklar
Haydi dışarı. A! tara tara da!

ALTMAYER

A! tara tara da!

FRESCH

Gırtlaklar düzenlendi (şarkı söyler)
Kutsal ve yüce Roma İmparatorluğu, 2090
Nasıl tutunabiliyor daha?

BRANDER

Offf! İğrenç bir şarkı! Siyasal bir şarkı,
Düşük bir şarkı! Yakarın tanrıya her sabah,
Roma İmparatorluğu'yla göreviniz yok!
Büyük bir başarı sayarım, kendimce, 2095
Ne imparatorum, ne başbakan şimdi.
Doğru değil, burda, bir elebaşımızın
olmaması;
Öyleyse bir Papa seçelim aramızdan¹,
Biliyorsunuz hangi nitelik
İnsanı yüceltir, etkinlik gösterir. 2100

FRESCH

(Şarkı söyler)

Yüksel göklere bayan bülbül
Onbin selam söyle benden sevgilime.

SIEBEL

Sevgiliye selam yok, bunu duymak
istemiyorum!

1. Bunlar öğrencilerin okuldaki takma adlarıdır.

FRESCH

Sevgiliye selamlar, öpücükler, bundan dönmem!
(şarkı söyler)

- 2105 Kaldır sürgüyü! Sessiz gecede!
Kaldır sürgüyü! Sevgilim uyanıyor!
Kapa sürgüyü! Sabah erkenden.

SIEBEL

- Sen şarkı söyle yalnız, öv sevgiliyi!
Benim gülecek zamanımdır bunlara.
2110 Bana oyun oynadı o, sana da oynayacak!
Şeytan gerektir ona bir sevgili olarak
Onu dört yol ağzında tuzığa düşürmeye.
Yaşlı bir teke gezerek tepelerde
Onun ardınca, hızla, iyi geceler dilesin!
2115 Etten, kemikten yiğit bir delikanlı
Yakışmaz o süprüntüye, aşağılık orospu.
Ona selam düşünmem, yapılması gereken
En doğru eylem camlarını taşlamak.

BRANDER

(Masaya vurarak)

- Durun! Durun! Kulak verin sözlerime!
2120 Baylar, bilirsiniz, ben saygı kurallarına uyarım
Yaşamak için, saygın kimseler var burada,
Sevenler, onların gönlünce, geçirmek için
İyi bir gece, bir şarkı söyleyeceğim
En yeni eğlentilere göre, dinleyin beni,
2125 Uyun bana, ara nağmeleri birlikte söyleyelim.
(şarkı söyler)

Büyük sıçan kilerde dolaşıyordu,
İçyağı, tereyağı yiyip yaşıyordu,
Kocaman bir göbeği vardı, şişko
Doktor Luther'i andırıyordu,
Aşçı kadın ağı katmıştı yağlara, 2130
Sıgmaz oldu sıçan dünyaya,
Tutuştı aşk ile tüm gövdesi.

KORO
(Sevinçle haykırarak)

Tutuştı aşk ile tüm gövdesi

BRANDER

Döndü dolaştı fırladı dışarı,
Her su birikintisinden içti, 2135
Kemirdi her yanını evin,
Yarar gelmedi, acısı arttı;
Sıçradı can acısıyla hep,
Sonunda yıkıldı gitti birden,
Tutuştı aşk ile tüm gövdesi. 2140

KORO

Tutuştı aşk ile tüm gövdesi

BRANDER

Bir korkuya kapıldı aydınlıkta
Gündüz, koştı mutfığa,
İçine düştü ocağın, çırpındı,
Soluyarak öldü, orada kaldı. 2145

Ağulayan kaldı güldü olaya:
Nasıl da içini çekiyor son delikte
Tutuştı aşk ile tüm gövdesi.

KORO

Tutuştı aşk ile tüm gövdesi.

SIEBEL

2150 Nasıl da seviniyor şu zibidiler!
Eşsiz bir başarıymış gibi,
Zavallı sıçanları ağulamak!

BRANDER

Sanırım senden çok ilgi görmüşler?

ALTMAYER

Bakın şu kel başlı şişkoya!
2155 Bu mutsuzluk onu duyarlı, ince yapıverdi.
O şişmiş, ölü sıçanda
Tüm kendi yansımasını görüyor.
(Faust ve Mephistopheles ortaya çıkar)

MEPHISTOPHELES

Hepsinden önce seni sokmak gerekiyor
Kıvançlı kimselerin bulunduğu topluluğa,
2160 Yaşamanın kolayını orada görmek için.

Halk için her gün bir bayram.
Biraz şakayla, geniş bir anlayışla
Herkes dar bir oyun çevresine girer,
Döner kuyruklarıyla oynayan kedi yavruları
gibi.

Başları ağrımadıkça, 2165
Meyhaneci de veresiye verdiği sürece,
Onlar mutludur, kaygıdan uzaktır.

BRANDER

Bir geziden geliyorlar bunlar
Anlaşıyor olağanüstü durumlarından,
Bir saat yok buraya geleli onlar. 2170

FRESCH

Söylediğin çok doğru! Övünürüm
Leipzig'imle!
Bir küçük Paris'tir o, geliştirir halkını.

SIEBEL

Bu yabancıları ne sanıyorsun?

FRESCH

Bırak gideyim! Bir dolu içkiyle,
Bir çocuk dişi çeker gibi 2175
Bu delikanlıların ağzından girer burnundan
Çıkarım, soylu bir ailedenmiş gibiler,
Bencil ve güç beğenir bir durumları var.

BRANDER

Yaygaracıdır bunlar, bahse girerim, kesin.

ALTMAYER

2180 Olabilir.

FRESCH

Bakın, onları iyice sıkıştırıyorum.

MEPHISTOPHELES

(Faust'a)

Bu halk şeytanı seçemiyor bir türlü,
Yakasına yapışmış bile olsa.

FAUST

Baylar, sizi esenleriz!

SIEBEL

Biz de sizi saygıyla esenleriz!
(Mephistopheles'i yandan süzerek,
yavaşça)

Bir ayağı niye aksıyor bu herifin?

MEPHISTOPHELES

2185 Yanınıza oturmamıza izin verir misiniz?
İyi bir içki bulamayız besbelli
Söyleşinizle gönül eğleyelim.

ALTMAYER

Çok incelmiş birine benziyorsunuz.

FRESCH

Rippach köyünden geç gelmiş bir hödük
müsünüz?

Akşam yemeğini de bayan hödükle mi
yediniz? 2190

MEPHISTOPHELES

Bugün ona uğramadan geçtik,
Ancak geçen gün onunla görüşmüştük.
Çok söz etti bize yeğenlerinden o gün,
Hepsini ayrı ayrı esenlememizi öğütlemişti.
(Fresch'a doğru eğilir)

ALTMAYER

(Yavaşça)

Baksana yutmuyor! Hepsini anlıyor!

SIEBEL

Anasının gözü herif! 2195

FRESCH

Bekle biraz, ona yapacağımı bilirim, şimdi.

MEPHISTOPHELES

Yanılmıyorsam işittik biz
Bir koroyla söylenen eğitilmiş sesler?
Burada söylenen şarkılar çok iyi
2200 Yansır bu kubbeden, kesinlikle!

FRESCH

Yoksa siz de bir virtüöz müsünüz?

MEPHISTOPHELES

Yok, yeteneğim güçsüz, isteğim büyük.

ALTMAYER

Bize bir şarkı söyleyin!

MEPHISTOPHELES

Söylerim istediğiniz kadar.

SIEBEL

Söyleyin, ancak yepyeni olsun.

MEPHISTOPHELES

2205 İspanya'dan yeni dönüyoruz, biz,
Güzel şarkılar, şaraplar yurdundan. (şarkı
söyler)

Bir kral vardı eskiden
Büyük bir pire besleyen

FRESCH

Dinleyin! Bir pire! İyi kavradınız mı?
Bence sevimli bir konuktur bir pire. 2210

MEPHISTOPHELES

Bir kral vardı eskiden
Büyük bir pire besleyen,
Onu kendi öz oğlu gibi
Eksiksiz seviyordu.
Çağırdı bir gün terzisini 2215
Geldi terzi yanına
Aldı giysinin ölçüsünü
Genç soylunun dikmeye!

BRÄNDER

Unutmayın terziye şunu önermeyi,
Eksiksiz alsın ölçüyü kılı kılma, 2220
Seviyorsa başını dosdoğru
Kabarık, kırışık yapmasın pantolun.

MEPHISTOPHELES

İpekliler, kadifeler içinde
Ne de güzel olmuş pire,
Giysilerde kurdeleler 2225
Boynuna bir haç asılı,
Gören sanır bir bakandı

Göğsünde nişanlar vardı,
Tüm kardeşleri sarayda
2230 Birer büyük görevliydi.
Sarayda baylar bayanlar
Bundan tedirgin olanlar
Kraliçeyle yanındakiler
Kaşınanlar, irkilenler,
2235 Onları ezemezdiler,
Ancak, ısıtırlarsa bizi
Gebertiriz hepsini.

KORO

(Sevinçle haykırarak)

Ancak, ısıtırlarsa bizi
2240 Gebertiriz hepsini.

FRESCH

Yaşa! Yaşa! Çok güzeldi bu!

SIEBEL

Her pireye uygulanmalı bu!

BRANDER

Uzatın parmaklarınızı, beceriyle tutun onları!

ALTMAYER

Yaşasın özgürlük! Yaşasın şarap!

MEPHISTOPHELES

Bir bardak içerdim özgürlüğü kutsamak 2245
Adına, biraz daha içimli olsaydı şaraplarımız.

SIEBEL

Bunu bir daha duymayalım!

MEPHISTOPHELES

Meyhaneci gücenir diye korkuyorum, yalnız,
Yoksa bu değerli konuklara sunardım
Bizim kilerden, şarapların en iyisinden 2250

SIEBEL

Sorumluluk benim! Siz şarapları getirin.

FRESCH

İyi bir şişe sağlarsanız, sizi alkışlarız,
Yalnız öyle küçük tadımlıklar vermeyiniz,
Bu konuda bir yargı verebilmem için
Ağzımın iyice dolu olması gerekir. 2255

ALTMAYER

(Yavaşça)

Bunlar Rhein'li, öyle seziyorum, ben.

MEPHISTOPHELES

Bir burgu sağlayın!

BRANDER

Bununla ne yapacaksınız?

Şimdi fiçılarınız kapının önünde değil ya?

ALTMAYER

Meyhanecinin küçük araç sepeti şurada, arkada.

MEPHISTOPHELES

(Burguyu alır)

(Fresch'a)

2260 Söyleyin şimdi hangi şaraptan istersiniz?

FRESCH

Ne demek istiyorsunuz? Sizde birkaç türlü mü var?

MEPHISTOPHELES

Herkesi istediğini seçmekte özgür bırakıyorum.

ALTMAYER

(Fresch'a)

O! Şimdiden başladın dudaklarımı yalamaya.

FRESCH

İyi! Benim seçmem gerekirse Rhein şarabı,
2265 Yurdumuz en üstün armağanı verir bize.

MEPHISTOPHELES

(Masanın, Fresch'un oturduğu kıyısında bir
delik açarak)

Biraz balmumu bulunuz tıpa yapmak için.

ALTMAYER

Hadi sen de, bunlar kandırmaca.

MEPHISTOPHELES

(Brander'e)

Ya siz?

BRANDER

Ben Champagnie şarabı isterim.
Üstelik iyice köpüklüsünden!

MEPHISTOPHELES

(Delik açar, bu sırada birisi balmumundan
tıpalar yaparak delikleri tıkamıştır.)

BRANDER

İlgisiz kalınmaz, hep, yabancı ülkelere,
İyi nesneler, çokluk, bulunur uzak yerlerde,
Gerçek bir Alman sevmez Fransızları,
Oysa onların severek içer şaraplarını.

2270

SIEBEL

(Bu sırada Mephistopheles onun oturduğu
yere yaklaşır)

2275 Şunu söyleyeyim ki ben ekşiye sevmem,
Bana bir bardak tatlı şarap verin.

MEPHISTOPHELES

(Delik açar)

Şimdi sizin için Tokai şarabı akacak!

ALTMAYER

Olmaz baylar, şöyle bakın yüzüme,
Sanırım, siz, bizimle alay ediyorsunuz.

MEPHISTOPHELES

2280 Aa! Aa! Böyle soylu konuklarla ilgilenmek
Bana biraz ataklık gibi geliyor.
Hadi, dosdoğru söyleyin!
Size hangi şaraptan sunayım?

ALTMAYER

Hepsinden! Sorularınızı uzatmayın daha.
(deliklerin hepsi açılıp tıplar takıldıktan sonra)

MEPHISTOPHELES

(Şaşırtıcı davranışlarla)

2285 Üzümler asmalarda!
Boynuzlar tekelerde;

Şarap özsudur, asma odundur.
Odundan masa üzüm verebilir.
Derin bir bakış doğaya!
Bu bir tansıktır, inanın buna.
Çekin tıpaları, için şaraplarınızı şimdi!

2290

HEPSİ

(Hepsi tıpaları çektiler, herbirinin bardağına
istediği şarap akmaya başladı)

Ooo ne güzel bir çeşme akıyor!

MEPHISTOPHELES

Yalnız, sakının üstüme dökmekten!
(doya doya içerler)

HEPSİ

(Şarkı söylerler)

Mutluyuz bir yamyam gibi
Beşyüz domuzu bulan!

MEPHISTOPHELES

Coştı topluluk bakın nasıl seviniyor!

2295

FAUST

Çekip gitmek isterdim artık.

MEPHISTOPHELES

İyi bakın, biraz sonra hayvanlık
Bütün görkemiyle kendini gösterecek.

SIEBEL

(Savrukça içerken şarap yere dökülür,
yalımlar çıkar.)

İmdat! Yangın var, imdat! Cehennem alev
saçıyor!

MEPHISTOPHELES

(Aleve seslenerek)

2300 Dur sevgili öge, sön! (delikanlıya)
Şimdilik bu, Araf'tan bir damlaydı.

SIEBEL

Bu ne demektir? Durun! Bunu çok pahalı
Ödersiniz, bizi yeterince tanımıyorsunuz.

FRESCH

Bırak, bir kez daha yapşm bize bunu.

ALTMAYER

2305 Bence, sessizce gitmesini söyleyelim.

SIEBEL

Bu da nesi? Bu bay bizi etkilemek için
Burada gözbağcılık yapmak mı istiyor?

MEPHISTOPHELES

Sus! Köhne şarap fıçısı.

SIEBEL

Süpürgesapı!
Üstelik bir de bize saygısızlık öyle mi?

BRANDER

Bekle biraz, şimdi yumruklar yağacak başına. 2310

ALTMAYER

(Masadan bir tıpa çıkarır, alevler üzerine
doğru sıçramaya başlar.)

Yanıyorum! Yanıyorum!

SIEBEL

Büyücülüktür bu!
Çullanın başına! Bu herif yasadışı!
(Bıçaklarını çekerler, Mephistopheles'e
saldırırlar)

MEPHISTOPHELES

(Ölçülü bir davranışla)

Yapay görüntüler, yanlış sözler
Düşünceleri karıştırır, yerleri değiştirirler!
Burda da, orda da olunuz. 2315
(Hepsi şaşkınlaşır, birbirlerine bakarlar)

ALTMAYER

Neredeyim ben? Bu ne güzel ülke!

FRESCH

Üzüm bağları! Gördüğüm doğru mu?

SIEBEL

Üzümler elime gelir gibi!

BRANDER

Burada, şu yeşil dalların altında
Bakın ne güzel bir asma, ne güzel üzümler!
(Siebel'i burnundan tutar, ötekiler de onun
yaptığını yapar, bıçaklarını çekerler)

MEPHISTOPHELES
(Yukarda olduğu gibi)

2320 Ey yanılğı, çöz gözlerin bağım!
Öğrenin siz de şeytanın şakasını
(Faust'la birlikte gider, gençler ayrılırlar)

SIEBEL

Ne oldu böyle?

ALTMAYER

Nasıl?

FRESCH

Bu senin burnun muydu?

BRANDER

(Siebel'e)

Senin burnun benim avucumda!

ALTMAYER

Tüm gövdemi sarsan bir vuruştı bu,
Yıkılıyorum, bir iskemle getirin!

2325

FRESCH

Yok, ne oldu, bana yalnız onu söyleyin?

SIEBEL

Nerde bu herif? Onun izini bulursam
Ölüme gittiği gündür, kurtuluş yok?

ALTMAYER

Ben, meyhanenin kapısı önünde onun
Bir fiçıya at gibi bindiğini gördüm.
Bir kurşun ağırlığı var ayaklarımda.

2330

(masaya doğru dönerek)

Ahh! O şarap yine akacak mı?

SIEBEL

Hepsi kandırmaca, yalan ve düş.

FRESCH

Ben, gerçek şarap içtiğim kanısındayım, oysa.

BRANDER

2335 Peki üzümlere ne dersiniz, neydi onlar?

ALTMAYER

Şimdi bana, tansığa inanılmaz, desene!

BÜYÜCÜLERİN MUTEAĞI

Alçak bir ocakta, ateşin üstünde büyük bir kazan. Kaynayan kazandan yükselen buğuların içinde değişik görüntüler yansımakta. Kazanın yanında oturan bir şebek kazanı karıştırmakta, taşmaması için göz etmektedir. Bu arada, erkek şebek, yavrularla, kazanı karıştıran dişi şebekin yanına oturmuş ısınmaktadır. Duvarlarla tavan birtakım şaşırtıcı büyücü araçlarıyla süslenmiştir.

FAUST-MEPHISTOPHELES

FAUST

İğrenirim şu çılgınca büyücülükten!
Bunlardan mı sağlığa kavuşacağım sanırsın,

- Bu karmaşa içinde, verdiğin söz bu mu?
 2340 Bir kocakarıdan mı öğüt alacağım?
 Şu pislik yığını mı varlığımdan
 Otuz yılı alıp götüreceksin?
 Vay başıma bundan iyisini bilmiyorsan!
 Daha şimdiden yok olup gitmiş umudum.
 2345 Doğa ve soylu bir ruh
 Yararlı bir gereç bulamamış mı?

MEPHISTOPHELES

- Dostum, şimdi doğru konuşuyorsun!
 Doğal bir gereç var senin gençleşmen için;
 Başka bir kitapta bulunuyor o,
 2350 Üstelik insanı şaşırtan bir bölüm.

FAUST

Onu öğrenmek isterim.

MEPHISTOPHELES

- İyi! Parasız bir gereç.
 Büyüsü, sağlığını içinde;
 Koş kırlara, ver kendini bu işe,
 Başka toprağı kazmaya, eşmeye,
 2355 Dağıtma kendini, düşünceni,
 Dar bir alanda kalmaya çalış,
 Doyur karnını karışksız yemeklerle,
 Hayvanlar içinde hayvan gibi yaşa,
 Suç sayma, ektiğin, biçtiğin yeri gübrelemeyi,
 2360 Budur en iyi uygulama, gereç
 Gençleşip seksen yıl yaşamak için!

FAUST

Alışkın değilim buna, sıkılır içim
Elime alınca çapayı, dayanamam
Sıkışık bir yaşama, darlığa gelmem.

MEPHISTOPHELES

Öyleyse büyücü kadına düşer iş 2365

FAUST

Neden o kocakarı karışır buna hep!
Kendin kaynatamaz mısın o içkiyi?

MEPHISTOPHELES

Güzel bir gün geçirme olurdu bu!
Ben de bin köprü yapardım o sıra.
Yalnız sanat, bilgi yeterli değil bunda 2370
Katlanmak da gerekir böylesi işte.
Yıllarca uğraşmış bununla dingin bir ruh,
Zamanla güçlenir bu ince mayalanma,
Bu iş için gerekenler hep
Olağanüstü gereçlerdir! 2375
Şeytan öğretmiştir bunları ona;
Yalnız başına yapmaz bunu şeytan
(hayvanlara bakarak)
Bakın ne sevimli bir topluluk,
Bu yanaşma kadın, bu da uşak!
(Hayvanlara) bayan evde yok sanırım? 2380

HAYVANLAR

Bir şölendedir
Evden dışarı
Çıktı bacadan!

MEPHISTOPHELES

Ne kadar sürer onun bu uçarılığı, daha?

HAYVANLAR

2385 Ayaklarımız ısınıncaya değin.

MEPHISTOPHELES
(Faust'a)

Bu sevimli hayvanları nasıl buluyorsun?

FAUST

Kimsede görmediğim bir iğrençlik!

MEPHISTOPHELES

Oysa böyle bir konuşma biçimi
Benim en çok sevdiğim bir özellik.
2390 (Hayvanlara) söyleyin bana, sizi yaramazlar,
Nedir bu karıştırıp köpürttüğünüz?

HAYVANLAR

Pişirdiğimiz bol bir dilenci çorbası.

MEPHISTOPHELES

Demek büyük bir kalabalığınız var.

ERKEK ŞEBEK

(Yaklaşır, sonra Mephistopheles'e yaltaklanır)

Seninle zar atalım,
Ben de zengin olayım, 2395
Bırak da kazanayım!
Dilenmek çok kötüdür
Akçam olsa benim de
Aklım olurdu şimdi.

MEPHISTOPHELES

Ne mutlu olacaktı bu maymun 2400
Bir piyangoya katılsaydı!
(burada şebek yavruları oynadıkları büyük bir
küreyi yuvarlayarak ortaya getirirler)

ERKEK ŞEBEK

Buna bir dünya derler
Bir yükselir, bir iner
Hep durmaksızın döner;
Bir cam gibi de sesler 2405
Bir dokunsan kırılır!
İçi bomboştur onun.
Burada çok parlaktır
Orda daha parlaktır;
Ben şimdi yaşıyorum! 2410

Benim sevgili oğlum,
Kendini ondan sakm!
Sonra çıkar canın!
O, topraktan kurulur,
2415 Parçalanır yok olur.

MEPHISTOPHELES

Ne işe yarıyor bu elek?

ERKEK ŞEBEK
(Eleği duvardan alır)

Bir hırsız olsaydın
Bununla ne olduğunu anlardım.
(dişi şebeğe gider, elekten baktırır)

Bak şu elekten!
2420 Hırsızı tanıdın da
Söylemeye korkuyor musun?

MEPHISTOPHELES
(Ocağa yaklaşarak)

Peki şu tencere!

ERKEK ŞEBEKLE DİŞİSTİ

Dangalak herif!
Daha tencere nedir
2425 Kazan nedir bilmiyor!

MEPHISTOPHELES

Saygısız hayvanlar!

ERKEK ŞEBEK

Al yelpazeyi burada dur
Şu iskemleye otur! (Mephistopheles'i oturtur)

FAUST

(Bu sırada bir aynanın önünde durur, ona
yaklaşır, ondan uzaklaşır.)

Ne görüyorum ey? Göksel bir betim
Yansıyor bu büyülü aynada! 2430
Ey aşk, ver bana kanatlarının en hızlısını,
Götür beni onun ülkesine!
Kalmayayım bu yerde artık,
Göze almalıyım ona yaklaşmayı
Sisler içinde, olsun, göreyim onu 2435
En güzel betimi bir kadının bu!
Güzel olabilir mi bir kadın böyle?
Şu boylu boyunca uzanmış gövdede
Tüm göklerin özü müdür gördüğüm?
Var mı yeryüzünde böyle bir varlık? 2440

MEPHISTOPHELES

Doğaldır, altı gün uğraşırsa bir tanrı,
Alkışlarsa kendi kendini sonunda,
İyi bir ürün çıkar ortaya, besbelli.
Bu kez, doyasıya bak buna sen,

2445 Bilirim sana eşsiz bir sevgili bulmayı,
 Mutludur yazgısı güzel olup da
 Böyle bir güzeli evine götüren güveyi!
 (Faust hep aynaya bakar. Mephistopheles,
 iskemlenin üstünde yelpazeyle oynar,
 sözünü sürdürür.)

Tahta kurulmuş kral gibiyim burda,
 Egemenlik asası elimde, bir tacım eksik.

HAYVANLAR

(Şimdiye değin birçok şaşılasi davranışlar
 sergiledikten sonra, yüksek haykırışlar
 içinde Mephistopheles'e bir taç giydirdiler.)

2450 Ne güzel olurdu
 Terle, kanla
 Şu tacı yapıştırmak!¹
 (Taçla dolaşırken, yanılıp onu bölümlere
 ayırırlar, sonra bu parçalarla sıçrayarak
 gezinirler).

Oldu şimdi!
 Konuşuyoruz, görüyoruz,
 2455 Dinliyoruz, şiir söylüyoruz.

FAUST

(Aynaya karşı)

Vay bana! Çıldıracağım.

1. Yorumculara göre bu dizelerde Fransız devrimine,
 Napolyon'a değinme vardır.

MEPHISTOPHELES
(Hayvanları göstererek)

Nerdeyse dönüyor benim de başım.

HAYVANLAR

Yazgımız iyi giderse,
İşimiz yoluna girerse,
Fıskırır düşünceler!

2460

FAUST
(yukardaki gibi)

Başlıyor içim yanmaya!
Artık uçup gidelim buradan!

MEPHISTOPHELES
(Yukarki durumda)

Bilinmesi gerekir en azından
Bunların hepsi birer gerçek ozan!
(Taşmaya başlar, dişi şebeğin ilgilenmediği
kazan, büyük bin yalım fıskırır, bacadan
yükselir. *Büyücü Kadın*, ürkütücü bir
çığlıkla yalımların içinden süzülüp
bacadan iner).

BÜYÜCÜ KADIN

Ay! Ay! Ay! Ay!
Kargışlanmış hayvan! Uğursuz yaratık!

2465

Boşverdin kazana! Yıktın kadını!

Kargışlanmış hayvan!

(Faust'la Mephistopheles'i görünce)

Burada bu ne?

2470 Kimsiniz böyle?

Aradığınız ne?

Kim bu içeri dalan?

Görün şimdi siz de

Yakayım ayaklarınızı!

(Kepçeyi kazana daldırır, Faust'a,

Mephistopheles'e yalımlar saçar, hayvanlar
inlerler).

MEPHISTOPHELES

(Elindeki yelpazeyi tersine çevirerek
bardakların, tencerelerin dibine vurur.)

2475 Yarıl! Yarıl!

İşte çorba!

İşte bardak!

İşte şaka,

İşte kural, işte yöntem,

2480 İşte sana göre müzik.

(Büyücü kadın öfke ve korkuyla geri çekilirken)

Tanıdın mı beni? Paçavra! Uğursuz! Sen!

Tanıdın mı? Beyini, ustanı?

Yıkarım karşıma çıkana, ezerim.

Seni de, o maymun ruhlarını da dağıtırım!

2485 Saygın yok mu kızıl gömleğe?

Tanımaz mısın horoz tüyünü?

Gizlemedim ya yüzümü?

Adımı söylemem gerek mi?

BÜYÜCÜ KADIN

Ooo! Efendim bağışlayın bu kaba selamımı!
 At ayağını da görmüyorum, 2490
 Nerde sizin iki karganız?

MEPHISTOPHELES

Şimdilik bırak artık bunu;
 Uzun süre geçmiş aradan
 Görmeyeli birbirimizi.
 Tüm dünyayı lekeleyen kültür 2495
 Şeytanın da yapışmış yakasına;
 Görünmez oldu o Kuzey Yabanisi,
 Bende boynuzlar, kuyruk, tırnak var mı?
 O kurtulamadığım ayağa gelince
 Yıkım getirebilirdi bana halk içinde, 2500
 Bundandır kimi gençler gibi benim de
 Yıllardır kalın baldırlı görünmek istemem.¹

BÜYÜCÜ KADIN
(Oynayarak)

Ne aklım ne fikrim kaldı, nerdeyse,
 Şeytan Efendiyi burada görüyorum!

MEPHISTOPHELES

Bu adı duymak istemem, be kadın, bırak! 2505

1. Eskiden Avrupa'da ince bacaklı delikanlılar, kalın baldırlı görünmek için bacaklarına çorabın içinde pamuk bağlardı.

BÜYÜCÜ KADIN

Niye? Ne yapmış size bakalım?

MEPHISTOPHELES

Söylenceler kitabına çoktan yazılmış o;
Ancak insanlar için daha iyi olmadı bu,
Kötüden kurtuldular, oysa kötüler kaldı.

2510 Bana Sayın Baron dersin, iş düzeler;
Öteki soylular gibi bir soyluyum ben de,
Soylu kanımdan kuşku duymazsın sanırım;
Bak, işte, taşıdığım soyluluk arması!
(saygısızca davranır)

BÜYÜCÜ KADIN
(Yılışıkça güler)

Ha! Ha! Bu sizin yaratılışınız gereği.
2515 Siz, oldum olası çapkının birisiniz!

MEPHISTOPHELES
(Faust'a)

Dostum bunu iyi belle, anlayıver,
Büyücü kadınlarla böyle görüşülür.

BÜYÜCÜ KADIN

Şimdi söyleyin baylar, buyruğunuz ne!

MEPHISTOPHELES

Bir dolu bardak, bildiğimiz şaraptan!
En eskisinden olsun, daha iyi, 2520
Yıllar onun etkisini çoğaltır iki kat.

BÜYÜCÜ KADIN

Başüstüne! Bende bir şişe var,
Bundan, ben de, tadarım ara sıra,
Kötü kokusu da kalmamış artık;
Size, severek, bir bardakçık verebilirim. 2525
(yavaşça) Bu adam, bunu, hazırlıksız içerse,
Çok iyi bilirsiniz, bir saat bile yaşayamaz.

MEPHISTOPHELES

O, benim iyi dostumdur, bundan yararlanır;
Senin mutfağından en iyisini, severek sunarım
Onu, çiz dairesini, söyle sözünü, 2530
Bir tas doldur, ver ona!

BÜYÜCÜ KADIN

(Şaşılasi davranışlarda bulunur, bir daire çizer, onun içine birtakım görölmedik çizimler çeker, bardaklar çınlamaya, kazan tınlamaya başlar, bir müzik ortaya çıkar, sonra büyük bir kitap getirir, şebekleri bu dairenin içine yerleştirir, bunlar hem şamdanları tutar, hem de birer sehpa işini görür, daha sonra Faust'a gelmesi için göz kırparlar.)

FAUST
(Mephistopheles'e)

Olmaz, söyle bana, ne çıkacak bundan?
Bu delice araçlar, bu çılgınca davranışlar,
Bu yüz­süzce kandırmacalar,
2535 Hepsi bildiğim, iğrendiğim.

MEPHISTOPHELES

Hepsi saçma sapan, güldürücü, alay;
Bırak bu kendini ağırdan almayı!
Biraz sarsaklık etmesi gerekiyor onun
Doktor olarak sana yarar sağlamak için.
(Faust'u dairenin içine girme gereğinde
bırakır.)

BÜYÜCÜ KADIN
(Gösterişli bir tutumla, kitaptan okumaya
koyulur, söylev çeker gibidir.)

2540 Anlamalısın bunu!
Gel Bir'i On yapıver,¹
Bırak ikiye gitsin,
Üçü de öylece yap,
Şimdi varsılsın demek,
2545 Dördü kaldır ortadan,
Beş'le Altı üstüne
Şöyle diyor büyücü:

1. Yukarda görülen sayıların hepsi Tevrat'ta geçen
ünlü "On Buyruk" konusuyla ilgili bir alaya almadır, bu so-
run çağlar boyunca tartışma, alay konusu olmuştur.

Yap Yedi'yi Sekiz'i,
 Böylece bitmiştir iş;
 Dokuz Bir olmuş artık, 2550
 On ise yok olmuştur,
 Budur büyücülerin sayı düzeni.

FAUST

Sanırım, sıtmalar, sayıklıyor kocakarı.

MEPHISTOPHELES

Uzun süre geçmez bu durum.
 Bilirim, tümünden böyledir bu kitap; 2555
 Boş geçti günlerim, bu kitap yüzünden,
 Eksiksiz bir çelişki
 Gizemli kalır akıllılar, deliler için.
 Dostum, bu sanat hem eski, hem yeni.
 Bütün çağlarda, bir alışkanlıktı 2560
 Üç'le Bir, Bir'le Üç sorunu,
 Eğri doğrunun yerini alır, yayılır.
 Bunlar gevelenir, yorulmadan öğretilir,
 Başka kim ister delilerle uğraşmayı?
 Alışkanlık sonucu inanılır duyulan kimi söze, 2565
 İnsan, böylece, düşünce ürettiğini sanır.

BÜYÜCÜ KADIN
 (Sözünü sürdürür)

En yüksek gücü
 Bilimin
 Gizli kalmış tüm dünyada!

- 2570 Düşünmeyen kimseye
Bağışlanır bilim,
Kazanır bilimi yorulmaksızın.

FAUST

- Ne delice konuşuyor bu kadın?
Nerdeyse çatlayacak başım,
2575 Bütün bir koroyu dinler gibiyim
Yüzbinlerce deliden oluşan

MEPHISTOPHELES

- Yeter, yeter, ey yetkin bilici!
Getir içkini buraya, şimdi,
Durma doldur kâseyi dudak dudağa;
2580 Dokunmaz dostuma bu içki;
Nice aşamalardan geçmiş bir adam
Nice güzel içkiler içmiştir o.

BÜYÜCÜ KADIN

(Birçok eğlenceli davranışlarla içkiyi kâseye
döker, Faust bunu ağzına götürürken
ince bir alev çıkar.)

MEPHISTOPHELES

- Devir şunu, durma iç!
Bir kıvanç duyacaksın yüreğinde.
2585 Şeytanla yüz yüzesin artık
Alevden korkacak neyin var?
(Büyücü daireyi bozar, Faust çizginin .
dışına çıkar.)

MEPHISTOPHELES

Hemen dışarı! Dinlenmen doğru değil.

BÜYÜCÜ KADIN

Mutluluk dilerim size, bir yudumcuk içkiyle!

MEPHISTOPHELES
(Büyücü Kadına)

Bir eğlence bulabilirsem senin için,
Cadılar bayramında söylersin bana.

2590

BÜYÜCÜ KADIN

İşte bir şarkı! Arasıra söylersiniz!
Bambaşka bir etki sezeceksiniz.

MEPHISTOPHELES
(Faust'a)

Hızla gel, ben de sana kılavuz olayım:
Biraz terlemen gerek senin,
İşlesin içine dışına içkinin etkisi.
Öğretirim sana sonra soylu sarsaklığın
Değerini, yürekten sezeceksin, ondan sonra,
Nasıl davranır, sıçrar öteye beriye Kupido.¹

2595

1. Kupido, Latince *Cupido*, aşk perileri, Yunanca *Eros*.

FAUST

2600 Bırak beni, bakayım bir daha şu aynaya, hemen!
Şu kadın görüntüsü ne de güzeldir!

MEPHISTOPHELES

Yok! Yok! Tüm kadın örneklerini
Göreceksin canlı olarak pek yakında.
(yavaşça) Gövdene yayılan içkiyle
Birer Helena gibi göreceksin her kadını.

CADDE

Faust ile Margarete geçerken

FAUST

2605 Güzel bayancığım, sizi koluma takarak
Birlikte yürümeyi önerebilir miyim?

MARGARETE

Ben ne bir bayancığım ne de güzelim,
Arkadaşsız evime gidebilirim (aldırmaz gider)

FAUST

2610 Tanrım, güzeldir bu kızcağız!
Görmedim ben böylesini.
Erdemli, arınmış
Ancak biraz alaycı.
O kızıl dudakları, pırlıl pırlıl yanakları
Unutamam dünya durdukça

O göz indirerek bakışlar 2615
İşledi derinlerine yüreğimin;
Kıskıvrak bağlar insanı onun
Birden öfkelenmesi bile!
(Mephistopheles geliverir)

FAUST

Dinle beni, şu kızı bana getir bakalım!

MEPHISTOPHELES

Ne diyorsun, hangi kızı? 2620

FAUST

Şimdi buradan geçen kızı.

MEPHISTOPHELES

Şu mu? O, papazın yanından geliyor,
Tüm suçlarından, yakararak, arınan,
Ben sokulmuştum kürsünün önüne değin.
Önemli değil pek, günah çıkarmaya gitmiş
Dişe dokunur bir günahı yokken, rahibe. 2625
Onu etkileyecek durumda değilim, ben!

FAUST

Ondördün üstünde görünüyor yaşı.

MEPHISTOPHELES

Sen, Hans Liderlich gibi konuşuyorsun,
Hani her çiçekten bal almaya kalkışan,
2630 Kuruntulara kapılıp onur, saygınlık bilmeyen,
Şunun bunun özelliğinden yarar çıkaran
Barbar çapkınlar gibi davranıyorsun, sen,
Ancak her kuşun da eti yenmez.

FAUST

Sayın ahlak öğretmeni bayım, bu kuralı git
2635 Başkasına yuttur, benim kısa sözüm şu:
Bu tatlı kız, bu gece benim kollarımın
Arasında olmazsa yolu yok, seninle
Gece yarısı, ayrılacağız birbirimizden.

MEPHISTOPHELES

Ne gider, ne kalır bir düşünün!
2640 En azından ondört gün gerekir,
Bir olanak yakalamak için.

FAUST

Yedi saat dinlenebilseydim
Şeytana başvurmaya gerek kalmazdı
Bu küçücük yaratığı yoldan çıkarmak için.

MEPHISTOPHELES

2645 Bir Fransız gibi konuşuyorsunuz!
Güçlük çıkarmamanızı dilerim,

Ne çıkar işin tadına varmaktan?
Pek büyük değil duyacağınız kıvanç
İlkin güzelin çevresinde dolaşarak,
Türlü türlü diller dökerek kendine
Çekip o bebeği, alacağım tattan
Yabancı öykülerden öğrendiğimize göre.

2650

FAUST

Bunları yapmasam da yiyesim var.

MEPHISTOPHELES

Bırak şimdi şakayı, yermeyi, alayı:
Diyesim şudur size: Böyle güzel
Erişilmez ereğe kolayca, öyle hızla.
Yalnızca saldırıyla varılmaz başarıya,
Bir düzen kurmamız gerekiyor.

2655

FAUST

O melekten bana uygun bir nesne getir!
Beni yattığı yere götür,
Göğsünden bir boyun atkısı sağla,
Benim içimi çeken bir çorap bağı.

2660

MEPHISTOPHELES

Görüyorsunuz, bu acınızı gidermek için
Elimden geleni ortaya koyacağım,
Bir an bile gecikmeden uğraşmak
Onun odasma sizi götürmek isterim.

2665

FAUST

Onu görecek miyim? Benim olacak mı?

MEPHISTOPHELES

Yok!

O bir kadın komşusunun evinde olacak.

Siz, bu evrede yapayalnız kalacak,

2670 Gelecek mutluluğun umudu içinde

Onun soluduğu havayla dolacaksınız.

FAUST

Gidebilir miyiz?

MEPHISTOPHELES

Şimdilik erken.

FAUST

Bana bir armağan bul ona götürmek için!

(çıkıp gider)

MEPHISTOPHELES

Armağan mı? İyi be! Başaracak demek!

2675 Güzel bir yer bilirim ben,

Eskiden kalma gömüler,

Gözden geçireyim onları şimdi (çıkıp gider).

AKŞAM

UFAK, DÜZENLİ, GÜZEL BİR ODA

MARGARETE

(Saçlarını örerek, bağlayarak)

Neler verirdim, bir öğrenseydim

Bugünkü beyin kim olduğunu!

Görünüşe göre yiğit birisi

2680

Soylu bir kuşaktan geldiği belli;

Okuyabildim alnında bunu,

Yoksa sanmazdım öyle atak olduğunu.

(çıkart gider)

MEPHISTOPHELES - FAUST

MEPHISTOPHELES

Girin, çok yavaş, girin!

FAUST

(bir süre sessiz kaldıktan sonra)

2685 Beni yalnız bırakmanızı dilerim!

MEPHISTOPHELES

(Çevreyi yoklayarak)

Her genç, böyle temiz tutmaz odasını.

(çıkar gider)

FAUST

(Çevresine bakınarak)

Hoşgeldin, ey tatlı gün ışığı,

Sen bu kutsal yeri dolduransın!

Kuşat gönlümü, sen tatlı sevginin,

2690 Umudun çiyyile, güçsüz bir yüreğin acısı.

Soluk alır gibidir çevresinde sessizlik,

Düzen, mutluluk duyguları!

Bolluk bu yoksullukta!

Mutluluk bu hapishanede!

(Kendini yatağın yanındaki deri koltuğa atar)

2695 Al beni de şimdi, nasıl geçmişte

Üzgünü, sevinçliyi kollarına aldığın gibi!

Kim bilir, eskiden, bu atalar tahtı çevresinde

Bir çocuk sürüsü toplanmış, gezinmiş durmuş!

Kutsamak için Kutsal Ruhu burada dolaşmış

2700 Olabilir benim küçücük sevgilim, dolgun

yanaklım,

İçtenlikle, atasının solgun elini öpmek için.

Seziyorum ruhunu dolaşıyor çevremde,
fısıldıyor,

O bolluk, o düzen kaynağını, her gün
Bir anne gibi seni eğiten, yetiştiren,
Masanın üstüne temiz örtüyü yaydıran,
Dahası, ayaklarının dibine kum serptiren.¹
Ne tanrısalsın ey sevgili el!

2705

Seninle bir cennete döner bu kulübe.

(yatak örtülerinden birini kaldırır)

Bir kıvanç ürpertisi sarıyor beni!

Saatlerce kalmak isterdim burada.

2710

Ey doğa, sen burada, uçarı düşler içinde
Gerçek bir melek yaratmışsın!

Bir çocuk, yatıyor sımsıcacık yaşamla

Dopdolu o yumuşacık, arınmış göğsü,

Burada, salt bir çabayla,

2715

Biçimlendi kutsal betimi tanrının!

Peki sen! Nedir seni buraya getiren?

İçsel bir duygu kuşatıyor beni!

Sen, ne arıyorsun burada? Neden yüreğin

Ağırlaşıyor? Ey acınası Faust, tanımıyorum
seni!

2720

Büyülü bir hava mı beni çevreleyen?

Dileğim olsun diye can atarken,

Seziyorum, bir sevgi düşünde eridiğimi!

Oyuncağına mı döndük her hava basıncının?

Bir giriverse şimdicek içeri,

2725

Sen de yıkılırsın onun ağır suçuyla!

Koca Çapkın Hans çok ufalacaksın

Onun ayaklarına kapanacak sarsılacaksın!

1. Eskiden döşemeler ince kumla yıkanır.

MEPHISTOPHELES
(Gelir)

Çabuk! Gördüm aşağıda, onu, geliyor.

FAUST

2730 Kaçalım! Kaçalım! Daha gelmem' buraya!

MEPHISTOPHELES

İşte, oldukça ağır bir çekmece, burda,
Başka bir yerden alıp getirdim.
Şu dolabın içine yerleştirin onu,
Andolsun, çıldırır bunu görünce o;
2735 Birtakım nesneler koydum içine, sizin
Güzel bir sonuca varmanız için.
Çocuktur ne de olsa, sever oyuncağı.

FAUST

Bilmem, yapmalı mıyım bunu?

MEPHISTOPHELES

Sormanız bile çok değil mi?
Yoksa kazanmak istemez misiniz bu gömüyü?
2740 Size bir önerim var; bu tutkuyu bırakın,
Bu güzel günleri gereksiz yere tüketmeyin,
Beni de gereksiz işlerle uğraştırmayın.
Sizin kısmık olduğunuzu sanmam!
Başımı kaşıyorum, ellerimi ovuşturuyorum.
(çekmeceyi dolaba yerleştirdikten sonra
kapıyı kapadı).

Gidelim artık, haydi, davran. 2745
Bu tatlı, bu genç kızı
Gönlünüzün isteğiyle bağlamak, elde etmek
İçin gidelim, görelim onu, durup bakmayın
Girecekmiş gibi bir salona, dopdolu.
Dinleyicilerle, fizikle metafizik karşınızda 2750
Nesnelleşmiş kır saçlarıyla, sanıyorsunuz,
Gidelim artık!
(çıkarak giderler)

MARGARETE
(Elinde bir lamba)

Çok sıkıntılı burası, bir de küf kokuyor.
(pencereyi açar)
Böyle sıcak değil dışarı da.
Bir başkalık var bende, neden bilmiyorum 2755
Annem gelsin eve isterdim,
Bir ürperme kaplıyor tüm gövdeyi
Ben de sarsakça korkan bir bayanım ya
(şarkı söylemeye başlar, soyunur)
Bir kral vardı Thule'de
Bağlanmış ölene değin, 2760
Sevgilisinden son soluğunda,
Bir altın kupa almış.

Bu çok değerli kupayı
Her şölende boşaltır
Dönerdi gözleri birden 2765
Ondan içkiyi çekince.

Gelince can verme günü,
Kentini, köyünü vermiş
Kalıtçılara yalnızca
2770 Kupayı saklamış.

Oturmuş kral şöleninde
Çevresinde derebeyleri
Bu atalar salonunda
Oturmuş denize karşı.

2775 Oturdu orada yaşlı sarhoş
Çekti son yaşam tadını
Fırlattı kutsal kupayı
Aşağıda, denize.

Gördü, içerken battığını
2780 Denizin dibine bardağını
Üzülmüş, dönmüş gözleri
İçememiş bir damla daha.

(Giysilerini koymak için dolabı açar,
süs takıları çekmecesini görür.)

Nasıl geldi buraya bu güzel çekmece?
Ben iyice kilitlemişim dolabı, biliyorum.
2785 Şaşılası bir iş bu, çok güzel, ne var içinde?
Rehin diye getirmiş birisi sanırım,
Ödünç vermiştir annem ona.
Ufak bir anahtar asılı kurdelesinde
Onu açmak geliyor içimden!
2790 Bu da nesi, ey tanrım, bir bakın şuna,
Böylesini görmedim ben yaşamımda!
Bir süs takısı! Soylu bir kadm
Gezebilir bununla en büyük bayram günü.

Peki, bende nasıl durur şu gerdanlık?
Kimindir bu görkemli nesneler? 2795
(takıları takar, süslenir, aynanın
karşısına geçer)
Şu küpeler benim olsa yeterdi!
Bunlarla bambaşka oluyor insan.
Nenize yarıyor güzellik, gençlik?
Bunlar hep güzel, hep iyi,
Ancak yalnız bunlarla yetinmiyor insan; 2800
Acıma duygusuyla överler yarı yarıya,
Altına can atılır,
Ne varsa elde
Altına bağlanır
Hepsi de! Ah yoksulluğumuz!

GEZİNTİ

Faust düşüncelere dalmış, aşağı yukarı gezinir,
Mephistopheles ona yaklaşır.

MEPHISTOPHELES

Tüm yerilmiş sevgiye! Tüm cehennemin 2805
dibine
Daha kötüsünü bilsem de sövüp saysam!

FAUST

Nen var? Nedir seni böyle kızdıran?
Böyle asık yüz görmedim ömrümde!

MEPHISTOPHELES

Şeytana bırakırdım kendimi
2810 Kendim şeytan olmasaydım!

FAUST

Senin başında cinler oynuyor sanırım?
Giyim kuşamın, bağırıp çağırman da delice!

MEPHISTOPHELES

Düşünün biraz Gretchen için sağlanan
Süs takıları geçmiş bir papazın eline
2815 Bir korku sardı bunları gören anayı,
Gizli bir ürperti doldu içine;
Çok duyarlıdır koku almada bu kadın,
Sokar dua kitabına burnunu hep,
Yoklar öte beriyi, kokusundan anlar
2820 Bir nesnenin dince uygun olup olmadığını,
Birden sezdi bu süs takılarının da
Pek uğurlu nesneler olmadığını,
Bağırdı, çocuğum, diye emeksiz kazanç
İyi gelmez insana, ruhunu sıkar,
2825 Emer kamnı; Meryem Ana'ya adayın bunları,
O güçlendirir kudret helvasıyla bizi!
Dudak büktü Margarete'cik önce,
Sonra düşündü, sunulmuş bir andaş bu,
Ancak dinsiz olamaz bunu buraya getiren,
2830 O inceliği gösteren kimse.
Bir papaz getirtti annesi;
Anlar anlamaz konuyu, papaz kısaca

Beğendi ortaya atılan öneriyi
Dedi ki: Çok doğrudur düşündüğünüz!
Nefsini yenen kazanır. 2835
Sağlamdır kilisenin midesi,
Yutmuş birçok ülkeyi, çekmemiş
Buna karşın, bir kez, sindirim bozukluğu.
Sevgili bayanlarım ancak kilise
Sindirebilir emeksiz kazanılan malı. 2840

FAUST

Genel bir uygulamadır bu,
Bunu bir Yahudi de, kral da bilir.

MEPHISTOPHELES

Bunun üzerine tokayı, gerdanlığı, yüzükleri
Kaptı, önemsiz nesneler gibi,
Bir teşekkür bile etmeden, 2845
Bir sepet dolusu cevizmiş gibi,
Tüm göksel ödülleri onlara bildirerek
Gitti, onlar da yürekten mutluluk duydu.

FAUST

Peki Gretchen?

MEPHISTOPHELES

Üzüntüye gömülmüş,
Ne yapacağını bilecek durumda değil, 2850
Gece gündüz takıları, bir de onları
Kendisine getireni düşünüp duruyor.

FAUST

Üzdü beni de çok, sevgilimin üzüntüsü.
Yeni bir takı takımı sağla ona!

2855 Öyle çok değildi önceki takılar da.

MEPHISTOPHELES

Öyle, beyime göre hepsi çocuk oyuncuğu!

FAUST

Düzenle benim isteğime göre bu işi,
Yaklaş onun komşusu kadına!
Gel, şeytan, olma lapa gibi,

2860 Bul getir yeni bir takı takımı, durma!

MEPHISTOPHELES

Peki saym bay, başüstüne, buyurduğun!

FAUST

(Çıkar gider)

MEPHISTOPHELES

Böylesi bir çılgın aşık parlatır
Güneşi, ayı, yıldızları eğlendirmek
İçin sevgilisini, havada, ışıldak gibi
(çıkar gider)

KOMŞU KADININ EVİ

MARTHE
(Kendi kendine)

Tanrı bağışlasın, benim, sevgili kocamı, 2865
Mutlu etmedi beni, burada,
Birdenbire karıştı şunun bunun işine,
Şu samanın üstünde bıraktı beni, gitti.
Onun canını sıktığımı, üzdüğümü sanmam,
Tanrı bilir ya gönülden severim onu (ağlar). 2870
Ölmüştür sanırım, kesinlikle -vay bana-
Bir ölüm belgesi bulunsaydı elimde!
(Margarete gelir.)

MARGARETE

Bayan Marthe!

MARTHE

Ne var Gretelhen?

MARGARETE

Dizlerimin bağı çözülecek nerdeyse!
Öyle bir çekmece buldum yine 2875
Dolabımda, abanoz ağacından yapılmış,
İçinde görkemli takılar, süsler,
Birincisinden çok daha değerli nesneler.

MARTHE

Anneme söyleme bunu, sakın;
Bunları da götürür günah çıkartan papaza. 2880

MARGARETE

Ah, bir görün, ne güzel, bir bakın siz de!

MARTHE

(Onu takılarla süsler)

Ne mutlu bir yaratıksın sen!

MARGARETE

Ne yazık, bunlarla, ne sokaklarda
Ne de kilisede görünebilirim.

MARTHE

- 2885 Sen yalnızca bana gel sık sık,
Bu takıları burada takıyorsun gizlice;
Gezinirsin bir saatçik aynanın önünde,
Böylece çıkarırsın tadını süslenmenin;
Sonra bir olanak çıkar, eğlence olursa,
2890 Yavaş yavaş halka göstermen kolaylaşırsa
İlkin kordonu, sonra inci küpeleri takarsın;
Görmez annen onları, görse de kandırılır.

MARGARETE

Kim getirebilir bu iki çekmeceyi
Bunu anlayacak durumda değilim!

(kapı vurulur)

- 2895 Ey tanrım! Gelen annem olmasın?

MARTHE

(Perdenin arkasından bakarak)

Yabancı bir erkek, giriniz!

(Mephistopheles içeri girer)

MEPHISTOPHELES

Böyle, gelişi güzel içeri girdiğimden

Bayanların, beni, bağışlamalarını dilerim.

(Margarete'nin önünde saygıyla eğilir
ve geri çekilir)

Bayan Marthe Schwerdlein'i sormak istedim!

MARTHE

O benim, söyleyeceğiniz nedir bayım?

2900

MEPHISTOPHELES

(Ona yavaşça)

Sizi şimdi tanıdım, bana bu yeter;

Çok saygın bir konuğumuz var.

Bağışlayın bu özgürce davranışımı,

Öğleden sonra yine geleceğim.

MARTHE

(Yüksek sesle)

Düşün biraz kızım, dünyada ne olsa olur,

2905

Bu bay seni, küçük, saygın bir bayan sanıyor.

MARGARETE

Ben yoksul bir genç kızım;
Ah tanrım. Siz çok iyi bir adamsınız:
Benim değil bu süsler, takılar.

MEPHISTOPHELES

2910 Öyle, oysa iş yalnızca takıda değil;
Öyle bir töz, öyle keskin bakışınız var,
Seviniyorum burada kalmakla.

MARTHE

Söyleyeceğiniz nedir? Çok dar canlısınız.

MEPHISTOPHELES

Ne çok isterdim, daha kıvançlı bir olayı!
2915 Umarım beni suçlamaz, kınamazsınız;
Kocanız öldü, size selam gönderdi.

MARTHE

Öldü mü? Vay sevecen yüreğim, yazıklar
Olsun, kocam öldü, yıkıldım gittim!

MARGARETE

Ah, sevgili bayan, üzülmeiniz!

MEPHISTOPHELES

2920 O üzücü öyküyü dinlesenize!

MARGARETE

Bu yüzdendir, ömrümde sevmek istemeyişim,
Öldürürdü beni, böyle bir acı üzüntüden.

MEPHISTOPHELES

Her sevincin bir acısı, her acının bir sevinci
var.

MARTHE

Anlatın, son bulunduğu durumu bana!

MEPHISTOPHELES

Padua'da gömüldü, şimdi
Ermış Antonius'un yanında,
Çok kutsal bir yerde
Sonsuz serinliğin içinde.

2925

MARTHE

Bana başka bir diyeceğiniz yok mu?

MEPHISTOPHELES

Öyle, onun büyük ve yorucu bir dileği var:
Onun için üçyüz dua okutmanız gerekiyor.
Ceplerim boş, daha söyleyeceğim yok.

2930

MARTHE

Aaa! Bir takısı, bir süslemesi bile yok muydu?
Sıradan bir işçi bile kesesinin dibinde
2935 Saklar değerli bir nesne
Andaç olarak, aç kalsa, dilense bile!

MEPHISTOPHELES

Madam, bu beni, çok üzüyor;
Doğrusunu söylemek gerekirse, akçasmı
Boşuna tüketmedi, üzüldü bu yanılğıya,
2940 Yakınarak anlattı mutsuzluğunu çok kez.

MARGARETE

Ne yazık ki böyle mutsuzdur insanlar!
Sanırım, onun esenliği için çok yakaracağım.

MEPHISTOPHELES

Siz evlilik yaşamına girecek durumdasınız,
Pek sevimli bir kızsınız.

MARGARETE

2945 Yok, onun şimdi sırası değil, daha

MEPHISTOPHELES

Koca olmasa bile şimdilik bir arkadaş
Olsun, göksel bir mutluluktur
Böyle bir güzeli koluna takmak.

MARGARETE

Bizde böyle bir alışkanlık yoktur.

MEPHISTOPHELES

Alışkanlık olsun olmasın, bu yine olur.

2950

MARTHE

Anlatsana bana şimdi.

MEPHISTOPHELES

Yanında duruyordum, onun, ölüm döşeginin,

Bu gübreden biraz daha iyi

Yarı yarıya çürümüş saplardandı, inançlı öldü,

Çekeceğini çekmişti, bilseniz kendimden nasıl

2955

Tiksiniyorum, bıraktım işimi, eşimi böyle!

Öldürüyor beni bu anı,

Yaşamımda bağışlasa beni karım!

MARTHE
(Ağlayarak)

İyi adam! Çoktan bağışladım ben onu.

MEPHISTOPHELES

Yalnız tanrı bilir! O benden daha suçluydu.¹

2960

1. Şeytan bunları kocanın ağzından aktararak kadını suçluyor sinsice.

MARTHE

İşte burda yalan söylüyor, mezarın başında!

MEPHISTOPHELES

Dengesi bozulmuş sanırım son günlerinde,
Diyordu ki: Bir gün görmedim, ilkin çocuk,
sonra

2965 Ekmek sağlamak için ona, yiyemedim esenlikle
Bir dilim ekmek bile, en geniş anlamda
Çalışmama karşın mutlu bir günüm olmadı,
Şöyle ağız tadıyla karnımı doyuramadım.

MARTHE

Demek unutmuş benim ona bağlılığımı,
sevgimi,
Gece gündüz çektiğim acıları, darlığı!

MEPHISTOPHELES

2970 Öyle değil, içtenlikle düşünmüyordu bunları.
Bir gün demişti ki: Malta'dan ayrıldığımda
İçtenlikle dua ediyordum karım, çocuklarım
için.

Tanrı acıdı, korudu bizi, yakaladı gemimiz
Bir Türk gemisini, büyük sultanın
2975 Gömüsünü taşıyan bir gemiyi de.
O zaman yiğitlik buldu gereken ödülü,
Düştü bana da bu utkudan sağlanan
Gelirden önemli bir bölüm.

MARTHE

A öyle mi? Peki nerde? Bunları da gömdü mü?

MEPHISTOPHELES

Kim bilir, nereye savurmuş bunları rüzgarlar, 2980
Dört yandan eserek; güzel bir kız tutulmuştu
Ona, Napoli'de yabancı gibi dolaşırken,
Gönül vermişti ona kız, bağlanmıştı çok.
Mutlu sona değin bu sevgiyi sezdi içinde.

MARTHE

Vay çapkın! Çocuklarının malını çalan hırsız! 2985
Bunca üzüntü, bunca sıkıntı
Alçakça yaşamına engel olamamış!

MEPHISTOPHELES

Görüyorsunuz! Ölümü de bu yüzden işte.
Sizin yerinizde olsam şimdi, ben
İçime kapanır, bir yıl yasını tutardım, 2990
Sonra, yeni bir sevgili bulmaya bakardım.

MARTHE

Ah ey tanrım! İlk eşim gibisini
Olanaksızdır bu dünyada bulmam bir daha!
Olamaz onun gibi kimse, sevecen bir haylaz
O, ancak gezmeye, yabancı kadınlara, 2995
Yabancı şaraplara, zar oyunlarına bayılırdı!

MEPHISTOPHELES

Şimdi, şimdi bir sorun kalmamış demek,
Siz, onu böyle bağışladıktan sonra,
Tüm eksiklerine göz yumduktan sonra,
3000 Andolsun ki, ben de sizinle, duraksamadan
Bir yüzük alışverişine girmekten
Kaçınmam, kendimde bu duyguyu sezerim.

MARTHE

Ooo beyim şakayı seviyorsunuz sanırım!

MEPHISTOPHELES
(Kendi kendine)

Artık buradan çekip gitmeliyim!
3005 Bu kadın şeytanın sözüne bile güvenebilir.
(Gretchen'e)
Gönlünüzden neler geçiyor bakalım?

MARGARETE

Ne demek istiyorsunuz bayım?

MEPHISTOPHELES
(Kendi kendine)

İyi yürekli, pırıl pırıl çocuk, sen!
(yüksek sesle)
Kalın sağlıcakla bayanlar!

MARGARETE

Güle güle!

MARTHE

Şunu da çabuk söyleyin bana!
Bir belge bulunsun elimde, dilerim,
Kocam nerde öldü, nerde gömüldü, göstereyim. 3010
Ben düzeni severim oldum olası
Bu yüzden haftalık gazetede okuyayım ölümünü.

MEPHISTOPHELES

Peki sayın bayan, iki tanık yeter bunda,
Gerçeğin aydınlanmasını sağlayacak!
Yetkili, iyi yürekli bir arkadaşım var, 3015
Sizin yargıç önüne çıkarmak isterim onu,
Şimdi buraya getireyim.

MARTHE

Bu iyi olur, şimdi.

MEPHISTOPHELES

Bu genç bayan da burada olacak mı?
İyi yürekli bir çocuktur arkadaşım, 3020
Çok gezmiş, güzel bayanlara saygılıdır.

MARGARETE

Utanır, kızarırım o bayın önünde.

MEPHISTOPHELES

Kızarmaz yüzünüz yeryüzünde, kral önünde
bile.

MARTHE

Evin arkasında benim bahçemde
Bu akşam bekliyoruz bayları.

CADDE
FAUST - MEPHISTOPHELES

FAUST

Ne o? İyi gidiyor mu? İyi sonuç var mı? 3025

MEPHISTOPHELES

Yaşa be! Yalımlar içinde görüyorum sizi
Sizin olacak kısa bir sürede Gretchen.
Bu akşam göreceksiniz onu komşusu
Marthe'nde;
Çingenelik, arabuluculuk için'
Seçilmiş bir kadın, sanırsın. 3030

FAUST

Çok iyi!

MEPHISTOPHELES

Ancak, bizden de istenecek var.

FAUST

İyilik karşılıksız olmaz.

MEPHISTOPHELES

Bir tanıklık edeceğiz, belge alacağız,
Kocasının kaskatı kesilmiş gövdesi,
3035 Kutsal bir yerde dinleniyor, Padua'da.

FAUST

Çok yerinde! Oraya değin gitmemiz gerekecek!

MEPHISTOPHELES

Ne çok saf yüreklilik bu, gerek yok gitmeye.
Yalnızca tanıklık edin, gerisini bırakın.

FAUST

Yapacağımız yalnız buysa, işimiz yattı.

MEPHISTOPHELES

3040 Be mübarek adam! Daha koyduğum yerdesin!
Yaşamınız boyunca ilk kez mi
Yalancı tanıklık etmiş olacaksınız?
Siz tanrıyı, dünyayı, içinde yaşayanları,
Başında, gönlünde olanları,
3045 Vargücünüzle, yürekten, tanımlamadınız mı?
Bunu atak bir alınla, serin yürekle yapmadınız
mı?

İçinizi yoklarsanız iyice, dosdoğru,
Birden açıklama gereğini duyacaksınız ki,
burada,
Ancak bay Schwerdlein'in ölümünü
biliyorsunuz.

FAUST

Sen yalancısın, tuzakçısın, hep böyle kalacaksın! 3050

MEPHISTOPHELES

Konuyu, biraz daha, derinden bilmeseydim
Doğru, ancak, sen yarın, tüm onurunla
Zavallı Gretchen'i tuzığa düşürmeyecek misin,
Onu tüm ruhunla sevdiğini söylemeyecek misin?

FAUST

Bunu içtenlikle yapacağım. 3055

MEPHISTOPHELES

Güzel ve iyi!
Sonra sonsuz bağlılıktan, sevgiden,
Üstün güçlü bir duygudan söz edeceksin
Seven bir gönülden söz açacaksın öyle mi?

FAUST

Bırak bunları, öyle olacak! Bir duygu beslersem
Bu duyguya, taşkınlığa ad arar da 3060
bulamazsam

Tüm duygularımla dünyayı dolaşarak
Yüksek sözcükleri yakalayıp
Beni tutuşturan bu ateşe
Sonsuz, bitimsiz bir eğilim dersem
3065 Bu da şeytanca bir yalan mı olacak?

MEPHISTOPHELES

Demek, ben, yine doğrudayım!

FAUST

Dinle beni, ilgilen iyice
Ne olur soluğumu tükettirme
Haklı çıkman, isteyenin çenesi de güçlüyse
3070 Başarması kolaydır. Gel şimdi,
Bıktım gevezelikten,
Sen haklısın, seni gereksediğim için.

BAHÇE

Margarete Faust'un kolunda, Marthe de
Mephistopheles'in yanında, aşağı yukarı
gezinirler.

MARGARETE

Bana sokulmanızın, gerçek anlamını,
seziyorum
Bay, alçakgönüllü beni utandırıyorsunuz,
3075 Bir gezgin alışıktır buna,
Herkes güleryüzle sokulmaya:
İyi biliyorum, böyle deneyimli bir kimseyi
Benim değersiz söyleşim eğlendiremez.

FAUST

Senin bir bakışın, bir sözün
Bu dünyanın tüm bilgelğine değer 3080
(kızın elini öper)

MARGARETE

Tedirgin etmeyin kendinizi, nasıl öpersiniz
elimi?
Üstelik kaba, biçimsiz bir el!
Ne işler görmedim şimdiye değin,
Annem çok titizdir.
(geçerler)

MARTHE

Bayım siz hep böyle gezer durur musunuz? 3085

MEPHISTOPHELES

Bizi buna sürükleyen iş ve görevdir!
Ayrılış nice acıyla, üzüntüyle olur kimi yerde,
Kalmak da elden gelmiyor orada!

MARTHE

Hızla geçen yıllar içinde tatlıdır
Dolaşmak özgürce dünyayı, eğlenmek; 3090
Gelip çattınca kötü günler, yaşlılık
Kalınmaz ölüme değin yalnız,
Kimse yarar görmemiş bekar yaşamaktan.

MEPHISTOPHELES

Uzaktan görüyorum bu sonucu, korkarak.

MARTHE

3095 Sayın bay, gecikmeden işe girişin.
(geçerler)

MARGARETE

Öyle, gözden ırak, gönülden ırak!
İncelik sizde alışkanlık olmuş;
Sizin sürü sürü dostunuz var,
Benden anlayışlıdır onlar.

FAUST

3100 Sevgili melek! İnan ki anlayış denen nesne
Çokluk dar görüşlülük, bencillik demektir.

MARGARETE

Nasıl?

FAUST

Ne yazık yetmez yıkanmış yürek gidermeye
Suçsuzluğu, anlamaz kutsalın değerini!
Oysa alçakgönüllülük, sevecenlik, hepsi,
3105 Doğanın verdiği en üstün yetiler.

MARGARETE

Siz, düşünün kısa bir süre de olsa, beni
Sizi düşünecek çok süre var benim için.

FAUST

Çok zaman yalnızsınız öyle mi?

MARGARETE

Öyle, evimiz küçük olmasına karşın
İşlerimiz görülecek, bırakılmaz. 3110
Hizmetçimiz yok, işimiz çoktur, süpürmek,
Yemek pişirmek, dikiş dikmek, örmek, benim;
Öteye beriye koşmak, annem çok tutumludur,
Tüm işlerinde özenlidir:
Böyle eli sıkı, özenli davranması da gereksiz. 3115
Çok daha düzenli yaşayabilirdik, başkalarına
Oranla; babam iyi bir kalıt bıraktı bize,
Bir küçük ev, kentin dışında bir bahçe.
Şimdi sessiz bir yaşam sürüyorum,
Kardeşim askerdir, 3120
Küçük kızkardeşim öldü.
Çok uğraştım, yoruldum bu sevgili çocukla;
Buna karşın, yine her sıkıntıya severek
Katlanırım, bu yavrucuğu çok severdim.

FAUST

Yalnız kaldığınız çok oldu mu?

MARGARETE

- 3125 Onu ben büyüttüğüm için candan severdi beni
 Babamın ölümünden sonra doğmuştu.
 Annemden umudu kesmiştik,
 Yatağa yıkılmış, çökmüştü.
 Uzun sürdü iyileşmesi, yavaş yavaş düzeldi,
 3130 Düşünebilecek durumda bile değildi
 Yavrucuğu emzirmeyi,
 Tek başıma büyüttüm onu bu yüzden,
 Süt ve su vererek, böyle yetiştirdi bebek.
 Benim kollarımda, benim kucağımda
 3135 Sevindi, tepindi, büyüdü.

FAUST

Mutluluğun en güzelini tattın demek.

MARGARETE

- Kesindir çok çetin saatler geçirdiğim,
 Geceleri, bebeğin beşiği
 *Yatağımın yanındaydı, biraz kıpırdadı mı
 3140 Uyanırdım ben de.
 Sütünü verirdim, yanımda yatırırdım,
 Arasıra, susmazsa, yataktan kalkar odanın
 içinde
 Onu gezdirir sallaya sallaya yatıştırırdım,
 Üstelik günün erkeninde kalkar çamaşır
 leğeninin
 Başına dikilirdim, bunların yanında
 3145 Pazara çıkmak, ocak başında yemek pişirmek
 de vardı,

MARTHE

Sizin gönlünüz kimseye akmadı mı? Bunu
diyorum.

MEPHISTOPHELES

3160 Kadınlarla şakalaşmaktan kaçınmalı.

MARTHE

Ne yazık, siz beni anlamıyorsunuz!

MEPHISTOPHELES

Bu benim içimi sızlatıyor!
Sizin çok iyi yürekli olduğunuzu anlıyorum.
(geçerler)

FAUST

Tanıdın mı beni küçük melek
Bahçeye geldiğim gecikmeden?

MARGARETE

3165 Görmediniz mi? Gözlerimi yerden kaldırmadım.

FAUST

Ataklığımı bağışlıyorsun değil mi?
İyice yılmışımtım hani
Geçen gün sen kiliseden çıktığında.

MARGARETE

Böylesini görmediğimden iyice şaşırmıştım;
Kimse kötülük yükleyemez bana. 3170
Düşündüm kendimde bir uygunsuz durum,
Taşkınlık, yılışıklık mı gördü?
Yoksa, ona, kolayca yaklaşılr,
Yılışıkça görüşülür, gibi, bir koz sandı,
Açıkça şunu da söyleyim! Nedir bilmiyorum, 3175
İçimde size karşı bir yönelme var,
Bir kımıldama başladı, şurası kesindir ki
Kendi kendime kızıyorum size kızamadığımdan.

FAUST

Tatlı sevgilim benim!

MARGARETE

Birazcık durunuz! 3180
(bir papatya koparıp yapraklarım bir bir yolar)

FAUST

Bu da nesi? Bir demet mi?

MARGARETE

Yok, yalnızca bir oyun.

FAUST

Ne?

MARGARETE

Hadi canım! Eğleniyorsunuz benimle.
(çiçekleri yolar ve mırıldanır)

FAUST

Ne mırıldanıyorsun?

MARGARETE
(Yarı yüksek sesle)

O beni seviyor-o beni sevmiyor.

FAUST

Ah sevgili melek.

MARGARETE
(Koparmayı sürdürür)

Beni seviyor - sevmiyor - beni seviyor - sevmiyor.
(son yaprağı koparıırken sevinçle haykırır)
O beni seviyor.

FAUST

3185 Öyle yavrum! Çiçeğin bu sözünü
Tanrısal bir tansık olarak yorumla!
Anla ne demek? O seviyor beni!
(kızın iki elini tuttu)

MARGARETE

Ürperiyorum!

FAUST

Korkma! Bırak bu bakışı,
Bu el sıkışı söylesin sana,
Dille anlatılmaz olanı;
Bırakalım kendimizi büsbütün, bir kıvanca,
Sonsuza değin duyalım tadını!
Sonsuza değin! yoksa yıkım olurdu sonu.
Yok, sonsuz! Sonsuz!

3190

MARGARETE

(Onun ellerini sıktı, sonra bıraktı, koşup gitti.
Faust bir süre düşünceye dalar, duraksar,
sonra kızın ardından gider.)

MARTHE
(Gelerek.)

Gün kesiliyor artık.

MEPHISTOPHELES

Öyle, biz de gidelim artık.

3195

MARTHE

Daha uzun süre, burada, kalmanızı isterdim,
Oysa çok kötü bir yerdir burası.
Kimsenin başka bir işi yok gibi

Komşusunu izler, çekiştirir,
3200 Gözetler, adım adım ardından gider,
İnsan bir dedikodu konusudur, boyuna
Peki bizim kumrucuklar nerede?

MEPHISTOPHELES

Şu yol boyunca uçtular,
Kıvançlı kelebekler!

MARTHE

Sizinki kıza tutulmuş gibi.

MEPHISTOPHELES

Kız da ona. Böyledir dünyanın dönüşü.

BİR BAHÇE KÖŞKÜ

Margarete içeri atlar, kapının
arkasına saklanır, parmak uçlarını
dudaklarına koyar, aralıktan bakar.

MARGARETE

Geliyor.

3205

FAUST

(Gelir)

Vay yaramaz, uğraştırırsın böyle beni!
Bak işte buldum seni.

(kızı öper)

MARGARETE

(Faust'a sımsıkı sarılır, onu öper)

En iyi insan! Bütün gönlümle seviyorum seni!
Mephistopheles kapıya vurur

FAUST
(Ayağım yere vurarak)

Kimdir o?

MEPHISTOPHELES

İyi bir arkadaş!

FAUST

Bir hayvan!

MEPHISTOPHELES

Artık ayrılmanın zamanı geldi,

MARTHE
(Gelir)

Öyle, bayım geciktiniz bile.

FAUST

Size yol arkadaşı olabilir miyim?

MARGARETE

Sonra annem beni, kal sağlıcakla.

FAUST

Benim, kesinlikle, gitmem gerekiyor, öyle mi?
Peki kalın sağlıcakla.

MARTHE

Güle güle!

MARGARETE

Yakında yine görüşmek üzere! 3210
(Faust'la Mephistopheles giderler)

MARGARETE

Yüce tanrım! Böyle bir adam
Neler, hem de neler düşünemiyor!
Utaniyorum onun karşısında,
Ne dese, olur diyorum,
Ben zavallı, eğitimsiz bir çocuğum, 3215
Anlamıyorum, ne buldu bende bu adam.
(çıkar gider)

ORMAN VE MAĞARA

FAUST

(Yalnız)

Ey yüce ruh, verdin bana ne diledimse,
Çevirdin yüzünü boşuna bana
Alevlerin içinde, bana yöneldiğinde.

- 3220 Sen verdin devlet olarak görkemli doğayı,
Bana, onu duyma, tadına varma gücünü.
Yalnızca soğuk bir duyarlılıkla bakmayı değil
Yüreğinin derinlerine inmeyi sağlayan, sensin,
Bir dostun gönlüne girer gibi ona baktıran.
- 3225 Önümden geçiren sensin diri yaratıklar dizisini,
Öğreten sensin bana kardeşlerimi,
Sessiz korularda, havada, suda yaşayanları,
Ormanda gürlerken, çatırdarken kasırga
Kocaman çamlar devrilirken komşu dalları
- 3230 Kütükleri ezerken, yerlere sererken sürüklerken,
Tepelerde yansırken, onların, boğuk gürültüsü,
Sen götürdün güveli bir mağaraya beni, orada

Gösterdin benliğimi bana, o zaman başladı
 İçimin gizemleri, derin gerçekleri açılmaya.
 Gözlerimin önünde yükseldi pırıl pırıl ay, 3235
 Esenlik verirdi yüreğime, kayalıklardan,
 Islak çalılıklardan çıkardı geçmiş kuşakların
 Gümüş görüntüleri, süzülerek yayılırdı,
 Tatlı, etkin bir görünüm çıkardı ortaya.
 İnsan için, olamaz, bir nesne yetkin, 3240
 Şimdi seziyorum bunu. Bir kıvan verdin bana
 Beni git gide tanrılara yaklaştıran,
 Bir arkadaş verdin istemediğim, soğuk,
 İkiyüzlü, anlamsız, tedirgin eden,
 Beni benden bıktıran, ondan ayrılmadığım, 3245
 Bir fısıltıyla iyiliklerini gözden düşüren.
 Azgın bir ateşi körüklüyor göğsünde,
 O güzel görüntüye, betime karşı duyduğum
 Sendeler başım istekten kıvanca, yönelir.
 Kıvancın koynunda bitmez isteğe. 3250

MEPHISTOPHELES
 (Birden gelir)

Yetmedi mi size sürdüğünüz bu yaşam?
 Sizi nasıl uzun süre sevindirebilir bu?
 Bir kez denemek iyidir;
 Sonra bir yenisini sağlamalı!

FAUST

İsterdim ki senin daha çok işin olsa da 3255
 Bu güzel günde beni tedirgin etmesen.

MEPHISTOPHELES

Şimdi şimdi! Ben seni severek bırakırım,
Ancak sen bunu, bana, güvenle söyleyemezsin,
Senin gibi sarsak, yontulmamış, saygısız bir
arkadaştan

- 3260 Yoksun kalmanın önemi yok denecek gibidir.
İnsanı bütün gün uğraştırıyorsun!
Neyi beğenir, neyi beğenmez
Beyimizin burnundan getirme olanağı yok.

FAUST

- En doğrusu da bu, diyeceğim yok!
3265 Canımı sıkıdığı için bir de teşekkür ister.

MEPHISTOPHELES

- Ey yoksul dünya çocuğu
Sen, bensiz yaşayabilir misin?
Seni saçma sapan görüntülerin baskısından
Kurtaran, sağlığa kavuşturan benim;
3270 Ben olmasaydım, sen çoktan
Bu yeryüzünden ayrılmıştın.
Mağaralarda, kaya yarıklarında
Baykuş gibi oturmaktan ne kazandın?
Bataklıklardan, kaya yarıklarından yükselen
3275 Dumanlardan kurbağa gibi besin alacaksın.
Ne güzel, ne tatlı bir eğlence bu!
Seni gövdenin içinde doktorlar saklıyor.

FAUST

Anlar mısın verdiği yaşam gücünü
İssız yerlerde gezmenin, bana?
Sen onu sezebilecek durumda olsaydın 3280
Mutluluğumu yıkmada yeterince şeytan olurdun.

MEPHISTOPHELES

Ne göksel bir kıvanç bu!
Gece çiğler içinde, tepelerde yatarak,
Yeri, göğü coşkuyla kucaklamak,
Kendini tanrı sanarak şişinmek, 3285
Düşünceyle dünyanın özüne girip kavramak,
Dünyanın altı günlük yaratılışını içinde sezmek,
Gücüne güvenerek, bilmem nelerin tadına
varmak,
Derin bir sevgi taşkınlığıyla tüm varlığı aşmak,
Ölümlü olmaktan kurtulmak, 3290
Sonra yüksek bir sezgi (bir işaretle)
Söylemeye dilim varmıyor, tamamlamak.

FAUST

Tuu sana bel!

MEPHISTOPHELES

Demek bunu beğenmiyorsunuz!
Sizin, utancınızdan tuu demeniz doğru.
Soylu kulaklara soysuz sözler duyurulmamalı, 3295
Soylu gönüller soyluluktan geçemezler.
Sözün kısası, bağışlıyorum ona tadını

- Ara sıra, kendi kendimize yalan söylemenin,
Ancak, o uzun süre buna katlanamaz.
- 3300 Sen şimdi tükenmiş bir durumdasın,
Böyle uzayıp giderse bu durum, kıvranacaksın
Çılgınlık, korku, ya da kaygı içinde.
Yeter artık! Sevgilin kapanmış odasına,
Üzüyor, sıkıyor onu tüm olup bitenler.
- 3305 Çıkmıyorsun aklından, hep seni düşünüyor,
Çılgınca seviyor seni, üstelik.
İlkin kabardı senin sevişme tutkun,
Eriyen karlardan yükselen bir derecik gibi.
Onun gönlüne akıttın bu tutkuyu.
- 3310 Alçaldı şimdi yeniden dereciğin.
Bırak artık ormanlara egemenliği
Sayın bayımız, şimdi, bana kalırsa,
Git o zavallı kızcağıza o yoksula
Ver ödülünü duyduğu sevginin.
- 3315 Zaman uzadıkça daha acınası geliyor ona.
Oturmuş pencerede bakıyor bulutlara
Kentın eski surları üstünden geçen.
“Ben bir kuşcağız olsam” şarkısı dilinde.
Gün boyunca, gece yarılarna değin.
- 3320 Kimi gün kıvançlıdır, genelde üzgün,
Kimi gün gözyaşlarına boğulur,
Sonra yatışmış gibi görünür,
Sevmekten kaldırmaz başını.

FAUST

Yılan! Yılan!

MEPHISTOPHELES
(Kendi kendine)

- 3325 Seni bir elime geçirsem!

FAUST

Alçak herif! Çekil git buradan.
Adını anma bir daha o güzel bayanın!
Onun, o tatlı gövdesine yönelik tutkuyu
Bu yarı çılgın durumumda uyandırma, yeniden.

MEPHISTOPHELES

Ne çıkar bundan? Seni kaçmış sanıyor, o, 3330
Şimdi yarı yarıya kaçmış durumdasın.

FAUST

Ona yakınım, uzakta bile olsam,
Onu unutamam, onu yitiremem;
Kıskanırım İsa'nın gövdesini bile,
Onun dudakları değince. 3335

MEPHISTOPHELES

Çok doğru, dostum! Ben de sizi çok kıskandın
Güller altında otlayan o ikizleri düşününce.¹

FAUST

Çekil git, be pezevenk!

MEPHISTOPHELES

Güzel! Beni yeriyorsunuz, gülerim buna.
Oğlanla kızı yaratan tanrı bile,

1. Margarete'nin memeleri.

- 3340 Eşit saymıştı bu en soylu uğraşı
 Gereken olanağı sağlamakla.¹
 Gidelim artık, durum daha da kötüleştii!
 Sevgilinizin odasma gitmeniz gerek sizin,
 Ölüme değil.

FAUST

- 3345 Ne önemi var, onun kolları arasında cennet
 Sevincinin? Bırak onun göğsünde ısınayım,
 Çektiğim hep onun özlemi değil mi?
 Bir kaçak değil miyim ben? Yersiz yurtsuz?
 Amaçsız, tedirgin, insanlıktan uzak,
 3350 Kayadan kayaya dökülen bir çavlan gibi
 Uğuldayan, öfkesinden kuduran, uçuruma
 yuvarlanan?
 Öte yanda o, çocuksu bulanık duygularla
 Küçük Alp yaylasında kulübede,
 Tüm ev işleriyle uğraşarak
 3355 Kendi küçük dünyasında yaşayan.
 Ben, tanrının kargışladığı yaratık,
 Yetmezmiş gibi
 Tuttuğum kayaları
 Paramparça ettiğim!
 3360 Onun mutluluğunu gömme gereğini duyuşum!
 Ey cehennem, bu adak gerekliymiş sana!
 Şeytan, yardım et bana, kısalsın acının süresi!
 Olsun gereken neyse, gecikmesin!
 Çöksün onun yazgısı da benim üstüme,
 3365 Yuvarlansın uçuruma benimle!

1. Tanrı kendi eliyle Havva'yı Adem'e sunmuştu.

MEPHISTOPHELES

Nasıl da kaynıyor yeniden, yalımlanıyor
Avut onu git de, sarsak!
Çıkar yol görmeyen bir anlayışsız,
En iyisi ölümü düşünmektir.
Yaşasın yiğitçe davrananlar!
Artık iyice şeytanlaşmışsın sen de.
Düşünemem daha tatsız bir olay
Bir şeytanın umutsuzluğa kapılmasından.

3370

GRETCHEN'İN ODASI
(Gretchen çıkrık başında yalnız.)

GRETCHEN

- Gitmiş esenliğim
3375 Yüreğim sıkkın,
Bulamam onu daha
Gitmem aramaya.
Onsuz bir yer
Bir mezar bana
3380 Bütün bu dünya
Tadı tuzu yok
Yaşanmaz daha.
Zavallı başın
Dönmüş çılgına
3385 Ne bir düşünce
Us kaldı bana.
Gitmiş esenliğim
Yüreğim sıkkın
Bulamam onu daha

Gitmem aramaya.

Yalnız ona bakmak için

3390

Penceremi açıyorum

Ona varayım diye

Evimden çıkıyorum.

Epeyce yüksek yolu

Biçimi de soylu

3395

Dudakları gülümsüyor

Bakışları etkili.

Konuşması da insanı

Büyülüyor

El sıkışı bile onun,

3400

Öpüşü çok çekici!

Gitmiş esenliğim

Yüreğim sıkkın

Bulamam onu daha

3405

Gitmem aramaya.

Bütün gücümle koşup

Atılsam kollarına

Sımsıkı sarılsam

Tutsam iyice,

Öpsem onu doyunca

3410

İstedğim gibi öpsem,

Onun öpüşleriyle

Yıkılıp gitsem!

MARTHE'NİN BAHÇESİ
MARGARETE-FAUST

MARGARETE

Bana söz ver Heinrich!

FAUST

Elimden geleni yaparım!

MARGARETE

3415 Söyle şimdi, nedir din konusunda düşündüğün?
Yürekten iyi bir adamsın.
Sanırım bu konuya değer verdiğin yok.

FAUST

Bunu bırak yavrum, biliyorsun seviyorum seni;
Etim de, kanım da sevdiklerimin,
3420 Karışmam kimsenin dinine, tapınağına.

MARGARETE

Bu doğru değil, onlara inanmak gerek!

FAUST

Kesin mi?

MARGARETE

Ah! Biraz etkileseydim seni!
Sen, saygı duymuyorsun kutsallığa.

FAUST

Saygı duyuyorum onlara.

MARGARETE

İsteksiz bir saygı duyuş.
Çoktandır gitmemişsin günah çıkarmaya,
Tanrıya inanıyor musun?

3425

FAUST

Sevgilim kim söyleyebilir:
Ben tanrıya inanıyorum diye?
Bunu rahiplere, bilginlere sorsanız,
Bir alaya alma olur onların yanıtı,
Böyle bir soruyu soranla.

MARGARETE

İnanmıyorsun değil mi?

3430

FAUST

Yanlış anlama beni, güzel yüzlü melek!

Kim ona bir ad verebilir?

Kim açıklayabilir:

Ona inanıyorum diye?

3435 Kim onu sezerken

Üstlenebilir

Ona inanmıyorum demeyi?

Tüm varlığı kapsayan,

Tüm varlığı sürdüren,

3440 Kuşatmıyor mu dersin

Seni, beni, kendini?

Üstümüzde kubbeleşmiyor mu gök?

Durmuyor mu sapasağlam yer altımızda?

Yükselmiyor mu sevgiyle bakarak bize

3445 Ölümsüz yıldızlar?

Gözümü gözüne dikerek bakmıyor muyum

Sana, tüm varlık sokulmuyor mu

Senin beynine, yüreğine,

Sonsuz bir gizem içinde

3450 Görünmeyen görünür olmuyor mu yanında?

Doldur onunla gönlünü, ne denli büyük

Mutlu olunca tüm gönlünle, olsa da bu gizem

Ne dersen de ona! Mutluluk, gönül, aşk, tanrı!

3455 Ben bulamam ona bir ad;

Duygudur her nesne,

Bir kuru gürültüdür ad, bir dumandır,

Göksel mutluluğu sislendirendir.

MARGARETE

Hepsi güzel, doğru ve iyi bunların;
Rahip de böyle diyor aşağı yukarı, 3460
Yalnız sözler biraz değişik.

FAUST

Her yerde söylenir bu,
Göklerin aydınlığı altında, tüm gönüllerde,
Hepsi kendi diliyle;
Neden ben de kendi dilimde söylemeyeyim? 3465

MARGARETE

Böyle söylendiği duyulursa onaylanır gibi
Görünüyor, oysa işte biraz çarpıklık var;
Senin Hıristiyanlık'la ilgin yok.

FAUST

Sevgili çocuk!

MARGARETE

Bir acı duyuyorum içimde çoktandır
Seni onunla arkadaş olmuş görünce. 3470

FAUST

Neden öyle?

MARGARETE

Yanında duran şu adama karşı,
Ruhumun derinlerinden gelen bir tiksinti var;
Yaşamım boyunca
Yüreğime bir diken batmamıştır
3475 O adamın tiksiniç yüzü gibi.

FAUST

Sevgili bebek, ondan ürkme!

MARGARETE

Kanımı karıştırıyor onun varlığı.
Oysa ben tüm insanlara saygılıyım;
Ancak seni özleyip görmek istediğim ölçüde
3480 O adam karşısında gizli bir korku duyuyorum,
Bana kalırsa sinsinin biridir o!
Bağışlasın tanrı beni, ona karşı haksızsam.

FAUST

Böyle baykuşlar da gereklidir.

MARGARETE

Onun gibilerle yaşamak istemezdim!
3485 Kapıdan girer girmez
Alay eder gibi bakıyor,
Yarı öfkeliymiş görünüyor.
İlgilendiği bir nesne yok, görünüyor;
Alnında yazılı gibidir

Onun kimseyi sevmeyeceği. 3490
Senin kolundayken esenlik duyuyorum,
Bir sıcaklık doğuyor içimde, kendimi
Bırakıyorum, varlığın içimi açıyor.

FAUST

Sen kuruntulu bir meleksin, sen!

MARGARETE

Çok etkiliyor beni bu durum, 3495
Ne zaman bize yaklaşırsa o,
Yok oluyor sana duyduğum sevgi sanıyorum.
Dahası, burda olunca, dua edemiyorum,
Kemiriyor yüreğimi bu durum,
Sanırım sen de öyle oluyorsun Heinrich. 3500

FAUST

Sende ona karşı içten bir tepki var.

MARGARETE

Artık gitmeliyim, şimdi.

FAUST

Ah bilmem ki, bir saatçik
Olsun, senin göğsüne yaslanarak
Gönül gönüle, ruh ruha seninle kalacak mıyım?

MARGARETE

- 3505 Ah, yalnız yatsaydım, açık bıraktırdım
Kapının sürgüsünü, bu gece, senin için,
Pek derin değildir annemin uykusu da,
Yakalarsa bizi birlikte, oracıkta
Ölür kalırım birden bire, ben de.

FAUST

- 3510 Ah meleşim, benden sıkılacak bir durum yok.
Burada bir ufak şişe var! Üç damlacık
Katarsan içkisine gömülür birden
Derin bir uykuya o sevimli kadın.

MARGARETE

- Sen istedikten sonra, ben, ne yapmam ki?
3515 Tüm umudum onun başına iş açmamakta!

FAUST

Öyle olsa, önerir miydim bunu sana, güzelim?

MARGARETE

- En iyi insan, seni görünce, bilmiyorum
Beni sana sürükleyen nedir, isteğini çeken;
Yaptım senin için elimden geleni
3520 Artık başka bir işim kalmadı
(gider)
Mephistopheles içeri girer.

MEPHISTOPHELES

Gitti mi o pis maymun?

FAUST

Yine mi koğuculuk yaptın?

MEPHISTOPHELES

Bütün söylenenleri duydum, ayrıntılarıyla,
Sayın doktor din konusunda bilgilendi;
Bundan çok yararlanacağınızı umarım.
Kızlar çok isteklidirler öğrenmeye 3525
Birinin dine, geleneklere bağlı olup olmadığını.
Onlar, dine bağlanan, bize de bağlanır, derler.

FAUST

Ey korkunç yaratık, anlamıyorsun sen,
Bu soylu, yüce, sevgili ruh
İnancından dolayı çok sevdiği, 3530
Kendisine mutluluk sağlayan bu inançla
Bağlandığı kimsenin yıkıma uğradığını
Kutsal bir acı duyacağım.

MEPHISTOPHELES

Ey düşlere kapılmış, duygusal sarsak
Burnundan tutmuş sürüklüyor seni bir kızcağz. 3535

FAUST

Hadi ordan be fırlama sen de!

MEPHISTOPHELES

İnsanın içini yüzünden okuyor, becerili, kız!
Yanıdayken, kuşku duyuyor, bozuluyormuş,
Maskem de, ona gizli düşünceleri açıklıyormuş;
3540 Benim kesinlikle bir dahi olduğumu,
Sanırım şeytan olduğumu bile seziyor.
Öyleyse bu gece?

FAUST

Bundan sana ne be?

MEPHISTOPHELES

Bundan bana da sevinmek düşer!

ÇEŞME BAŞINDA
GRETCHEN-LIESCHEN BİR TESTİYLE

LIESCHEN

Barbelchen'le ilgili bir söylenti duymadın mı?

GRETCHEN

Tek sözcük bile duymadım, halkla ilişkim pek az. 3545

LIESCHEN

Bugün Sibylle söyledi bana;
Sonunda, o da, baştan çıkmış
Büyüklik taslamanın sonu böyledir işte.

GRETCHEN

Ne olmuş bakalım?

LIESCHEN

Kokusu çıkmış artık!
İki canı besliyor şimdi yiyip içerken.

GRETCHEN

3550 Vay!

LIESCHEN

Sonunda ettiğinden buldu, gereği oldu.
Çoktandır herifin ardınca sürüyordu!
Buydu sonucu gezintilerin,
Köy, dans yerlerine gitmelerin,
3555 Hep en önde olmak istiyordu,
Öteki de ona pasta, şarap sunarak kur yapıyordu;
Kendi güzelliğine toz kondurmuyordu,
İki paralık oldu, utanç duymadan
Heriften armağanlar almakla.
3560 Bir okşama, bir oynaşma derken
Çiçeği de dökülüverdi!

GRETCHEN

Zavallı kızcağız!

LIESCHEN

Acıyorsun ona bir de!
Biz iplik bükerken boyuna
Geceleyin annemiz, bizi aşağı indirmezken,
3565 O, sevgilisinin yanında tadını çıkarıyordu,

Kapının arkasında, sıranın üstünde, karanlık
Gedikte, uzun gelmezdi onlara saatler.
Büksün boynunu şimdi,
Giysin günahkar gömleğini, kilisede yakarsın.

GRETCHEN

Adam, kesinlikle ona nikâh kıydırır. 3570

LIESCHEN

Delilik eder! Becerikli bir delikanlı,
Başka yerlerde de yeterince hava bulur.
Geçip gitti bile.

GRETCHEN

Bu güzel bir davranış değil!

LIESCHEN

Ele geçirirse kız onu, kötü olur kendisi için.
Çocuklar onun çelengini dağıtırlar, 3575
Çöp dökeriz biz de kapısının önüne.
(gider)

GRETCHEN
(Eve giderken)

Nasıl da korkusuzca yererdim, eskiden,
Zavallı bir kızcağzı yanılğıya düşünce!
Başkalarının günahları konusunda,
Yeterince söz bulamaz, dilim dönmezdi! 3580

Kapkara görünürdü, benim de kararttığım
yüzü,

Yine yeterince kararmamış gelirdi bana,
Tanrıya sığınır övünürdüm bu durumda,
Şimdi günahlara sürüklendim, suça battım!

3585 Oysa beni bu yıkıma çeken ne varsa
Ne tatlı, ne çekiciydi, ey tanrım!

KALE

Duvarın oyuğunda Meryem Ana'yı acılar içinde
gösteren bir tablo, önünde çiçek vazoları.

GRETCHEN

(Vazolara taze çiçekler yerleştirir)

Ah eğil!

Sen ey acılar kaynağı,

Çevir yüzünü, acıyarak bak düştüğüm yıkıma!

3590 Göğsünde hançer

İçinde binbir acı

Bakıyorsun oğlunun ölümüne.

Kutsal Baba'ya bakarak

Gönderiyorsun iç çekişlerini

3595 Yukarıya oğlunla senin yıkımının.

Kim sezebilir,

Nasıl sarstığını,

Kemiklerime işleyen acıyı?

Nasıl daraldığını zavallı yüreğimin,

3600 Nasıl titredığını, ne istediğini

Yalnız sen bilirsin, sen yalmz.

Nereye gitsem, hep

Nasıl ağrı, nasıl sızı, nasıl acı

Duyuyorum göğsümde!
Yalnız başıma kalır kalmaz 3605
Ağlıyorum, ağlıyorum, ağlıyorum
Yüreğim doğranıyor içimde sanıyorum.
Penceremin önündeki saksıları
Suladım gözyaşlarımla
Günün erkeninde 3610
Koparırken bu çiçekleri.
 Odama aydınlık saçtığında
Günün erkeninde güneş
Hıçkırıklara gömüldüm
Oturarak içinde yatağımın. 3615
 Yetiş! Kurtar beni yıkımdan, ölümden!
Ah yönel bana, eğil
Ey acılar kaynağı
Çevir yüzünü acıyarak bak düştüğüm yıkıma.

GECE

GRETCHEN'İN KAPISI ÖNÜNDEKİ SOKAK

VALENTIN

(Asker, Gretchen'in kardeşi)

- 3620 Bir şölene gittiğimde ben,
Övünenler, övenler görürdüm,
Göklere çıkarırdı kimi arkadaşlar
Kızların güzelliklerini yüksek sesle
Överek, dolu kadehlerle ıslatılırken övgüleri,
3625 Dirseğimi dayayarak dinlenirdim masaya,
Bir güven içinde sessiz durur
Dinlerdim yılışık konuşmalarımı.
Sonra gülerek okşardım sakalımı,
Alırdım elime dopdolu kadehimi
3630 Derdim ki: Herkesin tutumu kendine göre;
Var mı tüm ülkede birisi
Benim sevgili Gretchen'ime benzeyen,
Kızkardeşimin eline su dökebilecek?

Kadehler tokuşturuldu, şakırdadı,
 Haykırışlar yükseldi: Doğru söylüyor, 3635
 Tüm soyun süsüdür o kız dedi kimisi!
 Tutulurdu tüm övenlerin dilleri, o sıra.
 Oysa şimdi saçları yolası,
 Duvarlara tırmanası geliyor insanın!
 İğneli sözlerle, burun kıvrımlarla 3640
 Alçaklar beni yermeye kalkışıyorlar!
 Kötü bir borçlu gibi oturacağım
 Gelişigüzel sözler karşısında ter dökeceğim!
 Onları yerin dibine soksam bile
 Yalancı olduklarını süremem ileri. 3645
 Kim şu gelenler? Bu yana yönelenler kim?
 Yanılmıyorsam onların ikisi olacak.
 Onlarsa, yakalarım gecikmeden,
 Buradan sağ çıkmamalı artık!

FAUST-MEPHISTOPHELES

FAUST

Orada kilisenin penceresinden, kutsal 3650
 Lambanın ışığı öne doğru, parılıyor
 Gittikçe azalırken kıyıları kararıyor,
 Yayılıyor çevreye bu karanlık, kuşatıyor onu!
 Böyle kararıyor, işte, benim içim de.

MEPHISTOPHELES

Ben de cılız bir kedicik gibiyim şimdi, 3655
 Yangından kaçan
 Duvarlara tırmanan yavaşça,
 Oldukça erdemli buluyorum kendimi.

Biraz hırsızlık isteği, biraz taşkınlık.

- 3660 Bu yüzden titretiyor tüm gövdeyi
Görkemli Walpurgis gecesindeymiş gibi.¹
Öbür gün gelecek bize yine, kavuşacağız,
O zaman bilinir niçin uyanır insan.

FAUST

- Yükseliyor mu yeryüzüne doğru o gömü
3665 Şurada, arkada parıldadığım gördüğüm?

MEPHISTOPHELES

Yakında tadımı çıkaracaksın kıvancın
O küçük kasa ortaya çıkarılırken.
Geçende baktım ona yan gözle şöyle bir,
Arslan resimli parlak altınlar vardı içinde.

FAUST

- 3670 Bir süs takısı, bir yüzük yok mu,
Benim sevdiceğimin süslenmesi için?

MEPHISTOPHELES

Orada öylesi nesneler gördüm sanırım,
İnci gerdanlık gibi bir takı.

FAUST

- Öyleyse doğru! Üzer beni
3675 Onun yanma armağansız gitmek.

1. Walpurgis (710-779) Benedikten Tarikatı'na bağlı bir ermiş kadın, bunun anısına düzenlenen törene Walpurgis-nacht denir.

MEPHISTOPHELES

Sıkılmasın canınız bu konuda
 Öteberi bağışlamadan da sevindiğiniz olur.
 Alevleniyor yıldız dolu gökyüzü,
 Gerçekten üstün bir şarkı dinleyeceksiniz:
 Esenlik veren bir şarkı söyleyeceğim 3680
 Daha kolay kandırmanız için onu
 (gitar çalarak şarkı söyler)

Nedir bu yaptığın bana
 Kapı önünde sevgilim
 Söyle küçük Katherin'cik
 Günün ilk aydınlığında 3685
 Bırak artık bu konuyu
 O bırakır seni er geç
 Kız olarak alır seni
 Kız kalıp dönemezsin.

Kendinize ilgi duyun! 3690

İşinizi bitirince
 İyi geceler derler,
 Sizi bırakıp giderler!
 Severseniz özünüzü
 Hırsıza kanmayın sakın 3695
 Olmayın kimseye yakın,
 Parmağa yüzüğü takın.

VALENTIN
 (İlerleyerek)

Kimi kandıracaksın burada? Yıkıl git!
 Pis sıçan kapanı seni!
 Şeytan çarpsın sazını senin! 3700
 Şeytan götürsün şu şarkı söyleyeni de!

MEPHISTOPHELES

İkiye bölündü gitar! İşe yaramaz daha.

VALENTIN

Şimdi baş yarmaya kaldı işimiz!

MEPHISTOPHELES

(Faust'a)

Sayın doktor çekinmek yok! Direnmek var!

3705 Yaslanın iyice bana, götürürüm sizi.

Çekin kılıcınızla!

Hep saldırın! Ben oylarım onu.

VALENTIN

Bunu oyala bakalım!

MEPHISTOPHELES

Neden oyalamayayım?

VALENTIN

Öyleyse bunu da!

MEPHISTOPHELES

Kuşkusuz!

VALENTIN

Sanırım bu işe şeytan karıştı!
Ne oldu böyle?
Şimdiden uyuşuyor elim!

3710

MEPHISTOPHELES
(Faust'a)

Saldır!

VALENTIN
(Düşer)

Ay!

MEPHISTOPHELES

Şimdi yumuşadı odun herif!
Gidelim artık! Ortada görünmemeliyiz!
Daha şimdiden başladı bir çılgılık.
Polisle arayı uydururum,
Ancak cezadan kaçamam.

3715

MARTHE
(Pencerede)

Yetişin! Yetişin!

GRETCHEN
(Pencerede)

Bir ışık getirin!

MARTHE
(Yukardan)

Söverek dövüşüyorlar, bağışıp vuruşuyorlar.

HALK

Orda bir ölüm yatıyor!

MARTHE
(Dışarı fırlayarak)

Katiller kaçmışlar mı?

GRETCHEN
(Dışarı fırlayarak)

Orda yatan kimdir?

HALK

3720 Senin annenin oğlu.

GRETCHEN

Ey tanrım! Bu ne yıkımdır!

VALENTIN

Ben ölüyorum, söylendiğinden
Daha hızlı olup bitecek bu iş.
Kadınlar ne duruyorsunuz, bağırıp
yakınıyorsunuz?

3725 Gelin buraya, dinleyin beni.
(Hepsi çevresini sararlar)

Gretchen'im bak! Sen daha gençsin,
 Yeterince gelişmiş değilsin,
 İşlerini kötü yönetiyorsun.
 Bunu sana, gizem içinde, söylüyorum,
 Nasılsa bir kez orospu oldun! 3730
 Hakkıyla yap artık bu işi.

GRETCHEN

Kardeşim! Ey tanrım! Ne demektir bu, bana?

VALENTIN

Sokma tanrıyı bu işin içine, bırak onu!
 Artık olan oldu ne yazık,
 Bundan sonra da gereken olacak. 3735
 Sen, gizlice başladın işe bir kişiyle,
 Çok geçmeden iş gelecek başkalarına,
 Bir düzineyi bulunca seni tutanlar
 Bütün kent girecek sıraya, seninle yatmaya.
 Bir doğmaya görsün yüzsüzlük, 3740
 Gizlice getirilir dünyaya,
 Çekilir gecenin örtüsü başına, kulaklarına.
 Öldürmek bile dileyen bulunur onu.
 Yeterince gelişip büyüdü mü bir de,
 Çekinmez gün aydınlığında çıplak gezmekten, 3745
 Daha da güzel olmasa bile.
 Ne denli yırtılsa, kötüleşse yüzü
 Daha çok arar, utanmaz, parlak gündüzü.
 Şimdiden görüyorum, gerçekmiş gibi, o çağı,
 Bütün namuslu kent insanların 3750
 Kokmuş bir cesetten kaçır gibi
 Senden, bir orospudan bucak bucak kaçtığını.
 Yüreğin burkulacak, umutsuzluk ezecek
 Gövdenin içinde, yıpranacaksın

- 3755 Halk sana, gözlerinin içine baktığında.
 Altın gerdanlık takamayacaksın artık!
 Mihrabın önünde duramayacaksın kilisede!
 Güzel işlemeli bir yakalık takınarak
 Kıvançla dans edemeyeceksin daha!
- 3760 Karanlık bir yıkımın köşesinde
 Dilenciler, sakatlar arasında gizleneceksin,
 Tanrı bağışlasa bile seni sonradan,
 Yine lanetleneceksin yeryüzünde!

MARTHE

- Ruhunuzu tanrıya salarak kayrasına sığının!
 3765 Bir de suçlama mı yüklemek istiyorsunuz?

VALENTIN

Senin yok edebilseydim şu kuru gövdeni
 Ey suçlu, pezevenk kılıklı karı!
 Tüm suçlarımın bağışlanacağını
 Bütün günahlardan sıyrılacağımı umardım.

GRETCHEN

- 3770 Ah ağabey! Bu ne cehennem azabı böyle!

VALENTIN

- Bırak gözyaşı dökmeyi diyorum!
 Sen soyutladın kendini namustan,
 En ağır vuruşu yaptın yüreğime.
 Artık dalıyorum ölüm uykusuna,
 3775 Askerce, namuslu, gidiyorum tanrıya.
 (ölür)

KİLİSE

Tören-Org-İlahi
Gretchen halk arasında, kötü ruh
Gretchen'in arkasında.

KÖTÜ RUH

Ne çok başkadır Gretchen, durumun,
Eskiden tüm suçlardan uzakken,
Burada mihrabın önüne gelip
O eskimiş kitapçıktan
Dualar kekelerken
Yüreğin yarı çocuk oyunları,
Yarı tanrı sevgisiyle dolan durumundan.
Gretchen!
Nerde senin usun?
Senin yüreğinde
Bu sapkınlık ne?
Annenin ruhu için mi yakarışın
Senin yüzünden uzun, çok uzun azap
uykusuna dalanın?

3780

3785

- Kimindir eşikteki kan?
3790 Senin yüreğinin dibinde
Şimdiden kaynayan, kımıldayan
Nesne seni de, onu da üzmüyor mu
Birtakım önseziler uyandırırken?

GRETCHEN

- Vah! Vah!
3795 Bir kurtulabilsem bu düşüncelerden
Başımın içinde aşağı yukarı dolaşanlardan,
Kendime karşı olanlardan.

KORO

Yakacak kalkım günü dünyayı
Küle döndürecek tanırının öfkesi

KÖTÜ RUH

- 3800 Yakalıyor tanrısal öfke seni!
Çınılıyor İsrail'in düdüğü!
Mezarlar titriyor!
Ve senin yüreğin
Sessiz küller arasından
3805 Yalımlara atılmak için
Yeniden canlanıyor,
Sarsılıyor!

GRETCHEN

Gitseydim buradan!
Org bana sesleniyor

Soluğumu kesiyor 3810
Bu ilahi gönlümü
Derinden eritiyor

KORO

Yargıç kürsüye çıkınca
Gizliler açıklanınca
Kimse kurtulmayacak. 3815

GRETCHEN

İçim daralıyor!
Sıkıyor beni
Duvar sütunları!
Kubbe
Eziyor beni, hava istiyorum! 3820

KÖTÜ RUH

Gizle kendini bakalım!
Gizli kalmaz günahla ayıp
Hava! Işık!
Vay sana!

KORO

Ben zavallı ne söyleyim? 3825
Kime gidip sığınayım?
Doğrular güç kurtulurken.

KÖTÜ RUH

Yüz döndürüyorlar
Pırıl pırıl olanlar senden,
3830 Elleri uzatmaktan sana
Çekiniyor temiz ruhlular.
Yazıklar olsun!

KORO

Ben zavallı ne söyleyim?

GRETCHEN

Verin şişenizi, komşum!¹
(düşer bayılır)

1. Kadınların kiliseye giderken yanlarına aldıkları, serinletici sıvıyla doldurulmuş şişe.

WALPURGIS GECESİ

Harz Dağı Schierke ve Elend köy-
leri yöresi
Faust-Mephistopheles

MEPHISTOPHELES

3835

Özlemiyor musun bir süpürge sapını?
En atağını isterdim ben, tekelerin.
Erekten çok uzaktayız bu yolda.

FAUST

Sağlıklı sezdikçe kendimi bacaklarımın
üstünde
Yetişir bana şu budaklı değnek,
Yolu kısaltmanın yararı nedir insana!
Oylumların eğri büğrü yollarından aşağı
kaymak,

3840

Sonra bu kayalara tırmanmak, aralarından
 Hep suların fışkırdığı, aşağılara aktığı,
 O keçi yollarından aldığımız beğenç,
 3845 Bahar şimdiden kaynaşıyor kayın ağaçlarında,
 Çamlar bile seziyor baharın geldiğini;
 Bizim gövdemizi etkilemez mi bu?

MEPHISTOPHELES

Doğrusu ben bundan duygulanmıyorum!
 Benim gövdemde kış gitmedi daha,
 3850 İsterdim yolumda kar, buz olsun.
 Nasıl yükseliyor dolunay olmadan
 Yavaşça gecikmiş çabayla kızıl ay toparlağı,
 Yetersizdir ortalığa saçtığı aydınlık,
 Her adımda bir ağaç, bir kayayla karşılaşır,
 3855 İzin ver de yalancı bir ışık sağlayayım!
 Görüyorum, orada kıvançla parlıyor biri.
 Ey, dostum! Seni yanımıza çağırabilir miyim?
 Neden böyle boşuna aydınlık saçıyorsun?
 Işıklandır yolumuzu şöyle yukarı doğru!

YALANCI IŞIK

3860 Umarım, saygı duygusuyla biraz önlerim
 Hoppalığımı. Bunda biraz başarı sağlarım,
 Bizim yolumuz, genellikle, zik zak gider.

MEPHISTOPHELES

Ay! Ay! Sen insanlara öykünmek istiyorsun,
 Şeytan adına doğru yürü diyorum sana!
 3865 Yoksa bir üflersem söner o titrek varlığın.

YALANCI IŞIK

Şimdi anlıyorum evin beyi olduğunuzu,
 Sevinerek size kapılanmak istiyorum ben de.
 Ancak, bugün dağda büyüsel bir çılgınlık var,
 Bir yalancı ışık yol gösterecekse size
 Pek önemsemeyin, onu, gerekmez.

3870

FAUST-MEPHISTOPHELES-YALANCI IŞIK
 (Sırayla şarkı söylerler)

Biz şimdi büyü ve rüya
 Ortamına girdik güya,
 İyi yönet bizi ün kazan
 Ulaşalım biz de böyle
 Uzak ve ıssız ülkeye!

3875

Ağaçlar ardında ağaçlara bak
 Bak dizilmiş hızla gidiyor,
 Taşlar hep boyun eğiyor
 Kayalar uzun burunlarından
 Soluyor, horluyor gibi!

3880

Kayalardan, çayırlardan
 Akıyor çaylar, dereler
 Cıvıltılar mı duyduğum?
 Yoksa tatlı aşk yakınması
 Cennetten gelen şarkı mı?
 Ne umuyoruz, ne seviyoruz?
 Söylencelerden yankılar
 Eski çağlardan kalma çınlıyor.
 İşte ötüyor yakında baykuş,
 Uhu, kızkuşu, guguk,
 Uyanık mı kalmış hepsi
 Çalılıkta mı kertenkele?

3885

3890

- Uzun bacaklar, şişko karınlar!
 Kökler yılanlar gibi,
 3895 Rüzgâr esiyor kayadan, kumdan,
 Geriyor güzel kurdeleleri,
 Bizi yakalamak, bizi tutmak için;
 Sapasağlam budaklardan
 Uzanıyor ahtapotlar
 3900 Gezginin arkasından. Bir de
 Binbir renk sıçanlar sürülerce,
 Yosun ve çimenlerde!
 Uçuyor ateşböcekleri
 Birer yığın oluşturmuş
 3905 Şaşmışlara yol göstermeye.
 Söyleyiver bana şimdi
 Duruyor muyuz yoksa gidiyor muyuz?
 Hepsi hepsi dönüyor gibi
 Kayalar, ağaçlar, yüzler
 3910 Kesiyor, ışıklar şaşırtıyor
 Çoğalıyor, şişiyor.

MEPHISTOPHELES

- Sımsıkı tut eteğimi!
 Bir tepe var şurada, ortalama,
 Şaşar kalır insan görünce
 3915 Tepenin ortasında parlayan görkemi.

FAUST

Parlıyor oylumlarda görülmemiş,
 Günaçımı kızılığına benzeyen bulanık ışık!
 Süzülüyor en derinlerine doğru

Uçurumun, şaşakalıyor insan.
 Şuradan, yükselen duman, orada geçen 3920
 bulutlar.
 Ötede sisler, tüller
 Arasından aydınlık saçan ışık
 Kayıyor ince bir iplik gibi, sonra
 Bir çavlan gibi süzülüp akıyor.
 Burada kıvrılarak uzun bir yol izliyor,
 Oyulumun içinde yüzlerce damardan geçerek 3925
 Bu daracık köşede birdenbire
 Birleşerek tek çay durumuna geliyor
 Kıvılcımlar saçıyor çevreye
 Altın tozu serpilirmiş gibi.
 Bir bakıver! Onun yukarısında 3930
 Tutuşuyor kayalardan oluşan duvar.

MEPHISTOPHELES

Aydınlatmıyor mu bu tören nedeniyle
 Sayın Mammon bu görkemli sarayı?¹
 Bir mutluluktur senin bunu görmek,
 Ben seziyorum hırçın konukları, artık. 3935

FAUST

Nasıl da kuduruyor kasırga havada!
 İndiriyor ensemeye yumruklarını!

MEPHISTOPHELES

Tut kayaların yaşlı kaburgalarından,
 Yoksa yuvarlar seni fırtına yarın dibine,

1. Mammon: İbrani dilinde varsıllık, görkem, zenginlik.

- 3940 Yoğunlaştırıyor geceyi bir sis.
 Dinle, bak, nasıl çatırdıyor ormanlar!
 Ürkmüş uçuyor baykuşlar,
 Dinle yarılıyor sütunları
 Eskiden beri yeşil olan sarayın,
 3945 Dalların çatırtısını, hışırtısını,
 Ağaç gövdelerinin korkunç gümbürtüsünü!
 Kökler gıcırdıyor çatırdıyor, inliyor!
 Karmakarışık, darmadağınık bir durum
 Üst üste yığılıp patırdıyor ne varsa,
 3950 Rüzgâr ıslık çalıyor yarıklarda,
 Yıkıntılar arasında, uğulduyor.
 Duyuyor musun yüksekte gelen sesleri?
 Uzaktan, yakından gelenleri?
 Boylu boyunca bütün dağdan
 3955 Fıskırıyor büyüleyen bir şarkı!

BÜYÜCÜ KADINLAR KOROSU

- Büyücüler görülüyor bir bir
 Ekinler sapsarı, tohumlar yeşil.
 Orada toplanıyor büyük yığın,
 Dikeliyor artık yaban horozu.
 3960 Taştan, sopadan atlayıp geçmek
 Büyücü oturur pis kokar teke.

BİR SES

Tek başına geliyor yaşlı Baube
 Binmiş bir dişi domuza!

KORO

Saygı gösteren saygı görmeli!
Sayın bayan Baube önde gitmeli! 3965
Üstünde anamız saygılı domuz,
Ardından giden büyücüleriz!

BİR SES

Gelişin hangi yoldan?

BİR SES

Ilsestein üzerinden!
Baktım yuvasına baykuşun orada
Germiş gözlerini!

BİR SES

Heyy cehennemlik! 3970
Ne de hızlı koşturursun hayvanı!

BİR SES

Sürükledi çalılıklarda beni
Baksana şu yaralara!

BÜYÜCÜLER KOROSU

Yol geniş, yol uzun,
Bu ne çılgınlık, bu nasıl iş? 3975
Çatal batar, süpürge kaşındırır,
Anneler ağlar, çocuklar tıkanır.

BÜYÜCÜ RUHLAR-YARIM KORO

Kayıyoruz eve sümüklüböcek gibi,
 Bütün kadınlar önde,
 3980 Giderler şeytanın evine,
 Bin adım öndedir kadın, ilerde.

ÖTEKİ YARIM KORO

Kesin değil bu söylenenler öyle,
 Bin adım koşsun kadın gücü yettiğinde,
 Ancak onunla varabilir ereğine,
 3985 Bir sıçrayışta geçer onu erkek.

BİR SES
(Yukardan)

Gelin siz de, gelin siz de kayalar
 denizindekiler.

SESLER
(Aşağıdan)

Kıvançtır bize sizinle tepeye çıkmak;
 Arıtırız ne varsa, arınmışız biz de, iyice;
 Ancak sonsuza dek kısırsız, biz.

İKİ KORO

3990 Susuyor rüzgâr, kaçıyor yıldızlar,
 Severek gizleniyor puslu ay,
 Büyülü koro kıvançla ışıklanıyor
 Çevreye binbir kıvılcım saçıyor.

BİR SES
(Aşağıdan)

Durunuz! Durunuz!

Kimdir bizi çağıran kayalar arasından?

3995

BİR SES
(Aşağıdan)

Beni de alın! Beni de alın!
Tırmanıyorum üçyüz yıldır,
Ulaşamıyorum tepeye,
Can atıyorum eşdeşlerimle olmaya.

İKİ KORO

Büyücüleri taşıyor şimdi
Süpürgeler, çatal değnekler,
Kim bugün yerinden kalkamazsa
Yitmiş gitmiştir ortalıktan.

4000

YARI BÜYÜCÜ KADIN
(Aşağıdan)

Ben yerimde sayıyorum uzun süredir,
Oysa ne çok ilerlemiş başkaları!
Evde esenliğim yok,
Başarı yüzü de görmedim.

4005

BÜYÜCÜLER KOROSU

Güçlendirir büyücüleri merhem,
Yeter bir paçavra yelken için,

- 4010 Elverişli bir gemidir her tekne;
Bugün uçmayan uçamaz daha.

İKİ KORO

- Tepeye vardığımızda hepimiz,
Çömelelim yere yavaşça,
Kaplayalım olabildiğince
4015 Tüm ovayı büyüsel sürümüzle.
(yere çömelirler)

MEPHISTOPHELES

- İtişip kakışıyorlar, bağırıyor çağırıyorlar
Çekişiyorlar, atışıyorlar, kaynaşıyorlar!
İşıldamalar, parlamalar, kokuşmalar,
yanmalar!
Gerçek büyücüler kalabalığı!
4020 Sıkı tutun bana! Koparız birbirimizden,
Hani nerdesin?

FAUST (Uzakta)

Burdayım!

MEPHISTOPHELES

Vay! Birden sürüklendin mi oraya?
Öyleyse ev hukuku yetkimi kullanmam
gerekecek.
Çekilin! Geliyor kötülüğün öncüsü, çekilin!

Tatlı yaratıklar, çekilin! Buraya, doktor, tutun
bana,

Kaçalım bu kalabalıktan hızla; 4025
Çılgınlık yeri bura, benim gibiler için bile.
Bir parıltı var şurada, bambaşka bir ışıkla,
Çekiyor beni bir duygu o çalılıklara.
Gel, gel! Sokulalım oraya.

FAUST

Sen çelişkinin ruhu! Yol göster bana, 4030
Çok iyi etmişiz, düşünüyorum da, şimdi,
Walpurgis gecesi Brocken'e gelmekle,
İçimize kapamp toplumdan uzaklaşmak için.

MEPHISTOPHELES

Bak şimdi, şuraya, renkler içinde yalımlar
Toplanmış, kıvançlı bir öbek burada. 4035
Sözkonusu değil yalnız başına kalmak.

FAUST

Oysa yukarda olmayı daha çok severdim!
Bir kızılık, bir sis çevrintisi görüyorum,
Akıyor kalabalık oraya, kötünün kaynağına;
Birçok gizemler açılır orada sanırım. 4040

MEPHISTOPHELES

Ancak orada düğümlenir birçok gizem de.
Brak büyük topluluğu, gürüldesin orada,

Sessiz bir yere yerleşelim burada biz.

Süregelmiştir uzun süreden beri

- 4045 Kocaman bir dünyada küçük dünyalar yaratmak.
Görüyorum şurada genç, çırılçıplak büyücüler,
Bir de ölçülü davranan giyinmiş yaşlı büyücüler
Sevecen olun, benim gönlümü kırmayın:
Yormak küçük, kıvanç büyüktür.

- 4050 Çalgı sesleri geliyor kulağıma, sanırım!
Tiksinç bir uğultu! Alışmak gerek buna da.
Gel benimle! Gel benimle! Başka yolu yok,
Ben önden giderim, seni içeri sokarım,
Seni yeniden kendime bağlarım.

- 4055 Ne dersin dostum? Küçük yer değil burası.
Bakıver! Güçlkle görürsün sonunu.
Dizilmiş yüzlerce ateş yanıyor;
Oynanıyor, konuşuluyor, pişiriliyor, içiliyor,
Sevişiliyor; söyle bana, nerde daha iyisi?

FAUST

- 4060 İçeri sokmak için bizi, şimdi burada
Büyücü mü, yoksa şeytan mı olacaksın?

MEPHISTOPHELES

- Ben değişik kılıklara girmeye alışkınım,
Açılış gününde kişi aşamasına göre alır yerini,
Bir dizbağı beni yükseltmez¹
4065 Oysa bir atayağı büyük saygı uyandırır.

1. Eskiden İngiltere'de bir soyluluk simgesi. Atayağı ise şeytanın ayaklarından biriymiş. Sümüklü ocak, sözcüğü burada insanın yüzü anlamında.

Sümüklüböceği görüyor musun? Sürünerek
geliyor bize;

Yeri yoklayan yüzüyle (boynuzlarıyla)

Almış benim kokumu şimdiden.

İstesem de, gizleyemem burada kendimi.

Gel sen; geçelim ateşten ateşe,

4070

Ben kılavuzum, sen de bağımsız biri.

(yavaşça sönen ocağın çevresinde
oturanlara yaklaşırlar)

Siz yaşlı baylar, ne yaparsınız bu kıyıda?

Överdim sizi, sevinç içinde, ortasında bulsaydım

Yaşamın tadını çıkaran gençlerin, eğlenenlerin.

Yeterince yalnız kalıyor herkes evinde.

4075

GENERAL

Güven kalmamış uluslara artık

Boşunadır onlara yapılan iyilikler!

Kadınlarda olduğu gibi halkın gözünde de

Üstündür gençlik, hepsinden, süresiz.

BAKAN

Doğruluk kavramının kalmamış değeri, şimdi, 4080

Ben yaşlıları övüyorum, anladığımca;

Kuşkusuz egemenlik yıllarımız bizim

Gerçekten altın çağlardı.

GÖRGÜSÜZÜN BİRİ

Gerçekten sarsak değildik biz de,

Yapmamamız gerekenleri yapmaya itildik;

4085

Altüst oluyor, şimdi ne varsa,

Hepsini korumak istediğimiz sırada.

YAZAR

Şimdi, düzenli, aydınlatan bir yapıtı
 Kalmamış sindirerek, kavrayarak okuyan!
 4090 Sevgili genç halka gelince,
 Böylesine anlayışsız olmamıştır bence.

MEPHISTOPHELES

(Birdenbire çok yaşlanmış görünerek)

İnsanlar, son günün geldiğini anladılar sanırım,
 Ben, son kez büyücü dağına çıkıyorum,
 Fıçıçığım bulanık sızıyor,
 4095 Yıkıma yönelmiş demek dünya.

YIPRANMIŞ BÜYÜCÜ KADIN

Baylar siz, öyle geçmeyin burdan!
 Kaçırmayın bu olanağı da!
 İlgiyle bakın elimde bulunanlara,
 Çok değişik türde nesneler var.
 4100 Üstelik bulunmaz benim dükkânımda
 Yeryüzünde bir kimseye kolayca
 Yıkım getirmeyen, insanları sarmayan,
 Onlara kötülük etmeyen, acı salmayan,
 Kan akıtmamış kılıç yoktur burada,
 4105 Bir tas bulunmaz burada sağlıklı bir gövdeye
 Sıcacık ağı akıtmayan onu çoğaltmayan,
 Sevişgen kadım baştan çıkarmayan süs,
 Yoktur burada kemeri parçalamayan kılıç,
 Bir de düşmanına arkadan saplanmayan.

MEPHISTOPHELES

Yaşlı komşum, başkadır anladığın zaman, 4110
Olanlar oldu! Geçenler geçti!
Yenilikler getirin çarşıya
Yenilikler geçerli bizim için.

FAUST

Unutmasam kendimi daha!
Bir sergi diyesim geliyor buna! 4115

MEPHISTOPHELES

Akıyor yukarıya çevrinti;
İtiyorum sanırken itiliyorsun.

FAUST

Peki bu kimdir şimdi?

MEPHISTOPHELES

İyi baksana ona!
Lilith'tir bu.

FAUST

Kim?

MEPHISTOPHELES

Adem'in ilk karısı.
Onun güzel saçlarından, sakın kendini, 4120

Süsünden, yüzüne parlaklık veren
takılarından.

Bir genç erkeği sarıverirse bunlarla
Bir daha bırakmaz onu.

FAUST

Biri yaşlı, biri genç iki kadın oturuyor
4125 Şurada, sıçramaktan bitkin ikisi de!

MEPHISTOPHELES

Bugün dinlenmek yok artık,
Yeni bir oyun başlıyor, gel onları tutalım.

FAUST

(Genç kadınla dans ederek)

Bir düş görmüştüm eskiden
Baktım bir elma ağacı önümde.
4130 Pırıl pırıl iki elma
İçimi çekti çıktım ağaca

GÜZEL KADIN

Çok seversiniz ufak elmaları,
Cenneti duyalı beri
Sevincimden oynuyorum
4135 Benim bahçemde var bunlardan.

MEPHISTOPHELES
(Yaşlı kadınla)

Kötü bir düş gördüm eskiden;
Yarılmış bir ağaçta
Vardı bir
Olmasına karşın; çekmişti beni.

YAŞLI KADIN

En derin saygılar benden 4140
At ayaklı biniciye.
Buyruklarını.... bekliyor
Bir.... iğrenmezler ise.

HÖDÜĞÜN BİRİ

Uğursuz yaratıklar! Ne bu ataklık?
Çoktan kanıtlanmadı mı size: 4145
Ruh durmaz düzgün ayaklar üstünde?
Oysa siz oynarsınız biz insanlar gibi!

GÜZEL KADIN
(Oynayarak)

Ne işi var bizim baloda bunun?

FAUST
(Oynayarak)

Ay! Her yere çıkar öyle o.
Eleştirir başka oyunları, durmaz. 4150
Karışmazsa bir adıma hödükçe

- Geçerli sayılmaz adım kendince.
 En çok biz ilerledikçe artardı öfkesi.
 4155 Onun çevresinde dönmek isterseniz,
 Onun eski değirmeninde¹ yaptığı gibi,
 Güler yüzle karşılar bunu.
 Özellikle, yaptıklarını onaylarsanız.

HÖDÜĞÜN BİRİ

- Hâlâ buradasınız demek! Olacak iş değil bu.
 Yok olun bakalım! Biz durumu düzelttik!
 4160 Bir kural tanımıyor bu şeytan sürüsü de.
 Uslu olmamıza karşın delice görüntüler var.
 Çoktandır süpürüp atmıştım bunları,
 Yine kuruntu, ortalık pis; olacak iş değil!

GÜZEL KADIN

Bizi, burada, tedirgin etmeyin artık.

HÖDÜĞÜN BİRİ

- 4165 Yüzünüze karşı söylüyorum ruhlar
 Düşünsel baskıya katlanamam ben;
 Alışamaz böylesine benim ruhum.
 (oynamayı sürdürür)
 Başarılı olamayacağım bugün sanırım;
 Yine de bir gezinti yapmışım demek
 4170 Atmadan son adımımı umarım ki
 Şeytanları, ozanları alt edeceğim.

1. Nicolai'nin eski düşüncelerini yineleyen yapıtlar.

MEPHISTOPHELES

Bir bataklığın içine oturacak şimdi.
Böyledir onun kendi kendini yatıştırması
Sülükler, onun, kaba etlerini emerken
Kurtulur aklımdan da, görüntülerden de. 4175
(oynamayı bırakan Faust'a)
Neden bıraktın o güzel kızı
Oynarken sana güzel şarkı söyleyeni?

FAUST

Bırak sen de! Oyunun ortasında
Bir kızıl sıçancık fırladı ağzından.

MEPHISTOPHELES

Çok doğru bir olay bu! Önem verilmez buna. 4180
Yeter, bunun kurşun renkli olmaması iyi,
Böyle eğlencede buna kim ilgi duyacak?

FAUST

Sonra, yine gördüm

MEPHISTOPHELES

Ne gördün?

FAUST

Görüyor musun Mephisto, orada
Soluk yüzlü, güzel bir kızcağız yalnız duruyor
uzakta?

- 4185 Yavaş yavaş kımıldıyor yerinden,
Ayakları bağlı, yürüyormuş gibi görünüyor.
Açıklamalıyım şunu da:
Bu kız benim güzel Gretchen'ime benziyor.

MEPHISTOPHELES

- Bırak onu şimdi, kimseye yarar sağlamaz o.
4190 O büyüsel bir yansıma, cansız bir görüntü,
İyi değil onunla karşılaşman:
Kanını dondurur insanın donuk bakışı da,
Nerdeyse taşa dönüşür gövdesi,
Duymuşsundur Medusa adını.

FAUST

- 4195 Doğru, bir ölünün gözleridir onlar,
Bir canlının eliyle kapatılmayan.
Gretchen'in bana verdiği göğüstür bu,
Tadını çıkardığım gövdedir bu da.

MEPHISTOPHELES

- Büyüdür bu, seni hep yanılgıya kapılan deli,
seni,
4200 Kim görse sevgilisine benzetir onu.

FAUST

Bu ne taşkınlık, bu ne acı, bana!
Bu bakıştan ayıramıyorum bir türlü.

Özellikle bu güzel boynu
Nasıl da süslüyor kızıl bir gerdanlık
Bir bıçak sırtından geniş olmayan. 4205

MEPHISTOPHELES

Çok doğru! Ben de görüyorum bunu.
Taşıyabilir başını koltuğunun altında da;
Perseus kesmişti onun başını.
Hep o düşsel yanılmalar sürüyor!
Beri yanma gelsene şu tepenin, 4210
Prater'deki gibi eğlencelidir burası;
Yanılığa sürüklenmemişsem
Gerçek bir tiyatro görüyorum.
Yoksa ne var burada?

GÖREVLİ

Yeniden başlıyor.

Yeni bir piyes, yedinci piyesin sonuncusu; 4215
Bir alışkanlıktır burada, çok piyes sergilemek.
Bir hevesli yazmıştır bunu,
Oynayanlar da heveslilerdir yine.
Bağışlayın baylar görünmez olursam;
Hevesleniyorum ben de perdeyi açmaya. 4220

MEPHISTOPHELES

Blocksberg'de buldukça sizi
Seviniyorum, burasıdır sizin yeriniz.

WALPURGIS GECESİ DÜŞÜ
YA DA
OBERON'LA TITANIA'NIN GÖRKEMLİ DÜĞÜNÜ
PERDE ARKASI

TIYATROCUBAŞI

Dinlenelim bugün artık,
Mieding'in yiğit çocukları.
4225 Eski bir tepe, ıslak bir oylum
İşte bütün bir sahne dediğin!

MEYDANCI

Görkemli olsun diye düğün
Elli yıl geçmeliydi aradan;
Ancak biterse çekişme bugün
4230 Daha sevimli gelir bana bu görkemli gün.

OBERON

Ey ruhlar, ben nerdeysem siz de
Orada görünün bu saatte;
Kral ve kraliçe
Yeniden birleşmiş durumdalar.

PUCK

Puck ortaya çıkıp gelerek 4235
Sürtmeye başladı mı ayağını
Yan dönerek, çevrede yüz kişi
Gelir ardınca eğlenmeye.

ARIEL¹

Canlandırır şarkıyı Ariel
Parlak göksel sesler içinde. 4240
Birçok düşüğü sürükler onun sesi,
Güzelleri de vurur açığa ayrıca.

OBERON

İyi geçinmek isteyen karı-kocalar
Gelsinler ikimizi örnek alsınlar!
İsteniyorsa birbirini sevmeleri 4245
Ayrımak gerekir onları birbirinden.

TITANIA

Erkek yüz ekşitir, yılışırsa kadın
Yakalayın onları birden bire

1. Puck ile Ariel Shakespeare'in "Bir Yaz Gecesi Düşü" adlı yapıtında geçen iki perinin adları.

Gönderin bana, sürelim birini güneye
4250 Öteki kuzeyin sonuna.

BÜTÜN ORKESTRA
(Yüksek sesle)

Sineklerin ağızları, sivrisineğin burnu,
Bir de bunların yakınları,
Yapraklar içinde kurbağa, çayırda ağustosböceği,
Bunlardır müzik topluluğu, burda!

TEK SES

4255 Bakın işte geliyor tulum!
Şişirilmiş sabun köpüğüdür bu.
Dinleyin sümüklüböcek mırıltısını
Onun yassı burnundan çıkamı.

YENİ OLUŞAN RUH

Örümcek ayaklı, kurbağa karınlı
4260 Kanatçıkları da var zavallicığın
Doğurmasa bir hayvancık
Çıkarabilir bir yumurtacık.

İKİ KUŞCAĞIZ

Ufak adımlar, yüksek sıçrayışlar
Ballı çiğler, güzel kokular arasında
4265 Çırpınırsan, tepinirsen bana karşı
Çıkamazsın havaya yine.

TUTKULU GEZGİN

Bir maskara eğlencesi olmasın bu?
 İnansam mı gözlerime şimdi
 Güzel tanrı Oberon'u bile
 Görüyorum burada?

4270

ORTODOKS

Ne tırnakları var, ne de kuyruğu!
 Kuşku yok yine de
 Yunanistan tanrıları gibi
 Şeytanın biridir o da.

KUZEYLİ SANATÇI

Benim anladığıma göre bugün
 Birer taslaktır bunlar, gerçekten;
 Gecikmeden şimdi
 Hazırlığım var bir İtalya gezisine.

4275

DİLDE ARINMA YANLISI

Mutsuzluk sürükledi buraya beni:
 Ne düşüklüktür burada yapılan!
 Tüm bu büyücüler sürüsünden
 İki kadın var pudralanmış.

4280

BÜYÜCÜ GENÇ KADIN

Bir giysi gibidir pudra da
 Yaşlı, kır saçlı kadınlar için.
 Ondandır tekemin üstünde çıplak
 Oturuşum, dolgun gövdeyi gösterişim

4285

GENELEV İŞLETEN KADIN

Çok yaşam yöntemimiz var bizim
 Burada sizinle atışmak için,
 Ancak sizi burada genç, güzel
 4290 Olarak, umarım çürüyüp yitesiniz.

ORKESTRA ŞEFİ

Sineklerin ağızları, sivrisineğin burnu
 Sarmayın çevresini çıplak kadının!
 Yapraklar içinde kurbağa, çayırdaki ağustos
 böceği,
 Bozmayın burada siz de uyumu.

FIRILDAK

(Beri yana dönerek)

4295 Özlenen, istenen bir topluluk bu
 Gerçekten birer gelin tüm kızlar,
 Birer birer toplanmış delikanlılar
 Umut dolu mutlu insanlar!

FIRILDAK

(Öte yana dönerek)

Yarılmazsa şimdi toprak
 4300 Hepsini yutmak için burada
 Fırlayarak var gücümle
 Sıçrayıp atlarımı cehenneme.

YERGİLER¹

Böcekler olarak buradayız şimdi,
 Ufacık, keskin kıskaçlarımızla,
 Yüce başkanımız şeytan efendimize 4305
 Sunmak için saygılarımızı.

HENNINGS

Bakın şu sarsaklar sürüsüne
 Nasıl da yılışıyorlar topluca!
 İşin sonunda bu yılışıklar
 İyi yüreklilikten söz ediyorlar. 4310

ESİN PERİLERİ KRALİÇESİ

Şu büyücü karılar ordusunda, sevinirim
 Büsbütün yitirsem kendimi;
 Kesinlikle biliyorum ki bunları ben
 Yönetirdim daha güzelce esin perilerinden

ESKİ ZAMAN DAHİSİ

Yarar yok doğru kimselerden, 4315
 Gel, tut benim eteğimden!
 Alman Parnass'ı gibidir Blocksberg,
 Çok geniş bir tepesi vardır, onun.

TUTKULU GEZGİN

Söyleyin, nedir adı, şu sarsak adamın?
 Büyüklene büyüklene atıyor adımlarını, 4320
 Karışabildiği ne varsa karışıyor
 "Cizvitlerin izini sürüyor besbelli."

1. Bunlar Goethe ile Schiller'in yazdıkları yergilerdir.
 Hennings ise bir yergi yazarıdır.

TURNA¹

Pırıl pırıl suda olduğu gibi
 Severim balık avlamayı bulanık suda da,
 4325 Görüyorsunuz bu nedenle sofu baylar
 Şeytanlarla nasıl da anlaşılır.

DÜNYA ÇOCUĞU²

İnanın bana tüm sofuların gözünde
 Bir taşıttır ne varsa ortalıkta,
 Onlar, burada, Blocksberg'de bile
 4330 Gizli dernekler oluştururlar.

OYUNCU

Yeni bir koro mudur gelen?
 Davul sesleri duyuyorum uzaktan
 "Tedirgin olmayın! Borudan gelir gibi
 Çıkıyor uyumsuz sesi balaban kuşlarının."³

OYUNCU BAŞI

4335 Nasıl da oynatır herkes bacaklarını!
 Gücü yettiğince başarır bunu!
 Kambur sığıyor, küt herif zıplıyor
 Sormuyor bile nasıl görüldüğünü.

1. Dönemin ünlü sofularından olan Lavater'e, Goethe "Turna" demişti.

2. Goethe, bir yazısında, kendisine bu adı vermiştir.

3. Goethe, Rohr ile Dummel sözcüklerini birbirinden ayırarak, bir söz oyunu yapıyor. Dummelrohr "bala-bankuşu" anlamındadır, Rohr ise boru demektir.

KÖTÜ KEMANCI

Kin beslemiyor şu sarsak sürüsü
 Ancak seviniyor birbirini yıkmaktan, 4340
 Orpheus'un hayvanları toplayan,
 Bir araya getiren çalgısı gibi.
 Ne kuşku yanıltır beni, çeler,
 Ne de eleştiri çıkarır yoldan
 Şeytanın varlığı gereklidir, 4345
 Yoksa nasıl şeytan olabilirdi?

ÜLKÜCÜ

Belleğimde bir düşlem var benim
 Öylesine görkemli, kesin,
 Her nesne bensem, doğrusu
 Salâğın biriyim demektir. 4350

GERÇEKÇİ

Acı çektirir bana varlık gerçekten,
 Sıkıyor beni, üzüldüğüm artık;
 İlk kez duruyorum burada
 Direncimi yitirerek ayaklarım üstünde.

DOĞAÜSTÜCÜ

Ne çok kıvançlıyım buradayım diye 4355
 Bunlarla mutluyuz ayrıca;
 Şeytanlardan kaçarak şimdi
 Katılabilirim iyi ruhlara.

KUŞKUCU

- Onlar gidiyorlar ışımlar ardınca,
4360 Bir gömüye kavuşacaklar sanıyorlar.
Oysa kuşku gerek şeytandan,
Ben, şimdi, gerçek yerimdeyim.

ORKESTRA ŞEFTİ

- Yapraklar içinde kurbağa, çayırdı ağustos
böceği,
Kargışlanmış hevesliler!
4365 Sineklerin ağızları, sivrisineğin burnu,
Müzikçisiniz siz de, öyle ya.

BECERİKLİLER

- Kaygısızlar, budur adı ordusunun
Kıvançlı yaratıkların,
Yürüyemiyoruz ayaklarımızla
4370 Gidiyoruz başlarımızla.

BECERİKSİZLER

Çok yordakçılık etmişiz eskiden,
Şimdi tanrıya kaldı her işimiz!
Yıpranmış ayakkabılarımız oynamaktan,
Yalınayak kaldık şimdi.

YALANCI IŞIKLAR

- 4375 Bataklıktan geliyoruz şimdi,
Ordan çıkmıştık eskiden;
Oynayanlar arasında burada
Yakışıklı delikanlılarız.

AKAN YILDIZ

Yücelerden inmişim ben,
Yıldızlar, ışıklar arasından 4380
Otlar içinde yatıyorum şimdi
Kimin yardımıyla dururum ayaküstü?

İRİ GÖVDELİLER

Yer verin! Yer verin! Çepeçevre!
Yere serilsin otlar bile.
Ruhlar geliyor ruhlar 4385
İri gövdelileri var onların bile.

PUCK

Çıkmayın ortaya bu iri gövdelerle
Böyle fil yavruları gibi,
Bugünün en iri kıymıslı
Şu kalın, kocaman Puck olmalı. 4390

ARIEL

Sevecen doğa verdi vereceğini,
Ruh da kanat verdi size,
Yürüyün yavaşça benim izimden
Gültepesi'ne doğru.¹

ORKESTRA
(Çok yavaşça)

Bulut yığını, sis katmanı 4395
Aydınlanıyor yukardan
Yapraklar arasından hava, kamışlar
Arasından yel gibi dağıldı ne varsa.

1. Gültepesi, Alman söylencelerine göre, Oberon'un konağının yeri.

ÜZGÜN GÜN - OVA

FAUST - MEPHISTOPHELES

FAUST

Acılar içinde! Kuşkulara gömülmüş! Yerde sürünen acınası, uzun süre ve sonra içerde. Bir suçlu gibi zindana atılmış o güzel yaratık, kıvrandırıcı acılar çekmek üzere, acımasız, korkunç. Buraya değin, buraya değin, bu duruma gelinceye değin, gizledin benden bunu sen alçak, soysuz, acımasız ruh. Gel şimdi, o şeytanca gözlerini döndürerek başının içinde çevrene öfke saçiver bakalım, karşımda! Dikilip karşıma, o katlanılmaz, çekilmez varlığımla, yiğitlik taslasana bana da. Mahpus! Onarılması olanaksız bir düşüklük içinde! İğrenç ruhlara, bir de duygusuz insanların yargısına bırakılmış! Avutuyor-sun beni bu evrede iğrenç eğlencelerle, gizliyor-sun benden onun gittikçe çoğalan düşkünlüğünü, yine onu yıkılıp giderken bırakıyorsun!

MEPHISTOPHELES

İlk değil onun için bu.

FAUST

Köpek! Tiksinç yaratık seni! Ey sonsuz ruh! Çevir onu, çevir tiksinç yarattığı eski biçimine, köpeğe yine! Üzerime saldırdığı, ayakları dibinde yolcuların öfke saçtığı, yere yıkılanların omuzlarına asıldığında bürünmeyi sevdiği köpek biçimine, yine. Onu en çok sevdiği biçime sokuver. Sürünsün önümde kumlar arasında karnının üstünde, ayaklarımla ezeyim o uğursuz yarattığı!.. İlk başına gelen bir durum değilmiş bu! Ne yıkım! Ne yıkım! Kavrayamaz bir insanın ruhu, böyle yıkımın uçurumuna birden çok varlığın yuvarlanmasına, üstelik ilk yuvarlananın uğradığı yürek doğrayan acılar içinde ölüm darlığı çekmesine, tanrısal kayra karşısında, tüm öteki kurbanların günahları bağışlansın diye yardımcı olmamasına. Yüreğimi doğruyor bu bir tek zavallının yıkımı, içimi kemiriyor. Oysa sen, binlercesinin önünde, sırtıyorsun kılın bile kıpırdamadan.

MEPHISTOPHELES

Daha şimdiden, sınırında bulunuyoruz düşünsel inceliğimizin. Burada, siz insanlar, çıldırıyorsunuz. Neden bizimle birlik oldun, sonuna değin dayanamayacaksan? Başının dönmesi-

ne bakmadan bir de uçmak istiyorsun öyle mi? Biz mi asıldık sana, yoksa sen mi sokuldun bize?

FAUST

Gıcırdatma bana karşı doyma bilmez dişlerini! İğreniyorum! Ey büyük ve yüce ruh, sen görünüyorsun bana, mutluyum bundan, sen gönlümü de, ruhumu da bilensin, neden birleştirdin beni bu yıkımdan besin alan çöküşten kıvanç duyan aşağılık yaratıkla?

MEPHISTOPHELES

Bitiriyor musun bu işi?

FAUST

Kurtar onu! Yoksa yandığın gündür! Binlerce yıl kargışların en korkuncu gelecek başına!

MEPHISTOPHELES

Yaptığının karşılığını görüyor, ben bu bağı çözemem. Onun kilidini açamam! Onu kurtar diyorsun! Kimdir onu yıkıma sürükleyen? Ben mi, sen mi?

FAUST

(Öfkeyle çevresine bakınır)

MEPHISTOPHELES

Yıldırımını mı yakalayacaksın? İyi ki yıldırım senin gibi düşük ölümlülerin eline bırakılmamış! Karşılıklarına çıkan suçsuzu parçalamak, güç bir durumla karşılaşan acımasızların uyguladıkları bir yöntemdir.

FAUST

Götür beni oraya! Kurtulmalı o!

MEPHISTOPHELES

Peki, içine düşeceğin sakıncalı durum? Şunu bilesin ki elinle işlediğin kanlı suç tüm kentte çalkalanıyor. Öldürülen kişinin mezarı üzerinde öc alıcı ruhlar geziniyor, onlar geri dönecek olan katili gözlüyorlar.

FAUST

Bunu da senden mi duyacaktım? Dünyada görülen cinayet ve ölümün başlıca sorumlusu sensin ey canavar. Götür beni oraya, kurtar onu, budur sana diyeceğim.

MEPHISTOPHELES

Oraya götüreceğim seni, elinden gelecek olanı da sana söyleyeyim! Gökte ve yeryüzünde

tüm güç benim elimde mi sanırsın? Kale bekçisini iyice şaşırtır, yanıltırım, sen de bundan yararlanır, anahtarı ele geçirirsin, sonra onu insan eliyle dışarı çıkarırsın. Ben size gözcülük ederim büyülü atlar sizi bekler, onlarla kaçırrım. İşte yapabileceğim budur benim.

FAUST

Kalk gidelim öyleyse!

GECE-AÇIK OVA

FAUST-MEPHISTOPHELES

Siyah atlara binmişler dört nala kalkmış geliyorlar.

FAUST

Nedir idam yerinde o kaynaşma?

MEPHISTOPHELES

Bilmiyorum ne pişirirler, ne yaparlar.

4400

FAUST

Aşağı yukarı gidip geliyorlar, eğilip dikiliyorlar.

MEPHISTOPHELES

Bir büyücüler topluluğu.

FAUST

Ekiyorlar, adak sunuyorlar.

MEPHISTOPHELES

Geçelim! Geçelim!

ZİNDAN

FAUST

(Elinde bir deste anahtarla
bir lamba tutarak küçük bir demir
kapının önündedir.)

- 4405 Çoktandır unuttuğum bir korku sarıyor beni,
Kuşatıyor beni insanlığın tüm yıkımı,
Burada, şu ıslak duvarın arkasında oturuyor o,
Güzel bir kuruntuydu onun suçu!
Sen, duraksıyorsun yanma gitmede!
4410 Korkuyorsun onu yine görmekten!
Yürü, ölümü yaklaştırıyor korkaklığın.
(Kilidi tutar, içerden bir şarkı duyulur)

- Benim annem, orospu
Yıktı beni, belimi büktü!
Babam benim, o pezevenk
4415 Kemirdi tüm gövde mi!
Benim küçük kızkardeşim
Topladı kemiklerimi,
Koydu serin bir yere;
Güzel bir ormankuşu oldum,
4420 Uçuyorum! Uçuyorum!

FAUST
(Kapıyı açarak)

Sevgilisini, dinlendiğini sezmiyor bile,
Duyuluyor zincirlerin şakırtısı, samanların hışırtısı.
(içeri girer)

MARGARETE
(Yatağın üstüne kapanarak)

Eyvah! Eyvah! Geliyorlar. Ne acıdır ölüm!

FAUST
(Yavaşça)

Sus! Sus! Geliyorum seni kurtarmaya.

MARGARETE
(Onun önüne atılarak)

Bir insansan, duy benim acımı.

4425

FAUST

Bekçileri uyandıracaksın bağırmakla!
(Kilitlerini sökmek için zincirleri tutar)

MARGARETE
(Diz çökmüş durumda)

Kim verdi sana bu gücü cellat
Egemen olman için bana!
Gece yarısı geliyorsun almaya beni.

- 4430 Acı bana, bırak yaşayayım!
Erken değil mi sabah bile bunun için?
(ayağa kalkar)
Öyle genç, öyle gencim daha!
Şimdiden ölmem gerekiyor oysa!
Güzeldim, bundandır yıkımım belli.
- 4435 Yakındı dostum, şimdi uzaklarda.
Parçalanmış çelengim, dağılmış çiçeklerim.
Böyle sımsıkı tutma beni, azgınca.
Yumuşak davran bana, ne yaptım sana?
Yalvartma beni boşuna,
- 4440 Bir kez bile görmedim seni ömrümde.

FAUST

Dayanabilir miyim bu acıklı duruma bilmem!

MARGARETE

- Egemenliğin altındayım artık.
Yalnız bırak beni, bir daha emzireyim çocuğu,
Onu bağrıma bastım bütün gece
- 4445 Acı çekeyim diye yanımdan aldılar onu,
Onu ben öldürmüşüm, öyle diyorlar şimdi.
Artık kıvanç yoktur bana bundan sonra.
Şarkılar söylüyorlar kötülüğüme, yakışsız
Bu kendileri adına, böyle biter eski masal.
- 4450 Kim diyor onlara, böyle yorumlayın, diye?

FAUST

(Diz çökerek)

Ayaklarına kapanıyor seni seven biri,
Bu sıkıntılardan kurtarmak için seni.

MARGARETE

(Onun yanına çökerek)

Bırak diz çökeyim ermişlere yalvarmak için!

Bak! Şu basamakların dibinde,

Eşiğin altında

4455

Kaynıyor cehennem!

Şeytan,

Azgın bir öfkeyle,

Gürültü koparıyor!

FAUST

(Yüksek sesle)

Gretchen! Gretchen!

4460

MARGARETE

(Derin bir ilgiyle)

Bu bir dostun sesiydi!

(Fırlayarak ayağa kalkar, zincirler yere düşer)

Nerde o? Hani? Çağırıldığını duydum.

Özgürüm artık! Kimse tutmayacak beni.

Onun boynuna atılmak istiyorum,

Onun göğsüne yaslanayım!

4465

Gretchen! diye bağırdı, eşikte duruyor.

Cehennem uğultuları, gürültüleri arasında,

Şeytanın alaycı, öfkeli davranışları içinde

Tanıdım o tatlı, sevimli sesi.

FAUST

O ben'im işte!

MARGARETE

4470 O sensin, bir daha söyle!
(Onu tutarak)

O işte! O işte! Nerde kaldı tüm acılar?
Nerde o zindan azabı? O zincirler?
Sensin o! Geldin kurtarmaya beni
Kurtuldum ben!

4475 Şimdi karşımda o sokak yine,
Üzerinde seni gördüğüm ilk kez,
O sevimli bahçe, orada
Seni Marthe ile beklediğimiz.

FAUST

(Gitmeye davranarak)

Gel! Benimle birlikte gel!

MARGARETE

Bekle biraz!

4480 Sevinçliyim, beklediğin yerde seni beklemekten.
(Bunları söylerken ona sokulur)

FAUST

Hızlı davran!
Hızlı davranmazsan,
Çok pahaliya oturur bize.

MARGARETE

Nasıl? Öpemiyor musun artık beni?
 Sevgilim, kısıcık ayrılığımızdan sonra 4485
 Unuttun mu öpüşmeyi yoksa?
 Neden üzüyor beni boynuna sarılmak?
 Oysa senin sözlerinden, bakışlarında
 Bütün gök üstüme yağıyor sanırdım,
 Beni öperken boğuyor gibi davranırdın. 4490
 Öpsene beni!
 Yoksa ben öperim seni!

(ona sarılır)

Aaa! Dudakların ne soğuk,
 Cansız üstelik.
 Nerede senin sevgin 4495
 Nerde kaldı?
 Kimdir seni bu duruma getiren?
 (Yüzünü çevirir ondan)

FAUST

Gel! İzle beni sevgilim, yitirme gücünü!
 Bin kat sıcaklıkla sarılıyorum sana,
 İzle beni! Senden dilediğim şimdi bu. 4500

MARGARETE
 (Ona dönerek)

Yoksa sen misin o? Kesinlikle sen misin o?

FAUST

Ben o'yum! Sen benimle gel!

MARGARETE

Zincirleri çözüyorsun,
Beni yeniden kucağına alıyorsun.
Nasıl olur bu, benden tiksiniyorsun?
4505 Biliyor musun beni kurtardığını?

FAUST

Gel! Gel! Yumuşuyor gecenin koyu karanlığı.

MARGARETE

Ben annemi öldürdüm,
Ben çocuğumu boğdum.
O bana da, sana da armağan edilmemiş miydi?
4510 Sana da. O sensin! İnanır gibiyim buna.
Ver elini! Düş değil bu!
Senin sevgili elin! Ah, ancak ıslak!
Sil onu! Sanırım
Kana bulaşmış.
4515 Ey tanrım! Ne yaptın sen!
Kınına sok kılıcı,
Dileğim bu senden!

FAUST

Bırak, geçen geçmiş artık,
Öldürüyorsun beni.

MARGARETE

4520 Olmaz, sen yaşamını sürdürmelisin!
Anlatacağım sana mezarları,

Bunların gereğini yapacaksın
Yarın erkenden;
En iyi yer anneme,
Kardeşim onun yanına, 4525
Beni de biraz öteye,
Ancak çok uzak olmasın!
Küçüğü de göğsümün sağ yanına koyun.
Başka kimse yatmayacak benim yanımda!
Senin yanına sokulmak, benim için 4530
Tatlı, sevimli bir mutluluk olacaktı!
Oysa ben buna erişemeyeceğim,
Sana zorla sokuluyormuşum,
Beni geriye itiyormuşsun gibi geliyor bana,
Oysa sen o'sun, tatlı, sevecen bakıyorsun. 4535

FAUST

O olduğumu seziyorsan, gelsene!

MARGARETE

Dışarıya mı?

FAUST

Bağımsız olmaya.

MARGARETE

Mezar dışarda,
Ölüm de bekliyor, gel öyleyse!
Sonsuz dinlenmenin yatağına giderim 4540
Buradan, başka bir adım bile atmam
Gidiyor musun sen? Ah Heinrich, seninle
gelebilsen.

FAUST

Gelebilirsin, yeter ki iste, kapı açık.

MARGARETE

Gitmemeliyim ben, bir umut yok benim için
4545 Neye yarar kaçmak? Onlar beni gözetliyorlar¹
Bir de iç acıları çekerek dilenmek,
Yürek doğrayan üzüntüler içinde kalmak!
Yabancı bir yerde sürünmek,
Beni yakalayacaklar sonunda.

FAUST

4550 Ben yanında kalıyorum.

MARGARETE

Çabuk! Çabuk!
Kurtar zavallı çocuğunu!
Git! İzle hep yolu
Dere boyunca yukarı,
4555 Daracık yoldan yürü,
Ormanın içine dal,
Soldan yürü, levhanın yanında
Küçük gölde
Tutup çıkart onu, gecikme!
4560 Kalkmak istiyor o
Çırpınıyor hep,
Kurtar onu! Kurtar!

FAUST

Düşün biraz!
Bir adım at, özgürsün!

MARGARETE

Aşmış olsaydık şu dağı! 4565
Annem orada, bir taşın üstünde oturuyor,
Bir soğukluk seziyorum tepemde!
Annem orada bir taşın üstünde oturuyor
Başını sallıyor;
Ne bir işaret, ne uyuklama, başında ağırlık, 4570
Uyudu uzun süre, uyanmıyor artık.
Biz sevinelim diyesidir onun uykusu,
Ne mutlu günlerdi onlar.

FAUST

Yalvarmanın, kaygının yararı yok burada,
Kaptığım gibi götürürüm seni. 4575

MARGARETE

Bırak beni! Olmaz. Baskıya dayanamam!
Böyle çılgınca tutma beni!
Yaptım senin için elimden geleni, eskiden.

FAUST

Gün ağarıyor! Sevgilim! Sevgilim!

MARGARETE

- 4580 Gün! Doğru gün ağarıyor. Sen günümün ışığı,
işte.
Benim düğün günüm olmalıydı bu!
Söyleme kimseye Gretchen'i gördüğünü.
Yazık oldu çelengime!
Olan oldu bir kez!
- 4585 Yine görüşeceğiz,
Ancak dansta değil.
Yığılıyor kalabalık, ses duyulmuyor.
Alanlar, yollar
Alamıyor onları.
- 4590 Çan çalınıyor, değnek kırılıyor,¹
Nasıl da tutup bağlıyorlar beni!
Sürüklendim bile kanlı iskemleye,
Herkesin ensesinde seğiriyor
Bende seğiren baltanın keskinliği.
- 4595 Dünya bir mezar gibi sessiz!

FAUST

Doğmaz olsaydım ben de!

MEPHISTOPHELES
(Dışarda görünür)

- Kalkın yürüyün, yoksa gittiğiniz gündür.
Üzülmenin, kuşkunun, gevezeliğin yararı yoktur!
Atlarım titriyorlar,
4600 Gün ağarıyor.

1. Ölüm yargısı uygulanırken çan çalmak, değnek kırma geleneği Avrupa'da yaygındı.

MARGARETE

Nedir şu yerin altından çıkan?
Oymuş! O! Kovun onu buradan!
Ne istiyor bu kutsal yerde?
Beni istiyor belli!

FAUST

Sen yaşamalısın!

MARGARETE

Tanrısız tüzü! Verdim kendimi sana! 4605

MEPHISTOPHELES
(Faust'a)

Gel! Gel! Yoksa bırakırım onunla seni yüzüstü.

MARGARETE

Seninim ben, tanrım! Kurtar beni!
Ey melekler! Siz kutsal sürüler,
Kuşatın çevremi, kurtarmak için beni!
Heinrich! Ürperiyorum karşında senin. 4610

MEPHISTOPHELES

O yargıya çarptırıldı!

BİR SES
(Yukardan)

Kurtuldu!

MEPHISTOPHELES
(Faust'a)

Gel yanıma!
(Faust'la birlikte görünmez olur)

BİR SES
(Gittikçe yavaşlayarak)

Heinrich. Heinrich.

FAUST II

BİRİNCİ PERDE

GÜZEL BİR YÖRE

Faust çiçekli çimenler üzerine uzanmış, yorgun,
sıkıntılı, uyumaya çalışmakta.

GÜN AĞARMAKTA

Ruhlar bir halka biçiminde çırpınarak uçuşuyor,
sevimli ufak görüntüler görülmekte.

ARIEL

(Aol harpları eşliğinde şarkı)

Baharın çiçek yağmuru
Düşerken üstüne süzülerek dünyanın,
Yeşil bolluğu kırların
Gülerken tüm yeryüzü çocuklarına
Küçücük perilerin büyük ruhları

4615

- Koşar yardım isteyen her yere;
 İster iyi, ister kötü
 4620 Yumuşatır yüreğimi dara düşen.
 Sizler, bu başın çevresinde daire çizip uçuşanlar
 Soylu periler kılığına girerek
 Dindirir kabaran azgınlığını şu yüreğin,
 Kovun yalımlanan acı oklarını sakıncanın,
 4625 Arındırın içine geçirdiği korkudan.
 Dört koşulu vardır gece süresinin,
 Duraksamadan iyilikle doldurun bunları.
 İlkın dayayın başınızı bir serin yastığa,
 Sonra yıkayın onu Lethe'nin ıgılı sularında,
 4630 Yumuşar kaskatı kesilmiş örgenleri gövdenin
 Güne karşı güçlenmiş durumda yatarsa,
 Yapın en güzel görevinizi periler,
 İletin onu kutsal ışığa yeniden.

KORO

(Birer birer, ikişer ikişer, sonra
 birçoğu topluca sırayla, daha sonra
 hep birlikte)

- Ilıklaşan rüzgarlar doldururken
 4635 Yeşillere bürünmüş ovayı çepeçevre,
 Tatlı kokular, bulutsu örtüler
 Gönderiyor ağaran gün ortalığa.
 Fısıldadığı tatlı bir kıvanç,
 Gönlümüzü sallıyor çocuk mutluluğunda;
 4640 Bu yorgun kişinin gözlerine
 Kapıyor günün kapılarını.
 Artık bastırdı gece
 Kavuşuyor kutsal yıldızlar yıldızlara

Büyük ışıklar, ufak kıvılcımlar
 Işıyor yakından, parlıyor uzaktan; 4645
 Parıldıyor burada göle yansıyan ışıklar.
 Parlıyor yukarda gecenin açıklığında,
 Esenliğin mutluluğunu damgalayan
 Ay'ın egemenliği sürüyor tüm görkemiyle.

Artık geçti o güzel günler, 4650
 Geçmişte kaldı o acı, o mutluluk;
 Önce bunu duyumsa! Sağlığa kavuşacaksın,
 Güven yeni doğan ışığa,
 Yeşilleniyor oylumlar, kabarıyor tepeler,
 Dinleniyor gölgede çalılıklar; 4655
 Gümüş dalgalar gibi salınıyor
 Ekinlerin başakları da.

İsteklere erişmek isteği için
 Bakıver oradaki parlaklığa!
 Yavaşça kuşatıldın sen, 4660
 Bir örtüdür uyku, atıver gitsin,
 Duraksama, ataklanmak için
 Çevren uyuşuk davransa bile,
 Ulaşır tüm işlerinde başarıya soylu
 Anlayarak, bilerek girişirse. 4665

(Güneşin yaklaştığını bildiren korkunç bir
 gürültü duyulur).

ARIEL

Dinleyin, Korelerin gürültüsünü dinleyin,
 Çınlatıyor ruhların kulaklarını,
 Yeni bir gün doğuyor artık.
 Açılıyor kayaların kapıları gümbürtüyle,
 Dönüyor gıcırdayan tekerlekleri Phoebus'un. 4670
 Nasıl bir uğultu getiriyor şu ışık!

Ötüyor borular, çalınıyor trampetler,
Gözler kamaşık, kulaklar şaşkın,
Duyulmamışlar duyulmuyor.

- 4675 Sokulun çiçeklerin özüne,
Derine, daha da derine sessiz kalmaya,
Kayaların, yaprakların altına;
Sağır olursunuz duyunca gürültüleri.

FAUST

- Atıyor yaşamın nabızları yeni bir canlılıkla,
4680 Doğan günü severek esenlemek için;
Sen, ey toprak durağandın, bu gece,
Soluyorsun, güçleniyorsun, ayaklarımın dibinde,
Başlıyorsun havayla kuşatmaya beni
Bir ataklık, atılganlık uyandırmak,
4685 En yüksek varlığa yükselmek için.
Günün alacasına bürünmüş dünya,
Çınlıyor orman binlerce canlı sesiyle,
İçinden, dışından sisle sarılmış oylumlar.
İniyor derinlere göksel aydınlık,
4690 Güçleniyor dallar, budaklar yeniden,
Fıskırıyor eşkinler gömülüp uyudukları
Yerin derinlerinden; renk renk açılıyor dipten,
Titrek inciler serpilmiş gibi çiçekler
Bir cennete dönüşmüşse benzer çevren.
4695 Bak yukarıya bir de! Engin dağ dorukları
Bildiriyor o görkemli süreyi,
Onlar, erkenden ışığın tadına varanlar sonsuzca,
Daha sonra, yüzünü bize çevirenden.
Şimdi Alp yaylasının yeşillikler içinde
4700 Çayırıları bürünüyor yeni parlak bir kılığa,
Basamak basamak aşağılara doğru.

İşte çıkıyor ortaya, ne yazık kamaştı gözlerim
Çeviriyorum başımı gözlerim acıyor, dayanmam
güç.

Böyle oluyor işte, umut duygularına kapılan
İnsan, en yüksek isteğe üzülerken verirse kendini, 4705
Ardına değin açık bırakırsa dilek kapılarını;
Yükselir bu sonsuz derinliklerden

Taşkın bir yalım şaşar kalırız biz de;
Tutuşturmak isterken yaşam ışıldağını biz,
Bir ateş denizinde kalırız, ne ateş! 4710

Sevgi mi? Yoksa öfke mi? Bizi kızgın yalımlarla
Kuşatan, acıyla sevinç çıkmazında bırakan,
Yeniden yere baktıran, ilk gençliğin örtüsü
Altında gizlenmeye yönelten, bunu gerektiren!

Öyleyse kalsın benim arkamda güneş! 4715

Kayaların arasından dökülen bir çağlayan,
Ona bakıyorum çoğalan bir hayranlıkla.
Yuvarlandıkça kayadan kayaya, ilkin binlerce
Sonra sayısız akıntılara ayrılan,
Yükseklere, havaya köpük üstüne köpük sıçratan. 4720
Ne görkemlidir, bu akıntıdan çevreye sıçrayan,
Renklere bürünmüş yay gibi bir gökkuşağı

oluşturan

Bir yay gibi kıvrılan, pırıl pırıl ışıyan,
Önce görünen, sonra silinen görüntüler yaratan,
Kokular saçan çay, bir aynasıdır insan eyleminin. 4725
Düşün bunu, anlığında görüntüle, anlarsın
Bu renkli yansımanın bize yaşam verdiğini.

İMPARATOR SARAYI
TAHT SALONU

Danıştay Üyeleri İmparatoru Bekliyorlar

(Görkemli giysiler içinde değişik
aşamalı saray görevlileri ön sıralarda,
imparator gelir tahtına kurulur, yıldızbilimci onun sağında oturur.)

İMPARATOR

Esenlerim güvenli, sevgili gönüldeşlerimi
Yakından, uzaktan gelen, burda toplananları;
4730 Yanıbaşımda görüyorum bilge kişiyi,
Peki nerede kaldı soytarı şimdi?

SOYLU

Mantonun eteğinin arkasında,
Yıkılıp kaldı merdivende,

Tutup götürdüler o yağlı yükü,
Ölü mü? Sarhoş mu? Bilen yok. 4735

İKİNCİ SOYLU

İşte şaşılacak hızlılıkta bir başkası
Koşup geliyor onun yerine.
Ne de güzel giyinmiş, süslenmiş,
Yine de insanı şaşırtacak durumda;
Bekçiler, önüne tutmuş, eşikte 4740
Teberlerini, engellemişler.
Bir yolunu bulup gelmiş dangalak!

MEPHISTOPHELES (Tahtın önünde diz çökerek)

Yerilen ve sevilen nesne nedir?
Nedir hem özlenen, hem hep kovulan?
Nedir her zaman korumaya alman? 4745
Nedir öfkeyle kötülenen, yakınılan?
Kimdir senin buraya çağırmadığın?
Kimdir adını duyan herkesin sevindiği?
Nedir tahtının basamaklarına yaklaşan?
Nedir kendi kendini sürgüne gönderen. 4750

İMPARATOR

Şimdilik uzatma sözü, kısa kes!
Burası bilmeceleer söyleme yeri değil,
Bu konu, bu bayların görevidir.
Bunu kendin çözümle! Severek dinlerim,
Eski soytarım gitti, korkarım pek uzağa. 4755

Al onun yerini sen, gel yanıma.

(Mephistopheles yukarı çıkar, solda oturur)

KALABALIĞIN MIRILDANIŞI

Bir yeni soytarı, bir yeni belâ
Nerden geldi bu? - Nasıl içeri girdi?

Eskisi yuvarlandı, kendini yok etti

4760 Eskisi bir fıçıydı, şimdiki bir çöp.

İMPARATOR

Ey güvenli, sevgili gönüldeşlerim,

Hoşgeldiniz yakından, uzaktan!

Toplanıyorsunuz uğurlu yıldızlarla,

Bize gülen; onlar yukardan esenlik, mutluluk

4765 Veren, söyleyin neden bugünlerde,

Üzüntülerden kurtulmak için

Takarak karnaval maskelerimizi

İçip eğlenmek varken, gülmek varken,

Burada toplanarak acı çekmek neden?

4770 Başka türlü olmaz, tek yol bu dersiniz

Olsun düşündüğünüz gibi bence de.

BAŞBAKAN

En yüksek erdem, kutsal bir ışık gibi

İmparatorun başını çevreleyen, süsleyen,

Ona etkinlik kazandıran yalnızca tüzedir.

4775 Bütün insanların sevdikleri de budur,

Herkesin istediği, sevdiği, bırakamadığı,

Bu erdemleri korumak, halka vermek onun
elinde.

Ne yazık! Neye yarar insanların ruhundaki
 Beceri, gönlündeki iyilik, elindeki işlerlik
 Devlette tümünden öfke, kötülük egemenlik 4780
 Sürerken, yolsuzluklar üstünde kuluçkaya
 yatırırken?

Kim bakarsa, aşağıya, bu yüksek yerden,
 Bu geniş ülkeye, görür derin bir düşteymiş
 gibi,

Salakların salaklara üstünlüğünü,
 Yasal olmayanın yasayla egemenliğini, 4785
 Sapkınlık dünyasının, önünde, açıldığını.
 Kimi sürü götürüyor, kimi kadın kaçırıyor.
 Kimi kilisenin mihrabından haç, mum,
 Buhurdan aşırıyor, ünlenir yıllarca böyle,
 Yaşıyor esenlik içinde, dokunulmadan kılma 4790
 Besliyor gövdesini, yağlanıyor.

Toplanıyor yakınanlar salonda,
 Yargıç çalım satıyor kürsüde,
 İşte bu evreden korkunç, öfkeli yığın
 Çalkanıyor, öteki ağır suçlarıyla övünüyor, 4795
 Beriki yüklüyor suç ortağına suçları,
 Gerçek suçlu, suçsuz gösteriyor kendini,
 Suçlunun suçsuz görünmesi, suçsuzun suçlu
 Olmasıdır, böyle dağılıyor dünya, çöküyor,
 Herkes yaptığını yok etmenin yolunu arıyor. 4800

Nasıl gelişebilir, bu durumda, bilinç
 Şu bizi doğru yola götüren tek güç?
 Sonunda bilinçli, sevecen, iyi bir insan
 Yöneliyor vurgunculara, ikiyüzlülere,
 Ceza vermeyen bir yargıç da 4805
 Ortak oluyor kan dökücülere?
 Kara bir betimlemedir benim yaptığım

Oysa bir bahar olsun isterdim bu
(yavaşça)

Kesin yargılardan kaçınmak olmaz;
4810 Herkes üzüdür, kaçınır acı çekerse
Yağmaya uğrar egemenlik bile.

GENELKURMAY BAŞKANI

Çok patırdı çıkıyor şu uğursuz günlerde!
Vuran bir yanda, vurulan bir yanda,
Komutanlığa kimsenin aldıracağı yok,
4815 Kentliler surlarının arkasında
Derebeyleri kaya yuvalarında
And içmişler bize karşı direnmek için,
Sımsıkı tutmuşlar savaş güçlerini.
Durmuyor paralı askerler de,
4820 Haykırarak aylıklarım istiyorlar.
Borcumuz kalmazsa bizim onlara
Kaçar hepsi durmazlar daha
Bir kimse yasaklasa hepsinin istediğini
Arı kovanına çomak sokmuş demektir;
4825 Onların korumaları gereken ülke
İlgarlanıyor, kırılıp geçiriliyor.
Göz yumuluyor gürültülerine, azgınlıklarına,
Yarısı gidiyor dünyanın elden, böylece;
Dünyamızda daha birçok kral vardır,
4830 Ancak bununla ilgilenmeyi düşünen yok.

HAZNEDAR

Kim güvenir şimdi sözleşmelere?
Kesiliyor sözverilen yardımlar
Kuruyan çeşme suları gibi, akıyor.

Sayın imparator senin geniş ülkende
 Kimin elindedir şimdi tüm iyelik? 4835
 Nereye gelince bir türedi çıkıyor ortaya
 Bağımsız yaşamak istiyor,
 Ancak yaptığı işe bakmak geliyor elden,
 Pek çoklarına yetkiler bağışladık,
 Öyle ki kullanacak yetkimiz kalmadı. 4840
 Şu parti denen kuruluşlara da
 Güven kalmamıştır artık günümüzde;
 İster övsünler, ister sövsünler
 Birdir sevgileri de, öfkeleri de.
 Ghibellin'ler de Guelf'ler gibidir 4845
 Gizleniyorlar günün tadını çıkarmada;
 Kim var şimdi komşusuna yardım etmek
 isteyen?
 Herkesin işi başından aşkın.
 Soyulmuş altın yatakları da,
 Önüne gelen eşiyor, kazıyor, topluyor, 4850
 Artık bomboş kasalarımız, bizim.

VEKİL HARÇ

Çok uğursuzluklar görüp geçirdim ben de!
 Tutumlu davranmak istedik her gün,
 Günün gereklerine uyduk, işlerimizde.
 Yeni bir sıkıntı çekiyorum her gün. 4855
 Aşçıların darlık çektikleri bir gün yok,
 Yabandomuzları, geyikler, tavşanlar, karacalar,
 Hindiler, tavuklar, kazlar, ördekler geliyor,
 Ödenekler de sağlam bir gelir gibi,
 Şimdi hepsi çıkıyor az çok. 4860
 Bunlara karşın, sonunda, şarap yetmiyor.
 Eskiden, kilerde, fıçı fıçı üstüne yığılıyken

- En iyi bağılardan, en verimli evrelerde
 Bolundan sağlanan bu içkiler sonsuz
 4865 Eğlencelerinde beylerin, tükendi son
 Damlasına değin, şehir meclisi toplantılarında
 İçiliyor kesinlikle; tabaklara, kâselere
 Uzanılıyor, masanın altına kayıyor şölen.
 Ödemem gerekiyor bütün bu giderleri, aylıkları
 4870 Kayırmıyor artık Yahuda beni.
 Önceden alınıyor tüm ürünler,
 Yıldan yıla çoğalıyor üstelik.
 Yağlanamıyor domuzlarımız,
 Yatak yastık rehinde,
 4875 Önceden kemirilmiş ekmek geliyor masaya.

İMPARATOR

(Biraz düşündükten sonra Mephistopheles'e)

Söyle; senin de bildiğin başka sıkıntı var mı?

MEPHISTOPHELES

- Söyleyecek sözüm yok. Apaçık ortada durum
 Seni de, seninkileri de gördükçe ne denir!
 Güvence olmaz mı, egemenliğinin aksamadan
 sürdüğü,
 4880 Gücünün her düşmanca direnişi ezebileceği
 İyi yürekliliğin usla pekiştiği bir yerde
 Böyle değişik etkinliğin geçtiği ortamda?
 Hangi kötülük güçleri birleşebilir karartmak
 İçin, böyle yıldızların parladığı bir ülkede?

MIRILTILAR

Açıkgözün biri bu, üstelik çok anlayışlı 4885
 Uyduruyor, gücü yettiğince
 Anladım daha şimdi, altında ne gizli
 Ne çıkar bundan? Bu bir tuzaktır

MEPHISTOPHELES

Bir yer mi var dünyada eksiklik olmasın?
 Kiminde bu, kiminde şu, burada da para. 4890
 Yerden toplanmaz, oysa bilgelik
 Bilir onu en derinden, ortaya, çıkarmayı.
 Dağların damarlarında, duvarların
 temellerinde
 Külçe, ya da para biçiminde altın bulunabilir.
 Sorduğun, kimin çıkaracağı ise bunu, bulur 4895
 Anlayışlı insandaki doğa ve us gücü.

BAŞVEKİL

Doğa ve us, Hıristiyanlara söylenmez bu
 Bundandır tanrıtanımazları yakmaları,
 Çok sakıncalıdır böyle söylevler.
 Doğa günah, us ise şeytandır. 4900
 Bunlar aralarına kuşkuyu alarak,
 Şu kendi biçimsiz piçlerini korurlar.
 Bize yaramaz bunlar! İmparatorun eski
 yurtlarında,
 Yalnız, iki insan soyu türemiştir,
 Onun tahtını koruyan görevliler bunlar: 4905
 Biri ermişler, öteki soylular.
 Her fırtınaya göğüs gererler,

- Ödül olarak, kiliseyle devleti yönetirler.
Halkı yanılgıya sürükleyen görüşlerde
4910 Bir direnme çıkıyor ortaya,
Bunlardır dinsizler, büyücüler!
Tüm ülkeyi, kenti saptıranlar bunlar.
İşte sen saygısızca yılışmalarla
Bu yüksek çevreye bunları sokmak isteyen;
4915 Siz yıkık bir yüreğe girmeye yöneldiniz,
Bunlar soytarıların yakınlarıdır.

MEPHISTOPHELES

- Bundan öğrendim aydın bir kişi olduğunuzu!
Binlerce yıl uzaktır elinizle dokunmadığınız
size,
Yoktur, sizce, avucunuzun içinde olmayan,
4920 Hep yalandır sizce düşünemediğiniz
Ağırlığı yok sizce tartamadığınızın,
Basmadığınız para da geçersiz, size göre.

İMPARATOR

- Bunlarla giderilmez bizim eksiklerimiz,
Ne istiyorsun bu perhiz vaazlarıyla?
4925 Bıktım şu sonsuz nasıl ve yoksa'dan;
Paramız yok, anladık, bunu sağla, bakalım.

MEPHISTOPHELES

- İstedığınızı sağlarım, daha çoğunu da;
Bu kolay, ancak kolay olan da güçtür;
İşte duruyor şuracıkta, istenen,
4930 Beceri ister, buna girişmeyi bilen var mı?

Düşünün bir kez; o korkunç dönemlerde
 İnsan dalgalarının ülkeleri, halkları yuttuğu
 Evrelerde, öteki beriki korkuya kapılarak
 En çok sevdiğini şuraya buraya sakladığını,
 Böyleydi, Romalıların güçlü çağlarında, 4935
 Dünden bugüne gelmiş bu uygulama.
 Duruyor hepsi sessizce gömüldüğü yerde,
 Oysa imparator toprağının hepsi, gömüler de.

HAZNEDAR

Herif soytarı, oysa söylediği doğru,
 Gerçekte hepsi imparatorun yetkisinde. 4940

BAŞBAKAN

Şeytan ağlar geriyor çevremize altın örgülü,
 Dinseverlikle bağdaşır nesne değil bunlar.

VEKİLHARÇ

Sağlasın bize, sarayda sevinç veren armağanlar
 Katlanırm, biraz, haksızlık ettiğime.

GENELKURMAY BAŞKANI

Soytarı akıllı, genelde yararlı söyledikleri,
 Sormaz askerler de nereden geldiğini bunun. 4945

MEPHISTOPHELES

Yanılttığımı sanıyorsunuz sizi, olabilir
 İşte burada yıldızbilici, soralım ona!

Bilir daireleri kuşatan dairelerden dünü,
yarını.

4950 Söyle bakalım, durum nedir gökyüzünde?

MIRILTILAR

İkileşti düzenciler, anladılar birden
Sarsak ve salak, tahtın yanında
Yıpranmış şarkılar, eski öyküler
Soytarı fısıldıyor, bilgin konuşuyor

YILDIZBİLİMCİ

(Söyler, Mephistopheles, kulağına fısıldar)

- 4955 Som altındır güneş,
Merkürdür ulağı, paralı parasız,
Bayan Zühre'dir herkesi büyüleyen
Kimi erken, kimi geç tatlı bakışıyla;
Pırıl pırıl ay gülümser ıslıl ıslıl, tutkulu.
- 4960 Mars korku salar gücüyle bulamayınca sizi,
En güzel ışıktır Müşteri, değişmez;
Büyüktür Zuhal, küçük görünür uzaktan göze.
Önemsemeyiz onu çok, bir maden olarak,
Azdır değeri, çoktur ağırlığı da.
- 4965 Biraraya gelince güneşle ay,
Gümüşle altın, pırıl pırıl olur dünya;
Ondan sonrası hep kendiliğinden gelir;
Saraylar, bahçeler, ufacık memeler, al yanaklar,
Yüksek bilgili birisi sağlar hepsini,
- 4970 Gücümüzün yetmediği tüm bu işleri.

İMPARATOR

Anlıyorum sözlerinin iki anlamını da
Oysa inandırmıyor beni bu söylenenler.

MIRILTILAR

Nemize yarar bunlar? Hep eskimiş şakalar
Falcılık, hokkabazlık
Çok işittim bunları, boşuna umutlandım 4975
Yine böyle yaparsa, gugukkuşu demektir.

MEPHISTOPHELES

Çevremde toplanmışlar, şaşkınca bakıyorlar,
Bu yüksek buluşa da güvenmiyorlar,
Biri adem otundan zevzekçe söz ediyor,
Bir başkası da kara köpekten. 4980
Neye yarar birinin zevzekliği,
Ötekinin büyücülüğü diline dolamasa
Günün birinde tabanı kaşınınca,
Ötekinin ayakları kayınca?
Duyarsınız hepiniz gizemli etkisini 4985
Sonsuzca yönetici doğanın,
En alt kesitlerden
Fışkırır yukarı canlı belirtiler.
Tüm örgenlerinizde bir tutulma başlar
İçinizde bir darlık sezerseniz 4990
Kazın, eşleyin bulunduğunuz yeri
Oradadır becerikli kişi, oradadır gömü!

MIRILTILAR

Ayaklarımda bir ağırlık kurşun gibi
Tutuluyor kolum, nikristir bu
4995 Ayak başparmaklarımda kaşıntı
Tüm sırtımı kaplayan bir ağrı
Bu belirtilere göre, burası olmalıydı
En büyük gömülerin bulunduğu yöre.

İMPARATOR

Çabuk ol! Kurtulamazsın daha,
5000 Kanıtla o boş sözlerini,
Göster bize o çok değerli yerleri.
Bırakıyorum kılıcımı, asamı,
Kendi soylu ellerimle göreyim bu işi,
Yalan söylemiyorsan: Bir de yalansa dediğin
5005 Cehenneme gönderdiğim gündür seni.

MEPHISTOPHELES

Ben, bulabilirdim oraya giden yolu
Ancak yeterince bilgi veremem şimdi,
Her yerde sahipsiz kalan, sımsıkı saklananları.
Toprağı sapanıyla süren bir köylü
5010 Altın külçeyle dolu bir çömleği de kaldırır.
Bu çamurlu topraktan kayatuzu çıkacağını
Uman köylü, bulunca parlayan altınların,
kaygıdan
Titreyen ellerine döküldüğünü korkar, sevinir.
Ne kubbeleri dağıtmayı düşünür ne de
5015 Toprak yarıklarına giden yolları araştırır
Gömülerin varlığını sezen bir kimse,

Ne de yeraltı dünyasına yaklaşmayı düşler!
 Çok eskiden kalma geniş mahzenlerde
 Altından kupalar, sahanlar, tabaklar
 Görür dizilmiş yakut bardaklar, 5020
 Uzatınca onları almak için ellerini
 Sezer bunların yanıbaşında
 Yüzyıllık bir ıslaklığı da
 Ancak, inanırsa bunları bir bilene
 Çoktan çürümüştür fıçının tahtaları 5025
 Yeni bir fıçı sağlamış şaraba eski tortu.
 Böyle eski şarapların özü de,
 Yalnızca altın ve süs takıları değil,
 Bürünür karanlıkla korkuya.
 Sakınmadan araştırır bunları bilgin; 5030
 Saçma sapandır bunlar gün ışığında bakınca
 Gizemsel olayların yuvasıdır karanlık.

İMPARATOR

Onlar senin olsun! Neye yarar bulanık işler?
 Açık olmalıdır değerli olan.
 Kim seçebilir yoğun karanlıkta ikiyüzlüyü? 5035
 İnekler karadır, kediler de boz.
 Yerin altındaki altın dolu küplere gelelim
 Sen al sapanını sür toprağı, çıkar onları ışığa.

MEPHISTOPHELES

Al eline küreğı, kazmayı da kendin kaz,
 Büyütür seri tarımcılık, 5040
 Bir altın buzağı sürüsü
 Toprağın altından da fişkirir,
 Sonra duraksamadan, şaşırarak, kıvançla
 Kendini de, sevgilini de süslersin, gönlünce.

- 5045 İşıyan, renkler saçan parlak taşlar
Yükseltir güzelliği de, egemenliği de.

İMPARATOR

Oldu! Oldu! Haydi, çok sürer mi?

YILDIZBİLİMCİ (Yukardaki gibi)

- Efendim, isteğin olsun diye ölçüyü aşma,
Bırak da bu değişik, türlü eğlence bitsin;
5050 Bu dağınık durum bizi ereğe ulaştırmaz.
Önce ağırbaşlılıkla suçtan arınmamız gerek,
Tövbe etmeliyiz, aşağılık nesneleri yücelikle
Edinmeliyiz, iyilik dileyenin kendisi iyi olmalı.
Sevinci isteyen kanını arıtmalı,
5055 Şarap isteyen olgun üzümleri sıkmalı;
Tansık uman kimse inancını pekiştirmeli.

İMPARATOR

- Öyleyse mutluluk içinde geçsin günümüz!
Yakındır çok özlenen perhiz çarşambası da.
Her durumda eğlencelerle kutlayalım
5060 Sevinelim, şu çılgın karnavalı.
(Borazanlar, dağılış)

MEPHISTOPHELES

Nasıl bağlıdır güvenceyle mutluluk birbirine
Düşünemez bunu bir kez bile salaklar;
Onlarda bilgeliğin taşı bulunsaydı
Bilgin kimse usun özünden yoksun kalırdı.

YANLARI BÖLMELİ GENİŞ BİR SALON
SÜSLENMİŞ, MASKELİ BALO İÇİN DÜZENLENMİŞ

MEYDANCI

Sanmayın Alman sınırları içinde olduğunuzu, 5065
Şu şeytanların, sarsakların, ölülerin oynadığı
yerde;
Kıvançlı bir eğlencedir sizi bekleyen.
Kralınız, Roma savaşlarında,
Kendi yararı, sizin mutluluğunuz için
Aşarak yüksek Alp dağlarını 5070
Güzel bir ülke geçirdi ele.
İmparator, Kutsal Papa'nın ayaklarına
Kapanarak, önce, egemenlik yetkisini kazandı,
Sonra tacını almaya gittiğinde,
Birer külâh getirdi bizlere de. 5075
Yeniden doğmuş gibiyiz hepimiz;
Görmüş geçirmiş her adam bunu
Kıvançla geçirir başına kulaklarına değin.
Çılgın sarsaklara benzetir onu, bu,

- 5080 Bu külahın altında uslu görünür salak,
 Yettiğince gücü; görüyorum nasıl toplandıklarını
 Salınarak, güvenli, içtenlikli çiftlerle
 Koro koroya katılıyor, sıkışıyor, kaynaşıyor,
 İçeri, dışarı girip çıkışlar usanmadan;
 5085 Sonunda bir değişme, gelişme yok
 Yüzbinlerce sarsağıyla oldum olası
 Koca bir dangalakтан başka değil dünya.

BAHÇIVAN KIZLAR
 (Mandolinler eşliğinde şarkı)

- Sizden alkış almak için,
 Süslenmişiz biz bu gece,
 5090 Floransa kızlarıyız
 Uyduk Alman görkemine;
 Taşırız kahverengi saçlarımızda
 Pırıl pırıl çiçekler, süs,
 İpekliler, ipek kemerler
 5095 Takındık oynuyoruz, oyun size.
 Biz becerikli kızlarız,
 Övgüler yağdırın bize
 Çiçeklerimiz parlıyor
 Yıl boyunca açılırız.
 5100 Yapaydır renkli çiçeklerimiz
 Uygun dur hep birbirine
 Öbek öbek eğlenir sizinle
 Hepinizi çeker gönülden.
 Güzeldir dıştan görünüşümüz,
 5105 Seveceğiniz bahçıvan kızlar olsak da
 Doğanın kadınlara verdiği
 Sanatla eş değerdedir.

MEYDANCI

Gösterin şu varsıl sepetleri
 Başlarınız üstünde taşıdığınız,
 Kollarınızda salladığınız, renkli, 5110
 Seçsin isteyen beğendiğini.
 Çabuk olun çardakta, geçitlerde
 Birer bahçecik oluşsun!
 Sevmeye değer hepsi
 Çiçekler gibi satıcı kızların da. 5115

BAHÇIVAN KIZLAR

Alışveriş edin bu sevimli yerde
 Ancak yanaşmayın pazarlığa
 Kısa, anlamlı sözlerle
 Bildirsin herkes istediğini.

TANELİ ZEYTİNDALİ

Kıskanmam ben çiçekleri, 5120
 Çekinirim tüm çekişmelerden;
 Bağdaşmaz yaratılışım la bu:
 Çarşısıyım bütün ülkelerin
 Budur benim için en güvenlisi,
 Barış simgesiyim tüm ovaların. 5125
 Umarım bugün mutlu olacağım
 Güzel bir başı süslemekle de.

BAŞAK ÇELENKLERİ
 (Yaldızlı)

Ceres'in armağanları sizi süslemek için
 Çok yakışacak size, sevimli kılacak sizi;

- 5130 En çok istenenler, yararlı oluşları yüzünden
Güzel birer süs olsun hepinize.

YAPAY ÇELENK

- Ebegümecine benzeyen renkli çiçekler
Yosunlardan yapılan olağanüstü çiçekler!
Alışık değil bunlara doğa,
5135 Modadır bunları üreten.

YAPAY ÇİÇEKLER DEMETİ

- Benim adımı söylemeyi size
Theophrast bile alamaz göze;
Umarım hepiniz değilse de
Birisi beğenecek beni,
5140 Adamak isterim ona kendimi
Takarsa saçlarına beni,
Bir de yer verirse
Gönlünde bana sevecenlikle

DİLEK

- Varsın açılsın renkli düşlem çiçekleri
5145 Günün modası uyarınca,
Çıksın ortaya doğaüstü biçimler
Doğanın kendiliğinden üretmediği;
Yeşil saplı, yalnızlı gelincikler
Göz kırpsın bol saç kıvrımları arasından.
Ancak biz...

GÜL KONCALARI

- Kendimizi gizleriz: 5150
 Ne mutludur bizi daha tomururken bulan.
 Bir gelmeye görsün bahar
 Tutuşur, açılır gül koncaları,
 Kim kaçırmak ister bu mutlulukları?
 Söz vermek, verdiği sözü tutmak, 5155
 Budur Floransa devletinde geçerli,
 Orda görüş, orda duygu, orda gönül var.
 (Yeşil damlı geçitlerde bahçıvan kızlar çok
 süslü bir sergi açarlar)
 (Baso kemanlar eşliğinde şarkı)
 Eşkin çekiyor sessizce çiçekler, bakın,
 Süslüyor başlarınızı, nasıl da etkin;
 Kimseyi saptırmayan meyveler 5160
 Onları tatmak isteyenler var.
 Alın şu esmer yüzlü
 Kirazlardan, şeftalilerden, eriklerden;
 Dille damağa değgin konularda
 Pek yerinde değildir gözlerin yargıları. 5165
 Gelin, en olgun yemişlerden
 Yiyin sevdiğiniz tada, beğence göre!
 Şiir yazılır güller üstüne
 Oysa ısırarak gerekir elmaları.
 İsterseniz eş olmamızı 5170
 Sizin şu bol gençlik çiçeklerinize,
 Süsleriz biz de olgun yemişlerimizle
 Dopdolu bir sergi açarak yanınızda yöreyi.
 Şu kıvanç veren çardaklar altında,
 Süslü yaprak dulcalar içinde 5175

Bulunur ne aranırsa bolundan:
Gonca, yaprak, çiçek, yemiş.

(Koroların ikisi de, gitarlarla, baso kemanların
eşliğinde, sırayla şarkı söyleyip mallarını elden
geldiğince süsleyerek sergilemek için
giderler.)

ANNE İLE KIZ

ANNE

Sen yeni doğmuşken kızım
Süslerdim seni ufacık başlıkla
5180 Ne sevimliydi yüzünle
O nazik gövdeciğin.
Bir nişanlıydın gözümde
Çok varsıl biriyle evlenmiş
Ufacık bir kadın düşlerdim seni.
5185 Ah! Nice yıllar geçmiş aradan
Yararsız, çıkarsız uçup gitmiş,
Türlü sevgililer, adaylar sürüsü,
Hızla geçip gitti hepsi;
Kimiyle dans ettiğin uçarı,
5190 Kimiyle göz kırpmalar
Dirsek dirseğe vurmalar.
Çok eğlenceler düzenlemiştik
İş çıkmadı bir tekinden,
Tutsak alma oyunu, saklambaç
5195 Elin boş döndün hepsinden,
Sürüyle sarsak var bugün
Aç koynunu durma yavrum
Bakarsın bir düşen olur.

(Kızın genç, güzel arkadaşları yanına gele-
rek, aralarında yüksek sesli içtenlikli bir konuşma
başlar. Balıkçılar, kuşcular ellerinde ağlar, oltalar,
ökseler, daha başka araçlar, gelirler, güzel kızların
arasına katılırlar. Karşılıklı kandırmacalar, yakala-
malar, sıvışmalar, alıkoyma girişimleri, en tatlı
karşılıklı konuşmalar sürer gider..)

ODUNCULAR

(Kaba saba davranışlarla içeri girerler.)

Yer verin! Aralanın bakalım!

Geniş alanlar gerekir bize, 5200

Devirdiğimiz ağaçlar

Çatırdarlar, yıkılırlar,

Biz onları taşıırken

Birbirine çarparlar.

Övün bizi, yüceltin, 5205

Arındırın, gecikmeyin;

Bizim gibi kabalar

Çalışmasa bu ülkede

Sizin gibi kibarlar

Nerede bulurlardı 5210

Böyle bol eğlenceler?

Bunu iyi öğrenin

Soğuktan donardınız

Biz böyle terlemesek.

PALYAÇOLAR

(Çocukça, nerdeyse sarsakça)

Siz salaklarsınız 5215

Beli bükük doğdunuz

- Biz akıllı kimseleriz
Yük taşımış değiliz;
Bizim başlıklarımız,
5220 Ceketlerimiz, giysilerimiz
Parçalıdır, kolay giyilir;
İşimiz gücümüz yoktur,
Kıvançla gözümüz toktur
Terlikler ayağımızda
5225 Çarşı pazar dolaşırız
Bir öteye bir beriye,
Salak sarsak dikiliriz;
Horozlar gibi öteriz,
Öyle sesler çıkarırız,
5230 Kalabalık arasından
Yılanbalığı gibi süzülürüz,
Topluca atlar sıçrarız,
Gürültü de çıkarırız,
İster övün ister sövün
5235 Yerin dibine batırın
Bizim eğlencemiz budur.

ASALAKLAR
(İkiyüzlüce, yılışıklıkla)

- Siz yürekli oduncular,
Bir de bacanaklarımız,
Kömürcüler
5240 Bizim adamlarımızsınız
Bütün o bükülmeler
Onaylayan baş eğmeler,
Dolambaçlı sözler,
Katmerli yordakçılar
5245 Isıtır, üşütür,

İnsanı sezdiğince.
 Ne yararı olabilir bunların?
 Ateş gerekirdi
 Yığınla kocaman,
 Gökten inmeliydi o zaman 5250
 Odunlar kömürler
 Olmasaydı bu geniş
 Ocakları yakmaya
 Kızartmalar, kebablar 5255
 Ortaya koymaya pişirmeye,
 Oburlar, doymazlar,
 Çanak yalayıcılar,
 Kızartmanın kokusunu alırlar,
 Balıkların piştiğini duyarlar, 5260
 Hep işe girişirler
 Ağanın sofrasında toplanırlar.

SARHOŞ

(Kendinden geçmiş durumda)

Yan bakmasın bana kimse bugün,
 Esirgemem sözümü, öyle seziyorum kendimi,
 Bu yeşeren kıvancı, güzel şarkıları, 5265
 Ben getirdim buraya hep.
 İçiyorum böyle! İçin, için siz de
 Tokuşsun kadehler! İçin, için bee!
 Sen, ey arkadaki, yaklaş, beri gel!
 Tokuşsun kadehler, günüdür bugün. 5270
 Öfkelendi, bağırdı çağırdı karıcığım,
 Eğlendi bu renkli giysiyle,
 Ben çok kabarıncı da
 Karnaval salağı diyerek yerdı beni.
 Bu yüzden içiyorum! İçin, için! 5275

Durmayın çınlasın kadehler. İçin, için.
 Tokuşturun kadehleri, karnaval salakları!
 Kadehler çınlarsa işler yoluna girer!

- Şaşkın demeyin benim için,
 5280 Kıvandığım bir yerdeyim şimdi ben,
 Meyhaneci veresiye vermezse karısı verir,
 O da bulunmayınca hizmetçi kız veriyor.
 Hep içiyorum ben! İçin, için!
 Durmayın siz de! İçin, için!
 5285 Herkes herkesle tokuştursun, böyle sürsün!
 Sanırım işler yoluna girdi.
 Nerede, nasıl eğlenirsem eğleneyim
 Hep güler yüzle karşılanmalı bu;
 Bırakın beni istediğim gibi yatayım,
 5290 Ayakta duracak gücüm kalmadı daha.

KORO

İçin, için kardeşlerim hepiniz!
 Kadehleri yenileyin. İçin! İçin!
 Sıkı tutunun sıralara, iskemlelere,
 Masanın altına düşenin, işi yolundadır.

(Meydancı, doğaya değgin şiirler yazan, soyluların konaklarında, şarkı söyleyen kimi duygulu, kimi taşkın, değişik ozanların geldiklerini duyurur. Bu değişik karşıtlar kalabalığında, biri ötekine söz söyleme olanağı bırakmaz. Bunlardan birisi sıyrılarak birkaç söz söyleme olanağı yakalar.)

YERGİCİ

Bilir misiniz, benim gibi bir ozanı 5295
 Nedir gerçekten sevindiren?
 Şarkı söylemek, bir de söylev çekmek
 Kimsenin söyleyemediğini dile getirerek.

(Gece ve mezar ozanları, o evrede yeni hortlamış bir cadı ile çok ilginç bir söyleşiye daldıklarında, bundan yepyeni bir şiir türü oluşturma olanağının bulunduğunu ileri sürerek bağışlanmalarını istediler. Meydancı bu öneriyi baskıyla benimsettirdi, o evrede çağdaş maske altında özelliğinden, çekiciliğinden bir nesne eksilmeyen Yunan Söylencebilimini ortaya çağırır.)

İNCELİK PERİLERİ

AGLAIA

İncelikle süsleriz yaşamı biz,
 İncelik gösterin siz de, bağışlamada. 5300

HEGEMONE

İncelik gösterir bir nesne alırken de,
 Tatlıdır ermek bir isteğe.

EUPHROSYNE

Belli, sessiz günlerde
 Gösterir en yüksek inceliği teşekkürde.

YAZGI PERİLERİ ATROPOS

- 5305 En yaşlısı olduğumdan iplik bükmede,
Çağırdılar beni de bu kez toplantıya;
Çok düşünmek, çok özen göstermek gerek
Yaşamın o incecik ipliğini bükerken.
Sizinkinden daha sağlam, daha yumuşak
- 5310 Olsun diye bilirim en incisini, iyisini ketenin;
Düzgün, uygun, özenli olsun diye de
Düzenleyeceğim becerili parmaklarımla.
Eğlenmek, oynamak isterken siz de
Aşmayın ölçüyü, özen gösterin dengeye,
- 5315 Düşünün ölçülerini bu ipliğin iyice,
Koruyun kendinizi! Sonra kopuverir o.

KLOTO

- Bilin siz de, bu son günlerde
Bir makas verildi bana
Sevindirici değilmiş davranışları
- 5320 Bizim büyüklerimizin tutumları da.
Ayırıyor en yararsız bağlantılar
Uzun süredir onları, havadan, ışıktan,
En görkemlileri kazanma umudu da
Kesinlikle sürüklüyor onları uçuruma.
- 5325 Gençlik yıllarımda ben de
Sanırım yüz kez yanıldığımı
Toparladım kendimi şimdi, doğru yoldayım
Makas da duruyor kılıfında!
Bağlıyım, burada mutluyum, artık.
- 5330 Bakıyorum sevecenlikle buraya şimdi;
Bu özgür, güzel saatler içinde
Eğlenin durmadan gücünüz yettiğince.

LACHESIS

Anlayışlı olduğumdan, bana
 Bırakıldı bütün düzenleme işleri de
 Sürekli çalışır benim mekiğim, 5335
 Gereksiz hız yapmaz.

İplikler gelir, iplikler sarılır çıkırğa
 Ben saptarım ipliğin yolunu,
 Bırakmam bir tekini sapmaya,
 Kendi yerinde sarılır tüm iplikler. 5340

Bir kez olsun unutabilseydim kendimi,
 Yüreğim titrerdi dünyanın durumundan;
 Saatlerce saysam, yıllarca ölçsem
 Urgan geçerdi ancak eline dokumacının.

MEYDANCI

Geliyorlar işte, tanımazsınız onları 5345
 Ne denli uzman olsanız da eski yazılarda
 Görünce onları tüm kötülüklerine karşın:
 Hoşgeldi bu iyi konuklar diyeceksiniz.

Bunlar kötü cinler desek, inanmaz
 kimse,
 Hepsi güzel, görkemli, sevimli, genç; 5350
 Bir sokulup onların yanlarına, anlarsınız
 Yılan gibi soka güvercinler olduklarını.

Bunlar saptırıcıdır, günümüzde bile
 Tüm deliler kendi eksiklikleriyle övünürken
 Onlar birer melek görünmek savında değiller, 5355
 Kentte köyde, halkın belasıyız, diyorlar.

KÖTÜ CİNLER

ALEKTO

- Bundan size ne? Bize güvenmeniz gerek,
 Hem güzeliz, hem genciz, hem de sokulmanız;
 İçinizden birinin varsa bir oynaşçı
 5360 Onun kulağını çekeriz uzun süre,
 Gözümüzü gözünün içine dikerek
 Onun başkasına da göz kırptığını,
 Sarsak, kambur, topal olduğunu,
 Nişanlıysa iyice hapi yuttuğunu söyleriz.
 5365 Biz, biliriz nişanlıyı üzmeyi de;
 Daha birkaç hafta önce, onun dostu
 Nice küçümseyici, yerici sözler söylemiş
 Onun için, barışsalar bile, gönülde iz kalır.

MEGARA

- Yalnızca bir şakadır bu! Onlar uzlaşınca,
 5370 Tüm görevi üstlenirim, bütün durumlarda,
 En güzel mutluluğu yıkıma çeviririm;
 İnsan uyumsuzdur, saatler de uyumsuzdur.
 İstedliğini, kollarında sımsıkı tutan yoktur.
 En yüksek esenlik için delice işler yapılır,
 5375 Mutluluktan kopup alışılana yönelinir,
 Güneşten kaçıp buz ısıtmak derler buna.
 Bunlarla ne yapılacağını bilirim
 Getiririm can dostum Asmedi'yi buraya,
 En uygun evrede uğursuzluk yağdırırım,
 5380 İkişer ikişer şu insanları yıkar dağıtırım.

TISIPHONE

Ağı ve hançer, acı sözler yerine
Benim yaptığım budur hainlik eden birine;
Seversen bir başkasını er, geç
Yıkılıp gittin demektir benim elimden.

O evrelerin bütün tadı birden 5385
Dönmelidir köpüğe, safraya!
Ne pazarlık, ne karşılıklı çene çalma.
Kişi ettiğinin karşılığını görür.
Yaptığından kurtuluş yok kimseye!
Kayalara söylüyorum düşündüğümü, 5390
Dinle ne diyor yankı: İntikam!
Öz değiştiren yaşamasin artık.

MEYDANCI

Şöyle bir kıyıya çekiliverin artık,
Sizin denginiz değildir şimdi gelen.
Görüyorsunuz, dağ gibi nesne geliyor beriye, 5395
Görkemli halılar sarkıyor yanlarından, renkli,
Uzun dişler başının ucunda, yılan gibi
hortum.
Pek şaşılasıdır, göstereyim size anahtarım.
Oturmuş ensesine süslü, güzel bir kadın,
İncecik değnekle yönetiyor onu; 5400
Yukarda duran öteki kadın, görkemli, yüce,
Parlıyor çevresi, kamaşıyor gözlerim, bakınca,
Yanda, yürüyen iki soylu kadın, zincirli.
Biri kaygılı, öteki kıvançlı görünüyor.
Birisi istekli, öteki özgür seziyor kendini 5405
Bildirsin ne olduğunu her biri.

KORKU

- İsli ışıldaklar, lambalar, ışıklar
 Kararıyor bu eğlencenin karmaşasından;
 Bu düzmece yüzlerin arasında
 5410 Sımsıkı tutuyor zincirler beni.
 Gidin gülünç alaycılar
 Kuşku uyandırıyor sırtmanız
 Bütün karşıtlarım benim
 Sıkıştırıyor beni bu gece.
 5415 Burada bir dost, düşman kesilmiş!
 Tanıdım onun maskesini şimdi;
 Öldürmek istiyor beni
 Anlaşılmca kaçıyor şimdi.
 Can atıyorum her yönde
 5420 Kaçmak için dışarıya
 Orada da yok olmanın sakıncası
 Yiyor kuruntu, korku arasında beni.

UMUT

- Esenlik üstünüze sevgili
 kızkardeşlerim!
 Dünden beri ve bugün.
 5425 Epey eğlendiniz kılık değiştirerek,
 Biliyorum kesinlikle hepiniz
 Yarın maskeleri atacaksınız,
 biz ışıldakların ışığında
 Eğlenemiyoruz doyasıya,
 5430 Günlerin aydınlığında
 Gönlümüzün uyarınca
 Arkadaşla ya da yalnız,
 Özgürce gezeceğiz güzel kırlarda,

Dinleneceğiz içimizin çektiğince,
 Kaygısız yaşayacağız isteğimizce, 5435
 Ne yoksunluk bileceğiz, ne sıkıntı,
 Hep kıvanç için çalışacağız;
 Sevilen konuklar gibi gireriz
 Her yere, güvenlik içinde, kesindir
 En büyük mutluluğun bir yerde bulunacağı. 5440

SAĞGÖRÜ

En büyük iki düşmanı insanların,
 Kenetlenmiş biri korku, biri umut,
 Toplumdan onları uzak tutuyorum
 Bir yer bulun, bunların bağından kurtulun.
 Kuleyi yüklenmiş şu canlı devi 5445
 Görüyorsunuz nasıl yönettiğimi,
 Aldırmadan dolaşıyor,
 Adım adım ilerler dik patikalarda.

Yukarda, kulenin doruğunda
 Bir tanrıça vardır, çevik, geniş 5450
 Kanatlarıyla nerde başarı varsa
 Yönelir, tüm hızıyla, varmaya, oraya.

Çevresini kuşatan ün, san parlaklığı
 Aydınlatır uzaklara değin her yanı;
 Utku derler onun adına 5455
 Tanrıçasıdır bütün eylemlerin.

ZOILO - THERSITES

Hu! Hu! Zamanında geldim işte,
 Yeterince sövemeyeceğim hepinize birden!
 Ancak benim ereğim

- 5460 Şu yukardaki Beyaz Utku'dur.
 İki ak kanadıyla
 Bir kartal sanıyor kendini,
 Nereye gitse, orada
 Tüm halkı uyruğu, ülkeyi de kendinin sanıyor.
- 5465 Oysa nerede bir ünlü ortaya çıksa
 Öfkeden azgınlaşır varırım oraya.
 Alçaklar yüksek, yüksekler alçak,
 Eğriler düz, düzler eğri,
 Ancak böylece artar kıvancım,
- 5470 Mutlu olurum tüm yeryüzünde.

MEYDANCI

- Dayak istersin başı boş köpek,
 Kutsal değnek inmeli demek,
 Kıvrılıp otur şurada!
 Ne iğrenç bir yığın oluyor
- 5475 Kıvrılınca o iki kat bodur gövde!
 Olağanüstü bir durum! Yığın yumurta
 oluyor,
 O da şişiyor, patlıyor, ikiye ayrılıyor,
 Bundan ikizler çıkıyor daha sonra,
 Biri engerek biri yarasa;
- 5480 Biri sürünüyor toprakta
 Öteki kapkara, uçuyor tavana doğru.
 Koşuyorlar birleşmeye dışarda;
 Üçüncü olmak istemezdim onlar arasında.

MIRILTILAR

- Bu da ne! Herkes oynuyor arkada
- 5485 Olmaz! Buradan gitmek istiyordum

Görüyor musun nasıl kuşatmış çevremizi,
 Bu hortlaklar takımı firdolayı?
 Diken diken oldu başımda saçlarım
 Oysa ayakta duruyorum yine
 Bizden sarsılan, yaralanan kimse yok 5490
 Oysa hepsi kapılmış korkuya
 Çok yıpranmış bir şaka bu
 İstedikleri buydu bu hayvanların da.

MEYDANCI

Bana verileli beri maskeli balolarda
 Meydancılık görevini sürdürme, 5495
 Özenle bekçilik ediyorum kapıda,
 Size bu eğlenceli yerde
 Kimsecikler dokunamaz, tadını kaçıramaz,
 Olmaz içeri süzülme, aranızda dolaşma,
 Bir korkum var: Pencereleden 5500
 Girerse içeri hava gibi görüntüler,
 Cadılar, büyücüler kurtaramam onlardan
 Sizi, bundandır duyduğum kaygı.
 Kuşku uyandırırsa cücenin biri
 Toplanın şu arkada vargücünüzle. 5505
 Bu görüntülerin açık anlamını
 Bildireceğim size görevim gereği.
 Ancak anlaşılmayan, kapalı kalanları
 Ben de açıklayamam doğrusu;
 Yardımcım olunuz, hepiniz bu konuda! 5510
 Görüyor musunuz, nasıl dolaşıyorlar
 kalabalıkta?
 Dört koşumlu görkemli bir araba
 Geçiyor hepsinin arasından;
 Yarılmıyor yine de kalabalık,

- 5515 Görmüyorum bir sıkışma bile.
 Renk renk parlıyor uzakta,
 Başboş, renkli yıldızların ışıyan
 Görüntüsüne benzeyen büyülu fener gibi
 Yaklaşıyor fırtına hızıyla bu araba.
- 5520 Çekilin! Tüyerim ürperiyor.

ARABACI ÇOCUK

- Durun atlar! Çekin kanatlarınızı,
 Duyun alıştığınız dizginlerin etkisini,
 Tutun kendinizi, benim tuttuğum gibi,
 Hızlanın ben sizi özendirince
- 5525 Değer sağlayalım bu yerlere biz!
 Bakın çevrenize, nasıl çoğalıyor
 Hayranlarımız, toplanıyor halka halka.
 Kalk Meydancı! Kaçmadan aramızdan,
 Yöntemine göre tanımla bizi,
- 5530 Birer birer adlarımızı söyleyiver.

MEYDANCI

Adını söyleyemezdım ancak
 Seni tanımlayabileceğimi sanırdım.

ARABACI ÇOCUK

Öyleyse bir deneyiver bakalım.

MEYDANCI

- 5535 İlkın şunu söylemek gerekir ki;
 Sen genç ve güzelsin, gerçekten,

Sonra daha yeni gelişmiş bir çocuk, kadınlar
 Seni yeterince gelişmiş görmek isterler.
 Öyle görüyorum ki, sen, atak bir delikanlı,
 Çekirdekten yetişme bir çapkın olacaksın.

5540

ARABACI ÇOCUK

Bunlar anlaşıldı artık; sözünü sürdür de
 Şu bilmecenin açık anlamını buluver.

MEYDANCI

Gözlerinin bakışı kara şimşek, saçlarının
 Kıvrımı gece, süs takılı kordonla süslü!
 Çok yakışıyor sana özenli giysin,
 Omuzlarından dizlerine doğru dökülen,
 Erguvan rengi şeritlerle, taşlarla süslü!
 Bir kız diyesi geliyor insanın sana;
 Daha şimdiden sevinçle, acıyla doldururdun
 Kızların gönlünü yeterince, çökerdin,
 Onlar da öğretirlerdi sana ABC'yi.

5545

5550

ARABACI ÇOCUK

Peki nedir şu görkem simgesi olarak
 Arabada tahta kurulup parlayan?

MEYDANCI

Varsıl ve sevecen bir krala benziyor
 Onun sevgisini kazanan ne mutludur?
 Geremez çok çaba tüketmesi,
 Nerde bir sıkıntılı varsa yeterlidir bakışı.

5555

Onun yalnızca yardım isteği duyması bile
Mutluluktan, varsılıktan büyüktür daha.

ARABACI ÇOCUK

5560 Yetmez bununla kalman daha açık
Tanımlaman gerekiyor onu burada.

MEYDANCI

Üstün değer taşıyan nesne tanımlanmaz,
Nitekim şu dolunay gibi ışışan yüz,
Şu dolgun ağız, kıpkızıl yanaklar,
5565 Takılarla süslü başlığın altında parlayan,
Değerli giysiler içinde ne görkemlidir!
Bu soylu kişiye değgin ne söyleyeyim?
Ünlü bir hükümdar gibi görünüyor bana.

ARABACI ÇOCUK

Varsılık tanrısı Plutus derler ona:
5570 Görkemli giysiler içinde geldi buraya.
Varsılık tanrısı, İmparator çok özledi de.

MEYDANCI

Söyle öyleyse, nedir, kimin nesidir!

ARABACI ÇOCUK

Ben savurganlığın simgesi, şiirin kendisiyim!
Nesi var nesi yok tükettikten
5575 Tüm varlığını elden çıkardıktan sonra.

Benim sayılmaz, ölçülmez varlığım var,
Gömülerim çok, Plutus'un dengi sayılırım.
Onun oyunlarını, şölenlerini canlandırır süslerim,
Ne eksigi varsa hepsini gideririm.

MEYDANCI

Ne de yakışıyor sana çalım satmak, 5580
Onu bırak da şu becerilerimi görelim.

ARABACI ÇOCUK

Bakın, bir oyun gösterdim burada
Pırıl pırıl oldu ortalık, parlıyor araba
Çevresinde ne varsa, inciler fışkırıyor.
(Durmadan çevreye fiskeler savurarak)

Alın şu altın tokayı boyuna, kulağa takılır; 5585
Eksigi yok şu tarağın, küçücük tacın bile.
Yüzüklerde değerli takılar,
Ufacık kıvılcımlar bile serpiyorum,
Sonra bekliyorum nereyi tutuşturabilir diye.

MEYDANCI

Nasıl da saldırıyor, atılıyor bu sevimli topluluk! 5590
Sıkışıp kalacak armağanları dağıtan arada.
Takılar saçıyor o fiske bir düş gibi,
Kapışıyor koca salonda herkes.
Tanık oluyorum yeni açığözlüklere şimdi,
Birçok emek tüketerek birisinin 5595
Kazandığı gerçekten kötü bir armağan sonucu
Uçup gidiyor elinde bütün kazandığı.

- Gevşeyince inci gerdanlığı tutan parmaklar,
 Başlamış kimıldamaya böcekler avucunda,
 5600 Onları fırlatıp atınca sarsak.
 Vızıldıyorlar başının çevresinde.
 Başkalarının ellerine sert nesneler yerine
 Geçiyor uçuşan kelebekler.
 Önüne gelen sözveren, dağıtan bu çapkın
 5605 Gerçekte düzencinin biriymiş.

ARABACI ÇOCUK

- Anlıyorum, sen biliyorsun maskeleri göstermeyi,
 Ancak kabuğun içindeki özü kavramak
 İşi değildir bir saray meydancısının,
 Daha keskin bir görüş ister bu.
 5610 Sakınırım bu konuda her çekişmeden.
 Sana yöneltiyorum sözü, soruyu ey hükümdar.
 (Plutus'a döner)
 Bana bırakmadın mı rüzgarla evlendirilmesini
 Şu dört koşumlu arabayı çekenlerin?
 Senin gibi beceriyle yönetmiyor muyum
 5615 Onları, senin gösterdiğin yolda ben de?
 Başarmadım mı yiğitçe atılışlarla
 Senin için hurma dalına erişmeyi?
 Nice çarpışmalara giriştim senin için,
 Mutluluk duydum onlardan her zaman;
 5620 Alnını süsleyen defneleri içtenlikle,
 Beceriyle kendi ellerimle ben örmedim mi?

PLUTUS

- Kanıt göstermem gerekirse
 Kıvançla söyleyim, ruhumdan bir ruhsun sen,

Benim görüşüme göre davranırsın hep,
 Daha varlıklısın benden bile, sen. 5625
 Düşünüyorum, ödüllendirmek için emeğini
 Tüm taçlarımdan üstün şu yeşil dalı;
 Açıklayım şu gerçeği tüm insanlara:
 Ben, sevgili oğlum, övünüyorum seninle.

ARABACI ÇOCUK
 (Topluluğa)

En büyük armağanları, elimdeki, 5630
 Görüyorsunuz, dağıttım çevremdekilere.
 Yalımlanıyor şunun bunun başında
 Benim püskürttüğüm bir alevcik;
 Sıçırıyor birinden ötekine,
 Kalıyor kimisinde, sıyrılıp geçiyor ötekinden, 5635
 Yükseliyor yalım seyrek olarak da,
 Aydınlatıyor kısa sürede çevreyi, hızla,
 Oysa birçok kimse daha sezmeden
 Sönüyor üzgün üzgün.

KADINLARIN DEDİKODUSU

Yukarda dört koşumlunun üstünde 5640
 Bir parlatan kesin mi kesin
 Arkasında baykuş yüzlü maskara
 Bitmiş açlıktan, susuzluktan
 Görülmemiştir böylesi;
 Çimdiklense çıkmaz sesi. 5645

CILIZ ADAM

Varmayın üstüme iğrenç kadınlar!
 Bilirim, gelmem işinize sizin.

- Ocakla uğraşırken kadın
 Avaritia'dır benim adım,
 5650 O günler evimizin iyiydi durumu;
 Giren çoktu, çıkan yoktu!
 Çok severdim sandıkları, dolapları;
 Bir eksiklik olmalı sanırım bu da.
 Oysa son yıllarda uymuyor
 5655 Tutumlu olma geleneğine kadın,
 Her kötü savurgan gibi
 Oylumlardan geniş tutkular ardında,
 Daha çok katlanmak düşüyor erkeğe,
 Nereye baksa, orada bir sürü borç.
 5660 Ne geçirirse bir kadın eline
 Ya süslenmeye veriyor, ya sevgilisine;
 Daha çok yiyor, daha çok içiyor
 Uygunsuz sevgililer sürüsüyle;
 Budur büyüten altının etkisini:
 5665 Ben erkek soyundanım, bu cimriliktir.

ELEBAŞI KADIN

Dev, devlerle sürtüşür, onları esirger;
 Sonu hep yalan dolandır bunun!
 Erkekleri kıskırtmak içindir onun gelişi,
 Yeterince can sıkıcıdır onlar

KADINLAR TOPLUCA

- 5670 Bostan korkuluğu! Yere yıkılasıca!
 Bu teneşir tahtası, neden bizi korkutuyor?
 Korkmayız onun yüz ekşitmesinden!
 Odundan, mukavvadandır bu devler
 Korkmayın, birden saldırın onlara!

MEYDANCI

Değneğimin yanında! Esenlik bulun! 5675
 Gerek kalmadı benim yardımına;
 Bakın öfkelenen devler nasıl
 Hızla genişleyen bir alanda devinerek
 Açıyorlar kat kat kanatlarını.
 Titreyen, kuduran devlerin öfkeden 5680
 Sarsılıyor, ürperiyor ateş püsküren ağızları.
 Kaçtı kalabalık, arındı onlardan.
 (Plutus arabadan iner)

MEYDANCI

İniyor aşağı, ne de görkemli davranışı!
 Bir göz kırpmıyor, devlet deviniyor,
 Sandığı arabadan indirerek 5685
 Götürdüler, altın ve cimrilikle doluydu;
 Ayaklarının dibinde duruyor şimdi:
 Bir tansıktı bu, böylece bitti.

PLUTUS
 (Arabacıya)

Bütün tedirgin eden ağır işlerden kurtuldun,
 Artık özgürsün, şimdi kendi çevrene dön! 5690
 Burası yerin değil! Burada şaşkınlar, tiksінçler,
 Yabanlar, asık yüzlüler bizi sıkıştırıyor,
 Kötü bir görüntü; nerde tatlı, açık ışık görürsen
 Senindir, kendine güvendiğın, tadına vardığın
 yer
 Oraya git, güzellikle iyiliğın geçerli olduğu 5695
 yere.
 İçine kapan, yalnızlığı seç, dünyanı orada kur.

ARABACI ÇOCUK

Değerli bir elçin olarak kendimi kutluyorum,
 En yakının olarak seni sevdiğim gibi,
 Nerede konaklarsan bolluk orada, nerede
 olursan

5700 Herkes kendini eşsiz bir kazanç içinde sezer.
 Kuşkuya kapılır yaşamın anlamsızlığında
 Sana mı yanaşsın? Yoksa bana mı? diye.
 Seninkiler aldırılmaz, kaygısız, mutludur,
 Benim izimi süren boyuna çalışır.

5705 İşlerimi gizli yapmam ben,
 Bir soluk alıp versem çıkar ortaya.
 Kal sağlıcakla! Mutluluk veriyorsun bana;
 Adımı fısılda, ben yanında olurum.
 (Geldiği gibi gider)

PLUTUS

Artık günü geldi gömüleri ortaya koymanın!
 5710 Meydancı'nın değneğiyle açacağım kilitleri.
 Açılıyor işte! Bakın buraya! Görkemli
 kazanlarda
 İlkın, kaynayan altın tözlerinden takılar, taşlar,
 Kordonlar, gerdanlıklar, yüzükler oluşuyor,
 sonra
 Kabarıyor bu sıvı, hepsini yutma korkusu
 doğuyor.

KALABALIK SIRAYLA BAĞRIŞIYOR

5715 Bakın şuraya, yükselen bol kaynağa,
 Dolduruyor sandığı dudak dudağa.

Eriyor altın kaplar
 Yuvarlanıyor para biçimli takılar.
 Altın paralar zıplıyor,
 Taşıyor içim dışım. 5720
 Bakın, tüm içimi çekenler
 Yerde yuvarlanıyor,
 Size sunuluyor bunlar, yararlanın
 Eğilip, yeter varsıl olmanıza.
 Gelin, götürelim yıldırım hızıyla 5725
 Şu sandığı, bizim olsun, alalım.

MEYDANCI

Koca sarsaklar, ne işe yarar bunlar?
 Bana ne? Bu bir karnaval eğlencesi.
 Bitiyor bu akşam iş, kalmıyor ilgi;
 İnandınız mı, size altın verilecek öyle mi? 5730
 Böyle bir eğlencede sizin gibilere
 Çoktur ufak bir alındı vermek bile.
 Gidi sarsaklar! Yapay bir ışık
 Olması gerekir kaba gerçeğin bile.
 Gerçek sizin neyinize? Bulanık düşünceler 5735
 Sımsıkı yapışmış eteklerinize.
 Balonun kahramanı maskara Plutus
 Dağıt bu kalabalığı, alandan, yanımdan.

PLUTUS

Senin değneğin başarır bu işi,
 Onu, kısa bir süre için, bana ver. 5740
 Ben, onu korlu ocağa daldırırım.
 Koruyun kendinizi şimdi maskeler!
 Nasıl da şimşek gibi parlıyor, çakıyor

- Yalımlanıyor, kıvılcım saçıyor, değnek
 5745 Akkor durumuna geldi, yıkılır yaklaşan.
 Acımasızca, tutuşur yavaş yavaş.
 Dolaşmaya başlıyorum şimdi, çevreyi.

ÇIĞRIŞMA - YİĞİLMA

- Eyvah! Gittik artık hepimiz!
 Kaçsın kaçabilen şimdi!
 5750 Çekil geri, çekil, sen arkamda duran!
 Bir sıcaklık seziyorum yüzümde.
 Zorluyor beni kızgın değneğin ağırlığı.
 Yıkıldık gittik demek hepimiz.
 Çekil, çekil, sen ey maskeler karmaşası!
 5755 Çekil, çekil, en sarsak yığın
 Kanatlarım olsa da buradan uçsaydım.

PLUTUS

- Topluluk itildi geriye doğru.
 Sanırım yere yıkılan da yok!
 Çekiliyor kalabalık,
 5760 Korkuya kapılmış.
 Güvenceye almak için bu düzeni
 Bir kordon çekiyorum görünmeyen.

MEYDANCI

Görkemli bir iş başardın sen.
 Kutlamam gerek senin yetkin gücünü.

PLUTUS

- 5765 Sayın dost biraz daha katlanmalı,
 Birtakım karışıklıklar çıkabilir.

CİMRİLİK

Beğenen olursa burada bakabilir
 Kıvançla bir kimse bu topluluğa;
 Hep önlerde bulunur kadınlar
 Nerede şaşkınca bakılacak, yenecek varsa. 5770
 Daha iyice paslanmadım ben!
 Güzeldir her zaman güzel bir kadın,
 Bu iş bugün parasız olduğuna göre
 Biz de gidelim kadınlara yaklaşalım.
 Ancak bu tıklım tıklım dolu yerde 5775
 Her kulak iyice kavrayamaz her sözü,
 Ben daha kestirme bir yol bulacağım,
 Düşüncemi kaş göz oynatmakla açıklayacağım.
 Başaracağım sanırım, ayak, eylem yetmez,
 Biraz da hokkabazlık yapacağım, 5780
 Islak toprak gibi yoğuracağım altım,
 Bu maden sokulabilir istenen biçime.

MEYDANCI

Yapmak istediği ne bu cılız salağın!
 Açlıktan soluğu kesilende kıvanç ne gezer?
 Tüm altınları hamur gibi yoğuruyor, 5785
 Elinde yumuşayıp gevşeyen;
 Sıkıştırıyor, eziyor, yuvarlak yapıyor
 Sonunda biçimsiz bir nesne kalıyor hep.
 Orada kadınlara yöneldi şimdi,
 Onlar da bağırsıyorlar, kaçmak istiyorlar, 5790
 Tiksinç sayılan davranışlar gösteriyorlar.
 Bu düzencinin yapmayacağı kötülük yok gibi.
 Korkarım, büyük bir kıvanç duyacak
 Genel töre kurallarını yıkmaktan.

- 5795 Susamam bu durum karşısında ben,
Ver değneğimi, tepeleyim şunu.

PLUTUS

- Sezmiyor dışa karşı sakıncalı durumumuzu,
Bırak onu, göstereyim sarsaklığını
Yer kalmayacak onun maskaralık etmesine,
5800 Yasa güçlüdür, ancak yoksulluk daha güçlüdür.

GÜRÜLTÜ VE ŞARKI

- Geliyor yabancı ordu,
Dağ doruklarından, orman oylumlarından
Karşı konulmaz bir yürüyüşle;
Kutluyorlar büyük Pan'ı topluca,
5805 Onlar kimsenin bilmediğini bilenler,
Nerde boş yer bulursa girerler.

PLUTUS

- Ben sizi de, büyük Pan'ımızı da biliyorum!
Siz, birlikte, korkusuz bir adım attınız
Ben başkasının bilmediğini çok iyi bilirim,
5810 Bunun için şu dar topluluk çemberini
Suçlu olarak açıyorum yazgı yardımcıları olsun.
Çok şaşılacak işler, olabilir
Onlar bilmiyorlar nereye gittiklerini,
Gereken önlemi de almadılar.

YABANLARIN ŞARKISI

- 5815 Süslü insanlar, özenli bezenli topluluk!
Geliyorlar yontulmamış, pişmemiş insanlar,

Yükseklerden sıçrayarak, hırlı adımlar atarak,
Çıkıyorlar ortaya güçlü, becerili.

FAUNLAR

Faun'lar sürüsü
Eğlenceli oyunda, 5820
Neşe yapraklarından bir taş,
Kıvırcık saçlar arasında
İnce sivrilmiş bir kulak
Dalgalı saçlı başa sokulmuş,
Küt bir burun, geniş bir yüz, 5825
Zarar vermez kadınlara tüm bunlar:
Uzatınca sivri turnaklı elini
Dans için, en güzel kadın bile geri çevirmez.

SATYR

Satyr, zıplayarak onların arkasında
Giriyor içeri, keçi ayaklı, ince bacaklı, 5830
İnce, kaslı olması gerekir onun bacakları,
Yaban keçisi gibi dağ doruklarında
Severek dolaşüyor bütün çevreyi.
Açılınca özgürlük ortamında içi
Güler durumuna çocuğun, kadının, erkeğin 5835
Şu derin oylumlarda sis, duman içinde,
Yaşadıkları ileri sürülen kimselerin,
Arınmış, sıkıntısız yaşar bu yüzden
Yukarda söylenen evren kendininidir yalnız.

GNOMEN

Geliyor ufacak adımlarla cüceler topluluğu, 5840
Sevmezler ikişer ikişer durmayı;

- Yosunlu giysiler, gür ışıklı fenerler,
 Yürürler karmakarışık, hızlı
 Her biri kendine bir çıkar yol arıyor
 5845 Ateşböcekleri gibi kaynaşıyorlar;
 Hızla öteye beriye gidip geliyorlar,
 Enine boyuna salonu dolduruyorlar.
 Kutsal varsılığın soydan yakınıyız,
 Kaya cerrahları diye tanınmışız biz;
 5850 Yüksek tepelere şişe çekeriz biz,
 Şişkin damarları boşaltır indiririz,
 Yığına çeviririz madenleri de.
 Selamla güçleniriz: Esenlik üstüne esenlik!
 Yürekten söylenmiş bu sözler bize:
 5855 İyi insanların gönüldeşiyiz biz,
 Altını koruz ortaya, sürdürsün işini
 Hırsızlık, yolsuzluk edenler.
 Çabalarız demirsiz kalmasın diye, büyüklenen
 Toplumsal kan dökmeyi düşünen kimseler.
 5860 Kim yerine getirmezse bu üç buyruğu
 Eli boş döner ötekilerden de.
 Bunlardan dolayı suçlu değiliz biz,
 Siz de bizim gibi sabırlı olunuz.

İRİ GÖVDELİLER

- Yabanıl adamlar derler bunlara,
 5865 Çok ünlüdürler Harz dağlarında;
 Bütün güçleriyle geliyorlar, çırlı çıplak.
 Topluca, doğal olarak böyledir hepsi, iri.
 Sağ ellerinde birer çan kütüğü,
 Bellerinde bir kabarık kuşak.
 5870 İnce dallardan, yapraklardan kaba önlük,
 Yoktur böylesi korucular, Papa'nın konağında.

NYMPHALAR KORUSU
(Büyük Pan'ın çevresini sararlar)

İşte geliyor o da!
 Dünyanın tüm varlığı
 Yansıyor gövdesinde
 Burada büyük Pan'm. 5875
 Ey kıvançlı varlıklar oynayın çevresinde
 Birer görüntü gibi kuşatın her yanını
 Ölçülüdür, sevecendir, iyidir
 Mutluluktur dileği bütün insanlar için.
 Bu mavi gökkubbenin altında 5880
 Her zaman uyanıktır,
 Tüm çaylar ona akar, çağlar,
 Yumuşacık rüzgarlar onu sessizce sallar.
 Öğle üstü uyursa
 Kımıldamaz dalda yapraklar bile; 5885
 Sağlık veren bitkiler güzel kokularla
 Doldurur sessiz, esenli havayı,
 Artık uyuyamaz Nymphalar da,
 Oldukları yerde yatarlar uykuya,
 Beklenmeyen bir ataklıkla 5890
 Onun gür sesi çınlatırsa ortalığı,
 Şimşek çakışları, deniz dalgaları gibi
 Kimse bilmez ne yapacağını, şaşırır,
 Dağılır ovada yiğit ordular
 Titrer o kargaşada korkusuz olan da. 5895
 Ün ona, o da üne bağlıdır,
 Sağ olsun, buraya getirdi bizi.

CÜCELERİN SAVUNMASI
(Büyük Pan'a)

İşildayan varsıl mutluluk
 İplik gibi süzülerek kaya yarıklarından

- 5900 İşbilir madenci değneğiyle
 Gösterirken dolambaçlı yolunu,
 Biz, karanlık oyuklarda
 Kurarız köstebek gibi yuvamızı,
 Oysa sen pırıl pırıl bir havada
 5905 Dağıtırsın gömüleri bolundan.
 İmdi biz şuracıkta bulduk
 Olağanüstü bir pınar,
 Dağıtıyor isteyene dileğince
 Çok güçlkle sağlanan nesneleri.
 5910 Sen bağlarsın bu konuyu sonuca,
 Sayın Pan koruyun onu şimdi:
 Senin ellerindedir tüm gömüler,
 Onlardan yararlanır bütün dünya.

PLUTUS
 (Meydancı'ya)

- Yüksek bir anlayış düzeyinde olmalıyız
 5915 Olup bitenleri kesinlikle kavramalıyız,
 Sen, en güçlü bir ataklıkla dopdolusun.
 Öyle korkunç durumlar ortaya çıkacak,
 Bugün de, yarın da dirençle yadsınacak,
 Şimdiden, özenle yaz bunları tutanağına.

MEYDANCI
 (Plutus'un elinde tuttuğu değneği alıp)

- 5920 Cüceler götürüyorlar büyük Pan'ı
 Ateş pınarına doğru yavaşça;
 Derin bir uçurumdan fışkırıyor bu pınar,
 Sonra, yine, derin bir uçuruma dökülüyor,
 Karanlık kalan açık ağzından

- Yine yalımlar, kıvılcımlar püskürüyor. 5925
 Büyük Pan pek mutludur şimdi,
 Seviniyor bu olağanüstü olaya,
 İnciden köpükler saçılıyor sağa sola,
 Nasıl güvensin böyle bir varlığa?
 Eğiliyor iyice bakmak için daha derine. 5930
 Düşüyor takma sakalı oraya!
 Kim olabilir bu düz çeneli?
 Engelliyor eli kendisini görmemizi.
 Derken büyük bir terslik çıkıyor önümüze;
 Tutuştu sakal, geriye döndü yalım, 5935
 Alevlendi taç, baş, göğüs
 Acıya dönüştü, burda, kıvanç.
 Koşup geliyor herkes söndürmeye,
 Yalımlardan kurtulamıyor kimse
 Onlar tepindikçe, çırpındıkça 5940
 Yayılıyor yalımlar çevreye,
 Yalımlara dönüşmüş oradakiler,
 Tutuşmuş yazıyor bütün maskeliler.
- Peki nedir benim işittiğim, nasıl
 Ulaşıyor olay ağızdan ağıza, kulaktan kulağa! 5945
 Ey baştan beri uğursuz gece,
 Yeter artık çektirdiğin acılar bize!
 Açıklanacak ertesi gün
 Kimsenin duymak istemediği bir olay;
 İşitiyorum, her yanda bir çığlık: 5950
 “İmparatordur böyle acılar içinde kıvranan.”
 Ne yazık, gerçek olmasaydı bu.
 Tüm adamlarıyla yanıyor imparator.
 Lanet olsun, onu baştan çıkaran
 Çıralı dallarla sımsıkı kuşatan, 5955
 Burada gümbürtüler, çığlıklar içinde
 Herkesi ölüme sürükleyen oynak kadına.

Ey gençlik, ey gençlik elinden gelmeyecek mi
Mutlu yaşamamanın salt ölçüsünü saptamak?

5960 Ey yücelik, yücelik olmayacak mısın sen de
Etkinliğin gibi anlayışlı?

Kuşatıyor ormanı yangın
Yalar gibi yayılıyor yukarı doğru,
Tavanın ağaç dökmelerini sivrice,
5965 Gözdağı veriyor bize genel yangın.
Yıkım doruğuna vardı,
Bilmiyorum kim kurtaracak bizi.
Bir geceden kül yığını kalacak
İmparatorun varsıl görkemi yarın yok olacak.

PLUTUS

5970 Korku yeterince yayıldı
Şimdi yardım sırası geldi!
Ey kutsal değneğin gücü vur
Yer titresin, inlesin!
Ey uçsuz bucaksız uzay
5975 Sen de serinleten bir kokuyla dol!
Gelin buraya, uçuşun çevrede
Buğulu sisler, kabarık duman dalgaları
Kuşatın şu yalımlar saçan kalabalığı!
Bulutçuklar esin, süzülün, gürleyin,
5980 Kıvrılıp dolaşın, yuvarlanıp geçin, vızıldayın,
Uğraşın her yerde yangını söndürmeye,
Siz, esenlik veren ıslak bulutlar
Dönüştürün bir şimşek aydınlığına
Şu anlamsız alev oyununu!
5985 Bizi yıkmak için gözdağı veren ruhları
Büyücülüktür önlemenin etkili yolu.

KIVANÇ BAHÇESİ
SABAH GÜNEŞİ

(İmparator, saray halkı, Faust,
Mephistopheles, hepsi gösterişsiz,
günlük giyimler içinde; ikisi diz
çöker.)

FAUST

Bağışlar mısın bu alev maskaralığını, yüce Kral?

İMPARATOR
(Ayağa kalkmasını ister.)

Böyle daha çok şakalar isterim.
Birden kendimi yalınlanan bir ortamda
gördüm.

Pluton benmişim gibi geldi bana,
Karanlık ve kömürler arasında taşlı uçurum,

5990

- Ufak yalımlar saçan; burdan, bu uçurumdan
 Fıskıran binlerce azgın alev
 Titreşiyor, bir kubbeye dönüşüyor, birleşiyor,
 5995 Yükseliyor göğün yücesini yalıyor alev,
 Boyuna var olan, boyuna yiten kubbeyi.
 Burmalı yalın sütunlarının geniş gediklerinden
 Görüyordum ulusların devingen dizilerini.
 Bunlar geniş bir dairede itişerek geliyor,
 6000 Hep yaptıkları gibi, bana, kulluklarını bildiriyor.
 Tanıdım sarayımdan olan birkaçını,
 Bir prens gibiydin, binlerce semendere egemen.

MEPHISTOPHELES

- Gerçekte de öylesin sayın Kral, her ilke
 Senin egemenliğini koşulsuz biliyor.
 6005 Sana baş eğen ateşi denedin artık;
 Dalgaları kuduran denize atsan kendini
 Basar basmaz inci döşeli tabana
 Çalkalanır sular, görkemli bir çevre olurlar;
 Görürsün oynayan yeşil, sevimli dalgalar
 Erguvan renkli köpüklerle en güzel bir yer
 6010 Yaparlar sana, çevrende toplanırlar.
 Sen nereye bir adım atsan, nereye gitsen
 Seninle birlikte yürür bu saraylar da.
 Derin bir kıvanç duyar bu canlılıktan duvarlar,
 Ok hızıyla kaynaşmalardan, öteye beriye
 saldırıdan,
 6015 Koşarlar bu tatlı, yeni ışığa deniz yabanları,
 Saldırırlar ancak giremez içeri bir teki.
 Altın pullu, renkli deniz devleri oynışırlar,
 Açar ağızlarını köpekbalıkları, sen güler
 geçersin.

Saraylılar ne denli toplansalar da çevrende
Görmemişsin böyle bir kalabalık, sıkışma. 6020
Ayrı kalmazsın sevgilinden de:
Yaklaşıyor, gizsever deniz kızları
O sonsuz yeşillikler içindeki görkemli konağa.
Gençleri tutkulu, korkak olur balıklar gibi,
Anlayışlıdır yaşlıları. Thetis de duyar bunu, 6025
Uzatır elini, dudaklarını ikinci Peleus'a
Sonra da Olympes yöresindeki kürsüye.

İMPARATOR

Bağışlıyorum sana o hava alanlarını,
Kolaydır o tahta da erken çıkmak.

MEPHISTOPHELES

Yüce İmparator yeryüzü hep senin. 6030

İMPARATOR

Hangi mutlu yazgı getirdi buraya seni
Binbir Gece öykülerinden alarak?
Şehrazad'a benzersin verimlilik konusunda.
Armağanların en büyüğünü sağlayacağım sana,
Hazır ol hep, sizin kalabalığın bana pek 6035
İğrenç görüldüğü güne, hep olduğu gibi.

VEKİLHARÇ
(Hızla gelir)

Ey yüce Kral, yaşamım boyunca düşünemezdim
Böyle yüksek mutluluğun bana bağışlandığını;

- Büyük bir kıvanç duydum, karşınızda
6040 Derin coşkuya kapıldım, tutuştum:
Tüm hesaplar görüldü kılı kılına,
Vurguncuların beli kırıldı
Ben de kurtuldum bu cehennem acılarından;
Bundan iyisi cennette de bulunmaz.

GENELKURMAY BAŞKANI
(Vekilharcın arkasından koşup gelir)

- 6045 Alacakları oranında ödeme yapıldığından
Bütün ordu yeni göreve başladı,
Mızraklı köleler taze kan bulduğunu seziyor.
Meyhanecinin, kızların durumları da iyidir.

İMPARATOR

- Nasıl da soluk alıyorsunuz şişirip göğsünüzü!
6050 Gülüyor kırışmış yüzleriniz de!
Ne de hızla geliyorsunuz buraya!

HAZNEDAR
(O sırada yetişir)

Bunun nedenini, işi yapana sor.

FAUST

Bu konuyu aydınlatmak başbakana düşer.

BAŞBAKAN
(Yavaş yavaş yaklaşır)

- Büyük mutluluk bu yaşlılık çağımda, benim.
6055 Dinleyin ve görün yazgıya egemen şu belgeyi,

Odur tüm acıları mutluluğa çeviren.

(Belgeyi okur)

“İsteyen her birey bilmelidir ki
Bu belge bin kron değerindedir.
Güven altına alınmış bununla, tutu olarak,
İmparatorun ülkesinde sayısız gömü.
Şimdi yapılması gereken bu gömüleri
Arayıp bularak gün ışığına çıkarmaktır.”

6060

İMPARATOR

Bu işte büyük bir kötülük, korkunç tuzak
Seziyorum! Kimdir Kral'ın imzasını taklit
Eden? Bu ağır suç cezasız bırakılır mı?

6065

HAZINEDAR

Anımsa bunu imzaladığını, kendi elinle,
Üstelik bu gece. Sen büyük Pan olarak
Dururken, başbakan bizimle sana yaklaşıp:
“Üstlen yüksek bayram kıvancını

Halkın mutluluğu adına birkaç çizgiyle.”
Beceriyle çizdin bunları sen de, bu gece
Binlerce sanatçı binlerce örneğini çıkardı.

6070

Bu iyilikten herkes yararlansın diye,
Damgalayarak bütün belgeleri, ayırıp
Onluk, otuzluk, ellilik, yüzlük destelere.
Kestiremezsin halka sağlanan mutluluğu.

6075

Bakınız şu kente, ölüm uykusuna yatmış
Gibiydi, şimdi canlandı, kıvanç içinde.
Senin adın dünyaya esenlik getirdi çoktandır,
Ancak, ona kimse, böyle sevgiyle bakmamıştı.

6080

Geçersizdir alfabe şimdi
Mutludur herkes bu imza kapsamında.

İMPARATOR

Benim halkım bunu gerçek altın sayıyor mu?
 Sarayda, orduda aylık yerine geçer mi?
 6085 Buna şaşıyorum, ancak yürürlüğe koymam
 gerek.

VEKİLHARÇ

Elden gelmezdi uçanları yakalamak;
 Onlar yıldırım hızıyla girdi yürürlüğe.
 Sarraf dükkanları açık duruyor,
 Her belgenin karşılığı gümüş, altın
 6090 Üzerinden ödeniyor, biraz kesinti yapılıyor.
 Daha sonra, oradan, kasaba, fırıncıya, içkiye;
 Halkın yarısı yiyip içmekten başka iş
 Düşünmez görünüyor, kimi yeni giysilerle
 kurumlanıyor.
 Satıcılar kesiyor, terziler dikeyor.
 6095 “Yaşasın imparator” sesleri yükseliyor,
 meyhanelerden.
 Her yerde yemekler, kızartmalar, şakırdayan
 tabaklar.

MEPHISTOPHELES

Bahçelerde yalnız dolaşan bir kimse görür
 Süslenmiş, donanmış, görkemli giysiler içinde
 Pek güzel tavus tüylerinin arkasından bakan,
 6100 Bizimle alay eden, yılışıkları;
 Zekânın, söylev gücünün azalmış etkisi
 Daha kolay sağlanıyor geniş aşk ilişkileri
 Torba, çanta taşımanın gereği kalmadı şimdi,

Görülür her iş göğüste taşınan bir kâğıtçıkla.
 Sıkıştır belgeyi bir aşk mektubunun arasına 6105
 Papazlar saygıyla taşırlar onu dua kitaplarında.
 Daha kolay davranmak için askerler de
 Azaltacaklar bellerindeki kemerin ağırlığını.
 Bağışlasın beni yüce İmparator
 Küçümsemiş gibi görünürsem bu büyük yapıtı. 6110

FAUST

Bu ölçüsüz zenginlikler donmuş, yararsız
 Yatıyor senin ülkende, yerin altında, boşuna,
 En üstün düşünceler bile böyle zenginlikte
 Kaygı veren birer değersiz engeldir.
 En yüksek dorukta bile düşgücü ne denli 6115
 Sıkça da kendini yetersiz kalır yine.
 En kavrayışlı ruhlar derinlere bakmak için
 Sonsuz olana sonsuzca güvenirler.

MEPHISTOPHELES

Altının, incinin yerine geçen böyle bir kâğıt
 Pek elverişlidir, değerini saklayan bilir. 6120
 Artık pazarlık, para bozdurmak gereği yok,
 İnsan istediği gibi sevişir, sevinir, şarap alır.
 Maden isteyen için sarraf hazırdır.
 Sarrafta yoksa bir süre toprak kazılır,
 Bulunan kupalar, kordonlar artırmaya sunulur, 6125
 Kâğıtlar güvence altına alınır,
 Bize gülen kuşkucular utanırlar,
 Kimsenin başka isteği yok, herkes alıştı buna.
 Bundan sonra bütün imparatorluk ülkelerinde
 Takılar, altın, kâğıt yeterince bulunacak. 6130

İMPARATOR

- Bu yüksek esenliği ülke size borçludur;
Alacağınız ödül de hizmetinize denk olmalıdır.
Devlet topraklarının güvencesi sizsiniz,
Siz gömülerin güvenli koruyucusu olun.
- 6135 En geniş, iyi korunmuş gömüleri biliyorsunuz,
Kazılarda işin gözetimi sizin göreviniz olacak.
Şimdi birleşin, gömülerimizin yönetmenlerisiniz,
El ele görevinizin değerini yüceltiniz,
Halkın mutlu azınlığıyla yoksullar da
- 6140 Birlik içinde, topluca, esenliğe kavuşsun.

HAZNEDAR

Bir anlaşmazlık olmayacak aramızda
Severim bilici arkadaşlarımı ben.
(Faust'la çıkar gider)

İMPARATOR

Ödül dağıtacağım şimdi saray adamlarına
Bir bir, herkes söylesin ne yapacağını bununla.

GENÇ İŞÇİ
(Akçaları alarak)

- 6145 Sevinç, kıvanç içinde yaşayacağım.

BİR BAŞKASI
(Ötekinin yaptığı gibi)

Kordon ve yüzükler alacağım sevgilime.

MABEYNCCI
(Ödülünü alarak)

İki kat, iyisinden, iki şişe içeceğim artık.

BİR BAŞKASI
(Öteki gibi)

Cebimde zarlar beni şimdiden gıdıklıyorlar.

SANCAKÇI
(Biraz düşünceli)

Kurtaracağım konağımı, tarlamı tutudan.

BİR BAŞKASI
(Öteki gibi)

Bu bir gömüdür. Katacağım öteki gömülerime. 6150

İMPARATOR

Umarım istek ve kıvanç duyarsınız yeni işlerde;
Oysa sizi tanıyanlar bilir içinizi kolayca.
Seziyorum, bu gömüler bolluğunda
Eskiden neyseniz öylesiniz yine.

SOYTARI
(Yaklaşarak)

Ödüller dağıtıyorsunuz, bana da verin! 6155

İMPARATOR

Yine canlandın, bunları da verirsin içkiye.

SOYTARI

Büyülü kâğıtlar! Ben anlamadım bu işi.

İMPARATOR

Anlıyorum, sen kötü işlerde tüketirsin bunları.

SOYTARI

Başkaları da dökülüyor, bilmem ne yapacağım.

İMPARATOR

(Gider)

6160 Al bunları, sana düşen budur.

SOYTARI

Beşbin Kron, elimdeymiş şimdi!

MEPHISTOPHELES

Yine dirildin mi iki ayaklı tulum?

SOYTARI

Sık sık başıma gelen şimdiki gibi bitmez.

MEPHISTOPHELES

Çok sevinçlisin, terden eriyeceksin.

SOYTARI

6165 Şuraya bakın, bunlar gerçek para mı?

MEPHISTOPHELES

Bunlarla sağlarsın boğazın, karnın, ne isterse.

SOYTARI

Tarla, ev, sığır satın alabilir miyim?

MEPHISTOPHELES

Kuşkusuz! Akçayı ödersen, bunlar bitmez.

SOYTARI

Koruluk, konak, ev alanı, balık havuzu?

MEPHISTOPHELES

Kuşkusuz!

Güven sözüme; seni soylu bir bey görmek
isterdim!

6170

SOYTARI

Bu akşam malikâneme gidip kurulacağım!
(Gider)

MEPHISTOPHELES

(Yalnız başına)

Kim kuşkulanır bizim soytarının anlayışından?

KARANLIK GİRİŞ
FAUST - MEPHISTOPHELES

MEPHISTOPHELES

Beni niye bu karanlık yere çekiyorsun?
Şurda, içerde, yeterince kıvanç mı yok?
6175 Sarayın o yoğun, renkli kalabalığı içinde
Şaka ve kandırmaca nedeniyle mi?

FAUST

Bunları söyleme artık bana, eskiden beri
Böyle sözlerle aşındırdın tabanlarımı sen;
Senin böyle o yana bu yana gidiş gelişlerin
6180 Hep benimle karşılaşp konuşmamak içindir.
İşten boğuluyorum, sıkıntıdayım, Haznedar,
Mabeyinci yakama asılmışlar, bıktım.
Geciktirilmemesi gereken isteği var imparatorun;
Karşısında görmek istiyor Helena ile Paris'i;
6185 Erkek ve kadın güzelliğinin simgesidir onlar,

Açık seçik nesnel biçimde görmeyi istiyor.
Hızlan, iş başına, sözümünden dönemem ben.

MEPHISTOPHELES

Böyle delice söz vermenin anlamı yoktu.

FAUST

Sen, düşünmedin, bir arkadaşın iş becerisiyle
Bizi nerelere sürüklediğini. 6190
İlkin onu varsıl kıldık,
Şimdi de eğlendireceğiz.

MEPHISTOPHELES

Şimdi olacağını sanıyorsun bunun;
Çok dik basamaklar önünde duruyoruz.
Yabancı bir ülkeye el koymak istiyorsun, 6195
Yeni yaptırımlar altına giriyorsun, atakça,
Helena'lar kolayca çağrılır buraya sanıyorsun
Altın akçaların kâğıt görüntüleri gibi.
Büyücülerim, üfürükçülerim, cadılarım,
Şiş kursaklı cücelerim hep buyruğum altında. 6200
Oysa şeytanın sevgilileri küçümsenemez,
Buna karşın yiğit kadınların yerini alamazlar.

FAUST

Hep eski türkülerle gün geçiriyoruz!
Senin yanında hep kuşkuya düşer insan,
Engellerin babası sensin tümünden, 6205
Her olanak için yeni bir ödül istiyorsun.

Biliyorum, biraz mırıltıyla biter bu iş de;
Şöyle bir çevreye bakınca, onları bulur getirirsin.

MEPHISTOPHELES

İlgilendirmez beni puta tapanlar,
6210 Bunların yeri kendi cehennemleridir,
Bunun da bir yolu vardır!

FAUST

Söyle, ancak, geciktirmeden!

MEPHISTOPHELES

İstemedен büyük bir gizemi açıklıyorum.
Tanrıçalar, yalnızlık içinde, görkemle tahta
geçerler.
Onlar ne yer, ne zaman bilirler;
6215 Onlardan söz etmek bir alışkanlıktır.
Annelerdir bunlar!

FAUST

(Yerinden sıçrayarak)

Anneler!

MEPHISTOPHELES

Ne o, korkudan titriyor musun?

FAUST

Anneler! Anneler! Şaşırtan bir yankı!

MEPHISTOPHELES

Böyledir onlar da. Tanrıçalar, sizce bilinmeyen,
 Siz ölümlülerce, bizim de severek anmadığımız.
 İnmek için onların yerine derin kazacaksın. 6220
 Senin yüzünden gereksiyoruz onları biz.

FAUST

Oraya giden yol nerde?

MEPHISTOPHELES

Oranın yolu yok! Girilmez,
 Kimsenin girmedığı, giremeyeceği, istenmeyen,
 İstenmeyecek olan yerin yolu, hazır mısın?
 Ne açılacak kilit, ne çekilecek sürgü. 6225
 Sürükleneceksin öteye beriye, ıssızlık etkisiyle,
 Bildin mi ne demek, ıssızlık, yalnızlık?

FAUST

Daha ölçülü kullandığını sanırdım bu deyimleri;
 Burada büyücü mutfağının kokusu duyuluyor,
 Bir de çoktan geçmişe karışmış bir zamanın. 6230
 Dünyayla ilişkiye girmem gerekmez mi benim?
 Boşluğu öğrenmek, boş olanı öğretmek?
 Düşüncelerimi açıklayan uygun konuştuğumda
 Karşıtların sesleri iki kat artardı;
 Sıkıcı konuşmalardan uzaklaşmak için 6235
 İssiz, yabanıl yerlere kaçmak, sonra büsbütün
 Bırakılmış bir durumda yaşamamak için
 Şeytanın buyruğuna girme gereğini duydum.

MEPHISTOPHELES

- Yüzüp geçseydin Okyanus'u,
 6240 Orada görürdün sınırsızın ne olduğunu,
 Dalgaların üst üste geldiğini,
 Dibe inip boğulmaktan korkmana karşın.
 Tanık olurdun kimi olaylara. O yeşil, sessiz
 Denizlerin içinde süzülen yunusları görürdün;
 6245 Yine görürdün bulutları, güneşi, ayı, yıldızları
 Bu baştan beri boş uzaklıklarda göreceğin yok,
 Attığın adımın bile sesini duymazsın,
 Üzerinde dinleneceğin durağan bir nesne yok.

FAUST

- Sen, din yayıcılarının ilki gibi konuşuyorsun
 6250 Şu yeni dine girenleri kandırıp tuzağa düşüren;
 Ters olarak. Beni de boşluğa gönderiyorsun.
 Orada böylece becerimi, gücümü çoğaltayım.
 Kışkırtıyorsun beni, kedi gibi ateşten
 Tırnaklarımla çıkarayım kestaneleri diye.
 6255 Hep böyle! Bu işin dibine ineceğiz,
 Her nesneyi senin hiçliğinde bulacağımı
 umuyorum.

MEPHISTOPHELES

Seni kutsuyorum, benden ayrılmadan önce,
 Şeytanı tanıdığım kıvançla görüyorum;
 Al bu anahtarı şimdi.

FAUST

Ne ufacık!

MEPHISTOPHELES

Sen bunu al, sakın önemsiz sayma!

6260

FAUST

Elimde büyüyor, ışık saçıyor! Şimşekleşiyor!

MEPHISTOPHELES

Az sonra, anlayacaksın bunu taşımanın ne
olduğunu!

Gösterecek aranan gerçek yeri bu anahtar
İn onun ardınca aşağı, götürür annelere seni.

FAUST
(Ürpererek)

Annelere! Çarpılmış gibi oluyorum hep!
Ne bu sözcük, işitmek istemiyorum?

6265

MEPHISTOPHELES

Yeni bir sözcükten sıkılan dar görüşlü müsün?

Hep işittiklerini işitmek mi istiyorsun?

Sıkılma, çok geniş olsa bile bunun etkisi,

Çoktan alıştım en olağanüstü nensleri görmeye. 6270

FAUST

Esenliğimi uyuşukluk içinde aramam ben,
İnsanlığın en iyi yanıdır heyecan;

Evren bu duygunun değerini çoğaltırsa
İnsan da heyecanlanırsa daha iyi anlar yüceliğini.

MEPHISTOPHELES

- 6275 Dal şimdi! “Yüksel” de diyebilirdim sana!
İkisi de birdir. Kaçıp bu yetkin evrenden
Gir tüm yaratıkların özgür olduğu ülkeye!
Oyalan çoktandır var olmayanlarla şimdi,
eğlen;
Kuşatınca çevreni bulut yığınları, salla
6280 Bu anahtarı uzaklaştır onları kendinden.

FAUST (Heyecanlı)

Çok iyi! Yeni bir güç seziyorum, onu tutarken,
Genişliyor içim bu büyük yapıta doğru.

MEPHISTOPHELES

- Kızaran bir üç ayaklı bildirir sana sonunda
En derinde, en dipte bulunduğunu, görürsün
6285 Onun aydınlığında anneleri, orada.
Bunların kimi oturur, kimi de ayakta durur,
Yürür, oluşum ve dönüşümle geçer zaman,
Sonsuz bir ülkünün sonsuz yükümleri bunlar.
Tüm yaratıkların görüntüleriyle çevrilmiş,
6290 Yalnız gölgeleri görür, seni göremezler.
Sıkı tut yüreğini, sakınca büyük, o zaman,
Yürü dosdoğru üç ayaklıya,
Dokun ona anahtarla!

FAUST

(Anahtarla pek yüksekte atıcı bir
davranışta bulundu.)

MEPHISTOPHELES

(Ona ilgiyle bakar)

Çok iyi böyle yaparsın!

O zaman bağlanır sana, köle gibi izler seni;

Sen yukarı çıkarken, yükseltir seni kıvanç,

6295

Sezmeden, onunla, geri dönmüş olursun.

Çağırırsın onu bir kez buraya getirince

Yiğidin erkeğini, dışısını gecenin içinden,

Sensin ilk göze alan böyle bir girişimi;

Senindir biten işin tüm başarısı da.

6300

Sonra büyüsel bir eylemle

Tanrılar fışkıracak kutsal tütsülerden.

FAUST

Peki şimdi durum nedir?

MEPHISTOPHELES

Çabala tüm varlığınla yere gömülmeye;

Tepinerek dibe inersin, tepinerek çıkarsın.

FAUST

(Tepinerek batar.)

MEPHISTOPHELES

Anahtar işine yarasa, sevindirse onu,

6305

Kaygılıyım yeniden gelir mi, gelmez mi.

PIRİL PİRİL SALONLAR

İmparator, Prensler, Gidip Gelen Saraylılar

MABEYİNCİ
(Mephistopheles'e)

Şu ruhlar alanını göstermediniz bize, daha;
Davranın biraz! Kral sabırsız.

VEKİLHARÇ

Az önce Kral da bunu sordu;
6310 Çok ileri gitmeyin, Krala saygısızlık olur.

MEPHISTOPHELES

Arkadaşım da bu yüzden gitti ya;
Bunu nasıl yapacağını bilir o,
Tüm sessizlik içinde çalışır,
Bambaşka bir çalışma yöntemi vardır onun,
6315 Gömüyü, o güzel sevgiliyi aparmak isteyen
En yüksek beceriyi, bilginlerin gücünü gerekser.

VEKİLHARÇ

Gereksediğiniz tüm beceriler bizim için birdir,
İmparator her işin bitmesini istiyor.

SARIŞIN KIZ
(Mephistopheles'e)

Bir sözcük bayım! Açık bir yüz görüyorsunuz,
6320 Ne yazık yaz döneminde böyle değil.

O zaman yüzlerce esmerimsi kızıl lekeler
 fışkırıyor,
 Onlar bu parlak deriyi kaplıyor, bozuyor,
 Bunu önlemenin yolu!

MEPHISTOPHELES

Yazık! Pırıl pırıl bir yüzün
 Mayısta pars yavruları gibi beneklenmesi.
 Alın kurbağa yumurtasını, karakurbağa dilini 6325
 haşlayın,
 Parlak ayışığında süzün, iyice,
 Suyunu çekince yüzünüze sürünüz
 Bahar gelince tüm benekler silinir.

ESMER KIZ

Üşüşüyor kalabalık buraya, çevrenizi sarmaya,
 Bir çare bulun, dileğim bu, soğuktan donan 6330
 Ayağım, engel oluyor gezmeme, dans etmeme,
 Beceremem selam vermeye davranmayı bile.

MEPHISTOPHELES

Ayağımla üstüne basmama izin verin.

ESMER KIZ

Bu sevişenler arasında geçerlidir.

MEPHISTOPHELES

Kızım, büyük önem taşır benim ayak basışım. 6335
 Dert neyse devası da kendi türündedir;

Ayağı ayak sağlıtır, böyledir tüm örgerlerde.
Yaklaşın! İlgiyle bakın! Karşı çıkmayın.

ESMER KIZ
(Bağırarak)

Ay! Ay! Yamyor! Pek sert bir ayaktı,
At tırnağı gibi, bu.

MEPHISTOPHELES

6340 Sağlığa da kavuştunuz artık.
Dans edebilirsin canın çektiğinde.
Masa başında kendinden geçip sevgilinle
tepişirsin.

BİR BAYAN
(Sokularak)

Bırakın geçeyim! Acılarım öyle büyük ki
Karıştırıyor içimi, iniyor yüreğimin dibine;
6345 Bakışlarımda arardı mutluluğu o, düne değin,
O kızla kırıştırıyor, arkasını dönüyor bana
şimdi.

MEPHISTOPHELES

Düşünmeye değer, ancak dinle beni.
Yavaşça sokulursun ona,
Bu kömürü al, bir çizgi çekiver
6350 Koluna, paltosuna, omuzuna, neresi olursa;
O, derin bir eziklik sezecek yüreğinde.
Bu kömürü gecikmeden yutacaksın,

Dudaklarına şarap, su değdirmeyeceksin,
Senin kapının önünde, bu gece, inleyecek.

BAYAN

Bir ağı değil ya bu?

MEPHISTOPHELES
(Kızarak)

Gereken yerde saygı göstermeli! 6355
Çok koşarsınız böyle bir kömürün ardından;
Bu kömür bir odun yığınınından alınmadır,
Eskiden bizim binbir çabayla tutuşturduğumuz.

GENÇ İŞÇİ

Aşka düştüm ben, adam sayan yok beni.

MEPHISTOPHELES
(Kendi kendine)

Kimi dinleyeceğimi bilmiyorum artık. 6360
(Genç işçiye) Mutluluğunuz en genç kadında
değil,
Ona yönelmeyin, yaşlı kadınlar anlar değerinizi.
(İtişerek sokulur başkaları da)
Baskaları da geliyor! Ne çetin itişip kakışma!
Artık doğrusunu söylemekle yakamı
kurtarayım;
Önlemlerin en kötüsü bu! Sıkıntı da büyük 6365
Ey anneler, anneler, bırakın artık Faust'u!
(Çevreye bakarak)

- Kararıyor salonun ışıkları,
Bütün saray halkı bir kez daha kımıldandı.
Görüyorum iyice, birbiri ardı sıra dizilmiş
6370 Uzun gediklerden, uzak geçitlerden akıyorlar.
Şimdi toplanıyorlar geniş ortamda, yetmiyor
Eski tören salonunun kocaman alanı.
Geniş duvarlarda halılar,
Köşeler, pencereler donatılmış ağaçlarla.
6375 Büyüsel sözlere gerek yok sanırım,
Kendi kendine bulur bu uzamı ruhlar.

TÖREN SALONU

SISLİ BİR AYDINLIK

İMPARATOR VE SARAYLILAR AZ ÖNCE GELDİLER

MEYDANCI

Oyunu bildirmek olan eski görevimi
Engelliyor ruhların gizli baskısı;
Boşunadır ussal kurallara dayanarak
Bu karmakarışık işleri açıklamaya çalışmak. 6380
Düzenlenmiş koltuklar, kürsüler,
İmparator duvarın karşısında;
Orada, halıların üstünde, büyük savaşları,
Görkemli çağlardan kalan, kıvançla gözlüyorsun.
Oturuyor hepsi burada, bir halka, kral, saraylılar. 6385
Yerleşiyor halk, itiş kakış, sıralara arkada;
Bulmuş sevgililer, ruhların karanlık saatlerinde,
Seven sevenle yan yana birer sevimli yer,
Herkes almış kendine yakışan yeri,
Hazırız hepimiz, ruhlar gelebilirler. 6390
(Boru sesleri)

YILDIZBİLİMCİ

Artık başlıyor oyun, yok bir engel,
 İmparator buyruk saldı, yarıyor duvarlar,
 Hepsi büyü'nün elinde, yol açık,
 Halılar yanarmış gibi kıvrılıyor, görünmüyor,
 6395 Çatlayan duvar, tersine dönen nesneler,
 Derin bir sahne kurulur gibi görünüyor,
 Aydınlatıyor bizi büyü'lü bir ışık,
 Ben de çıkıyorum bu sahenin önüne.

MEPHISTOPHELES

(Süflör deliğinden çıkarak)

Umuyorum kazanacağımı, buradan, hepinizin
 beğenisini,
 6400 Söylev becerisidir şeytanın kulak fısıltıları.
 (Yıldızbilimciye)
 Bilirsin, nasıl gider yörüngesinde yıldızlar,
 Anlarsın benim de fısıltılarımı kolayca

YILDIZBİLİMCİ

Olağanüstü bir gücün etkisiyle burada
 Görünmektedir eski, görkemli bir tapmak.
 6405 Eskiden göğü taşıyan Atlas gibi,
 Sütunlar dizim dizim burada, yeterince;
 Dayanabilir bunlar kayaların ağırlığına da,
 Eskiden taşımış ikisi koskoca bir yapıyı.

MİMAR

Şu eski olmalı! Anlayacak durumda değilim onu,
 6410 Biçimsiz, beceriksizce yapılmış, şimdi

Kabaya soylu, ölçüsüze görkemli diyorlar.
 İnce, uzun sütunları severim ben,
 Sivrileşen uçlar ruhunu yükseltir insamn;
 Bize, daha çok, böyle gösterişli yapılar yapın.

YILDIZBİLİMCİ

Saygıyla karşılayın, yıldızların bağışladığı saatleri, 6415
 İnsan usu büyüsel sözcükle bağlansın;
 Buna karşın düşgücü özgür, geniş davransın,
 Görkemle genişleyip açılsın
 Görünüz gözlerinizle, atakça istediklerinizi,
 Olanaksızdır bu, bundan dolayı inanılmaya 6420
 değer.

(Faust, öte yandan, sahnenin
 ön bölümüne çıkar.)

YILDIZBİLİMCİ

Papaz giysili, başı taçlı, olağanüstü biri,
 Bitiriyor şimdi, güvenle başladığı işi.
 Bir de üç ayaklı çıkıyor, derin çukurdan,
 Şimdiden duyuyorum çanaktaki tütüsünün
 kokusunu.
 Hazırlanıyor bu yüksek işi kutsamak için; 6425
 Kıvançlı olaylar karşımıza çıkabilir, artık.

FAUST

(Kurumlanarak)

Kutsuyorum adınızı ey anneler, egemen
 Sınırsızlık içinde, yalnız yaşayan, sonsuzca,
 Yine de sevecen. Uçuşuyor başınızın çevresinde
 Devingen, cansız görüntüleri yaşamın. 6430

Ne varsa bir zaman, görkem, aydınlık içinde,
 Hepsi orada, sonsuzlukta kalmak isteyen.
 Siz, evrensel egemen güçler bunları ayrı ayrı
 Günün çadırına, gecenin kubbesine yerleştiren.
 6435 Çekiyor kimini yaşamın tatlı akışı,
 Kimini de arıyor atak bir büyü etkisiyle büyücü,
 Değerli armağanlar dağıtır gibi güvenli,
 Kimin ne istediğini bilen, olağanüstüyü gösteren.

YILDIZBİLİMCİ

Bir dokunmaya görsün kızgın anahtar çanağa
 6440 Birden kızgın bir sis dolar ortalığa;
 Her yere sokuluyor, bulut gibi çalkanıyor,
 Genişliyor, yuvarlaklaşıyor, daralıyor, bölünüyor,
 İkileşiyor sis; bakm ruhların becerisine şimdi!
 Bir müzik doğuyor onların dolaşmasından,
 6445 Esintilerden sesler çıkıyor, anlaşılmaz,
 Bir ezgidir oluşan onların geçişinden hep.
 Çınlıyor sütunlar da, üç ayaklı da,
 Sanırım tüm tapmak şarkı söylüyor gibi.
 Sis alçalıyor, bu ince duman örtüsünden
 6450 Güzel bir delikanlıdır çıkan, uygun adım
 ilerleyen.
 Biter burada görevim, gerekmez adını söylemem
 Kim tanımaz sevimli Paris'i.

(Paris yaklaşırken)

BİR BAYAN

O! Yalınlanan gençlik gücünün parlaklığı bu!

İKİNCİ BAYAN

Taze, özsuğu bol bir şeftali gibi!

ÜÇÜNCÜSÜ

İnce çizilmiş, tattan kabarmış dudaklar!

6455

DÖRDÜNCÜSÜ

Böyle bir kadehten birkaç yudum içmez misin?

BEŞİNCİSİ

Pek çitkırıldım değil, ancak pek güzel.

ALTINCISI

Biraz da atak olsaydı daha iyiydi.

SOYLU

Sanırım bir çoban çocuğu bu, belli her
durumundan,

Bunda ne prens, ne de saray inceliği var.

6460

BİR BAŞKASI

İşte böyle! Yarı çıplakken de bu genç güzel,
Bir kez de zırh kuşanmış görmeliydik onu!

BİR BAYAN

Ne güzel oturuyor, yumuşak, gönül çekici.

SOYLU

Onun kucağında mutlu olurdunuz değil mi?

BAŞKA BİR BAYAN

6465 Ne sevecen kolunu başının üstüne yaslayışı.

MABEYİNCİ

Düpedüz kabalık bu! Bence saygısızlık, apaçık!

BAYAN

Siz erkekler herkeste bir eksiklik bulursunuz.

MABEYİNCİ

İmparatorun karşısında böyle yan gelip
yatılmaz!

BAYAN

O burada bir oyun görevlisi, kendini yalnız
sanıyor.

MABEYİNCİ

6470 Oyunun da saygı kurallarına uyması gerekir.

BAYAN

Tatlı bir uykuya dalmış güzel delikanlı.

MABEYİNCİ

Nerdeyse horlayacak, işte bu çok doğal, iyi.

GENÇ BAYAN
(Hayranlık duyarak)

Tütsü dumanıyla karışık, bir güzel koku,
Derinden açıyor içimi, esenliyor nedir bu?

YAŞLI KADIN

Gerçekten! Yüreğine bir soluk gibi
Ondan geliyor.

6475

DAHA YAŞLI KADIN

Gelişme çağının çiçeği,
Delikanlı varlığında bir iksir olarak
Ortaya çıkan, esintiler biçiminde çevreye
yayılan.

(Helena ortaya çıkarak)

MEPHISTOPHELES

İşte kendisi! Bundan etkilenmem bile,
Güzelliğine sözüm yok, ancak hoşuma gitmiyor.

6480

YILDIZBİLİMCİ

Benim bu kez de yapacağım bir iş yok,
Namuslu bir kimse olarak, bunu söyler
onaylarım.

Güzel geliyor, ateşten dillerim olsaydı!
Çok şarkılar söylenmiş önceden beri güzellik
üstüne;

Bu kime görünse kendinden geçer o birden,
Kimin olduysa en yüksek mutluluğu tatmıştır.

6485

FAUST

İnanayım mı?

Yoksa bu güzellik pınarı

İçimin derininde mi tüm varlığıyla görünüyor?

Benim o korkunç gezintim en yüce başarıyı
sağlıyor.

6490 Eskiden dünya bana kapalıydı, hiçlikti,
Ne oldu benim rahipliğimden beri?
Şimdiyse istenmeye değer, sürekli bir
durumdadır.

Kesilsin varsın yaşam soluğum

Senden koparsam bundan sonra ben.

6495 Eskiden beni sürükleyen o görkemli boy bos
Büyülü aynaya yansıyarak gönlümü çelen
Bu güzelliğin bir görüntüsünden başka değildi!
Tüm güçlerimin taşkınlığı senin yüzünden,
Tutkularımın özünü kuran sensin,
6500 Eğilimim, sevgim, kulluğum, çılgınlığım hep sana.

MEPHISTOPHELES

(Suflör yerinden)

Kendinize gelin, rolden ayrılmayın!

YAŞLI BAYAN

Görkemli, boyu bosu yerinde, başı küçük.

BİRAZ DAHA GENÇİ

Ayaklarına bakın, bundan kabası olabilir mi?

DİPLOMAT

Böyle prensesler gördüm ben,
Açıkça ben, baştan ayağa güzel derim.

6505

BİR SARAYLI

Yaklaşıyor kurnazca, tatlı tatlı uyuyana.

BİR BAYAN

O pırıl pırıl gencin yanında yakışksız.

OZAN

Güzelliğinin izdüşümü yansıyor delikanlıya.

BİR BAYAN

Endymion ve Luna! Bir tablo gibi.

OZAN

Çok doğru! Gökten inmiş tanrıça
Yaklaşıyor, soluğunu içmek için, ona
Doğrusu kıskanmaya değer.
Bir öpücük. İş bitti.

6510

KÂHYA KADIN

Herkesin önünde! Bu çılgınlık işte?

FAUST

Delikanlı için korkunç bir kayırma!

MEPHISTOPHELES

Sus! Sessiz kal!

6515 Yapsın istediğini görüntü, bırak.

SARAYLI

Uçar gibi uzaklaşıyor, oğlan uyanıyor.

BAYAN

Kız bakınıyor çevresine! Ben bunu kestirmiştim!

SARAYLI

Delikanlı şaşkın! Bir tansık, karşısına çıkan.

BAYAN

Kız için tansık değil, önünde gördüğü.

SARAYLI

6520 Güzel bir davranışla, dönüyor delikanlıya kız.

BAYAN

Sanırım bu kız, delikanlıya bilgi veriyor;
Böyle bir durumda tüm erkekler salaktır,
Delikanlı kendini kızın ilk sevgilisi sanıyor.

SOYLU

Bırakın değerini ben biçeyim! Bu görkemli
güzellik!

BAYAN

Bir ortak kadın bu! Benim sürtük dediğim. 6525

GENÇ İŞÇİ

O delikanlının yerinde olmak isterdim!

SARAYLI

Böyle bir ağa kim düşmek istemez ki?

BAYAN

Bu elmas birkaç elden geçmiş,
Altın çerçevesi de aşınmış epeyce.

BİR BAŞKASI

On yıldan beri işe yaramaz durumdadır. 6530

SOYLU

Herkes, geleneksel olarak, en iyisini alır;
Oysa ben bu güzel atıkları almadan yanayım.

BİLGİN

Onu görüyorum açıkça, ancak şunu
söyleyeyim ki
Bunun gerçek olup olmadığı kuşkuludur.
Burada olması hepimizi şaşırtıyor, 6535
Ben, hepsinden önce, yazılı kaynağa bakarım.
Okuduğuma göre, o gerçekten de, tüm Troyalı

Aksakallılarca çok beğenilmiş, sevilmiştir;
Bu da şimdiki durumla bağdaşıyor
kanısındayım;

6540 Genç değilim, oysa onu beğeniyorum.

YILDIZBİLİMCİ

O çocuk değil artık! Korkusuz bir yiğit,
Kendini savunamayan kıza sarılıyor.
Baksana kızı kaldırıyor yukarı güçlü kollarıyla
Yoksa kapıp kaçacak mı onu?

FAUST

Atak bir salak!

6545 Çok oldun! Dur diyorum. İleri gidiyorsun.

MEPHISTOPHELES

Bu saygısız ruhlar oyununu yöneten sensin!

YILDIZBİLİMCİ

Bir sözcük daha! Bütün olup bitenlere göre
Ben bu oyuna "Helena'nın Kaçırılması"
diyorum.

FAUST

Kaçırılma! Ben burada boşuna duruyorum
demek!

6550 Bu anahtar benim elimde değil demek!

O çıkardı beni, ıssızlıkların korkutan
Fırtınası, korkunçluğu, dalgaların arasından
Geçirerek bu güvenli kıyıya

Burada ayak basıyorum yere, burada tüm
gerçekler.

Buradan savaşabilir insan ruhu ruhlarla.

Varsılığın katlanması, büyüklük böyle
sağlanır.

6555

Helena çok uzaktaydı, şimdi çok yakında!

Kurtaracağım onu, benim olacak iki kat daha.

Anneler! Anneler! Bağışlayın onu bana!

Onu tanıyan ondan yoksun kalmaz.

YILDIZBİLİMCİ

Ne yapıyorsun Faust! Faust! Bir ataklıkla

6560

Onu yakalıyor, görüntü birden bulanıyor.

Çeviriyor anahtarı delikanlılığa doğru,

Dokunuyor ona! Eyvah! Birden yok olup gitti
hepsi!

(Bir patlama olur, Faust yere yuvarlanır, ruhlar
hisler içinde yükselirler.)

MEPHISTOPHELES

(Faust'u omuzlarına alır)

Alın şimdi, işte! Delilerle uğraşmak, böyledir,

Sonunda şeytanı bile sıkıntıya sokarlar.

6565

(Karanlık, gürültü)

İKİNCİ PERDE

YÜKSEK KUBBELİ, DAR, GOTİK BİR ODA
FAUST'UN DEĞİŞMEYEN ESKİ ODASI

Mephistopheles (Bir perdenin
arkasından çıkar. Perdeyi kaldırarak
geriye bakarken atalardan kalan bir
yatakta uzanan Faust görünür.)

MEPHISTOPHELES

Yat burada, bakalım, mutsuz insan! Kapıldın
Çözülmesi çetin bir sevgiye, bağlandın artık!
Helena'nın çarptığı bir kimse,
Gelemez kendine bir daha kolayca.
(Çevresine bakarak) Nereye baksam yukarı,
aşağı,

6570 Öteye beriye hep eskisi gibi,
Bir değişiklik yok ortada.
Renkli camlar bulanık gibi geliyor bana,
Örümcek ağları da çoğalmışa benziyor;

Mürekkep donmuş, kâğıtlar sararmış;
 Tüm öteberi olduğu yerde kalmış; 6575
 Dahası kalem bile duruyor burada,
 Onunla imzalamıştı Faust şeytana bağlılığını.
 Sokulup kalmış kalemin oyduğunda
 Ondan kopardığım bir damlacık kan bile.
 Böyle benzersiz, eşsiz, değerli parçayı 6580
 Alan antikasever için ne büyük mutluluk.
 Asılıyor eski Türk bile çengelde,
 Anımsadım onu görünce şu zevzekliğimi:
 O çocuğu nasıl okutmuştum, eskiden,
 Bir delikanlı olarak, anımsar acısını sanırım. 6585
 İçim çekiyor o günü gerçekten, şimdi,
 Sıcak sis örtüsünün altında, birlikte,
 Bir doçent olarak bir kez daha kurumlanarak
 İnsan iyice haklı olur bu konuda.
 Bilginler bilirler bu alanda başarmayı 6590
 Oysa şeytandan geçmiş böyle işler
 (Çengelden kürkü indirip silkti, arasından
 ağustosböcekleri, hamamböcekleri,
 çekirgeler çıkarıverir.)

BÖCEKLER KOROSU

Hoşgeldin! Hoşgeldin!
 Sen eski ustamız
 Tınlayıp uçuşurken
 Tanıdık seni birden. 6595
 Yalnız, sessizlik içinde
 Bıraktın gittin bizi,
 Şimdi gör binlercemizi,
 Geldik babamız çevresinde dans etmeye

- 6600 Şeytan insan içinde
Öyle çok gizlenir ki
Bu kürkteki bitçikler
Çıkarlar da o kalır.

MEPHISTOPHELES

- Nasıl da sevindiriyor beni bu küçük yaratıklar!
6605 Bunları eken zamanla ekin biçer.
Bir kez silktim mi eski pösteği, böcek
Uçar şurasından burasından.
Çıkın yukarı! Yayılın çevreye, yüzbinlerce
Köşeye saklanmaya, çabalayın, sevgililerim.
6610 Nerde bir kutu varsa sokulun içine.
Burada esmerleşmiş parşömenlerin içine,
Tozlu eski vazo parçalarının arasına,
Ölü kafalarının çukurlarına dolun,
Böyle karmaşa ve çürümüş yaşamda
6615 Sonsuza değin barınacak yer sağlanabilir.
(Kürkü sırtına geçirir)
Gel, ört bir kez daha omuzlarımı!
Yine başkan oldum bugün ben.
Kendi kendimi böyle anmanın yararı yok;
Nerede beni tutanlar, sevenler, övenler?
(Çıngırağı çeker, bundan doğan acı,
keskin ses her yana yansır,
bir sarsılma başlar, kapılar açılır.)

ÇÖMEZ

(Uzun, karanlık gedikten salınıp gelir).

- 6620 Bu ne ses! Bu ne korku böyle!
Merdivenler sarsılıyor, duvarlar depreniyor;
Titreyen renkli pencere camları arasından

Görüyorum uzayı saran şimşek parlamalarını.
 Çamur sıcıyor, tavandan yıkıklar,
 Kireçler dökülüyor, toz duman hep. 6625
 Sımsıkı kilitlenmiş kapılar,
 Gizli bir üstün güçle yerinden sökülüyor.
 Orada! Ne korkunç! Bir dev
 Duruyor Faust'un eski postu içinde!
 Onun bakışından, göz kırpışından 6630
 Titriyor dizlerim, çözülüyor bağı.
 Kaçmalı mıyım? Durmalı mıyım?
 Daha neler gelecek başıma bilmem.

MEPHISTOPHELES
 (Göz kırparak)

Yaklaşın dostum! Nikedemis değil mi adınız?

ÇÖMEZ

Çok sayın, değerli bay! Adım Oremus'tur. 6635

MEPHISTOPHELES

Bunu bırakalım artık!

ÇÖMEZ

Ne hoş, benim adımı bilmeniz!

MEPHISTOPHELES

İyi biliyorum yaşlandınız! Öğrencilik sürüyor.
 Az bulunur bir aydınınsınız, bir bilginin

- Öğrencilikten başka yapabileceği iş yoktur.
6640 Kişi kendine kartondan görkemli bir ev kurar,
En büyük us bile büsbütün bitiremez bu yapıyı.
Gerçek bir bilgindir sizin hocanız,
Kim var soylu Doktor Wagner'i tanımayan,
Bilim dünyasında birinciliği kazananı!
6645 Yalnız odur tüm bilgileri toplayan,
Günden güne bilgeliği çoğaltan, dünyayı
sürdüren.
Tüm bilgileri edinmek isteyenler, dinleyiciler
Toplanırlar onun çevresinde yığın yığın.
Bir odur kürsüden ortalığa ışık saçan,
6650 Ermiş Petrus gibi kullanıp anahtarları,
Odur açan aşağısını da, yukarısını da.
Parlar, kıvılcım saçar herkesin karşısında,
Ne ün, ne san yarışabilir onunla, hepsinden
üstün;
Gölgede kalır Faust'un adı bile onun yanında
6655 O'dur tüm buluşların öncüsü.

ÇÖMEZ

- Bağışlayın beni çok sayın bay,
Ben size karşıt konuşmayı göze alırsam,
Bunların bir tekinin sormadığını sorarsam;
Alçakgönüllülüktür onun en çok beğenilen
yanı.
6660 Anlaşılmaz biçimde gözlere görünmez oluşunu
O üstün adamın anlamıyor bir türlü;
Onun dönüşünden esenlik, avuntu, sağlık
umuyor.
Doktor Faust günlerinde olduğu gibi, bu oda

El sürülmemiş duruyor, o gideli beri,
 Bekliyor eski sahibini şimdi. 6665
 Göze alamıyorum oraya girmeyi ben de.
 Hangi yıldız saatidir bu olayın nedeni?
 Duvarlar bile titriyor gibi görünüyor bana;
 Kapı direkleri sarsıldı, sürgüler fırladı
 Yoksa siz de giremezsiniz içeri. 6670

MEPHISTOPHELES

Nereye takılıp kaldı bu adam!
 Ya beni ona götür, ya onu bana getir!

ÇÖMEZ

Ah! Pek sıkıydı koyduğu yasak,
 Bilmem bunu göze alabilir miyim?
 Aylarca o büyük yapıtın etkisiyle 6675
 En derin sessizliğe gömülmüş yaşıyor.
 Bilginlerin en ince duygulusu
 Bir kömürcüye benziyor şimdi,
 Kapkara olmuş kulaktan burnuna değin,
 Ocak üflemekten gözleri kıpkızıl olmuş; 6680
 Böyle kıvranıp dururken, özlerken
 Bir müzik sesi gelir ona maşa şakırtıları.

MEPHISTOPHELES

Kovar mı beni içeri girmek istersem?
 Onun mutluluğunu hızlandıracak bir adamım.
 (Çömez gider, Mephistopheles ağırbaşlı bir
 tutumla oturur.)
 Ben burada, koltuğa oturur oturmaz, 6685

Arkada, şurada tanıdık bir konuk kumıldandı.
En yenilerden biri olsa gerek, şimdi,
Üstelik aşırı bir ataklık gösterecek.

BAKKALAUREUS

(Gedikten gürültüyle gelerek)

- Büyük, küçük tüm kapıları açık buldum!
6690 Umulur artık burada, bundan sonra,
Çürüyüp gitmeyeceğini, yaşayanın,
Bir ölü gibi pis kokular içinde,
Bozulup dağılmayacağını,
Yaşayan bir ölü olmayacağını.
- 6695 Bu bölmeler, bu duvarlar
Eğiliyor hep, çöküyor artık;
Hızlı sıvışmazsak buradan biz de
Kalacağız altında yıkıntının, çöküntünün,
Korkusuzum, atağım ben, değilim çekingen,
6700 Ancak kimse çıkaramaz buradan beni.
- Bugün ne öğrenmem gerek!
Bura değil miydi yıllarca önce
Ürkek ve sıkılğan olarak geldiğim yer,
Kurnaz bir tilki gibi?
- 6705 Burada o sakallılara güvenmiş
Onların saçma sözlerine kapılmamış mıydım?
Bana eski kitap yapraklarından çıkarıp
Yalanlar söylediler, kendi bildikleri,
Öyle kendi bildikleri, ancak inanmadıkları
6710 Onların da, benim de yaşamımı bozan yalanlar.
O ne? Arkadaki odacıkta
Oturuyor birisi, alaca karanlıkta!
Şaşıyorum yaklaştığını görünce,
Duruyor postun üstünde, kahverengi, kaba

Kürküne sarınmış, gerçekten bıraktığım gibi 6715
 Duruyor şimdi, becerikli görünmüştü bana
 Daha o günlerde anlayamamıştım yeterince
 Onu daha, geçerli değil bugün için
 Bu durum artık, şimdi çekinmeden,
 Yaklaşıyorum ona, anladım yeterince. 6720
 Yaşlı bay, Lethe'nin bulanık dalgaları
 Yana eğilmiş kel başınız üstünden geçmedi daha,
 Karşınıza gelen öğrenciye iyice bakın burada,
 Akademi aşamalarından gelmiş, yetişmiş
 İlk gördüğüm gibi buldum sizi şimdi; 6725
 Oysa ben başka biri olarak geldim buraya
 yine.

MEPHISTOPHELES

Sizi çağırdığım için çok mutluyum şimdi,
 Eskiden sizi kesinlikle küçümsemedim;
 O tırtılın, kozasına bürünmüş böceğin,
 Böyle renkli bir kelebek vereceği belliydi. 6730
 O kıvrıcık saçlı başta, sivri yakada
 Çocuksu bir kıvanç buluyordunuz.
 Siz eğreti saç takmadınız değil mi?
 Bugün sizi bir İsveç başlığı giymiş görüyorum.
 Çok atılgan ve girişimli görünüyorsunuz. 6735
 Kesinlikle evinize dönmeyiniz.

BAKKALAUREUS

Sayın yaşlı bay! Eski yerimizdeyim yine;
 Ancak değişen zamanın akışını düşünerek,
 Böyle iki anlamlı sözcükler kullanmayın;
 Biz, bambaşka düşünüyoruz bu konuda, 6740

O sıcak kanlı, içtenlikli çocuğu alaya aldınız;
Bunda başarılı olmanız beceri gerektirmez,
Bugün bunu kimse göze alamaz artık.

MEPHISTOPHELES

Gençliğe gerçek açıkça söylenirse,
6745 Tedirgin olurlar, kıvanç duymazlar.
Yıllar gelip gittikten sonra
Bunları çetin deneyler geçirerek öğrenirler,
Sonra bunu kendi başlarının ürünü sanırlar;
Öğretmen salağın biriydi derler

BAKKALAUREUS

Dalgacının biri sanırım!.. Hangi öğretmen
6750 Gerçeği, dosdoğru, insanın yüzüne karşı söyler?
İnsan büyültmeyi de küçültmeyi de bilir açıkça,
Sevimli çocuklara önemli, ussal öyküler
anlatırken.

MEPHISTOPHELES

Kuşkusuz bir öğrenme zamanı vardır
6755 Öğretmek için ise, sanırım, siz hazırsınız.
Birkaç aydan beri, bir iki gün içinde
Epeyce deneysel bilgi edinmişsiniz.

BAKKALAUREUS

Deney varlığı! Köpük ve duman!
Anlayış gücüyle denk düşmeyen, kısır.
6760 Şunu bilin ki, öteden beri bilinenlerin
Bir teki bile bilinmeye değmez.

MEPHISTOPHELES
(Biraz durduktan sonra)

Benim için çoktan beri açık bu. Ben salaktım.
Anlıyorum şimdi boş ve salak olduğumu.

BAKKALAUREUS

Buna çok sevindim! Kapsamlı bir anlayış
duyuyorum;
Ussal davranan ilk yaşlı, bence.

6765

MEPHISTOPHELES

Ben gizlenmiş altın gömülerini arıyorum,
Görüntüsel kömürler yanılttı beni hep.

BAKKALAUREUS

Söyler misiniz şu kel başınızın
Oradaki boş kafalardan değerli olmadığını?

MEPHISTOPHELES
(Durgun)

Dostum, sen kendi kabalığını bilmiyorsun.

6770

BAKKALAUREUS

Almanca'da çok incelmek yalan söylemektir.

MEPHISTOPHELES
(Tekerlekli koltuğuyla sahneye gittikçe
yaklaşarak, ön bölümden seyircilere seslenir).

Burada, yukarda ışıktan, havadan yoksunum,
Sizin aranıza gelsem, bir yer bulabilir miyim?

BAKKALAUREUS

- Bir ölçüsüzlüktür bence, en kötü durumunda
6775 Değersizin bir değer olduğunu savunması.
Kanla iç içedir insanın yaşamı, nerede
Dolaşabilir kan gençlikteki gibi?
Canlı kan taze güçtedir, bu güçtür
Yaşamdan yeni bir yaşam yaratan.
6780 Devinir ne varsa, yapılır elden gelen,
Yıkılır güçsüz, ilerler güçlü.
Biz yarısını kazandık dünyanın
Ne yaptınız siz? Baş salladınız, düşündünüz,
Düşündünüz, daldınız, tasarı üstüne tasarı.
6785 Yaşlılık soğuk bir sıtmadır, bu kesin
Kıvrandırır insanı şaşılasi gereksinmelerle.
Geçirmeye görsün kişi otuz yaşını,
Nerdeyse ölmüş sayılabilir,
Bir gün ölüme sürükler sizleri.

MEPHISTOPHELES

- 6790 Şeytanın bile katacağı bir şey yok buna.

BAKKALAUREUS

Şeytan olamaz ben istemeyince.

MEPHISTOPHELES

(Kendi kendine)

Çok yakındır sana şeytanın çelme atması.

BAKKALAUREUS

Budur gençliğin en soylu görevi de!
 Ben onu yaratmadan önce yoktu dünya;
 Benim, güneşi denizden yükselten; 6795
 Benimle başladı ay dolaşmaya yörüngesinde;
 O zaman süslendi gün benim geçtiğim
 yollarda.

Yeşerdi yeryüzü, çiçek açtı karşımda
 Bir göz kırpışımla ilk gecede
 Açıldı yıldızların görkemli aydınlığı. 6800
 Benden başka kimdir sizi kurtaran
 O boş, saçma düşüncelerin bağından, baskısından?
 Oysa ben özgürüm, içimdeki buyruğa uyarak
 Hep özümden fişkıran aydınlığı izliyorum,
 İlerliyorum, içimden gelen bir coşkuyla 6805
 Aydınlık önümde, karanlık arkamda, hızla.
 (Gider).

MEPHISTOPHELES

Ne de özgün! Sen yürü bu görkemli tutumunla:
 Ne çok üzüldün bu görüşü kavrayaydın:
 İster delice, ister akıllıca olsun
 Daha önceden düşünülmeyen bir sorun var mı? 6810
 Buna karşın bizim bundan korkumuz yok.
 Birkaç yıl içinde hepsi değişecek;
 Sıra ne denli ekşiyse de
 Sonunda şaraba dönüşür
 (Kendisini alkışlamayan genç seyircilere seslenir)
 Sözlerim soğuk geliyor size. 6815
 Aldırmıyorum size, sevgili çocuklar,
 Bir düşünün yaşıldır şeytan
 Yaşlanın siz de onu anlamak için!

LABORATUVAR

(Ortaçağ anlayışına göre yapılmış, geniş düşsel yer tutan, birtakım düşsel biçimsiz araçlar.)

WAGNER

(Ocak başında)

- Çan çalınıyor, o korkunç ses
6820 Titretiyor isli duvarları.
Süremez daha uzun zaman
Bu korkunç bekleyişin dengesizliği.
Aydınlanıyor artık karanlıklar;
Daha şimdiden en derindeki şişenin
6825 Bir akkora dönüşmüş parlıyor içinde kömür,
Görkemli kızıl yakut gibi ışıyan
Kıvılcımlar saçıyor arasından karanlığın!
Parlak, ak bir ışık yansıyor!
Bu kez, kaçırmasam bunu
6830 Ey tanrım! Bu gürültü nedir kapıda?

MEPHISTOPHELES
(İçeri girerek)

Merhaba! İçtenliğime güvenin.

WAGNER
(Korkarak)

Merhaba! Ey günün yıldızı!
(Yavaşça) Ağzınızı, soluğunuzu tutun.
Görkemli bir yapıt çıkıyor ortaya şimdi.

MEPHISTOPHELES
(Yavaşça)

Ne var şimdi?

WAGNER
(Yavaşça)

Bir insan yapıyor.

6835

MEPHISTOPHELES

Bir insan mı? Siz hangi sevişen çifti
Kapadınız bu bacanın içine?

WAGNER

Tanrı korusun! Eskiden günceldi böyle dölleşme,
Şimdi gereksiz bir maskaralık sayıyoruz onu.
Yaşamın fişkırıldığı ince bir nokta
İçte dışa doğru bastıran o tatlı etkinlik

6840

- Hem alan hem veren, açıklamak için kendini
 Önce yakınıni, sonra yabancıyı bağlıyor kendine,
 Bunu yapmakla yoksun kalıyor yüceliğinden,
 6845 Hayvan tadını çıkarsa bile bunun uzun süre
 Yüksek yetileriyle bilinen insanın
 Daha yüce, üstün bir kaynağı vardır, kuşkusuz.
 (Ocağa dönerek)
- Parlıyor! Bakın! Artık umulabilir gerçekten
 Biz, yüzlerce yapıcı öğeden
 6850 Bir karışımla -bu karışıma bağlanan işle-
 Kolayca birleştirebiliriz insan tözünü,
 Bir deney kabmda çalkalayıp
 Kaynattıktan sonra iyice,
 Bütünleşir yapıt sessizlik içinde.
 (Yine ocağa döner)
- 6855 Oluyor işte! Kımıldanıyor ışılarak kitle.
 Gerçekleşiyor görüşüm, gerçekleşiyor:
 Doğanın gizem dolu sanılan olayları
 Denenebilir anlayışla, çekinmeden şimdi.
 Doğanın örgensel olarak yaptığını
 6860 Biz deneyle ortaya koyabiliriz.

MEPHISTOPHELES

Çok yaşayan çok bilgi edinir,
 Onun için yeryüzünde yeni sayılmaz.
 Yıllarca süren gezilerimde ben
 Pırıl pırıl olmuş insan yığınları gördüm.

WAGNER

(Hep şişeye bakarak)

- 6865 Kabarıyor, ısıldıyor, yığınlaşıyor

En kısa sürede oldu bu.

Çılgınlık sanılır başlangıçta büyük bir varsayım,
Güleceğiz bu rastlantılara gelecekte,
Verimli düşünebilen böyle bir beyni
Bir düşünür de yapabiliriz gelecekte. 6870

(Şişeye hayranlıkla bakarak)

Çınlıyor camı sevimli gücün etkisiyle,
Bulanıyor, parlıyor, kesinlikle olacak demek!
Sevimli bir görüntü kılığında görüyorum
Ufacık bir adamın kımıldadığını.
Ne istiyoruz daha, ne ister bundan daha çok, 6875
dünya?

Gizem çıkmış gün ışığına şimdi.
Bir kulak verin şu sese,
Onun sesidir bu, dile geliyor işte.

HOMUNKULUS

(Şişenin içinden Wagner'e)

Nasılsın babacığım? Bir şaka değildi bu,
İçtenlikle bastır beni göğsüne! 6880

Çok sıkma öyle, kırılmasın cam şişe.

Budur özelliği nesnel varlığın;

Az çok yetiyor doğal olana tüm evren,

Yapay olanın yeri kapalı alandır.

(Mephistopheles'e)

Sen de burada mısın şeytan amca, şakacı? 6885

Gelişin tam sırasında, sağ olasın

Mutluluğumuzdur seni buraya gönderen, ne
iyi;

Burda olduğuma göre çalışmalıyım ben de.

İşe başlamak isterim, hemen önlüğü takıp,

Sen beceriklisin, yolumu kısaltırsın 6890

WAGNER

Dur, bir sözüm var! Hep utangaçtım, şimdiye dek,

Genci de, yaşlısı da bunalttı beni sorunlarla.

Sözelimi: Kimse kavrayamamıştır,

Ruhla gövdenin böyle güzel uyuşmasına,

6895 Sımsıkı kenetlenmesine, ayrılmamasına karşın

Yoktur bozuşmadıkları bir gün, işte budur

Anlamadığım.

MEPHISTOPHELES

Kesiyorum sözünü! Sormak istediğim şeydu:

Neden birbiriyle geçinemiyor bu karı-koca?

Dostum sen bu sorunun içinden çıkamazsın,

6900 Burada yapılacak tek iş küçücüğün istediğidir.

HOMUNKULUS

Peki bu yapılacak iş nedir?

MEPHISTOPHELES

(Yandaki kapıyı gösterir)

Göster yeteneğini burada!

WAGNER

(Hep şişeye bakarak)

Doğrusu, sen çok sevimli bir çocuksun!

(Yandaki kapı açılır, yatağında boylu boyunca
uzanmış Faust görünür).

HOMUNKULUS

(Şaşkınlıkla)

Çok anlamlı bu!

(Wagner'in elinden kayan şişe Faust'un
üzerinde dolaşarak, onu aydınlatır.)

Güzel bir görünüm! Parlak sular
Sık korulukta; Soyunmuş kadınlar,
Üstelik en yosmaları, gittikçe güzelleşen daha. 6905
Işık saçarak ötekilerden, ayrılıyor biri,
En yüksek yiğitlerden, tanrılar soyundan olmalı.
Sokuyor ayağını saydam aydınlığın içine;
Soylu gövdesinin tatlı yaşam alevini
Serinletiyor uysal kristalinde 6910
Nedir bu gürültü koparan devingen kanatlar,
Suyun dümdüz aynasında çınlayan, gürleyen,
vızlayan?

Korkmuş kaçıyor kızlar, yalnız kalmış ortada,
Bakıyor bunlara sessizce, kendini kasan kadınca
Bir tutumla, kuğular prensine, 6915
Şu yılışarak dizlerine kapanarak yumuşak
Sokuluşuna, alışmışa benziyor buna.
Bir duman yükseliyor birden
Örtüyor sık dokunmuş bir tülle
Tüm görünümünün en tatlısını. 6920

MEPHISTOPHELES

Neler varmış sende anlatılacak!
Küçük olmana karşın düşlem gücün büyük.
Benim gördüğüm yok.

HOMUNKULUS

- İnanıyorum buna. Sen bir kuzeylisin,
 Bulanık bir dönemde gençliğini geçiren,
 6925 Derebeylik, papazlık kargaşasında yaşayansın
 Özgür olamazdı gözlerin bu durumda!
 Sen karanlıklar içindesin evde bile.
 (Çevresine bakınarak) Kararmış, yosunlu, çürük
 taşlar,
 Değersiz, sivri kemerli, süslü, yamuk duvarlar!
 6930 Uyarıyor bizi bu, yeni bir yıkım var,
 Ölü gibi duruyor olduğu yerde.
 Orman pınarları, kuğular, çıplak güzeller,
 Bunlar onun duygusal sezgiler dolu düşüydü;
 Alışmak istediği gibi buraya!
 6935 En uysal benim, katlanamam buna,
 Gitmeli buradan!

MEPHISTOPHELES

Gidişine ben de sevinirim.

HOMUNKULUS

- Gönderdin mi savaşçıyı savaşa,
 Götürdün mü genç kızı da dansa,
 Artık bütün işler şimdi yolunda,
 6940 Birden anımsadım şimdi
 Uygulana gelen eski Walpurgis gecesini.
 Karşınıza çıkan en iyi durum bu,
 Götürün onu kendi dünyasma!

MEPHISTOPHELES

Bunun benzerini duymadım ben.

HOMUNKULUS

Nasıl ulaşabilirdi sizin kulaklarınıza? 6945
 Siz ancak düşsel görüntüleri tanırırsınız;
 Oysa gerçek görüntü klasik de olabilir.

MEPHISTOPHELES

Ne yana doğrudur bu yolculuk şimdi?
 Bana ters düşer eskilerin arkadaşlığı.

HOMUNKULUS

Senin sevdiğin yöre Kuzeydir ey şeytan, 6950
 Bu kez güneydoğu yönünde yelken açacağız
 Akar özgürce, geniş ovada, Peneios,
 Çalılar, ağaçlar arasından sessiz, serin koylara;
 Genişler bu düzlük dağ yamaçlarına değin,
 Yukardan görülür eski, yeni Pharsalus'tan. 6955

MEPHISTOPHELES

Eyvah! Olmaz olsun! Bu baskı, bu tutsaklık
 Kavgalarından uzak kalmalıyım, hepsi bir yana,
 Onlardır canımı sıkın, yatıştır yatışmaz
 Başlar hepsi birden, yeniden, anlamaz kimse
 Tüm bu bulaşık işlerin arkasında kışkırtıcı 6960
 Asmodeus gizlenmiştir, arabozucu
 Özgürlük için vuruşurlar sözde; oysa yalan,
 Tutsaklar tutsaklara karşı çarpışırlar hep.

HOMUNKULUS

İnsanlar, birbirine karşı dikbaşı varlıklar,
 6965 Elinden geldiğince savunur kendini kişi,
 Çocukluktan başlar, adam oluncaya değin.
 Sorun bunun nasıl iyi yola döküleceğidir.
 Bir ilacın varsa, deneyiver onu burada,
 Gücün yetmezse şimdi, bana bırak bu işi.

MEPHISTOPHELES

6970 Denenebilirdi, kısa bir Brecken gezintisi,
 Ancak sürgülüdür o ıssız yerlerin kapıları.
 Yunan halkına pek değer veren olmamıştır!
 Gözlerinizi kamaştıran onların sevişme
 oyunlarıdır,
 Tatlı günahlar yaratırlar insanın gönlünde;
 6975 Oysa kaygılı bulurlar hep bizimkileri.
 Şimdi ne yapmalı?

HOMUNKULUS

Sen, pek de salak değilsin, sanırım;
 Söz açarken Teselyalı büyücülerden
 Anlaşıldığını varsayarım ben.

MEPHISTOPHELES
 (Tutkulu bir bakışla)

Teselyalı büyücüler! Çok iyi! Bunlar
 6980 Çoktandır benim aradığım, sorduğum insanlar.

Onlarla birlikte olmak geceleri
Sevilesi bir olay değildir bence;
Görüşmek, deneme düşüncesiyle de.

HOMUNKULUS

Getir şu paltoyu
Sariver soylunun gövdesine!
Bu paçavra şimdiye değin olduğu gibi 6985
Taşır ikimizi de,
Önden gider aydınlatırım yolu.

WAGNER (Kaygıyla)

Peki ben?

HOMUNKULUS

Eh sen de
Önemli işler için kalırsın evde.
Aç eski parşömenleri
Topla formüllere göre yaşam öğelerini 6990
Özenle kat onları birbirine,
Düşün ilgiyle ne'yi, düşün nasıl'ı.
Dolaşırım bu arada dünyayı biraz ben de,
Açıklarım i'nin üstündeki noktanın gizemini,
Böylece varılır büyük amaca, 6995
Böyle bir çabanın karşılığıdır bu ödül;
Altın, ün, san, sağlıklı uzun bir yaşam,

Biraz da bilim, erdem, öyle sanırım.
Kal şimdi sağlıcakla!

WAGNER
(Üzüntülü)

7000 Kal sağlıcakla! Eziyor yüreğimi bu,
Korkuyorum, daha göremeyeceğim seni, diye.

MEPHISTOPHELES

Şimdi, doğru, Peneies'a gidelim,
Küçümsenir adam değil bizim yeğen,
(Seyircilere) İşin sonunda girdik yine
Yarattıklarımızın buyruğuna.

ESKİ WALPURGIS GECESİ
PHARSALUS KIRLARI, KARANLIK

ERICHTHE

Bu gecenin şaşkınlık yaratan eğlencesine ben, 7005
Her zamanki gibi asık yüzlü, Erichthe'dur gelen;
İğrenç değilim, uğursuz ozanların
Abarttıkları gibi... sonu gelmez onların
Övgüsünün de, yergisinin de... Ağarmış geliyor
bana
Bu boz çadırlar yüzünden, dalgalanan tüm 7010
oylum,
En üzücü, en korkunç gecenin ertesinde.
Hep yinelenir bu! Üstelik sonsuzca
Yinelenir... Bırakmaz devleti kimse başkasına
Özellikle onu baskıyla alıp yönetene
Bağışlamaz kimse. Kendinin egemeni olmayan, 7015
Çok sever komşusunun istencini baskıya almayı,
Bir üstünlük sayar bunu kendince, büyüklük.
Örnek bir dövüş sergilendi burada, büyük;

- Güçlünün karşısına çıktı güçlü, özgürlük için,
 7020 Parçalandı binlerce çiçekli çelenk,
 Sarı hükümdarın başına sert defne dalları.
 Burada düşledi Magnus, o görkemli, büyük
 çağı,
 Sezar da bekledi belirsiz utku ışığını gözleyerek.
 Boy ölçüşüyor bunlar, dünya bilir kimdir
 başaran.
- 7025 Parlıyor bekçi ateşleri kızıl yalımlar saçarak.
 Yer dökülen kanların buğularım soluyor ancak,
 Kapılmış gecenin eşsiz görkemine
 Toplanıyor söylencesel Yunan alayı da.
 Tüm ateşlerin çevresinde sallanıyor dengesiz,
 7030 Ya da oturuyor esenlikle, eski çağın gizemsel
 yaratıkları.
 Aydınlık saçıyor, daha dolunay olmadan, ay,
 Yükseliyor, tatlı bir ışık saçarak ortalığa,
 Siliniyor çadır görüntüleri, morarıyor alevler.
 Tepemde! Bu kaygan yıldız nedir, birden bire?
 7035 Işık saçıyor, bu nesnel yuvarlağı aydınlatıyor.
 Seziyorum yaşamsalı. Yakışmaz artık bana
 Canlı varlığa yaklaşmak, yıkım veririm ona;
 Kötü bir ün getirir bana, açmaz içimi,
 İniyor artık yere, gidiyorum ben de, durum
 belli!

(Uzaklaşır)

BOŞLUKTA GEZENLER

HOMUNKULUS

- 7040 Dolaşıver bir kez daha korku salan,
 Yalımlar saçan yerler üstünde,

Oylumda, çukurda bütün göreceğin
Birtakım boş görüntülerdir ancak.

MEPHISTOPHELES

Görüyorum, eskiden, pencereden baktığım
sürede
Kuzeyin ıssız, korkunç görünümü içinde 7045
Tiksinç görüntüleri tümünden,
Olduğum gibi, kendi konutumdayım burada.

HOMUNKULUS

Bak! Orada yürüyor uzun boylu bir kadın,
Geniş adımlar atarak önümüzde.

MEPHISTOPHELES

Bir durumu var, kaygılıymış gibi, çekingen, 7050
Görmüşe benzer dolaştığımızı havada.

HOMUNKULUS

Bırak yürüsün varsın! İndir aşağı onu,
O soylu insanı, senin önderin o,
Kavuşsun yaşama yeniden,
Söylenceler ülkesinde aradığına. 7055

FAUST

(Yere ayak basınca)

Nerdedir o?

HOMUNKULUS

Bilmiyoruz biz de, ne söyleyelim,
Ancak, burada bilgi edinme yolu var.
Sen ivedilikle, gün açmadan önce, onu
Yalımdan yalıma sıçrayarak aramalısın,
7060 Annelerin yanına sokulabilen
Üstesinden gelir tüm sorunların.

MEPHISTOPHELES

Bir iş düşmektedir bana da burada,
Düşünemiyorum daha elverişlisini bizim için
Kurtuluşun, herkes geçmelidir ateşten,
7065 Denemelidir kendi yazgısının serüvenini.
Sonra, yeniden toplanmamız için, sen de küçük
Aydınlat ortalığı çınlatarak ışıldadığını.

HOMUNKULUS

Böyle şimşek çakarak, çınlayarak
(Kavanoz çınlar, ışıklar saçılır)
Şimdi yeni tansıklar çıksın ortaya.

FAUST

(Yalnız başına)

7070 Nerede o? Daha sorma artık
Üstünde durduğu toprak bu,
Ona doğru gelen dalgalar bu dalgalar
Olmasa bile, bu havadır onun diliyle konuşan.

Buradayım, bir tansık sonucu Yunanistan'dayım,
Seziyorum, eskiden durduğum yer de buraydı. 7075
Nasıl dağlamışsa beni uykuda, genç bir ruh,
Şimdi de canlıyım, bir Antaus sanıyorum
kendimi.

Burada buluyorum çok az bulunur ne varsa,
Araştırayım iyice şu yalımlar dolambacını.
(Uzaklaşır)

YUKARI PENEIOS'TA

MEPHISTOPHELES
(Çevreyi yoklayarak)

- 7080 Dolaşırken bu ufacık yalımlar arasında
Tümünden yabancı seziyorum kendimi,
Nerdeyse hepsi çıplak, birkaç gömlekli var;
Sfenkslerde utanma yok, akbabalarda sıkılma,
yok.
Tüm kıvrıcık saçlılar, kanatlılar
- 7085 Hepsi önden, arkadan göze çarpıyorlar...
Biz de saygısız, yol yordam bilmez kimseleriz,
Eski çağ insanlarını pek canlı buluyorum;
Bunları denetim altında tutmalı en yeni
görüşlerle,
Çağa uygun değişik kılıklara sokmalı hepsini.
- 7090 İğrenç bir halk! Buna karşın saygılı davranmalıyım,
Yeni bir konuk olarak onları esenlemeliyim.
Mutluluklar size, güzel bayanlar, anlayışlı ak
saçlılar

AKBABA
(Boğuk bir sesle)

Ak saçlılar değil! Akbabalar! İstemez duymayı
kimse

Kendisine ak saçlı denmesini, her sözcükten
Yansır kesinlikle kökensel anlamı,
Nitekim eşkökenlidir ak sakal, akağa, aksak,
akrep,

Aksi gibi sözcükler de, özdeş sesler çıkarır,
Bozarlar düzenini sinirlerimizin.¹

7095

MEPHISTOPHELES

Önemlidir akbabanın “ak”ı, beğenir çokları

AKBABA
(Yukarda olduğu gibi sözünü sürdürerek)

Doğaldır, deneyle saptanmıştır bu, birçok işle. 7100
Bunu yerenler varsa da övenler daha çoktur.
İnsan kızları, tacı, altını yakalamalı
Bunu başaranın alm açık, yazgısı güzel olur.

KARINCALAR
(İri türden)

Altından söz ediyorsunuz, biz çok toplamıştık,
Sonra hepsini kaya aralarına, oyuklara gizlice 7105
gömdük.

1. Bu sözcükler Almanca'daki ses uyumunu sağlamak için seçilmiştir. Türkçe'de hepsi eşkökenli değildir (aksi, akrep Arapça'dır). Ç.

Arimaspeler sürüsü hepsini bulup çıkardı,
Gülüyorlar şurda, çok uzağa götürülünce.

AKBABA

Biz bunu söylettireceğiz onlara.

ARIMASPELER

7110 Bu özgür eğlence gecesinde olmaz böyle iş.
Yarma değin de işler olur biter.
Bu kez üstesinden geleceğiz bunun.

MEPHISTOPHELES

(Sfenkslerin arasında oturdu)

İsteyerek ve kolayca alışıyorum buraya ben!
Tek tek anlıyorum insanın özünü.

SFENKS

7115 Ruhlarımızın sesleridir soluğunuz,
Ondan sonra nesnel duruma getirirsiniz bunları.
Söyle adını, daha iyi tanıyalım seni.

MEPHISTOPHELES

7120 Herkes anlayışına göre birçok ad verir bana
Burada Britanyalılar var mı? Çok gezer onlar,
Savaş alanlarını araştırırlar, çağlayanları,
Çökmüş surları, eski sıkıcı yerleri görmek için
Çok iyi bir inceleme yeri olurdu burası onlara.
Onların dediklerine göre, eski sahne
oyununda
Yaşlı bir din suçlusu olarak görmüşler beni.

SFENKS

Bunu nerden çıkarmışlar?

MEPHISTOPHELES

Nerden geldiğini ben de bilmiyorum.

SFENKS

Olabilir! Yıldızlar konusunda bilgin var mı? 7125
Şimdiki şu saate ne diyeceksin?

MEPHISTOPHELES
(Yukarı bakarak)

Yıldız yıldıza varıyor, ay dilimi ışık saçıyor,
Ben de çok iyiyim bu güvenli yerde,
Isınıyorum senin arslan postunda.
Yıkım getirirdi çok yükselmek; 7130
Şimdi bilmeceler, bulmacalar söyle, yeter.

SFENKS

Senin kendini anlatman da bir bilmecedir.
Açıkla kendini içtenlikle, ortaya koy içini:
“İnançlılara da, kötülere de gerekli olan,
Dincilere kılıç salmada zırh, berikilere çılgınca 7135
Arkadaşlık, ilişkilerini sürdüren hepsi sarsak,
Zeus’u eğlendirmek için birer yaratık.”

İLK AKBABA
(Boğuk sesle)

Bunu sevmedim ben!

İKİNCİ AKBABA
(Daha boğuk sesle)

Bizden ne istiyor bu?

İKİSİ BİRDEN

Bu pisin yeri burası değil!

MEPHISTOPHELES
(Hayvanca)

7140 Sanır mısın yoksa konuğun tırnakları
Senin sivri pençelerinden daha az tırmalasan?
Bir dene bakalım!

SFENKS
(Yumuşak)

İstersen kalabilirsin burada hep,
Aramızdan kopup gideceksin nasıl olsa,
Gönül eğlendirirsin kendi ülkende,
7145 Yanılmıyorsam esenliğin yoktur burada.

MEPHISTOPHELES

Üst yanına bakanın yiyesi gelir seni
Alt yanının hayvanlığı tiksindiriyor beni.

SFENKS

Sahteci, sen cezayı çekmek için geldin buraya,
Sağlamdır pençelerimiz bizim;

O büzülmüş at ayağınla 7150
Bizim topluluktan tat alamazsın.
(Yukarda sirenler şarkı söylerler)

MEPHISTOPHELES

Kimdir yığınla kavak dallarında
Sallanıp duran bu kuşlar?

SFENKS

Kollayın kendinizi! Nice yiğidin 7155
Canına okumuştur bu yüzeysel şarkı.

SİRENELER

Neden sıkarsınız tatlı canınızı
Bu tiksiniç kalabalık içinde!
Dinleyin bizi, burada yığın yığınız
En üstün ezgili şarkılar söylüyoruz
Budur Sirenelere yakışan da. 7160

SFENKSLER

(Onlarla, özdeş ölçüyle, alay ederler.)

İndirin şunları yere!
Gizlerler dalların arasında,
Size saldırmak için kartal pençelerini,
İnerler parçalamaya sizi
Kulak vermezseniz şarkılarına. 7165

SİRENELER

Kovun kinleri! Atın kıskançlığı!
Toplayalım sevinçleri bir yere,
Serpilmiş göğün altında hepsi!
Sulara, yeryüzüne, toprağa
7170 En güzel davranışlarla
Karşılansın bu hoşgelen konuk.

MEPHISTOPHELES

Bunlar, pırıl pırıl yenilikler,
Gırtlaktan çıkan, tellerden yansıyan
Ezgilerle seslerin karışmasından oluşan,
7175 Yitirdim ezgisini şarkının,
Bunlardır gıdıklayan kulaklarımızı
İnemiyor yüreğimin içlerine.

SFENKSLER

Söz açma gönüllerden, boştur bu;
Büzülmüş bir deriden torba
7180 Daha çok yakışır senin yüzüne.

FAUST

(Yaklaşarak)

Olağanüstü işler! Açıyor içimi bunlar,
Tiksinç olsa da büyük ve becerilir
Yüzler, seziyorum açılacak yazgım,
Nereye iletir beni bu üstün görünüm?

(Sfenksleri göstererek)

Eskiden Oedipus dikilmişti karşısına bunların, 7185
(Sireneleri göstererek)

Bunların yüzünden keten iplerle bağlanmış
Ulyss;

(Karıncaları göstererek)

Bunlar biriktirmişler en büyük gömüyü,
(Akbabaları göstererek)

Bunlar korumuş onları güvenle, içtenlikle.

Yeni bir ruh giriyor yüreğime, seziyorum,

Büyük olur büyüklerin anıları da. 7190

MEPHISTOPHELES

Eskiden kaçırdın sen de böyle işlerden,
Uygun görünüyor çıkarına şimdi,
Sevgilinin arandığı bir yerde
Güzel görünür insana devler bile.

FAUST

(Sfenkslere)

Kadınsı görüntüler söyleyin bana 7195
İçinizde var mı Helena'yı gören?

SFENKSLER

Varamayız onun yaşadığı günlere değin,
Herkül yok etti en sonuncularımızı,
Chiron'dan sorabilirsin bunu sen;
Bu ruhlar gecesinde çevrende sıcıyor 7200
Durursa senin için, oldu demektir işin.

SİRENELER

Bundan yararlanmak elindedir senin,
yanılmadan,

Bir süre kaldı aramızda Ulyss,
Önümüzden kaçıp gitmedi hızla,

7205 Birçok olayı anlatmak istiyordu;
Açıklarız sana bunların hepsini,
Gelmek istersen bizim ovalara,
O yeşil deniz kıyılarımıza.

SFENKS

Sakın kanma bunlara ey soylu kişi.

7210 Ulyss iple bağlandı, buna karşın
Bizim iyi öğüdümüze bağlan sen;
Yüce Chiron'u bulabilirsen
Sana söylediğim olayı öğrenirsin.

(Faust uzaklaşır)

MEPHISTOPHELES

(Yüzünü asarak)

Nedir bu kanat çırparak, öterek geçen?

7215 Üstelik çok hızlı, görünmüyor bile,
Biri ötekinin ardınca gidiyor hep,
Avcı bile yorulur bunlara bakmaktan.

SFENKS

Karayel fırtınasına benziyor,
Alcides'in okları da yetişmez onlara,

Stymphalidlerdir bunlar çok hızlı, ünlü, 7220
 Uğurlu sayılır ötüşleri de,
 Kartal gagalı, kaz ayaklı hepsi,
 Severler çevremizde dolaşmayı,
 Birer soydaşımızmış gibi görünmeyi.

MEPHISTOPHELES
 (Ürkmüş gibidir)

Çıkıyor başka ışıklar da bunlar arasından. 7225

SFENKS

Kaygılanmayın bunların karşısında siz!
 Lerna yılanının başlarıdır bunlar, onun
 Gövdesinden ayrılan, kendilerini birer varlık
 sanan

Söyleyin bana, ne olacak sizin durumunuz
 böyle?

Nedir bu kaygılı davranışlar? 7230

Nereye gitmek istiyorsunuz? Uzaklaşın buradan!

Görüyorum, şuradaki koro

Çekiyor sizi, boynunuzdan, sıkmayın kendinizi,

Gidin oraya, esenleyin o sevimli yüzü!

Lamieler derler bunlara, sevecen kızlar, 7235

Güler yüzleri, açık alınlarıyla

Satyrlerin de gönüllerini çelerler;

Bir keçi ayaklı elinden geleni yapabilir orda.

MEPHISTOPHELES

Daha kalır mısınız burada? Sizi bulabilsem
 yine.

SFENKSLER

- 7240 Evet! Sen karış havalı topluluğa.
Biz, Mısır'dan geldik, çoktandır alıştık
Böyle binlerce yıldan beri oturmaya.
Elverdiği sürece durumumuz
Ayları, günleri düzenler dururuz.
- 7245 Ehramlar önünde otururuz
Halkların yüksek yargıtayını kurarız,
Su baskını, savaş, barış
Buruşturmayız yüzümüzü.

AŞAĞI PENEIOS'TA

PENEIOS

(Çevresinde sular, Nymphalar)

Canlan, sazlığın hışırtısı!
Yavaşça soluk al sen de kardeş kamışlık! 7250
Uğuldayın yavaşça güzel söğüt fidanları
Titrek kavak dalları fısıldayın
Yarıda kalan düşleri!..
Üzüyor beni korkunç bir fırtına,
Her nesneyi titreten, sarsan, 7255
Suyun içinden yükselen bir çalkantı.

FAUST

(Irmağın kıyısına gelerek)

İnanmam gerek buna, duyduğum doğruysa;
Birbirine karışmış yapraklar arkasından
Şu dalların, çalıların içinden
Sesler geliyor insanlarınkine benzer. 7260

Dalgalar gevezelik ediyor sanırsın,
Rüzgarla şakalaşıyor, eğleniyorlar.

NYMPHALAR
(Faust'a)

Sana en çok yakışan burada,
Yatıp uzanmaktır yere
7265 Serinde dinlendirmek
Yorgun örgenlerini,
Hep senden uzaklaşan
Sessizliği yakalamak;
Cıvıldarız, çağlarız biz de
7270 Kulağına fısıldarız.

FAUST

Uyanık kalacağım ben! Bırakın yaşasın
O benzersiz görüntüler,
Orada gözüme yansıdığı gibi,
Olağanüstü bir kıvanç seziyorum!
7275 Bunlar düş müdür? Bunlar anılar mıdır?
Böyle bir mutluluk tatmıştın, sen, bir daha!
Akıyor sular sessizce, yavaşça kımıldanan
Sık çalılıklar arasından, ne parıltı, ne çağıltı.
Her yandan, yüzlerce pınardan gelen sular
7280 Birleşiyor geniş, aydınlık, yıkanmak için
Derinleştirilmiş dümdüz bir alanda.
Sağlıklı, genç kadın gövdeleri
Islak aynadaki görüntülerle
Tadına doyamayan gözlere yansıyor.
7285 Hepsi sevinerek, gülüşerek yıkanıyor,
Kimisi korkusuz, ürküntüsüz yüzüyor,

Kimisinde bir çekinme, bir sakınma,
 Sonra çırpınmalar, bağrıışmalar,
 Birbirine suları sıçratarak savaşmalar,
 Bunlarla yetinmeliydim ben, 7290
 Doyasıya tadını çıkarmalıydı gözlerim bunun.
 Oysa uzaklara gidiyor ruhum, bakışım
 Delip geçmek istiyor, şu örtüyü, sayısız
 Yaprığın, kraliçeyi gizleyen koyu yeşil örtüsünü.
 Şaşılasi bir olay! Geliyor kuğular da 7295
 Koylardan bu yana doğru yüzerek,
 Ne görkemli, salt bir devinme.
 Ne durgun, ne gönül çelen bir süzülüş,
 Ağırbaşlı ve cana yakın, ince,
 Ne güzeldir başlarını, gagalarını oynatışları... 7300
 Bu kuğulardan biri hepsinden görkemli,
 Gösterişli, kendini beğenmiş tutumla
 Yarıp geçiyor hepsini hızla,
 Kabartıyor tüylerini, şişiniyor,
 Dalgalar üstünde, dalga gibi dalgalanıyor, 7305
 Geliyor o kutsal yere doğru...
 Ötekiler yüzüyor parlayan tüyleriyle,
 Sessiz, öteye beriye, kimi zaman da
 Canlı, görkemli bir atılışla, saldırıyorlar
 Ürkek kızlara, gerçek görevlerini 7310
 Unutturarak, yalnızca, korumak için
 Kendi özel güvenliklerini.

NYMPHALAR

Kardeşler, dayayın kulaklarınızı
 Yeşil kıyının basamağına;
 Yanılmıyorsam, öyle geliyor bana 7315
 Bir at nalı şakırtısıdır duyduğum.

Bilsem kim olduğunu bu gecede
Bize, böyle hızla, sav ileten ulağın.

FAUST

- Yer çınlıyor bana kalırsa
7320 Koşan bir atın ayakları altında titreyerek
O yana dönük gözlerim,
Yoksa mutlu bir yazgı
Bana ulaşmak isteyen?
Eşsiz bir tansıktır bu!
7325 Bir binicidir gelen tırısı kalkmış,
Uslu, gözüpek birine benziyor,
Bembeyaz, göz kamaştıran bir ata binmiş...
Yanılmıyorum, çok iyi tanıyorum onu.
Philyra'mn ünlü oğludur o!
7330 Dur! Chiron'dur! Sana söyleyeceğim var...

CHIRON

Ne var? Nedir o?

FAUST

Adımlarını yavaşlat!

CHIRON

Ben duramam.

FAUST

Öyleyse beni de al!

CHIRON

Çık şuraya! Sorabilirim istediğimi, şimdi:
Nereye gidiyorsun? Kıyıdasın şimdi,
Hazırım seni ırmaktan geçirmeye, karşıya. 7335

FAUST
(Binerek)

İstediğin yere götür beni, sonsuz teşekkürler...
Büyük adam, soylu eğitimci,
Ün kazanmak için kahramanlar soyunu yetiştiren,
Soylu Argonotlar'ı, güzel topluluğu,
Şiir ülkesinin temelini atan hep sensin. 7340

CHIRON

Bırakalım bunu kendi yerinde!
Pallas bile öncü diye saygınlık kazanmadı;
Sonunda hep kendi bildiklerini yapıyorlar,
Eğitilmemiş, yetiştirilmemiş gibi.

FAUST

Doktoru, tüm bitkilerin adını bilen,
En derindeki kökleri tanıyanı,
Sayrıları sağıltanı, yaraları onaranı,
Burada kucaklıyorum ruhumun, gövdemin
tüm gücüyle! 7345

CHIRON

Eskiden, bir yiğit yaralanınca yanımızda
Bir olanak bulurdum yardım, öğüt için 7350

Sonra bıraktım özel uğraşımı
Kocakarılar, bir de papazlara.

FAUST

Gerçekten büyük adamsın sen,
Övgü dinlemeyi sevmeyen, istemeyen,
7355 Alçakgönüllülük etkisiyle konuyu değiştiren,
Benzerleri varmış gibi davranan.

CHIRON

Bana kalırsa sen kurnazın, dalkavuğun
Birisin, krala, halka yardakçılık ediyorsun.

FAUST

Öyleyse bana şunu açıklayacaksın:
7360 Sen çağının en büyüklerini gördün,
En soyluların eylemlerine öykündün,
Günlerini bir yarı tanrı görünümüyle geçirdin,
Öyleyse bu yiğitler arasında
En değerli, saygın bulduğun kimdir?

CHIRON

7365 Yüksek Argonotlar topluluğunda
Her biri, kendi yöntemince doğru, içtendi,
Özel gücü oranında başarılıydı
Başkalarının yapamadığını yapıyordu.
Dieskurlar hep üstünlük sağlamışlardı
7370 Gençlik etkinliği, güzellik etkisiyle.
İşinde direnç, başkalarına iyilik

En güzel özelliklerinden biriydi Boreadların.
 Dengeli, güçlü, kavrayışlı, iyi bir öğütçü,
 Bu özellikler sevdirdi kadınlara Jason'u.
 Orpheus ince ruhlu, saygılı, sessiz, hep düşünceli, 7375
 Üstün bir beceriyle çalardı çalgısını hep.
 Keskin görüşlü Lynceus, gece gündüz
 Geçirmişti kutsal gemiyi kayalık, sık yerlerden.
 Elbirliğiyle göğüs gerilir sakıncalara;
 Biri başarınca, ötekiler yüceltir onu. 7380

FAUST

Herkül'e değgin söyleyeceğin yok mu?

CHIRON

Eyvah! Kışkırtma duygularımı...
 Ben Poebus'u görmedim, bir kez bile,
 Dahası Ares, Hermes denenlerini de;
 Gözlerimin önünde belirdi bir kez 7385
 Tüm insanların tanrılaştırdığı varlıklarla.
 O anadan doğma bir kral
 Görünüşü görkemli bir delikanlıydı.
 Büyük kardeşinin buyruğundaydı,
 Tüm sevimli kadınlar karşısında uysaldı. 7390
 Doğuramaz bir eşini daha Gea,
 Çıkaramaz Hebe göğsü bir daha böylesini.
 Boşunadır söylenen şarkılar,
 Boşunadır taşlara kazılan acılar.

FAUST

Uğraşsa da yontucular tüm güçlerince 7395
 Yansıtamazlar görkemli görünümü.

Söz ettin en güzel erkekten,
Biraz da en güzel kadını getir gündeme!

CHIRON

Öyle ya! Kadın güzelliği önemli değil,
7400 Dahası, donuk bir görünümdür hepten.
Benim değer verdiğim varlığın
Esenlik, yaşam kıvancı fişkıracık özünden.
Güzel kadının kıvancı kendine özgüdür;
İncelik, çekicilik insanı dirençsiz kılar,
7405 Sırtımda taşıdığım Helena'da olduğu gibi.

FAUST

Onu sırtında taşıdın mı?

CHIRON

Evet, işte bu sırtta.

FAUST

Yeterince kendimden geçmemişim gibi
Böyle bir yere oturmak mutluluğuna erdim!

CHIRON

Saçımdan yakalamıştı, o da beni,
Senin yaptığın gibi!

FAUST

7410 Nerdeyse büsbütün
Geçiyorum kendimden, söyle nasıl oldu?

Benim biricik dileğimdir o,
Nereden nereye götürdün onu, ah?

CHIRON

Yanıtını vermek kolaydır bu sorunun.
Dioskurlar o zaman kurtarmışlar 7415
Kaçkınların elinden kızkardeşlerini.
Oysa yenilmeye alışık olmayan kaçkınlar
Toparlandılar, arkadan yine saldırdılar,
Engelledi kardeşlerin hızla koşmalarını
Eleusis yöresinin bataklıkları; 7420
Dioskurlar bataklıkta yürürken, yüzerek geçtim,
Karşıya ben, Helena atladı yere, okşadı
Benim ıslanmış yelemi, gülümsedi, sonra
Sevecen, ölçülü, bilinçli bir teşekkür etti,
Ne çekiciydi! Bir yaşlıyı sürükleyecek körpelikte! 7425

FAUST

Daha on yaşında!..

CHIRON

Öyle görüyorum philologlar
Kendileri gibi seni de yanıltmışlar.
İşin içine söylencesel kadın girince, değişir.
Ozan onu işine geldiği gibi gösterir;
Kadın olgunlaşmaz, yaşlanmaz, 7430
Hep iç açıcı bir nitelikte kalır,
Gençken kaçırılır, yaşlanınca çevresinde
dolaşılır;
Ozanı yeterince bağlayan bir süre yoktur.

FAUST

Öyleyse kadın da zamanla sınırlı değildir.

- 7435 Nitekim Akhilleus da onu Pherae'da bulduğunda
Zamanın dışındaydı; benzersiz bir mutluluk;
Yazgıya karşı kazanılmış bir sevgi!
Ben de, onu, en büyük tuku gücüyle,
O eşsiz yarattığı yaşamın içine çekemez miyim?
7440 O ölümsüz varlığı, tanrılarla boy ölçüşeni,
Büyüklüğü oranında soylu, sevimli olanı?
Sen eskiden gördün onu, ben de şimdi
gördüm.

Çekici olduğu oranda büyüleyici bir güzel.

Kuşatmış beni ruhumla, gövdemle büsbütün,

- 7445 Yaşayamam, onu elde etmeyince, yaşayamam.

CHIRON

Sen tanımadığım adam, tutkunsun bir insan
olarak;

Oynatmışa benziyorsun bu ruhlar arasında.

Burada yazgın tutuyor elinden, esensin;

Benim görevimdir yılda, pek kısa süreyle

- 7450 Manto'nun karşısına çıkmak, birazcık,

Aeskulap'un kızının, yakarır sessizce

Babasına, kendi erdemi' adına,

Uyarsın, aydınlatsın hekimleri,

Aşağılık ölümlere yol açmasınlar diye...

- 7455 En sevimlisidir bu kız tüm bilici kızların.

Maskaralık etmez, iyidir, iyilik sever;

Esenlik sağlar sana, biraz kalırsan yanında,

Güçlü köklerden yararlanır, korur sağlığını.

FAUST

Tedavi istemiyorum, duygularım güçlüdür,
Yoksa, ben de yılgın olurdum başkaları gibi. 7460

CHIRON

Soylu pınardan gelecek esenliği yadsıma,
İn hızla aşağı, yerimizdeyiz artık.

FAUST

Önce söyle bakalım, bu korkunç geceden,
Kumlu sulardan geçirerek hangi yere çıkardın
beni?

CHIRON

Burada tutuşmuş savaşa Roma'yla Yunanistan 7465
Peneies sağ, Olympos sol yandaydı,
En büyük devlet eridi bu kumlarda;
Kral kaçtı, halk başarıya ulaştı.
Bak yukarı, orada, pek yakınımızda duruyor
Ayışığımda parlayan, ölümsüz tapınak. 7470

MANTO

(Düslere dalarak)

Atların nal seslerinden
Şangırdıyor kutsal basamaklar,
Yarıtanrılar geliyorlar buraya.

CHIRON

Çok doğru!

7475 Sen gözlerini aç yeter!

MANTO
(Uyanarak)

Hoşgeldiniz! Görüyorum onlar nerde sen orda.

CHIRON

Sen de yakışıyorsun ya tapınağına!

MANTO

Yorulmadan gezip duruyor musun böyle?

MANTO

7480 Çevreni kuşatan sessizlik içinde sen hep
Böyle otururken, beni de dolaşmak açıyor.

MANTO

Ben olduğum yerde duruyorum, zaman beni
kuşatıyor,
Bu da kim?

CHIRON

Bu uğursuz gece bir girdap gibi
Döndürerek onu götürdü buraya.

Çılgınca duygularla izliyor Helena'ları,
 Ele geçirmek istiyor Helena'ları, 7485
 Oysa bilmiyor nasıl ve nereden başlayacağını;
 Hepsinden iyidir, Asklepios tedavisi onun için.

MANTO

Severim, olanaksız isteyeni
 (Chiron çoktan gitmişti)

MANTO

Gir içeri, ey atak adam, sevinirsin sanırım!
 Persephone'nin yanına gidilir bu karanlık 7490
 yolla.

Olympos'un eteğindeki oyukta
 Gözetler gizli yasaklanmış esenliği
 Eskiden buraya kaçırmıştım Orpheus'u, ben;
 Bundan kolayca yararlan! Biraz yüreklen.
 (Aşağı inerler)

Daha önce olduğu gibi. Yukarda Peneios'ta

SİRENELER

Atılın Peneios'un dalgalarına! 7495
 Kulaç atarak yüzmek
 Bir ağızdan şarkı söylemek
 Mutsuz bir topluluğa yakışır.
 Susuz esenlik olmaz!
 Kıvançlı bir toplulukla gideydik 7500
 Hızla Ege Denizi'ne
 Tadın bile tadını çıkarırdık.
 (Deprem olur)

SİRENELER

- Geri dönüyor dalgalar köpürerek,
 Akıyor artık sular yatağında, aşağı;
 7505 Yer titriyor, sular kabarıyor,
 Kıyılar, kumlar yarıyor, dumanlar çıkıyor.
 Kaçalım! Geliniz! Hepiniz geliniz.
 Kimseye yarar getirmez bu tansık!
 Koşunuz ey sevimli, soylu konuklar
 7510 Bu kıvançlı deniz eğlencesine.
 Titreşerek parlıyor orada dalgalar,
 Yalıyor kıyıları, kabarıyor sessizce;
 Orada ay ışığının kat kat aydınlattığı yerde,
 Islatır bizi kutsal çiğlerle.
 7515 Orada dipdiri, devingen bir yaşam,
 Burada korkunç, kaygı veren bir deprem;
 Koşsun buraya akli başında olan kimse;
 Fırdolayı tüyler ürperten bir yer burası.

SEISMOS

(Derinden uğuldayıp korku salarak)

- Bir kez daha var gücüyle itmeli,
 7520 Omuzlar üstünde yukarı kaldırmalı,
 Böylece yeryüzüne çıkarız.
 Orada tümenden egemenlik sağlarız.

SFENKSLER

- Ne tedirgin edici bir titreme,
 Ne korkunç, tiksiniç bir fırtına bu!
 7525 Bu nasıl sendeleme, nasıl depreme,
 Öteye beriye sarsılıp gidip gelme!

Dayanılmaz bir yıkımdır bu!
 Değiştirmeyiz yerimizi biz,
 Cehennem de gelse kıpırdamayız.
 Bir kubbe yükseliyor şimdi 7530
 Bu saçları çoktan ağarmış yaşlı kişidir,
 Eskiden Delos adasını kuran,
 Doğum sancıları çeken bir kadın adına,
 Onu dalgaların ortasından yükselten.
 Tüm gücüyle dayanıyor, itiyor, bastırıyor, 7535
 Uzatmış kollarını, bükmüş belini,
 Atlas biçimine girmiş gibi davranıyor,
 Kaldırıyor yerden çimenleri, toprağı,
 Çakılları, çamurları, kumları,
 Kıyılarımızın sessiz, durgun kesimlerini 7540
 Yükseltiyor boyuna, yırtıyor böylece
 Genişleterek baştan başa, uzunlamasına
 Oylumların durağan örtüsünü de.
 Sınırsız gücü, yorulmaz girişimiyle
 Kocaman gövdeli bir Karyatide 7545
 Korkunç bir binek taşını taşıyor,
 Yükseltti binbir güçlkle yerden göğsüne;
 Ortaya çıkamayacak artık, daha çok,
 Sfenksler duruma el koydular.

SEISMOS

Tek başıma başardım ben bütün bu işi, 7550
 Onaylayacak bunu sonunda herkes,
 Ben sallamasam, titretmesem
 Nasıl olurdu bu dünya böyle güzel?
 Nasıl durabilirdi dağlarınız yukarda
 Bu görkemli, pırıl pırıl mavilikte, 7555
 Ben onları ortaya çıkarmasaydım

- Bu becerili, insanı çekici görünüm içinde?
 En yüksek atalarımız olan şu
 Geceyle karmaşanın karşısında tüm gücümle
 7560 Devler topluluğu içinde,
 Pelion ve Ossa ile top oynarken ben,
 O yıllar çılgınlaştık gençlik ateşiyle,
 Bıkkınlık geldi sonunda bize,
 Parnass'ın geçirdik iki başlık
 7565 Üstüne, çılgınca bir tutumla iki tepesinin
 Apollo, orada şimdi, oturmakta,
 Esin perilerinin mutlu korosuyla yaşamakta
 Jupiter'i, onun yıldırım atıcılarını
 Yükselten, yukarı çıkaran da benim.
 7570 Şimdi, böyle ürperten bir ataklıkla,
 Yerin dibinden yukarı çıkarak,
 Yeni, üstün bir yaşam sürmek için
 Kıvançlı yaratıklar aramaktayım.

SFENKSLER

- İnanırdık pek eski olduğuna
 7575 Burada yükselen tepelerin,
 Önceden onları görmeseydik,
 Yerden nasıl fışkırıp çıktıklarını.
 Genişliyor, kaplıyor her yanı sık orman,
 Yığılıyor üst üste kımıldayan kayalar,
 7580 Kapılmaz böyle görüntülere bir Sfenks,
 Göz yummayız kutsal yerimizin bozulmasına.

AKBABALAR

Yapraklar arasında altın, pullar arasında altın
 Görüyorum titreşiyor, parlıyor çizgi çizgi.

Çaldırmayın başkalarına böyle bir gömüyü,
Karıncalar! Çıkarın ortaya bu varlığı. 7585

KARINCALAR KOROSU

Nasıl ki dev gövdeliler
Onu yukarı ittiler,
Siz de oynak ayaklılar
Fırlayın yukarıya!
Girin içeri dışarı hızla! 7590
Böylesi aralıklara!
Bu yarıklarda her kırıntı
Değer ele geçirmeye.
En ufak kırıntıyı da
Gereklidir çıkarmanız 7595
En hızlı bir davranışla
Köşede bucakta ne varsa.
Çok atak olmanız gerek
Kaynaşan bir sürü olun,
Yalnızca altın toplayın! 7600
Dağla ilgili olmayın.

AKBABALAR

İçeriye! İçeriye! Altın toplayıp yığın!
Dayarız üstüne pençelerimizi;
En güçlü birer kilit tir onlar
Eksiksiz korurlar en büyük gömüyü bile. 7605

PYGMAELER

Aramızda yer aldınız, bu gerçek,
Bilmiyoruz biz de, nasıl oldu bu.

- Sormayın nereden geldiğimizi
Şimdi buradayız artık!
7610 Yaşamın tadını çıkarmak için
Uygundur her ülke;
Göründü mü bir kaya yarığı
Cüceler de çıkıverir ortaya,
Erkek cüce, dişi cüce koyulur çalışmaya,
7615 Örnek olur her cüce çifti;
Bilinmiyor, var mı yok mu bu eş düzen
Eskiden cennette de.
Burada buluyoruz en iyisini
Kutsuyoruz yıldızımızı saygıyla;
7620 Batıda olduğu gibi Doğuda da
Doğurmayı sever yürekten.

DAKTYLELER

- Bir gece içinde o
Ortaya çıkardığı gibi küçükleri
Doğuracak en küçükleri de;
7625 Onlar da bulacaklar özdeşlerini.

PYGMAELERİN EN YAŞLILARI

- Davranın esenli
Bir yer bulmak için!
Girişin hemen işe;
Güclüye karşı hızlılık!
7630 Şimdi barış günüdür;
Kurun demirci tezgâhını,
Zırhlı giysi, silah
Sağlamak için orduya.

Hepiniz ey karıncalar
Eşin şu kabartıyı 7635
Çıkarın madenleri!
Siz de ey Daktyleler
Küçücüksünüz, çocuksunuz
Size buyurulan da,
Yalnız odun toplamak! 7640
Hepsini toparlayın
Gizlice tutuşturun
Bize kömür sağlayın.

GENERALISSIMUS

Yay ile oku alm
Bir güzelce donanın! 7645
Şu gölün kıyısında
Dizilmiş balıkçılar,
Sayısız yuva kurmuş,
Göğüslerini kabartan,
Birden hepsini vurun, 7650
Bir tek bile kalmasın,
Hepimiz birer başlık
Giyelim süslenelim.

KARINCALAR-DAKTYLELER

Kim kurtarır ki bizi!
Biz demir sağlıyoruz 7655
Onlar zincir yapıyorlar.
Kaçıp kurtulmamız için
Kurtulmanın zamanı
Gelmemiş daha.

IBYKUS'UN TURNALARI

- 7660 Ölüm ılığı, can çekişme sesleri;
 Üzüntü veren kanat çırpınışları;
 Ürperten inilti, korkutan ılık
 Bulunduğumuz yükseğe yansıyan!
 Öldürölmüş hepsi de,
 7665 Kıpkızıl olmuş kanlarından göl.
 Tiksindiren bir tutku
 Balıkılların soylu süslerini yağmalayan,
 Ne yazık şimdi tolgasında
 Bu göbekli, çarpık bacaklı soysuzların.
 7670 Ey ordumuzun görevlileri,
 Dizi dizi deniz birlikleri
 ağırıyoruz ö almaya sizi.
 Hepinizi yakından ilgilendiren işti.
 Esirgemesin kimse kanını, gücünü,
 7675 Bitmesin düşmanlığı bu yıkımın.
 (Havada çığlıklar çıkarıp dağılırlar)

MEPHISTOPHELES

(Ovada)

- Öncölük ediyordum kuzeyli büyücölere,
 Oysa geçinemiyorum bu yabancı ruhlarla,
 Blockenberg çok daha uygun bir yer,
 İnsan bulunduğu yere kolayca alışır!
 7680 Kayasının üstünde gözetler bizi bayan Ilse
 Heinrich, tepesinin üstünde kıvanç verir
 Çevreye,
 Elend yöresinin tadını kaçırır horlayıcılar,
 Buna karşın bin yıl için işler düzenlidir.

- Kim bilebilir burada durduğu, gittiği yeri,
 Üstünde durduğu toprağın kabarıp 7685
 kabarmayacağını?
 Düz bir boşlukta dolaşıyordum kıvançla,
 Birden, arkamda, yükseldiğini gördüm bir
 dağın,
 Buna dağ denilmese bile yetiyordu
 Beni Sfenkslerimden ayırmaya, yüksekliği
 Burada bir ateş çıkmakta, boşluktan aşağı 7690
 Kayarak serüvenli bir çevre yaratmakta!..
 Sonra oynayarak, dolaşarak eğlendiriyor beni
 Yaltaklanan, kıvrandıran seçkin koro.
 Yavaşça yanaşmalı şunlara, emeksiz geçinmeye
 Alışan, nerde olsa yürütecek bir nesne bulur. 7695

LAMIELER

(Mephistopheles'i kendilerine çekerek)

- Koşunuz, koşunuz!
 Hep böyle yapın!
 Sonra yavaşlayın,
 Gevezeliğe başlayın,
 Ne hoştur böyle 7700
 Yaşlı günahkârı
 Yanımıza çekerek
 Ağır bir cezaya çarptırmak,
 Arkamızdan sürüklemek
 Geliyor toplayarak, 7705
 Sendeleyerek katılmış
 Bacağını sürüyerek,
 Kaçtıkça biz ondan
 Yetişiyor arkamızdan.

MEPHISTOPHELES
(Sessiz durarak)

- 7710 Uğursuz yazgı! Hep erkekler kandırılıyor!
Adem'den beri hep o sarsaklar saptırılmış.
Herkes yaşlanır, var mı akıllanan?
Sen yeterince çılgınlaşmış biri değil miydin?
Bu halkın, işe yaramadığı kökenden bilinen
bir olay.
- 7715 Belleri kemerli, yüzleri boyalı,
Konuşmaya değer sağlıklı yanları da yok.
Neresinden tutsan boş, tüm örgenleri çürük.
Bu durum görülür, tutulur niteliktedir,
Bu yüz­süzler ılık çalsa herkes oynar, nedense.

LAMIELER
(Duraksayarak)

- 7720 Durun! Başlıyor düşünmeye, duraksıyor;
Önleyin onu, kaçmasın elinizden!

MEPHISTOPHELES
(Yürümeyi sürdürür)

- İleri! Duraksayıp kuşkunun ağına
Takılma sakın, delilik etmekten kaçın;
Büyücüler olmasaydı
- 7725 Hangi şeytan şeytan olmak isterdi!

LAMIELER
(Çok tatlı bir tutumla)

Toplanalım bu kahramanın çevresinde
firdolayı,

Bir sevgi doğacak içinde
İçimizden birine karşı, kesin.

MEPHISTOPHELES

Bu oynak ışıklar içinde
Güzel, sevimli kadınlara benziyorsunuz, 7730
Bundandır sizi kıramadığım.

EMPUSE
(Sokularak)

Unutmayın beni de! Öyleyim ben de
Alın beni de arınıza şimdi.

LAMIELER

Bunun yeri yok bizim aramızda,
Hep oyunbozanlık eder bize. 7735

EMPUSE
(Mephistopheles'e)

Empuse teyzedir sana esenlik dileyen,
Güvenilir dostun eşek ayaklı!
Yalnız bir at ayağı var sende,
İşte böyle sayın yeğen, içtenlikle.

MEPHISTOPHELES

Burada yabancılarla karşılaşırım sanmıştım 7740
Yalnız, oysa yakınlar çıktı önüme, yazık.
Eski kitaplardan birine bakmalı,
Harzy'dan Hellas'a değin hepsi yeğen.

EMPUSE

Ben, düşüncesine göre, davranmayı bilirim,
 7745 Birçok, değişik, kılığa da girebilirim;
 Şimdi sizi yüceltmek için, burada,
 Ufak bir eşek başı takındım.

MEPHISTOPHELES

Anlıyorum, bu halk içinde
 Soydaşlık çok büyük bir önem taşımaktadır.
 7750 Ancak ne olursa olsun, istensin istenmesin
 Ben bu eşek başın yalan olduğunu
 göstereceğim.

LAMIELER

Bırak şu tiksiniç yaratığı, ürkütür
 Yanına yaklaşan, sevecen bulan kim varsa;
 Sevimli, güzel olan biri ona yaklaşırsa
 7755 Yüzüne bakılmaz, ürkünç biri olur çıkar.

MEPHISTOPHELES

Şu sevecen, güleç teyzecikler de
 Kuşku uyandırıyor bende, hep,
 Sanırım bu gül gibi yanakların arkasında
 Biçim değiştirmiş, korkunç yaratıklar gizlidir.

LAMIELER

7760 Bir dene bakalım! Kalabalığımız biz, çok,
 Yazgın yardımcın olursa, uzat elini,

Kaparsın onlardan en iyisini.
 Neye yarar bu yinelenen vurgulamalar?
 Sen gerçekte, acınası bir çapkınsın.
 Büyüklük taslıyorsun burada, durdun havada 7765
 Bizim sürüye karışmalı o da;
 Bırakın maskelerinizi yavaş yavaş,
 Gerçek benliğinizi verin ona.

MEPHISTOPHELES

En güzelini kendime seçtim...
 (Onu kucaklayarak)
 Ooo vay başıma, ne sert bir süpürge! 7770
 (Başka birini tutarak)
 Bu da ne? Ne tiksiniç bir yüz böyle!

LAMIELER

Sana yakışır mı daha iyisi? Bunu düşünme!

MEPHISTOPHELES

Şu küçüğü almak isterim kendime...
 Bir kertenkele kaçıyor ellerimden sıyrılıp!
 Bir yılan benziyor düz saçları da. 7775
 Yakalayayım öyleyse şu uzun boyluyu...
 Bir uzun değnek tuttuğum şimdi,
 Başı da bir çam kozalağı gibi.
 Nereye varacak bu iş? Şu şişkoya bakalım,
 Mutluluk bulurum onda sanırım; 7780
 Son girişimim olacak bu benim!
 Bu da yağlı, yumuşak, büyüsel nesne
 Doğuda çok akça verirler buna...
 Mantar gibi patlar, bölünür ikiye!

LAMIELER

- 7785 Ayrılın birbirinizden, dalgalanıp uçun,
 Çakıp şimşek gibi, kuşatın kara bulutla
 Bu büyücü oğlunun çevresini sımsıkı,
 Dalın içimize, korkunç, yoğun daireler çizin
 Sessiz kanatlarınızla, siz, ey yarasalar!
 7790 Ucuz kurtuluyor yine bu işten, o...

MEPHISTOPHELES
 (Silkinerek)

- Görünüşe göre, ben çok akıllanmamışım
 daha;
 Burda da saçma, Kuzeyde de saçma, hepsi
 anlamsız,
 Görüntüler oradakiler gibi burda da başıboş,
 Halk da, ozanlar da tatsız, yılışık!
 7795 Burda gerçek maskaralar alayı, işte.
 Her yerde olduğu gibi sevişgen bir eğlence.
 El uzattım güzel görünen maskelere,
 Ürkünç varlıklar geçmiş elime.
 Bile bile kandıracaktım kendi kendimi
 7800 Biraz daha uzun süreydi bu iş.
 (Taş yığınları arasında gezinerek)
 Neredeyim ben? Ne olacak bunun sonu?
 Daracık bir yoldu bu, şimdi korkunç bir yer.
 Dümdüz bir yoldan gelmiştim buraya,
 Şimdi çakıl yığını çıktı karşıma.
 7805 Boşuna tırmanıyorum aşağı, yukarı,
 Nerede bulabilirim Sfenkslerimi bir daha?
 Düşünmemiştim böyle bir olayla karşılaşmayı,
 Bir gece içinde bir dağ çıktı önüme!

Genç büyücüler yapmış bunu sanırım,
Onlar Blocksberg'i de yanlarında getiriyor. 7810

OREAS

(Doğal bir kayanın üstünde)

Yukarı, buraya! Eskidir benim dağım,
Eski biçimini koruyor, değişmemiş.
Saygı göster şu eğik kayalara,
Yeni meşe filizli dallarla kaplı yere!
Artık korkum yok, sapasağlam yerdeyim, 7815
Pompeius üstümde uçuyormuş gibiyim.
Ayrıca çılgınlığın görüntüleri de
Yok oluyor horozlar öter ötmez.
Benzer söylenceler görürüm, sık sık
Ortaya çıkar, sonra birden bire yok olur. 7820

MEPHISTOPHELES

Saygılar sana, ey yüce tepe,
Güçlü meşelerle dorukları kaplanan!
En parlak ayışığı bile
Giremiyor bu karanlığın içine.
Oysa beride, ağaçlar arasında 7825
Cılız bir ışık parlıyor.
Bunları bağdaştırmanın yolunu bulmalı!
Bu Homunkulus'tur gerçekten!
Ufacık arkadaş nereye bu yolla?

HOMUNKULUS

Uçuyorum, ben, bir yerden bir yere, 7830
En yetkin anlamda ortaya çıkmak istiyorum,

Duramıyorum, şu şişemi kırmaya çalışıyorum;
Ancak, şimdiye değin gördüklerimin arasına
Girecek gücü kendimde bulamıyorum.

- 7835 Şunu söyleyebilirim, sana, güvenerek:
Ben, iki bilgenin yolunda yürüyorum,
Şöyle çalındı kulağıma: Doğa! Doğa!
Bunlardan ayrılamam ben, istemem,
Onlardır yeryüzünün yaşamsal içeriğini bilen;
7840 Deneyle öğrenebilirim sonunda
Usun en uygun, en güvenli yolunu da.

MEPHISTOPHELES

- Bunu yapmak senin elinde,
Görüntülerin buyruğuna giren bir yerde
Saygınlık kazanır bilgiler de.
7845 İnsan kendi becerisi, buluşuyla sevin sin diye
Bilge de birçok yeni nesneler sürer ileriye.
Usun yolunu bulamazsın yanılmayınca.
Var olmanın yolu kendi kendini yaratmaktır.

HOMUNKULUS

Küçümsenemez böyle güzel bir öğüt.

MEPHISTOPHELES

- 7850 Yolun açık olsun, şimdi, sonra görüşürüz.
(Ayrırlılar)

ANAKSAGORAS (Thales'e)

Senin direngen düşüncen, boyun eğmez;
Seni inandırmak için daha ne söylenebilir?

THALES

Dalgalar tüm rüzgarlara severek boyun eğer.
Ancak uzak dururlar yalnız kayalardan.

ANAKSAGORAS

Ateşin soğumasından oluştu bu kayalar. 7855

THALES

Islaklıktan doğmuştur bütün diriler de.

HOMUNKULUS
(İkisinin arasında)

Bırakın da yanınızda yürüyeyim,
Ben de varolmak istiyorum artık.

ANAKSAGORAS

Ey Thales, senin bir gecede
Çamurdan böyle bir dağ yaptığın var mı? 7860

THALES

Doğa, onun canlı su kaynakları,
Geceye, gündüze, saatlere bağlı kalmamıştır,
Doğa tüm nesneleri, kendi yöntemince
Biçimlendirir, baskı yok en büyüğünde bile.

ANAKSAGORAS

Oysa burada oldu! Pluton'un azgın ateşi,
Aolus'un buğularının korkunç patlama gücü 7865

Dümdüz toprağın eski kabuğunu yardı,
Böylece yeni bir özün oluşmasını sağladı.

THALES

Peki bunları söylemenin anlamı ne-
7870 İşte dağ olduğu yerde, bunu anladık artık.
Bu tür tartışmalar boşunadır, verimsizdir,
Ancak sabırlı bir topluluğu kendine bağlar.

ANAKSAGORAS

Birden Myrmidonlarla dolup taşı dağ,
Kayaların arasına yerleşmek istiyorlar,
7875 Cüceler, karıncalar, parmak kadar adamlar,
Daha başka ufacık, atak varlıklar.
(Homunkulus'a)
Sen büyüklüğe soyunmadın hep yalnızlığı,
Alçakgönüllü, sınırlı yaşamı yeğledin;
Egemenlik sürmeye alışabilirsen
7880 Sana krallık tacını giydireyim.

HOMUNKULUS

Ne der buna dostum Thales?

THALES

Öğüt vermek istemiyorum;
Küçüklerle ancak küçük işler görülür,
Küçükler de büyükler içinde büyür.
Şuraya bak! Kara turnalar bulutu
7885 Gözdağı veriyorlar bu taşkın insanlara,

Şöyle korkutabilirler onlar kralı da.
 Sivri gagalarıyla, keskin pençeleriyle
 Saldırıyorlar küçüklerin üzerine;
 Şimşekler çakıyor yazgıları üstünde bunların.
 Kanlı bir el öldürmüş balıkçıları, 7890
 Durgun, sessiz barış gölünü alt üst ederek.
 Ölüm okları fırlatan şu yağmur da
 Korkunç, kanlı bir öç alma duygusu yarattı,
 Kışkırttı yakınlarının öfkesini de
 Dökmek için pis kanını şu cücelerin. 7895
 Neye yarar takındıkları parlak balıkçıl tüyleri?
 Nasıl da saklanıyor karıncalar, Daktyller!
 Dağılıyor, kaçıyor, çözülüp gidiyor bu ordu.

ANAKSAGORAS

(Biraz durur, ağırbaşlı bir tutumla)

Övebildim, şimdiye değin, yerin altındakileri, 7900
 Artık, bu durumda, yerin üstündekilere
 dönüyorum...
 Sen! Sonsuza değin yaşlanmayan, yukarda,
 Üç adlı, üç biçimli, yardıma çağırıyorum
 Seni, halkımın acısı karşısında,
 Diana, Luna, Hekate! 7905
 Sen, göğüsleri genişleten, en derin düşünceyi
 sezen,
 Sen, sessizce ışık yayan, güçlü-içli tanrıça,
 Aç gölgelerinin korkunç uçurumunu,
 Belirsin eski gücün, gerek kalmasın büyüye!
 (Biraz durur)
 Yerine gelmiş mi dileklerim? 7910
 Yalvarmalarım
 Göğe bakarak

- Yoksa doğanın düzenini mi bozdu?
 Büyüyerek, hep büyüyerek yaklaşıyor
 7915 Tanrıçanın yusuvarlak tahtı,
 Korkunç, koskocaman görünüyor göze!
 Daha çok kızıllaşılıyor ateşi, dalınca karanlığa...
 Yaklaşma daha! Korku salan kocaman yuvarlak,
 Yok edeceksin bizi karalarla, denizlerle birlikte.
 7920 Doğru mu yoksa; Teselyalı kadınların
 Kan kokuşlu büyülerine güvenerek
 Seni yolundan çıkardıkları?
 En iğrenç kötülöklere sürükledikleri?..
 Işıyan levha karardı çepeçevre,
 7925 Parçalanıyor, şimşekleşiyor, kıvılcımlanıyor!
 Bu ne çatırtı! Bu ne tıslama böyle!
 Bu arada gök gürlüyor, rüzgar uğulduyor!
 Tahtın basamakları önünde saygısızlık bu
 Bağışlayın! Buna yol açan benim.
 (Yüzüstü yere kapanır)

THALES

- 7930 Neler görmemiş, neler duymamış bu adam!
 Bilmiyorum iyice, başımıza geleni,
 Ben, onunla birlikte, sezmedim bunları.
 Çılgın evreler geçirdiğimizi söylemeliyiz,
 Oysa ay yerinde esenlikle kırıtlıyor
 7935 Eskiden olduğu gibi, kendi yerinde.

HOMUNKULUS

Bakın cücelerin oturdukları yere doğru,
 Dağ yuvarlaktı, şimdi sivri.
 Korkunç bir sarsıntı sezdim,

Şu kaya parçası aydan düştü;
 Sormaya, araştırmaya gerek görmeden, 7940
 Dost, düşman demeden hepsini ezip geçti.
 Böyle becerileri överim ben,
 Bir yaratıcı güç, bir gecede,
 Alttan, üstten eşitlik içinde
 Böyle bir iş ortaya koyunca. 7945

THALES

Esen kal! Bu yalın bir düşünce ürünüydü,
 Bırak çekilip gitsin o iğrenç kuşak!
 Senin bir kral olmadığın çok iyi.
 Yürü, şimdi hızla, tatlı deniz eğlencesine,
 Saygın konuklar orada, özlenir, övülür. 7950
 (Uzaklaşır)

MEPHISTOPHELES

(Öte yandan dağa tırmanır)

Sürüklenme gereğindeyim, dik kaya
 basamaklarında
 Yaşlı meşelerin sert kökleri arasında.
 Benim Harz dağımda, sakızlı buğularda,
 Katranımsı bir nesne var pek beğenirim;
 Ondan sonra kükürt... Burada şu Yunan 7955
 ülkesinde
 Onların izi bile bulunmaz koklamak için;
 Çok istekliyim öğrenmek için, burada
 Onlar cehennem ateşini neyle tutuştururlar.

DRYAS

- 7960 Kendi yurdunda sen, anlayışlı olabilirsin,
Yabancı bir ülkede yeterince becerikli değilsin.
Hep yurduna dönmeyi kafana takmamalıydın,
Saygı göstermeliydin bu kutsal meşelerin
görkemine.

MEPHISTOPHELES

- İnsan arkada bıraktığını düşünmeden edemez,
Alışılmış olan düşlerde cennete dönüşür.
7965 Söyle şimdi: Ne var oradaki mağarada
Cılız aydınlıkta, üç büklüm olup duran?

DRYAS

Phorkyadlar! Korkmazsan git oraya,
Çekinmezsen konuş onlarla.

MEPHISTOPHELES

- Neden olmasın! şaşıtığım bir olay var!
7970 Kendini beğenmiş biriyim, açıkça söylemeliyim
Bunun bir benzerini daha görmedim,
Bunlar Alraun'dan da daha kötü yaratıklar...
Bunları gören onaylanmayan suçları
Bile, biraz olsun yakışksız bulmaz mı,
7975 Şu üçüz deve bir göz attıktan sonra?
Biz, katlanamayız bunlara eşliğinde
En korkunç cehennemlerimizin bile.
Oysa kök salmış, ülkenin güzelliğinde,
burada,

Ün kazanmış eski bir değer olarak hepsi...
Sezmiş gibi yaklaştığımı kımıldanıyor
Tıslıyor, ıslık çalıyor yarasa yüzlüler.

7980

PHORKYAS

Bana verin şu gözü kardeşlerim öğreneyim
Tapınağımıza yaklaşma ataklığını göstereni.

MEPHISTOPHELES

En yüce tanrıçalar! İzin verin yaklaşayım
Size, üç kat kayranıza ulaşmak için.
Şimdi bir yabancı gibi geliyorum karşınıza,
Yanılmıyorsam çok eskidir soydaşlığımız.
Birçok ünlü, eski tanrılar görmüşüm,
Ops'un, Rhea'nın önünde derin saygıyla
eğilmişim;

7985

Kaos'un, sizin kızkardeşleriniz parka'larla
Dün, ya da önceki gün yüz yüze gelmişim;
Görmedim sizin benzerinizi bir daha,
Susuyorum şimdi, şaşıp kalmışım artık.

7990

PHORKYADLAR

Çok anlayışlı görünüyor bu ruh.

MEPHISTOPHELES

Şaşıyorum şimdi, bir öven ozan olmamış sizi.
Söyleyin: Neden böyle oldu, nasıl olabildi?
Çok ünlü olmanıza karşın görmedim
yontunuzu da;

7995

Denese bunu bir yontucu, size gelerek,
Juno, Pallas, Vehus gibilerin adı anılmaz
yanınızda.

PHORKYADLAR

8000 Yalnızlığa, sessiz geceye büründük
Üçümüz de düşünmedik bu konuyu bile.

MEPHISTOPHELES

Nasıl olabilirdi bu? Siz dünyadan uzak,
Kimseyi görmeden, kimseye görünmeden
yaşadıkça.

Sizin oturmanız gereken yer, ancak
8005 Görkemle sanatın eşitlik içinde egemenlik
Sürdüğü, her gün, birden, iki ayağı üstünde
yürüyen
Bir kahramanın mermerde canlandığı yer
olmalı.
Orada...

PHORKYADLAR

Kes sesini, uyandırma duygularımızı!
Ne yarar sağlar bize daha iyisini bilmek?
8010 Karanlıkta doğduk, karanlıkla soydaşız,
Bilmez bizi kimse, biz de kendimizi.

MEPHISTOPHELES

Çok konuşmak gerekmez bu gibi durumlarda,
İnsan kendini başkasının kılığına da sokabilir.

Bir göz, bir diş yetiyor üçünüze de;
 Çok doğaldır söylencesel bakımdan, 8015
 İkiye indirerek üçüz varlığını
 Üçüncü biçimi bana bırakarak algılamak,
 Kısa bir süre.

BİRİSİ

Siz ne dersiniz? Olabilir mi bu?

ÖTEKİLER

Bunu deneyelim, gözsüz, dişsiz olarak.

MEPHISTOPHELES

En iyilerini almışsınız şimdi; 8020
 Bu durumda, en korkunç betimleme olanaksızdır.

BİRİSİ

Sen, bir gözünü kapa, bu kolayca sağlanır,
 Sonra sivri dişlerinden birini göster,
 Yandan bakılınca en elverişli duruma girersin,
 Bizim kardeşimizmişsin gibi görünürsün. 8025

MEPHISTOPHELES

Büyük saygınlık! Öyle olsun!

PHORKYADLAR

Öyle olsun!

MEPHISTOPHELES
(Yandan Phorkyas gibi)

Şimdiki durumuma göre
Kaos'un çok sevgili oğluyum ben!

PHORKYADLAR

Biz de Kaos'un kızlarıyız kesinlikle.

MEPHISTOPHELES

Şimdi beni Hermaphrodit diye suçlayanlar,
iğrenç.

PHORKYADLAR

Ne güzel şimdi, üç kardeşin, yeni birliği
8030 İki kulağımız, iki dişimiz var şimdi.

MEPHISTOPHELES

Gizlemeliyim kendimi bütün gözlerden,
Korkacaklar benden cehennem zebanileri de.
(Çekilip gider)

EGE DENİZİ'NİN KAYALI KOYLARI
AY DORUKTA

SİRENELER

(Kayaların üzerinde dağınık oturmuşlar,
flüt çalarak şarkı söylerler.)

Eskiden yoğun bir gecede seni
Teselyalı büyücü kadınlar 8035
Kandırıp indirmişler aşağı
Şimdi yayının üstünden bakıver sessiz,
Gecenin içinde titreşen dalgalara,
Tatlı ışınlar saçan, parlayan sulara,
Aydınlat şu kalabalığı, 8040
Dalgaların arasından yükselen!
Ne istersen yaparız biz
Güzel Luna bağışlarını bekleriz.

NEREIDLER-TRITONLAR
(Deniz tansıkları)

Daha keskin, daha yüksek söyleyin 8045
Engin denizin dibinde yaşayan

Yaratıklar, durmadan çağırın!
 Uçurumlar açınca fırtınalar, uğuldayan,
 Kaçarız en sessiz derinlere,
 Tatlı şarkılar etkiler ancak bizi.

- 8050 Bakın ne büyük bir kıvanç içindeyiz,
 Altın kordonlarla süslenmişiz,
 Taçların, değerli taşların arasına
 Bilezikler, tokalar, birleşmiş takılarımız.
 Sizin ürünleriniz bunların hepsi.
- 8055 Sulara batan tüm bu gömüleri
 Siz sürüklediniz bu derinlere şarkılarla,
 Ey güzel koyumuzun cinleri.

SIRENELER

- Biliyoruz iyice, denizin serinliğinde
 Balıkların yaşamın tadını çıkardığını,
 8060 Üzüntüden, acıdan uzak kaldığını;
 Şimdi kıvançlı, mutlu sürülersiniz,
 Bugün, görerek, öğrenmek istiyoruz
 Balıklardan üstün olduğunuzu.

NEREIDLER VE TRITONLAR

- Biz buraya gelmeden önce
 8065 Düşündük bu konuyu iyice,
 Kızkardeşler, kardeşler gitsin şimdi!
 Ufak bir geziye çıkmamız gerek bugün
 Tüm kanıtlarıyla saptamak için
 Balıklardan daha üstün olduğumuzu.

(Giderler)

SIRENELER

Birden bire görünmez oldular! 8070
 Samotrake'ye gittiler dosdoğru.
 Uygun bir rüzgarla uzaklaştılar.
 Ne yapmayı tasarlıyorlar şimdi
 Yüksek Kabirler ülkesinde?
 Şaşılāsılar orada! Tansıklar, 8075
 Hep kendi kendilerini doğururlar,
 Bilinmez ne oldukları bunların.
 Kal tepede, yerinde sen,
 Tatlı Luna, ayrılma sakın,
 Gelip soymasın bizi karanlık 8080
 Bırakıp gitmesin bizi gün!

THALES

(Kıyıda, Homunkulus'a)

Sevinerek götürürdüm seni yaşlı Nereus'a;
 Pek uzak değiliz onun mağarasından;
 Pek dik başlıdır üstelik
 Bu tiksiniç, iğrenç yaratık. 8085
 Bütün insan soyundan kaçınır,
 Sevmez bu asık yüzlü, kimseyi.
 Geleceği dosdoğru bilir, görür,
 Bundan dolayı kim olsa sayar onu,
 Gider oturduğu yere saygı sunar, 8090
 Kimine büyük iyilikleri olmuştur.

HOMUNKULUS

Bir deneyelim, çalalım kapısını,
 Kırılacak cam, fışkıracak alev yok bunda.

NEREUS

- İnsan sesi midir şu kulağıma yansıyan?
 8095 Bir öfke yaratıyor yüreğimin en derininde!
 Bu yaratıklar, tanrılara erişmeye uğraşırlar,
 Onlar hep kendi kendilerine benzemeye
 yargılı.
 Yıllardır tanrısal bir esenlik içindeyken
 İyilik etme duygusuna kapıldım,
 8100 Bakınca en son ortaya konan eylemlere
 İyileşme görmedim, iyilik etmemiş gibi oldum.

THALES

- Ey denizlerin piri, hep sana güveniliyor,
 Bilgesin sen, kovma bizi buradan.
 Bak şu yalıma, insana benziyor düpedüz,
 8105 Senin öğütlerini gereksiyor kesinkes.

NEREUS

- Ne öğüdü! Öğüt yaramış mı insanlara,
 dinleyen kim?
 Doğru söz katı kulaklarda donuyor!
 Çok kez öfkeleniyor, kendi kendilerini
 yeriyorlar,
 Bu yaratıklar oldukları yerde kalıyorlar,
 8110 Uyarmıştım bir baba gibi Paris'i de,
 Bir yabancı kadını, sevip kaçırmadan önce!
 Çekinmeden duruyordu Yunanistan kıyısında,
 İçime doğanları bildirdim ona bir bir;
 Dumanlar koyulaşıyor, kızılık yoğunlaşıyor,
 8115 Tutuşan çatılar altında öldürme, ölüm:

Troya'nın sonuydu bu, bir şarkı biçiminde
 saptanmış,
 Binlerce yıl korkuyla anılmış, sonradan.
 Bir oyun sandı yaşlı adamın sözünü suçlu,
 Kapıldı tutkusuna, Ilios'da kaldı, sonunda.
 Uzun bir can çekişme, sonra, katılaştan dev 8120
 gövde
 Görkemli bir şölen Pindus kartallarına.
 Ulysses de öyle! Önceden demedim mi ona,
 Circe'nin tuzaklarını, Zyklop'un korkunçluğunu?
 Onun duraksaması, yüzeysel anlayışı,
 Ne kazandırdı ona tüm yaptıkları? 8125
 Onu çok salladı, sarstı, yeterince ezdi, götürdü
 Dalgalar, sonra acıyarak konuksever bir kıyıya

THALES

Sıkar böyle davranışlar aydın kimseyi,
 İyi insan bunu bir kez daha denemeli.
 Ufacık bir saygı insanı sevindirir, 8130
 Pek çok değerbilmezliği ortadan kaldırır.
 Önemsiz değil bizim bir dilekte bulunmamız,
 Bu çocuğun dileği anlayışla ortaya çıkmaktır.

NEREUS

Benim bu pek az görülen kıvancımı bozmayın.
 Bambaşka işler çıkacak ortaya sanırım: 8135
 Çağırdım buraya bütün kızları,
 Şu denizlerin süsü Doriadları.
 Ne Olympos'ta, ne sizin yurdunuzda görülebilir
 Böyle güzel, sevimli, görkemli kızlar.

- 8140 Soylu, gönül çeken davranışlarla inip
Deniz devlerinden biniyorlar Neptunus'un
atlarına,
Eşsiz, iç açan bir uyum içinde,
Kabaran köpüklerle yükseliyorlar sanırsın.
Venus'un sedef arabasında, renkler içinde
8145 Oturmuş geliyor kızların en güzeli Galateia,
Kıbrıs bizden ayrılalı beri
Kutsanır bir tanrıça olarak Paphos'ta.
Bu güzel kızıdır uzun süreden beri
Tapınağın bulunduğu kent, taht arabası.
8150 Gidin buradan! Babalık duygusuyla doluyum;
Olmaz içimde hınç, dilimde sövgü şimdi.
Gidin Proteus'a, sorun o ilginç yaratıktan
Nasıl ortaya çıkar, oluşurmuş insan.
(Denize doğru uzaklaşır)

THALES

- Kazancımız yok attığımız bu adımla.
8155 Eriyiverir birden, bulsak bile Proteus'u,
Dursa bile karşınızda, saçma sapan konuşur,
Şaşkınlığa sürükler, yanıltır sizi,
Senin için gereklidir böyle bir öğüt,
Bu yüzden deneyelim bunu da gidelim
yolumuzda.
(Uzaklaşır)

SIRENELER

(Yukarda kayaların üstünde)

- 8160 Uzaktan gördüğümüz nedir
Dalgalar ülkesini gezen?

Rüzgardan gerilmiş
Bembeyaz yelkenler,
Pırıl pırıl görünüyorlar,
Işık saçan deniz kızları. 8165
İnelim artık aşağıya
Duyuyorsunuz seslerini siz de.

NEREIDLER-TRITONLAR

Ellerimiz üstünde taşıdıklarımızı
Beğenecek tüm görenler.
Kocaman Khelene kabuklarından 8170
Daha çok parlıyordu keskin çizgi yontular;
Bizim getirdiğimiz tanrılar bunlar,
Söylemeniz gerek etkin şarkılar.

SIRENELER

Kendileri küçük
Güçleri büyük, 8175
Yıkım görenleri kurtaran
Eskiden beri kutsanan tanrılar.

NEREIDLER-TRITONLAR

Getiriyoruz kabirleri
Barışıl bir bayram için;
Onların kutsal yönetiminde 8180
Hep güler yüzlüdür Neptun.

SIRENELER

Size yakın duruyoruz,
Bir gemi parçalanırsa

- 8185 Karşı durulmaz bir güçle
Denizcileri kurtarıyorsunuz.

NEREIDLER-TRITONLAR

Üç kişi alıp getirdik
Gelmek istemedi dördüncüsü,
En doğru yolda olduğunu söyledi,
Hepsini düşünüyorum, dedi.

SIRENELER

- 8190 Bir tanrı başka bir tanrıyla
Alay ediyor şimdi,
Kutsayın tüm iyilikleri
Çekinin her yıkımdan.

NEREIDLER-TRITONLAR

Gerçekte yedi kişidir bunlar.

SIRENELER

- 8195 Peki dördü nerede kaldı?

NEREIDLER-TRITONLAR

- Biz de bilmiyoruz, diyemeyiz.
Olympos'ta aramalı onları;
Sekizinciler de olabilir orda,
Kimsenin bilemediği.
8200 İyilik görüyoruz onlardan da
Ancak hepsi gelişmedi yeterince.

Bu benzersiz varlıklar
 Hep daha iyi olmak için çırpınırlar.
 Tutku dolu bir özlemle
 Hep erişilmez olana koşuyorlar.

8205

SIRENELER

Alışkınız biz
 Nerede otururlarsa onları kutsamaya,
 Güneşin, ayın altında
 Taparız onlara, iyilik görürüz.

NEREIDLER-TRITONLAR

Yükseliyor ünümüz
 Bu törene öncülük etmekten.

8210

SIRENELER

Eskiçağ kahramanları
 Önemsizdir ünleri
 Nerede yükselse, parlasa da
 Onlar altın postu buldular
 Siz kabirleri getirdiniz.

8215

(Hep birlikte şarkı yinelenir)

Onlar altın postu buldular

Siz }
 Biz } -- Kabirleri

(Nereidler-Tritonlar çekilir, giderler).

HOMUNKULUS

Baktıkça bu biçimsiz devlere
 Topraktan yapılmış kaplar görüyorum

8220

Çatışacak bunları görünce bilginler
Vuracaklar kalın kafalarını birbirine.

THALES

Bunlardır özlenenler:
Akçanın değerini pas belirler.

PROTEUS
(Görünmeden)

8225 Böyle söylenceleri severim ben,
Şaşırtıcı oldukları oranda artar değerleri.

THALES

Sen neredesin Proteus?

PROTEUS
(Karnından konuşanlar gibi,
bir uzaktan, bir yakından)

Buradayım! Burada işte!

THALES

Hoş görüyorum seni, bu eski şakanla!
Ancak bu saçma sözleri bir dosta söyleme!
8230 Biliyorum, sen yanlış yerden konuşuyorsun.

PROTEUS
(Uzaktan)

Kal sağlıcakla!

THALES
(Homunkulus'a yavaşça)

Pek yakındadır o. Son ışılda!
Balık gibi nereye olsa sokulur.
Nerelere sokulmuşsa
Çıkar gelir yalımları görünce.

HOMUNKULUS

Bütün ışığımı, dengeyle, saçıyorum, 8235
Camı da çatlatmak istemiyorum.

PROTEUS
(Kocaman bir kaplumbağa kılığında)

Kimdir böyle sevimli, güzel ışık saçan?

THALES
(Homunkulus'un örtüsünü kaldırarak)

Çok iyi! İçin çekiyorsa yakından görebilirsin.
Ufak bir çaba göstermen, insan kılığına
girmen,
İki ayak üstünde durman yeter bu konuda. 8240
Bizim eğilimimizle, istencimizle uyumlu
Olmayı, sakladığımızı görmek isteyen.

PROTEUS
(Soylu davranarak)

Filozof saptırmalarını da biliyorsun.

THALES

Pek seversin biçim değiştirmeyi sen de.

(Homunkulus'u ortaya çıkarır)

PROTEUS

(Şaşırmış durumda)

8245 Işık saçan bir cüce! Böylesini kimse görmemiş.

THALES

Bir öğüt arıyor, var olmak istiyor.

Kendisinden öğrendiğime göre, o

Şaşılası biçimde, yarım olarak gelmiş dünyaya,

Tinsel nitelikler yönünden eksik değil,

8250 Ancak nesnel algılarda büyük etkinlik yok.

Bütün ağırlığı şu kavanoza dayalı, bugüne değin:

Onun bir de nesnel gövdesi olsa.

PROTEUS

Sen, bir kızıdan doğdun, gerçekten,

Gününden önce ortaya çıkmışsın.

THALES

(Yavaşça)

8255 Başka bir yönden kuşkulu görünüyor bana,
Sanımca bir Hermaphredit'tir o.

PROTEUS

Sevinecek öyleyse, daha kolay erişince

İsteddiği ereğe, mutlu olacak.

Çok düşünmenin gereği yoktur burada,
Engin denizde, baştan başlamalısın, işe! 8260
Küçükten başlanır orada bir işe,
Sevinir insan en küçükleri yutmakla,
Büyür yavaş yavaş böylece, sonra
Kazanır daha yüksek başarılarla varma gücünü.

HOMUNKULUS

Yumuşak bir rüzgar esiyor burada, 8265
Bir yeşillik kokusu alıyorum, seviyorum onu!

PROTEUS

İnanırım buna, çok sevgili delikanlı!
Daha çok sevineceksin biraz ötede,
Bu daracık kıyının üstünde, çok tatlıdır
Çevreyi kuşatan hava dille anlatılmaz; 8270
Orada, önde, giden alayı görebiliriz
Daha yakından, aşağı doğru iniyor işte,
Gelin oraya benimle.

THALES

Gidiyorum seninle.

HOMUNKULUS

Üç ruhun ilginç bir gezintisi!
(Birer üç dişli Neptun yabasını ellerinde taşıyan
suaygırlarına, deniz devlerine binmiş Rodos
Telchine'leri)

KORO

- 8275 Biz yaptık Neptun'e üç dişli yabayı,
 Yatıştırsın diye en azgın dalgaları.
 Yoğun bulutlarla kaplayınca göğü fırtına tanrısı
 Dikilir önlerine korkunç gümbürtünün, Neptun.
 Yukarda çakarken zik zaklı şimşekler
- 8280 Aşağıda azgın dalgalar üst üste binerler:
 Bunlar arasında korkudan çırpınanlar,
 Savrulur, savrulurlar, inerler en derinlere.
 O yüzden gönderdi bize kutsal değneğini bugün
 Geziyor, eğleniyor, seviniyoruz kolayca biz de.

SIRENELER

- 8285 Ey Helios'a bağlanan
 Güzel günün kutsal perileri
 Saygılar, esenlikler size
 Luna'yı kutsadığımız saatte!

TELCHINE'LER

- Sen, en yukarda, en sevimli tanrıça!
- 8290 Çok sevinçlisin, kardeşine değgin övgülerden
 Bir kulağın kutsal Rodos'a dönük,
 Dinliyorsun, ona doğru, yükselen ölümsüz Pan'ı
 Başlarken günlük dönüşüne, bitirince işini
 Çevirir yakıcı bakışlarını bize.
- 8295 Dağlar, iller, kıyılar, dalgalar bürünür
 Işınlara, çok sever onları tanrı da.
 Saramaz bizi bir sis, giremez içimize,
 Girse bile bir ışık, bir rüzgar temizler adayı!
 Yüzlerce yontu o yüksek yerde, yansıtır

Tanrıyı, delikanlı, dev gibi kocaman biçimlerde. 8300
 Biziz tanrıların engin gücünü, ilk kez,
 Birer insan özenle yansıtan.

PROTEUS

Bırak şarkı söylesinler, bırak övünsünler!
 Dirilten, kutsal güneş ışınları yanında
 Birer oyuncak gibidir bu ölü varlıklar. 8305
 Eriterek yeni ürünler oluşturur güneş, bıkmadan
 Bunlar tuncu eritip dökerler,
 Sonra değerli bir iş başardık sanırlar.
 Nereye varıldı bu büyüklenmelerle?
 Dimdik dururken tanrı yontuları 8310
 Darmadağın oldu bir depremle
 Çoktan eriyip gitti hepsi de.
 Deprem, ne biçim olursa olsun,
 Sıkıcı bir olaydır her zaman.
 Oysa daha güzel bir yaşam sağlar dalgalar; 8315
 Ölümsüz sulara götürecektir seni
 Şimdi Proteus Yunus kılığında.
 (Yunus'a dönüşür)

İş oldu bile!
 Tadacaksın orada mutluluğun en güzelini:
 Sırtımda taşıyacağım seni,
 Karışıp kaynaş sen de denizle. 8320

THALES

Uyuver bu güzel isteğe sen de
 Yeniden başlamak için yaratılışına!
 Hazırlan hızla bu girişime!
 Davranıver ölümsüz kurallara göre.

- 8325 Binlerce ve binlerce biçime gireceksin,
 Sonunda insana dönüşeceksin.
 (Homunkulus Yunus'a dönüşen Proteus'un
 üstüne biner)

PROTEUS

- Gel o ıslak enginlere bir ruh olarak,
 Dileğince yaşarsın orada enine boyuna.
 Gönlünce davran burada;
 8330 Özenme sakın daha yüksek aşamalara;
 İnsan olduktan sonra
 Yapacağın bir iş kalmamış artık.

THALES

Oluruna kaldı işler, sevindirir insanı
 Çağının bir kahramanı olmak da.

PROTEUS

(Thales'e)

- 8335 Seninle dengi dengine bir kimse!
 Bir süre gider böyle;
 Bu yüzeysel ruh sürüleri arasında
 Yüzlerce yıldan beri çarpıyordun gözüme.

SIRENELER

(Kayaların üstünde)

- Nedir bu bulutçuklar halkası kuşatan
 8340 Ayın çevresini güzel bir halka gibi?
 Güvercinlerdir bunlar sevgiyle tutuşan

Pırıl pırıl ışık kanatlı, ak.
 Paphos'tur onları gönderen
 Bu tařkın, tutkulu kuř sűrűsűnű;
 Onun kuřları, eksięi yok tűrenimizin, 8345
 Kıvanęla, mutlulukla dolu hepsi.

NEREUS

(Thales'e yaklaşarak)

Geceleyin yola çıkan bir gezgin
 Gűksel bir olay derdi bu ay ayasına;
 Biz ruhlar ise bambařka dűřűncedeyiz
 Bu konuda, budur en doğrusu da. 8350
 Gűvercinler yoldařlık ederler
 Sedef kabuklarına bűrűnen kızıma,
 Gűrűlmemiř, řařırtıcıdır uçuřları,
 Bűyle alıřtırılmıř onlar, eskiden beri.

THALES

En iyisi olduğu kanısındayım ben de, 8355
 Uyanık bir kahramanın hoşuna giden,
 Sessiz ve sıcak bir yerinde gűnlűnűn,
 Kutsal bir konuyu yaşatması.

PSYLLE'LER-MARSE'LER

(Deniz boğalarına, deniz danalarına,
 kolarına binerek ortaya çıkarlar)

Kıbrıs'ın ıssız mağaralarında,
 Deniz tanrısının bozmadığı yerde, 8360
 Seismos'un űfkesinden uzak,

- Ölümsüz rüzgarların çevresinde estiği
 Eski çağlarda olduğu gibi, koruruz
 Durgun, bilinçli bir tutumla
 8365 Zyprie'nin arabalarını; geçeriz arasından
 Tatlı hışırtısında gecelerin
 Birbirine sarılan sevimli dalgaların,
 Görünmeden yeni kuşaklara,
 Getiririz o güzel kızı buraya.
 8370 Sessiz çalışırız biz, korkmayız
 Kartaldan, kanatlı arslanlardan,
 Haça gerilmekten, aydan,
 Otursun yukarda, sürsün egemenliğini,
 Değişsin, ayaklansın, kışkırtsın,
 8375 Sürüklesin, boğuşsun, öldürsün,
 Ekinleri, kentleri yok etsin.
 Biz, yolumuzda gideriz hep,
 Getiririz buraya o tanrısal güzeli.

SIRENELER

- Yumuşak davranın, ölçüyle hızlanın
 8380 Arabanın çevresinde halkalanın,
 Dolanın birbirine dizi dizi,
 Yılan gibi kıvrılarak sıralanın,
 Yaklaşıyorsunuz güçlü Nereidler,
 Sağlıklı, sevimli, ürkünç kadınlar,
 8385 Getiriyorsunuz sevimli Dorid'ler
 Galatea'yı, annesinin örneği,
 Tanrıların dengini görelim diye,
 Ölümsüzlük simgesidir değerde,
 İnsan soylu tatlı kadınlar gibi
 8390 Gönül çeken, sevecen, incelik dolu.

DORIDLER

(Hepsi yunusların üzerine binmiş,
Nereus'un önünde toplu olarak geçerler.)

Işık ve gölge ver bize, Luna, ödünç,
Aydınlat şu çiçek gibi gençleri de!
Sevecen öğretmenler gösteriyoruz
Babamıza, ondan dilekte bulunuyoruz.
(Nereus'a) Kurtardığımız gençler bunlar, 8395
Azgın dalgaların korkunç pençesinden,
Gemimizde yosunlar üstünde yatırdığımız,
Isıtarak aydınlığa kavuşturduğumuz,
Bunu sıcacık öpücüklerle, içten sevgiyle
Ödemeye kalkışan kimseler 8400
Sevgiyle, tatlılıkla bak onlara!

NEREUS

Övgüye değer bu çifte kazanç;
Acıyıcı olmak, bir de bundan kıvanç duymak.

DORID'LER

Değer veriyorsun davranışlarımıza, baba,
Güler yüz gösteriyorsun iyi kazanılmış 8405
Beğencimize; bırak bizi taşıyalım ölümsüzce
Sonsuza değin genç göğsümüz üzerinde.

NEREUS

Mutlu olsun bu güzel kazancınız size,
Bu gençleri eğitin, koca edinin kendinize;
Ancak, ben de sağlayamam size, 8410

- Zeus'un verdiğinden başkasını.
 Sizi sallayan, çalkalayan dalgalar,
 Sağlamaz sevginin sürmesini daha,
 Yok olunca gönlünüzden eğilim
 8415 Bırakın onları yavaşça kıyıya.

DORID'LER

Güzel delikanlılar, değerlisiniz bizce,
 Ayrılmamız gerekiyor ne yazık;
 Ölümsüz bir bağlılık istedik biz,
 Oysa tanrılar buna karşı çıktılar.

DELİKANLILAR

- 8420 Hep böyle sevince boğsanız bizi,
 Biz yiğit gemici çocukları, açarak içimizi,
 Şimdi bu mutluluğu tadamadık
 Bundan sonra da istemeyiz artık.
 (Galatea sedef arabanın içinde yaklaşır)

NEREUS

Sevgi yavrum sensin demek!

GALATEA

- O baba! Bu ne mutluluk!
 8425 Yunuslar, durun! Bağlıyor beni bu bakış.

NEREUS

Geçti artık, gidiyorlar önümden
 Daireler çizerek hızla;

Benim içten davranışım, sevecen ilğim!
 Beni götürseler, oraya, birlikte!
 Derin kıvanç duydum bir bakışından, - 8430
 Kurtuldum bütün bir yılın acısından.

THALES

Sağlıcakla! Sağlıcakla! Sağlıcakla!
 Sevinçten tutuşuyorum,
 Yüreğime işleyen bu güzellik, bu gerçekten...
 Sudan doğmuştur bütün varlık! 8435
 Sudur tüm nesneleri kapsayıp saklayan.
 Ey okyanus sonsuzca sürsün egemenliğin.
 Göndermeseydin bulutlarını,
 Her yana serpmeseydin bol çaylarını,
 Öteye beriye salmasaydın ırmaklarını, 8440
 Büyük akarsular oluşturmaysaydın,
 Ne olurdu bu dağlar, ovalar, bu dünya?
 Sensin tüm diriliğiyle yaşamı sürdüren.

YANKI

(Halka gibi toplananların hepsi birden)

Sensin tüm diriliğiyle yaşamı sürdüren.

NEREUS

Salınarak dönüyorlar, uzaktan, geri. 8445
 Göz göze gelemiyoruz artık;
 Zincir gibi yaygın halkalar oluşturan,
 Kurallara uygun biçimde düzenlenen,
 Sayısı bilinmeyen bir sürüdür dolaşan.
 Oysa Galatea'nın sedef tahtını 8450

Görüyorum, bütün açıklığıyla
 Parlıyor bir yıldız gibi
 Kalabalığın ortasında.
 Sevgili kızım ışık saçıyor topluluğa,
 8455 Uzaktan bile seçiliyor
 Pırıl pırıl aydınlığı,
 Hep yakında olduğu gibi gerçek.

HOMUNKULUS

Burada, bu tatlı ıslaklık içinde
 Aydınlattığım ne varsa benim
 8460 Hepsi güzel, çekici biçimde.

PROTEUS

Bu yaşamsal ıslaklık içinde
 Parlıyor senin ışığın
 Gökemli biçimde.

NEREUS

Bu topluluk içinde, hangi yeni gizlilik
 8465 Açılacak gözlerimizin önünde?
 Nedir o parlayan sedefle, Galatea'nın ayaklarında?
 Bir güçlü, sevimli, tatlı parlayış,
 Derin bir sevgiye kapılmış gibi.

THALES

Homunkulus'tur o, Proteus'un saptırdığı...
 8470 O yalımlar belirtileridir görkemli bir tutkunun,
 Korkunç bir iniltinin yansınasıdır sezdiğim;

Dağılacak parlayan tahta çarparak;
İşte yalımlamıyor, kıvılcımlanıyor, dökülüyor.

SIRENELER

Nedir bu alevli tansık bize gösterilen,
Şu birbirine çarpan, dağılan kıvılcımlı dalgalardan 8475
Dağılarak yükselen? Çalkanıyor, parlıyor, ışıyor.
Yalımlanıyor tüm nesneler karanlığın içinde,
Ateşler sarıyor dört yanı birden;
Geçir buyruğunu, tüm bunları yapan Eros.
Selam sana deniz! Selam size dalgalar, 8480
Kutsal ateşle kuşatılanlar!
Selam sana su! Selam sana ateş!
Selam sana ey seyrek görülen serüven!

HEPSİ BIRDEN

Selam size tatlı esen yeller
Selam size gizem dolu derinlikler! 8485
Kutsal törene katılanlar,
Kutsuyoruz dördünüzü burada ey ilkeler!

ÜÇÜNCÜ PERDE

ISPARTA'DA MENELAOS'UN SARAYI ÖNÜNDE

(Troyalı Tutsak kadınlardan
oluşan bir koro ile *Helena* görünür,
koroyu *Panthalis* yönetmektedir.)

HELENA

Ben, çoklarının sevdiği, çoklarının yerdiği, Helena,
İlk kez ayak bastığımız kıyılardan geliyorum,
8490 Sarhoşum şimdi bile oynak dalgaların
Sarsıntısından, düz Frigya ovalarından bizi
Ürperten-yüksek sırtında taşıyarak, Poseidon'un
Yardımlı, Eros'un gücüyle anayurdun bu koyuna
getiren.

Seviniyor, aşağıda, Kral Menelos

8495 En yiğit savaşçılarıyla birlikte döndüğümünden,
Hoşgeldin desene bana; sen de, görkemli konut,

Babam Tyndareos'un, Pallas tepesinden
 Dönünce, yamacının yakınında yaptırdığı,
 Çocukluğumda Klytamnestra ile kardeşçe,
 Kastor ve Pollu ile kıvançla oynadığım, 8500
 Tüm Isparta evlerinden güzel donatımlı ev
 Hoşgeldin desene bana, selamla bizi tunç kanatlı
 Kocaman kapı, eskiden birçokları arasından
 Seçilen, güvey diye karşıma dikilen Menelaos'un
 Görkemli gövdesini görmüştüm şu konuksever 8505
 gedikten.

Açın bu kapıları bana yine, kralın buyruğunu
 Eşime yaraşır bir bağlılıkla yerine getireyim.
 Alm beni içeri! Kalsın artık geride,
 Şimdiye değin başıma gelen yazgısal olaylar.
 Kaygısız ayrılmıştım bu eşikten, gitmek için 8510
 Kutsal görevim gereği Cythere tapınağına,
 Bir Frigyalı çapkın orada kaçırdı beni,
 Çok olay geçti başımdan bitiremez insanlar
 Anlatmakla bunları severek, dinlemek istemezler
 Bir destana dönüşen bu söylenceleri daha. 8515

KORO

Küçümseme ey görkemli kadın
 Yüksek bir değerle sağlanan ünü!
 Sana verilmekte, yalnız, en büyük mutluluk,
 Güzellik ünüdür hepsinden üstün.
 Yayılır adı bir kahramanın dilden dile 8520
 Daha görünmeden önce kendisi büyür,
 Oysa boyun eğer en güçlü adam
 Hepsini alt eden güzellik karşısında.

HELENA

- Yeter! Kocamla geldim buraya, bir gemiyle,
8525 Odur beni gönderen, şimdi, başkentine önceden;
Bilemiyorum nasıl bir düşünce beslediğini,
Karısı mı, yoksa kraliçe mi diye geldin buraya?
Yoksa bir adak mıym prensin acılardan,
Greklerin çekilmez mutsuzluktan kurtulması
için?
- 8530 Bir tutsak mıym burada bilmiyorum!
Ün ve yazgı, belirlemiş ölümsüz tanrılar
İki anlam bunlara benim için, gövdesel güzelliğin
İki kuşkulu yoldaşı, kapının eşiğinde bana karşı
Gözdağı vererek, can sıkarak, eğlenerek duruyor
8535 Yanımda, boş gemide bile, kocam, seyrek bakardı
bana,
Tek söz çıkmada ağzından içimi serinleten.
Dahası, korkutacak gibi karşımda otururdu.
Erotas'ın derin ve kumsal koyuna
Varıldığında öndeki gemilerin burunları
- 8540 Kıyırı selamlayınca konuştu tanrısal bir esinle:
Burada savaşçıları, çıkacaklar kıyıya, düzenle,
Dizilecekler deniz kıyısı boyunca, göreceğim;
Sen, sürdür yolunu, kutsal Erotas'm verimli
Kıyıları boyunca hep yukarı doğru,
- 8545 Sür atları ıslak, süslü çimenler üzerinde
O güzel ovaya varıncaya değin,
Eskiden verimli bir alandı, Lakedamonia'nın
Çevresi yüksek dağlarla çevrili kurulduğu yer.
Sonra prenslerin yüksek kuleli konaklarına,
- 8550 Gör orada bıraktığın hizmetçi kızları
Yaşlı, anlayışlı bir kâhya kadınla birlikte.
Onlar gösterir sana gömüler yığnını,

Onları baban gizlemiş, ben de savaşıta ve barışıta
 Boyuna çoğaltmış, üst üste yığmışım
 Hepsini bir düzene göre konmuş bilirsin, 8555
 Bir prensin hakkıdır evine döndüğünde
 Hepsini koyduğu yerde bulmak, kimsenin
 Yetkisi yoktur birinin yerini değiştirmek.
 Bir uşağın düzeni değiştirmesi düşünülemez.

KORO

Açılsın için, bu görkemli gömüyle, 8560
 Parlasın gözlerin, kıvransın yüreğin
 Çoğalan varlıkla, tacın süsü, takının inceliği,
 Övünüyor, büyükleniyor, kabarıyor orada;
 Giriver içeri, göster kendini hepsine,
 Birden kımıldanırlar, onlar. 8565
 Sevindirir beni güzelliğe bakmak
 Altın, inci, değerli taşlarla yarışmada.

HELENA

Sürdürdü, sonra, kral buyurucu sözünü:
 Tüm işlerde düzenin sağlanmasına çalışın,
 Gereken sayıda üç ayaklı alın, yeterli kap 8570
 Bulunsun elinde kurban kesicinin
 Yapılsın kutsal törenin tüm gerekleri eksiksiz,
 Kazanlar, taslar, bir de düz tabak;
 Kutsal pınardan alınsın en iyi su,
 Yüksek testiler içinde; bir de kuru odun 8575
 Hızla tutuşan, yanan, hazır bulunsun orada;
 Eksik etmeyin iyi bilenmiş bir bıçağı da;
 Bundan ötesini bırakıyorum senin becerine.
 Ayırırken beni, yanından baskıyla, böyle söyledi.

- 8580 Söz etmedi, bu törenin düzenlenmesini isteyen,
Adak sunulması gereken bir canlıdan,
Olympos'lular
Durum kuşkulu, ben kaygılı değilim pek,
Yüksek tanrıların onayına bırakıyorum hepsini.
Onlar yapacaklarını bilirler, bu konuda
- 8585 İnsanlar için iyi, kötü düşünmezler bile,
Katlanırsız bunlara biz ölümlüler, niceden beri
Ağır baltayı yukarı kaldırarak, indirir kurbancı
Hayvanın yere eğilmiş çıplak boynuna, buna karşın
Erdirdiği görülmemiştir bunu başarıyla sona,
- 8590 Ya yakın düşman, ya tanrısal engel çıkmış önüne.

KORO

- Bilemezsin olacağı bugünden;
Gir içeri kraliçe,
Sevinerek, aldırma!
İyisi de gelir, kötüsü de
- 8595 İnsanın başına, beklenmeyen;
İnanmayız bize duyurulsa da.
Gördük yandığını Troya'nın,
Gözlerimizle, ölümü de, korkunç ölümü,
Şimdi değil miyiz burada
- 8600 Topluca şana hizmet için sevinen?
Görmüyor muyuz göğün parlayan güneşini,
Yeryüzünün en güzelini,
Seni, bizi mutlu kılan bağışsever varlığını?

HELENA

- Ne olursa olsun! Başıma ne gelecekse gelsin,
- 8605 Aldırmadan yukarı, kral sarayına çıkmak,
Çoktandır özlediğim, nasıl olduğunu
bilmediğim

Gözlerimin önünde duran, içimi çeken yere
 Oturmak istiyorum, çekmiyor ayaklarım beni
 yukarı,
 Çocukken atlayıp geçtiğim yüksek basamakları
 çıkamam.

KORO

Atın kardeşlerim içinizden 8610
 Üzgün tutsaklar, atın
 Tüm acıları uzağa,
 Bölüşün sevincini kraliçenin
 Bölüşün Helena'nın kıvancını,
 O, babaevindeki ocağa 8615
 Biraz geç de olsa
 Yaklaşıyor, geri dönerek,
 Daha güvenli adımlarla,
 Sevindiren bir geliş bu.
 Kutsayın o kutluları, 8620
 Bu olaya mutluluk verenleri,
 Dönüşü sağlayan tanrıları!
 Nasıl özgürlüğe kavuşmuş bir suçlu
 Kanatlanıp uçarsa üstünde üzüntülerin
 Onun gibi bir yargılı da özlemle 8625
 Zindanın mazgalından
 Uzatur kollarını boşuna.
 Üzdü bir tanrıyı
 Yurdundan uzaklaşan kraliçe,
 O da onu, Illion'un yıkıntılarından 8630
 Getirdi buraya geri,
 Eski, yeni donatılmış
 Baba ocağına,
 Bir daha, anlatılmaz

8635 Sevincini, acılarını
İlk gençlik çağını
Yeniden anımsasın diye.

PANTHALIS
(Koro şefi durumunda)

Bırakın şimdi şarkının kıvanç veren yolunu,
Çevirin bakışlarınızı kapı kanatlarına!
8640 Ne görüyorum bacılarım? Geri dönmüyor mu
kraliçe
Hızlı adımlarla ve kıvançla, bize doğru, yine?
Ne oldu, böyle, büyük kraliçe, ne karşılayabilirdi
Sarayının salonlarında, seni selamlayan
Sevindirip karşılayanlardan başka? Apaçık bu;
8645 Bir tikslenme görüyorum alnında senin,
Coşkuyla çarpışan soylu bir öfke.

HELENA
(Kapı kanatlarını açık bıraktı, heyecanlı)

Yakışmaz Zeus'un kızma aşağılık bir korku,
Dokunamaz ona gizlice korkunun eli bile;
Bir olay, eski ve ilkel karanlığın kucağından
8650 Çıkarak, kıvrılıp yükselen, türlü biçimlere
Giren, bir yanardağdan fışkıran kızgın bulutlar
gibi,
Dalgalanıp yayılan, ürpertir göğsünü yiğitlerin
de.
Bugün, derin bir öfkeyle Styksler
Adım atınca eve, karşıma dikildiler,
8655 Çoktandır özlemini çektiğim sevdiğim bu eşikten,
Kovulan bir konuk gibi gitmek istiyorum ben.

Olmaz artık! Işığa kavuştum burada, yabancı güçler,
 Kim olursanız olun, beni kovmak gelmez elinizden.
 Düşüncem töreni düzenlemek, sonra temizlemektir
 Ocağı, onun yalımı bayanı da esenler, bayı da. 8660

KORABAŞI BAYAN

Açıkla gördüklerini, uşaklarına soylu kadın,
 Sana yürekten bağlanan, saygı duyanlara.

HELENA

Görmelisiniz siz de, benim gördüğümü,
 gözlerinizle,
 Sonsuz, eski karanlık kendi ürünlerini yutarak
 İndirmezse karnının derinlerine yeniden. 8665
 Anlatayım sözle size, bilirsiniz konuyu diye:
 Kral sarayının görkemli iç avlusuna
 İlk görevimi düşünerek kıvançla girdiğimde
 Şaştım ıssız gediklerin sessizliği önünde.
 Ne telaşla dolaşanların gürültüsü çarpıyordu 8670
 Kulağıma, ne de hızla koşuşanlar görünüyordu
 gözüme.
 Ne bir hizmetçi kız, ne bir kâhya kadın göründü,
 Eskiden onlardı yabancıları güler yüzle karşılayan.
 Ocağın sıcak kucağına yaklaşınca, baktım
 Erimiş korlardan kalan ılık küllerin yanında 8675
 Oturmuş yere, örtünmüş iri kıyım bir kadın,
 Uykuya değil, düşüncelere dalmış gibiydi.
 Buyurur sözlerle çağırdım onu iş başına,
 Bir kâhya kadın sanarak, kocamdan kalan
 Uygun bir özenle, ona karşı, davranarak; 8680

- Kımıldamadı, büzülüp oturduğu yerde;
 Oynattı sağ kolunu, benim gözdağım üzerine,
 Beni ocaktan, salondan kovar gibi,
 Öfkeyle döndüm ondan yüzümü, koştum
 8685 Thalemos'un yükseldiği, süslü basamaklara.
 Oraya yakındı hazine odası da pek;
 Birden fırladı yerinden o şaşılasi kadın,
 Buyurucu bir tutumla kesti yolumu,
 İnce, uzun boyu, kanlı-bulanık gözlerini dikerek,
 8690 Seyrek görülen bir biçim, gözü, ruhu şaşırtan.
 Boşuna konuşuyordum, sözcük yetmezdi burada
 Görüntüleri canlı gövdelere dönüştürmeye.
 Bakın işte o! Göze almış aydınlığa çıkmayı bile!
 Biziz burada yöneticiler gelinceye değin kral bey,
 8695 Korkunç karanlık devlerini sürsün güzelliğin
 dostu
 Phoebus yeniden oyuklara, bağlasın hepsini.
 (Phorkyas, kapı direklerinin arasında ve kapı
 eşiğinin üstünde durarak)

KORO

- Neler gördüm geçirdim ben
 Bakmayın şakaklarımda kıvrılan
 Dalgalanan gençlik belirtisi saçlarıma!
 8700 Savaş acıları, Ilios'un düştüğü geceyi,
 Daha neler, ne üzüntüler gördüm.
 Bulutlanan, tozu dumana katan iniltiler
 İşittim savaşçı saldırılarından,
 Onların arasında haykıran tanrılardan,
 8705 Korkunç, duydum vuruşmaların tunç sesini
 Ovalara yansıyan, surların arkasından.

Ah, dimdik duruyordu daha Ilion'un
 Surları, ancak kızıl yalımlar
 Komşudan komşuya sıçrayarak
 Yayılıyor burdan oraya 8710
 Yöresel yellerin etkisiyle
 Kaplıyordu karanlığa gömülmüş kenti.

Gördüm kaçarken dumanla yalım arasında,
 Sivri dilleri andıran alevlerin ışığında
 Korkunç gürültülerle yaklaştığını tanrıların, 8715
 Şaşılası görüntülerin ilerlediğini,
 Hepsi dev gövdeli, kızgın bulutlar içinde,
 Kızıl ateş aydınlığının yoğun sislerinde.

Gördüm mü bunları gerçekten,
 Yoksa korkuyla karmakarışık olan ruhum 8720
 Şaşkınlıkla böyle görüntüler mi üretti?
 Söyleyecek gücüm yok, ancak şimdi burada
 Gözlerimle gördüm bu korkunç durumu,
 Bunun gerçek olduğunu biliyorum kesinlikle,
 Yakalayabilirdim ellerimle onu, 8725
 Bu korkunç görüntülerden çekinmesem
 Korku uzaklaştırmasa beni.

Sen, Phokys'in hangisisin
 Kızlarından burada olduğuna göre?
 Ben seni o soydan gelenlere 8730
 Benzetiyorum burada.
 Sen biri değil misin ağarmış doğan,
 Bir gözüyle bir dişini
 Sırayla kullanan
 O başı bozuklardan biri değil misin? 8735

Nasıl göze alırsın ey sarsak
 Sen bu güzelliğin yanında
 Bakışları gönül çelen
 Phoebus'un karşısına çıkmaya?

- 8740 Buna karşın çık ortaya yine hep;
 Kötü nesneleri görmez o,
 Onun o kutsal gözleri de
 Bakmaz gölgelere.
 Ne yazık biz ölümlüler için
- 8745 Çok üzücü, ters bir yazgıdır
 Anlatılmaz göz ağrısına tutulmak,
 Uğursuz, tiksiniç nesneler yüzünden
 Güzelliğe gönül verenlerde.
 Dinle şimdi saygısızca çıktın
- 8750 Karşımıza, sövgüyü, kargışı,
 Dinle yergileri, gözdağı vermeleri
 Mutluların sevecen ağızlarından,
 Tanrılarca ortaya konanlardan.

PHORKYAS

- Eski, ancak, doğruluğu, üstünlüğü kalıcı sözdür:
- 8755 Güzellikle utanmazlık, birlikte, el ele yürümez
 Yeryüzünün yeşil yolları üzerinde
 Kök salmış derinlere ikisinde de eski hınç,
 Ne zaman bir yerde, bir yolda karşılaşırsalar
 Çevirir arkasını biri ötekine bunların.
- 8760 Sonra hızla sürdürür yolunu, yine, ikisi de
 Utanma, üzüntülü, güzellik kötü düşüncelerle,
 Orkus'un derin karanlığı onları kuşatıncaya
 değin,
 Yaşlılık bükmemişse bellerini önceden.
 Bence siz; saygısızlar, yabancı bir yerden
- 8765 Taşkınlıkla gelen, buraya yerleşen turna sürüsü,
 Başımızın üstünde cırlak sesler çıkaran,
 Uzun bir bulut yığımına benzeyen, tedirgin
 eden,
 Çıglıklarla aşağı yansıdıkça sessiz bir yolcuyu

Başım kaldırıp yukarı baktıran boğuk sesli sürü,
 Gidin, o da yürüsün yolunda, sıkılıyorz sizden. 8770
 Kim oluyorsunuz siz, kralın yüksek sarayı
 Çevresinde sarhoş kadınlar gibi haykırıyorsunuz?
 Siz kimsiniz ki sarayın kâhya kadınına karşı
 Ay'ı gören köpek sürüsü gibi havlıyorsunuz?
 Sizin hangi soydan geldiğinizi bilmez miyim 8775
 sandınız?

Sen savaşta doğan, büyüyen genç kuşak,
 Sen, erkek delisi, sapkın, herkesi de saptıran,
 Halkın da, savaşçıların da gücünü tüketen.
 Anımsarım sizi gördükçe çekirge sürülerini
 Yeşil tarlalara üşüşerek ekinleri yok eden. 8780
 Başkalarının çabasını tüketenler! Gelişen
 Tüm mutluluğu kemiren, tırtıklayan yaratıklar,
 Yakalanıp çarşıda satılan, elden ele dolaşan!

HELENA

Kraliçenin önünde, yanaşmalara çıkışmak,
 onun
 Ev töresine saldırmaktır ölçüsüzce, densizce; 8785
 Yalnız onun elindedir övgüye değeni övmek,
 Suç işleyene gereken cezayı uygulamak.
 Çok mutluyum ben, hizmetlerinden dolayı,
 İlion'un
 O büyük gücün kuşatıldığı, kent düştüğü,
 yıkıldığı
 Evrede gösterdikleri yakınlıktan, arkadaşlıktan, 8790
 Şaşırmış dolaşırken ötede beride, üzgün, bitkin,
 Herkes kendi başını kurtarmaya çalışırken,
 Burada, şimdi, bekliyorum o ilgiyi, o güleç
 topluluktan;

Ne olduğunu değil, nasıl hizmet ettiğini sorar,
uşağa bey.

8795 Sus ses, onlara karşı yüzünü ekşitip durma artık.
İyi korudunsa kralın sarayını şimdiye değin,
Kraliçenin yerine, bu da değer kazandırır
sana;

O geldi şimdi, sen de çekil git artık,
Kazandığım ödül yerine ceza görmeden.

PHORKYAS

8800 Ev halkına gözdağı vermek büyük bir yetkidir,
Tamının mutlu kıldığı kralın yüksek eşinde,
Uzun yıllar süren bir yönetim sonucu bu.
Ünlendin artık, aldın eski yerini yeniden
Kraliçenin ve evin bayanı olarak görevdesin,
8805 Al eline, çoktan beri gevşemiş dizginleri, yönet,
Al hazineyi de, bizi de topluca egemenliğin
altına.

Hepsinden önce beni koru, en yaşlı yandaşmanı,
Senin gibi güzel bir kuğunun yanında, kötü
ünlü,
Geveze kazlardan oluşan şu sürüye karşı.

KORABAŞI BAYAN

8810 Ne tiksindir, güzelliğin yanında çirkinlik.

PHORKYAS

Ne pis görünüyor salaklık, anlayışlılık yanında.
(Bundan sonra Khoretid'ler teker teker
korodan ayrılarak karşılık verirler.)

1. KHORETID'E

Söyle babanın Erebus, ananın da gece olduğunu.

PHORKYAS

Sen de Scylla'yı söyle, sevimli kızkardeşini.

2. KHORETID

Senin soykütüğünde çok dev vardır.

PHORKYAS

Yürü Orkus'a, orada bulursun ayakdaşlarını. 8815

3. KHORETID

Sana göre çok gençtir orada duranlar.

PHORKYAS

Sen git, yaltaklan yaşlı Tresias'a.

4. KHAROTID

En küçük torunundu Orios'un sütannesi.

PHORKYAS

Harpyeler seni pislikle besliyorlar sanırım.

5. KHORETID

8820 Neyle besliyorsun böyle bakımlı, sıska gövdeyi?

PHORKYAS

Sanırım düşkün olduğun kanla değil.

6. KHORETID

Tutkuyla leşleri bile yiyen bir leşsin.

PHORKYAS

Cadı dişleri parlıyor o kanlı ağzında.

KORABAŞI BAYAN

Tıkarım ağzını senin, söylersem kim olduğunu.

PHORKYAS

8825 Önce sen adını söyle, bilmece çözülsün.

HELENA

Öfkeyle değil üzülererek giriyorum aranıza,
Kesiyorum bu anlamsız, yakışksız atışmayı!
Çok sakıncalı, ürkünçtür karşılaşmak, bir kralın
Bağımlı adamları arasında gizli, hınçlı
sürtüşmeyle.

8830 Gelmez buyrukların yankısı eksiksiz, dengeli
işler

Gibi kulağa hoş; öfkeli, gözdağlı çıkışmalar,
ürkütmeler;

Şaşırımlardan doğan ölçüsüz suçlamalar,
yıldırımlar

Kuşatır bir kasırga gibi çevreyi; bununla da
kalmazdınız

Siz, saygısızca bir öfke saçarken korkunç
görüntülerin

Uğursuz yansımalarını da yığdınız buraya,
bunlar

8835

Sürüklüyor beni öyle seziyorum, yurdumdan
Orkus'a

Ovalardan kaçarak, kargaşanın içine, doğru.
Bu bir anı mı? Yoksa bunalım mı sürüklendi-
ğim?

Ben miydim bunların hepsi? Öyle miyim?
Öyle mi olacağım?

Bu kent yıkıcıların düşlerine giren korkunç
görüntüler gibi?

8840

Titriyor kızlar, oysa sen, en yaşlıları dimdiksın
Birkaç uygun söz söyle bana.

PHORKYAS

Uzun yıllar değişik mutluluklar tasarlayana
Sonunda görünür bir düş gibi tanrının kayrası,
Kavuştun en büyük iyiliklere sen, erdin ereğine,
Sen, yaşamın boyunca, yalınlanan sevgiler
gördün,

8845

Alevlenen, hızlanan, tüm ataklıkları göze alan.
Daha çocukken yakalamış seni Theseus,
tutkuyla,

Şu Herakles gibi yakışıklı, gösterişli adam.

HELENA

8850 On yaşında bir karacaydım, kaçırdı beni,
Götürüp kapattı Aphidnus'un Attika'daki
konağına.

PHORKYAS

Kurtardı seni Kastor'la Polluks kısa sürede,
Seçkin kahramanlar ardınca koşmaya başladılar.

HELENA

İçtenlikle söylüyorum, hepsinden önce, gizli
8855 Gösterdim Patrokles'a, Pelide'ye benziyordu
açıkça.

PHORKYAS

Babanın isteğiyle, sen, evlendin Menelaos'la
Denizlerde korkusuz dolaşan, evini iyi koruyanla.

HELENA

Ona kızını verdi, ardından, devlet varlığını
bağışladı,
Hermonia doğdu bu evlilik ilişkisinden.

PHORKYAS

8860 Çarpışırken uzaklarda, Girit'i almak için
Bir konuk bıraktı, yalnızken sana, eşsiz bir
güzel.

HELENA

Neden düşünürsün o yarı-dulluk çağını,
Anımsatırsın bana yaşadığım o korkunç yıkımı?

PHORKYAS

Ben de, o savaşta, bir Giritliydim özgür doğmuş,
Tutsak düştüm, uzun bir köleliğe bağlandım. 8865

HELENA

Demek, o, seni buraya kâhya kadın olarak
gönderdi,
Sarayı, kazanılan değerli nesneleri, gömüyü
sana güvendi.

PHORKYAS

Öyle senin bırakıp gittiğin surlarla çevrili
İlion kentine, sen sonsuz aşk serüvenlerine
koşunca.

HELENA

Eğlenceyi anımsama! Tükenmez acılar, bitmez 8870
Üzüntüler yığılmış başıma, gönlüme, akmış.

PHORKYAS

Söylendiğine göre sen, ikili bir görüntü
Biçiminde, İlion'da, Mısır'da görünmüşsün.

HELENA

8875 Karıştırma büsbütün dumanlı başımı sen de,
Bilmiyorum şimdi bile bunların hangisi
olduğunu.

PHORKYAS

Söylendiğine göre, yoğun gölgeler ülkesinden
Çıkan, yazgının engeline karşın seni seven
Achilleus
Ruhunun tüm gücüyle seninle birleşmiş, önceleri.

HELENA

Ben bir görüntü olarak, onun görüntüsüne
bağlandım,
8880 Bu bir düştü, nitekim söylenenler de öyle.
İşte geçiyorum kendimden, görüntüye
dönüşüyorum.
(Koronun kollarına yığılır)

Sus! Sus!
Uğursuz gözlü, uğursuz ağız
Böyle korkunç tek dişle
8885 Dudaklardan uğurlu bir söz!
Bir de böyle korkunç gırtlaktan!
İyiliksever görünen bir kötü
Koyun postuna bürünmüş azgın bir kurt,
Çok daha korkunçtur üç başlı
8890 Bir köpeğin ağzından.
Kaygıyla fısıldayıp duruyoruz burada:
Ne zaman? Nasıl? Nereden geldi buraya
Bu kötülüksever,

Derin tuzaklar kuran uğursuz?
 Şimdi ben, çok avutacak, iç açacak 8895
 Lethe gibi acıları unutturacak
 Tatlı sözler yerine geçmişin iyiliklerinden
 Daha çok kötülüklerinden konuşuyorsun,
 Bugünün parlaklığı gibi
 Geleceğin aydınlığını da karartıyorsun 8900
 Aydınlatan umut ışığını da
 Söndürerek kaygı yaratıyorsun.

Sus! Sus!

Kraliçenin ruhu,
 Davranmış buradan kaçmaya, 8905
 Bağlansın yine sımsıkı
 Gövdelerin en güzeline
 Güneşin şimdiye değin aydınlatığı.
 (Helena kendini toparlar, yine ortada durur)

PHORKYAS

Çık uçan bulutlardan, yüksel, günün güneşi,
 At örtüyü, sürsün egemenliğin göz kamaştıran 8910
 ışığında.
 Görüyorsun tatlı bakışınla, açıldığım dünyanın
 sana.
 Çirkin diye yerseler de beni, güzelden anlarım
 yine.

HELENA

Çıkıyorum salınarak, beni kuşatan darlıktan,
 başım dönünce,
 Dinlenmek isterdim, çok yorgun kolum kanadım;

8915 Kendini tutmak yakışır, kraliçelere, tüm
insanlara!
Nerden gelirse gelsin gözdağı, sakıncalı durum.

PHORKYAS

Dimdik duruyorsun karşımızda büyüklüğünle,
güzelliğinle,
Buyruk var bakışında, söyle buyruğun nedir?

HELENA

Onarın saygısız kavgayla yiten zamanı, boşuna,
8920 Hazırlanın buna, kralın buyruğu bana, kurban
bulun.

PHORKYAS

Evde hepsi, çanak, üçayak, keskin balta,
Serpilecek su, tütsüler; kurbanı da sen göster!

HELENA

Kral onu söylemedi.

PHORKYAS

Söylemedi mi? İş karıştı.

HELENA

Neden yazıklanıyorsun böyle?

PHORKYAS

Düşünülen sensin kraliçe!

HELENA

Ben mi?

PHORKYAS

Bunlar da.

KORO

Ah, bu ne yıkım!

PHORKYAS

İşini balta görecek.

8925

HELENA

Çok acı! Bunu sezmiştim; ben zavallı!

PHORKYAS

Bana kaçınılmaz gibi geliyor bu.

KORO

Eyyvah! Peki ne olacak bizim sonumuz?

PHORKYAS

Soylu bir ölümle ölecek o;
Siz, içerden damı taşıyan çatının yüksek
direkleri

Arasında dizilecek, öksedeki kuşlar gibi
çırpınacaksınız.

(Helena ile koro şaşkın, korkmuş durumda, iyi
düzenlenmiş bir kalabalık biçiminde dururlar)

PHORKYAS

8930 Görüntüler..... yontular gibi kaskatı, oradasınız,
Sizin olmayan bir günden ayrılma korkusuyla.
İnsanlar, görüntüler de sizin gibi,
Bilerek ayrılmak istemezler güneş ışığından;
Çeviremez, kurtaramaz onları bu sonuçtan
kimse;

8935 Bilir bunu hepsi, pek azı iyi karşılar.
Yeter, siz bittiniz! İş başma şimdi.
(Ellerini çırpar, kapının önünde gülünç kılıklı
birtakım cüceler görünürler, bunlar buyrukları
duraksamadan yerine getirirler)

Yaklaş, sen, karanlık yüzlü, yuvarlak yaratık!
Yuvarlanın buraya, kötülük beğendiğiniz gibi.
Yer açın altın boynuzlu idam sehпасına,
8940 Balta bilenmiş, parlıyor gümüş tepsinin
üstünde.

Doldurun su kaplarını, yıkanması gerekir
Dökülen, yeri kirleten korkunç kara kanın.
Serin halıyı da toprağın üzerine
Diz çöksün kurban görkemli biçimde,

8945 Sarılsın ona başı kesilmiş gövdesi güzelce,
Kendine yaraşır bir saygıyla gömülsün.

KORABAŞI BAYAN

Duruyor yanımızda kraliçe, düşünceli,
Biçilmiş otlar gibi sararıp soluyor kızlar da;

En yaşlılarıym ben, kutsal görevim gereği
Senin gibi yüzyıllık bir adamla konuşmak 8950
isterim.
Bilgilisin, deneyimlisin, bize karşı iyi
düşüncelisin,
Şu sürünün seni sarsaksa, küçümsemesi
yersizdir.
Söyle şimdi, bildiğin bir kurtuluş yolu varsa.

PHORKYAS

Kraliçenin elindedir, kendisini, sizleri
kurtarmak,
Onun buyruğundakilerle, birden, kesin bir 8955
yargıya
Varması kaçınılmazdır, üstelik gün geçirmeden.

KORO

Ey parkaların en saygım, bilicilerin en bilgini,
Kapalı tut altın makası, günü, uğuru bildir
bize;
Seziyoruz biz, sarsıldığını, ürperdiğini,
korktuğunu
Oynamak, sevgilinin göğsünde dinlenmek 8960
isteyen
Ufacık gövdelerimizin, sevgiye susadığında.

HELENA

Bırak bu korkaklığı, acı duyuyorum, korku
değil,

Bir kurtuluş yolu biliyorsan, sevgiyle karşılarım
Olanaklı görülür geniş görüşlü, önlemlili
8965 Kimselere olanaksız sayılanlar da. Onu söyle.

KORO

Söyle ve anlat, durma, anlat korkudan
kurtulmanın
Yolunu bu korkutan, iğrendiren gerdanlıktan,
takıdan,
Boyunlarınıza astığımız bu gerdanlıklardan?
Seziyoruz
Önceden, soluğumuz kesiliyor, gücümüz
azalıyor, korkuyoruz
8970 Koru, acı bize tüm tanrıların, anası Rhea.

PHORKYAS

Sabrınız varsa uzun konuşmamı dinlemeye
sessizçe?
Susun, bunlar değişik öykülerdir hep.

KORO

Yeterlidir sabrımız! Yaşarız dinledikçe.

PHORKYAS

Oturduğu evde değerli bir gömüyü koruyan,
8975 Duvarları sıvamayı bilen, damı yağmura karşı
Aktarip koruyan, güvence altına alan kimse
Uzun, mutlu bir yaşamın da tadını çıkarır;
Oysa kutsal, güzel yuvasının eşiğinden.

Soysuzca duygularla sıçrayıp giden, tiksiniç
 Bir yaşam süren, eski yeri bulur döndüğünde, 8980
 Ev yıkılmasa da değişmiştir içindekiler.

HELENA

Ne gereği var hep bilinenleri söylemenin?
 Anlatmak istediğin öykü değil, can sıkmak.

PHORKYAS

Bunlar tarihsel olaylar, can sıkma söz konusu
 değil,
 Menelaos soygunculuğa çıkıp koydan koya 8985
 gitmişti,
 Adaları, kıyıları dolaşıp hepsini soydu,
 Dönerken getirdi gemiye yığdığı çalıntıları.
 On yıl geçirdi İlion önlerinde;
 Bilmiyorum yurduna döndüğü süreyi ben de.
 Ne durumdadır, şimdi burada, Tyndareo'un 8990
 Yüce sarayı? Ülke ne durumdadır artık?

HELENA

İşlemiş iliklerine sövüp sayma, neden sövmeden
 Ağzın açılmıyor, dudakların kıpırdamıyor
 böyle?

PHORKYAS

Yıllardır bırakılmış duruyor yüksek bir ova,
 Isparta'nın arkasında kuzeye doğru yükselen, 8995

Taygetos ötesinde, orada akar pırıl pırıl
Eurotas çayı, yuvarlanır aşağı doğru, sonra,
Geçer bizim oylumdan, genişler sazlıklar
arasında,

9000 Besler kuğuları; o sessiz yaylada yiğit bir kuşak
Kuzeyden karanlıklardan gelen, atak,
Sağlam bir kale kurmuş dik, yüksek, yerleşmiş.
Buradan ülkeyi, halkı yönetirler baskıyla,
gözdağıyla.

HELENA

Başarabildiler mi bunu? Olanaksız görünüyor.

PHORKYAS

Başaracak zamanı var onların, yirmi yıldır
buradalar.

HELENA

9005 Bir öncüleri var mı? Haydutlar çok mu birbirine
bağlı?

PHORKYAS

Haydut değil bunlar, ancak bir öncüleri var.
Yermiyorum onu, beni görmeye geldiğinde.
Oysa, nem varsa alabilirdi, vergi değil ufak
Bir armağanla yetindi, pek önemli sayılmaz.

HELENA

Nasıldı görünüşü?

PHORKYAS

Kötü değildi, ben beğendim. 9010

Sevecen, dinç, güzel yapılı, boy pos yerinde,
Greklerde az bulunan bir anlayışta, bir adam.
Barbar diye yeriliyor bu halk, o kamda değilim,
Bunların bir teki bile İlion önünde,
Yamyamlık eden kimi kahramanlar gibi değil. 9015
Onun büyüklüğüne saygım var, ona
güveniyorum.

Bir de onun kalesi! Gözlerinizle görmeliydiniz!
Bambaşkadır bu üst üste yığılı kaba duvarlardan,
Sizin babalarınızın bana da, sana da kötü gelen,
Hani Zyklopların yaptıkları biçimsiz taş yığınları, 9020
Taş üstüne taş koyma türünde değil bunlar.
Kalenin tüm duvarları dikey, yatay düzende,
ölçülü,

Dıştan bakılınca göğe doğru yükseliyor,
Eklemeler düzgün, ayna gibi, bütün bir çelik
Buna tırmanmak düşünceye sığmaz, olanaksız. 9025
Avluların içinde geniş alanlar çepeçevre,
Değişik amaca göre yapılmış konutlar, dizili.
Burada sütunlar sütuncuklar, kemerler
kemercikler,

Dışarıya, içeriye bakan balkonlar, gedikler,
Sonra armalar.

KORO

Nedir bu armalar?

PHORKYAS

Ajax taşırdı bunları 9030
Gördüğünüz gibi, onun kalkanında kıvrılmış
bir yılan,

- Thebenli yedi kahramanın taşıdığı
Kalkanlara işlenmiş, çok anlamlı bir resim.
Görünürdü ay, yıldızlar göğün karanlığında,
9035 Ayrıca tanrıçalar, kahramanlar, önderler,
ışıldaklar,
Hepsi güzel kentler için birer korku belirtisi.
Bizim kahramanlar alayı taşıyor bu tür
çizimleri
Eski atalardan birer renkli arma olarak.
Görürsünüz arslanlar, kartallar, pençeler,
gagalar,
9040 Sonra boğa boynuzları, kanatlar, güller, tavus
tüyleri,
Altın yaldızlı, kara ve gümüş renkli, mavili,
kızılı.
Hepsi, dizi dizi, salonlarda, asılı,
O dünya gibi geniş, sınırsız salonlarda
Dans edebilirsiniz hepiniz!

KORO

Söyle, dans eden var mı orda?

PHORKYAS

- 9045 En iyileri! Altın saçlı gencecik delikanlılar.
Güzel kokulu gençlik! Bambaşkaydı kokusu
Paris'in
Kraliçenin yanına yaklaştığında.

HELENA

Dışına çıkıyorsun
Konunun, büsbütün; söyle son sözünü, bana

PHORKYAS

Sen söyleyeceksin son sözü. Dosdoğru “evet”
Dersen, kuşatırım çevreni bu kaleyle.

KORO

Söyle 9050
Şu kısacık sözü, kurtar bizi de, kendini de.

HELENA

Ne? Neden korkacağım, Kral Menelaos bana
Bir kötülük mü edecekmiş, acımasızca?

PHORKYAS

Unuttun mu yoksa senin Deiphobus'unu,
Savaşırken ölen Paris'in kardeşini, duyulmamış 9055
türde
Sakatladığını, senin gibi direngen bir dulu
Zorla kaçırıp odalık aldığını, tadına baktığını?
Kulaklarını, burnunu kestğini, korkunçtu bu.

HELENA

Ona bunu yaptı, benim yüzümdendi bu
yaptığı.

PHORKYAS

Ona yaptığını, sana da yapacak, onun yüzünden. 9060
Güzellik bölünmez; kimde güzellik varsa

Kaçınır ortaklıktan, ürküp uzaklaşır, tiksindir.
(Uzakta boru sesleri duyulur, koro birden
sıçrar)

Keskin boru sesleri nasıl tırmalarsa kulakları,
İnsanın yüreğini yıpratırsa öyledir kıskançlık
da,

9065 Kemirir yüreğini unutmayan insanın, eskiden
Elindeyken şimdi ondan yoksun kalanın,
yitirenin.

KORO

Duymuyor musun boru gürültülerini?
Görmüyor musun silah parıltılarını?

PHORKYAS

Hoşgeldin efendimiz ve kralımız!
Seve seve hesap vereceğim sana.

KORO

Peki biz?

PHORKYAS

Bunu çok iyi biliyorsunuz, gözlerinizle görün
ölümünü.

9070 Düşünün içerde bekleyeni de, size kurtuluş
yok.

(Suskunluk)

HELENA

Düşündüm iyice, ilk yapacağımı, elimden
geleni,

Şeytanın birisin sen, seziyorum bunu, iyice,
Korkuyorum iyiyi kötüye çevirmenden.

Hepsinden önce, gideceğim o kaleye, seni
izleyerek;

Öte yanını bilirim ben, gizli kalsın şimdi 9075
Kraliçenin yüreğinin derinlerine gömdüğü,
Kimse bilmesin onu, düş önüme ihtiyar.

KORO

Gidiyoruz severek oraya
Hızlı adımlarla.

Ölüm arkamızda. 9080

Önümüzde sağlam

Yüksek duvarlar,

Aşılamayan

İyi koru bunları,

İlios kalesi gibi, 9085

Türlü türlü hileyle

Çökertilebilir ancak.

(Sisler çevreye yayılır, sahnenin arkasını,
istenirse önyüzünü de kaplar)

Ne? Bu ne böyle?

Bacılarım, çevrenize bir bakın!

Açık değil miydi ortalık? 9090

Sisler yükseliyor yoğun.

Eurotas'ın kutsal dalgalarından;

Görünmez oldu şimdiden

Sazlarla kaplı sevimli kıyılar;

- 9095 O sevimli, dik boyunlu, güzel,
Topluca yüzmeyi seven,
Yumuşak, süzgün kuğular,
Daha gözüme görünmüyorlar!
Oysa yine onların
- 9100 Duyuyorum kısık seslerini
Uzaktan boğuntulu!
Söylenir ölümü bildirdikleri,
Duyurmasalar bize
Mutlu bir kurtuluş yerine,
- 9105 Sonunda göçüp gitmeyi;
Kuğuya benzeyen uzun, güzel,
Gerdanlarımız, pırıl pırılken!
Kuğuları andırırken,
Vay bize, yazık, yazık!
- 9110 Örtündü tüm çevremiz,
Sislere büründü ne varsa.
Göremiyoruz birbirimizi bile!
Ne oluyor? Yürüyor muyuz?
Uçuyor muyuz yoksa
- 9115 Yavaşça yere değdirip ayaklarımızı?
Görmüyor musun? Uçarak önden gitmiyor mu
Hermes bile? Parlamıyor mu altın değnek
İsteyerek, buyurarak geri dönmemizi
O kaygılı, sıkıntılı, korkulu, alaca karanlık,
- 9120 Anlaşılmaz nesnelerle dolu, kalabalık
Sonsuzca bomboş Hades'e gitmemizi?
Kararıyor ortalık, donuk sis süzülüyor
Kurşun renkli, duvar isine benzeyen duvarlar
yükseliyor
Gözler önünde, bağımsız bakışların karşısında,
saray mı bu?
- 9125 Derin bir hendek mi? Korkunç her yıkım.
Bacılar tutsağız biz,
Eskisi gibi tutsağız yine.

KALENİN İÇ AVLUSU

Çevresinde ortaçağdan kalma
zengin ve donanmış konutlar.

KORABAŞI BAYAN

Hızlı, delişmen birer kadın olarak yaratıldınız
Bu ana bağlı durumumuz, yazgımız bizim,
Mutluluk, mutsuzluk! Bilemezsiniz soğukkanlı
Davranmayı, hep çatıyor biri ötekine, 9130
Ters, dokunaklı yanıtlar izliyor birbirini!
Gülerken de, üzülrken de sesiniz özdeş.
Susun artık! Bekleyin, dinleyin ilgiyle, üstün
Anlayışlı kraliçenin kendisi ve bizim için kesin
sözünü.

HELENA

Kimsin sen, Pythonissa? İstedğin gibi olsun 9135
adın;

Çık ortaya bu karanlık şatonun kubbeleri
arasından.

Yoksa sen, bu olağanüstü yiğitler önderine
Geldiğimi söylemeye mi gittin? İyi karşılayım
diye,

Öyleyse sağol, ilet onun yanına beni, hızla;
9140 Dilerim bitsin bu başıboşluk, dinleneyim artık.

KORABAŞI BAYAN

Boşuna bakınıyorsun çevrene kraliçe
Yok oldu o uğursuz görüntü, kalabilir sanırım
Sisler içinde, buraya gelirken arasından
geçtiğimiz,
Bilmiyorum, bizim hızlı, özel bir yürüyüşle
geldiğimiz.

9145 Dolaşabilir şatonun dolambaçlı gediklerinde
Şaşkın ve kuşkulu, şatonun halkından özel bilgi
Edinmek için, prensleri karşılama töreni
Konusunda başkanın düşüncesini sorup öğrenmek
için.

İşte bak, yukarda, kalabalık içinde, dolaşanlar,
9150 Kapılara, pencerelere, galerilere üşüşenler, hep
saraylı.

Karşılama töreninin görkemli olacağını gösteriyor.

KORO

Yüreğim kabarıyor! Bakınız şuraya,
Nasıl geliyor uygun adımla saygılı, ölçülü
Sevimli bir genç topluluğu, kurallara bağlı,
9155 Davranışı düzgün. Nasıl? Kimin buyruğuyla
Diziliyor, düzenleniyor, kuruluyor böyle erken

Çıkıyor ortaya bu görkemli genç topluluk?
 En çok neye şaşıyorum? Sevimli yürüyüşe mi,
 Alınlarını süsleyen kıvrımlı saçlarına mı,
 Yoksa şeftali gibi kıpkızıl yanaklara mı, 9160
 O yumuşak, incecik tüylerle kaplanan?
 Isırasım geliyor onları, oysa korkuyorum:
 Buna benzer bir olayda, külle dolmuştu ağzım,
 Söylemesi bile korkunçtur burada.

Oysa en güzeller 9165

Bu yana geliyorlar;

Taşıdıkları nedir?

Taht için basamaklar,

Halı, örtü,

Üstlük, bir de çadıra 9170

Benzer bir süslü yaygı;

Hep dalgalanıyor

Buluttan çelenkler gibi

Bizim kraliçenin başı üstünde,

Çıkıp oturdu bile, o, 9175

Çağrıldığı görkemli kürsüye.

Yaklaşınız

Basamak basamak

Diziliniz saygıyla.

Saygıyla, saygıyla, üç kat saygıyla 9180

Kutlanmalı bu karşılama töreni.

(Koronun tüm söyledikleri arka arkaya
 gerçekleşir)

Faust, delikanlılar ve uşaklar dizilip yavaşça aşağı indiklerinde bir ortaçağ soyluları kılığında merdiven başında görünür. Yavaşça, gösterişle aşağı iner, yavaş yavaş.

KORABAŞI BAYAN
(Ona ilgiyle bakarak)

- Sık sık yaptıkları gibi, tanrılar buna,
Kısa bir süre için görkemli bir biçim,
Üstün bir soyluluk, sevmeye değer bir varlık
9185 Vermeseler de, kiminle karşılaşsa, başarı
Kolaydır onun için erkeklerle savaşta,
Üstündür güzel kadınlarla ufak bir savaşta da.
Yeğlenir başka birçoklarına gerçekten,
Gözlerimle görüp değer verdiklerim arasında.
9190 Ağır, ölçülü, saygılı adımlarla yürüdüğünü
Görüyorum prensin sana doğru ey kraliçe!

FAUST

(Yanında zincire vurulmuş biriyle gelir.)

- Seni, sana yakışan bir törenle, esenleme yerine
Seni derin bir saygıyla karşılama yerine,
Bir uşak getiriyorum sana zincire vurulmuş
sımsıkı,
9195 Görevini yapmamış, benim görevimi engellemiş.
Diz çok şurada, bu soylu kadına
Bildirmek için işlediğin suçu!
Ey yüce kraliçe, işte bu adamdır
Keskin bakışıyla şu yüksek kuleden
9200 Tüm çevreye yayılan, orada çevrenle
Yerin birleştiği çizgiye varan alanı gözetleyen.
Şurda burda olanı bildirmek için,
Tepelerden tüm oyluma, kaleye doğru, gelen
Hayvan sürülerini, düşman ordularını bildiren,
9205 Biz koruruz sürüleri, karşılarız düşmanı
uzaktan,

Çok savsakladı görevi bugün, bildirmedi
 geldiğini,
 Yüce bir konuğa göstermek gereken saygıyı,
 görevi
 Kaçırdın, ölümü gerektiren ağır bir suçtur bu,
 Yaşamıyla ödemesi kaçınılmazdır bunu
 Bundan dolayı kanlar içinde yatmalıydı bugün, 9210
 Artık senin elindedir onu yargılamak,
 Bağışlamak, nasıl istersen öyle yap şimdi.

HELENA

Ne büyük bir üstünlüktür senin bana verdiğin,
 Yüksek bir görev yargıç, kraliçe olarak,
 Deneme sayılsa bile, suçluyu dinlemektir 9215
 İlk işim, bir yargıç olarak, görevim bu,
 Ben de yerine getiriyorum bunu, söyle bakalım.

KULE BEKÇİSİ LYNCEUS

Bırak diz çökeyim, bırak ona bakayım,
 Bırak öleyim, bırak yaşayayım,
 Adadım kendimi yürekten, 9220
 Tanrının gönderdiği bu kadına.

Derin bir kıvançla beklerken günün
 Doğudan doğup yükselmesini,
 Birdenbire baktım ki güneş
 Bir tansık gibi güneyden çıktı karşıma. 9225

Çevrildi gözlerim o yana,
 Geçitlere, yükseklerle dönecek yerde
 Ovalara, engin göğe bakacak yerde
 O eşsiz güzeli görmeye.

Işımaya başladı gözlerim 9230

Ağacın doruğuna tırmanan bir vaşak gibi,
 Direniyordum bütün gücümle
 Derin bir düştten uyanmış gibi.
 Gelebilir miydim kendime şimdi?

9235 Bilir miyim mazgal ne? Kule ne? Kapalı kapı
 ne?

Sallanan bulutlar, göçen bulutlar,
 Onların arasından çıkan tanrıça, böyle!
 Gözüm, gönlüm yönelmiş ona,

Gördüğüm yumuşak, tatlı parlaklık,
 9240 Göz kamaştıran bir güzellik,
 Bağlanmış bütün elim kolum.

Unuttum bekçilik görevimi,
 And içerek aldığım boruyu da;
 Artık söyle beni yok edeceğini
 9245 Bütün hınçları yener güzellik.

HELENA

Bir kötülük, benim yüzümden, gücüm yetmez
 Ceza vermeye. Vay bana! Ne kötü bir yazgı
 Ardımca gelen, her yerde baştan çıkardım
 Erkekleri, ne kendilerini, ne kutsal bir nesneyi
 9250 Esirgediler, şimdi kaçırarak, yanıltarak,
 kandırarak

Sürükleyerek öteye beriye, yarı tanrılar,
 Kahramanlar, tanrılar, bir de cinler
 Beni başıboş şurda burda dolaştırdılar.
 Tek başıma dünyayı birbirine kattım, çift olunca
 9255 Alt üst ettim, üçlü, dörtlü olunca yıkım üstüne
 yıkım,

Getiriyorum. Uzaklaştır bu yoksulu, salıver.
 Tanrının şaşırttığı kimse yerilmemeli.

FAUST

Şaşkınlık içinde, görüyorum, ey kraliçe
 Keskin nişancıyı da, vurulanı da burada;
 Görüyorum yayı da, onun fırlattığı oku da, 9260
 İşte yaralı. İzliyor birbirini oklar.
 Bana da değeni var. Duyuyorum dört yanda
 Vızırıyor tüylü uçları kalede, dışarda.
 Neyim ben şimdi? Ne yaparım artık ben,
 Vurguncu yaptın bekçilerimi, kalelerimi 9265
 Koruyan güvenlileri, korkuyorum ordum
 Katılacak hep yenen, yenilmeyen kadına.
 Ne kaldı benim için, kendimi, benim olduğumu
 Sandığım ne varsa sana bırakmaktan başka?
 Bırak içtenlikle kapanayım ayaklarına, 9270
 Kraliçe olarak yanındayım, gelir gelmez
 Ülkeyi de, tahtı da eline geçireni.

LYNCEUS

(Elinde bir sandık, arkasında başkalarını
 taşıyan kimseler)

Görüyorsun, yine geldim kraliçe!
 Bir bakış diliyor senden bu zengin,
 Görünce seni, seziyor kendisini 9275
 Dilenecek yoksul, prensler gibi zengin.
 Eskiden neydim? Ne oldum şimdi?
 Ne istemeli? Ne yapmalı?
 Bir işe yaramaz gözlerimin keskin ışığı!
 Yansıyor geri senin tahtına çarparak. 9280
 Biz doğudan gelince buraya
 İş bitmişti batının artık;
 Enine boyuna yoğun bir kalabalık,

Öndeki geridekini bilmeyen.

- 9285 Birincisi yıkılmış, ikincisi dimdik,
 Üçüncünün kargısı elimizdeydi
 Yüz kat güçlendik hepimiz.
 Binlerce kişi serilmiş yere, biz bilmeden.

- Durmadan ileri, durmadan saldırı bizimki,
 9290 Yer yer elimizde tüm ülke;
 Bugün egemen olduğum yörede
 Yarın bir başkası ne varsa yürütmede.

- Gözden geçiriyorduk, ne varsa;
 En güzel kadını yakalıyordu kimi,
 9295 Kimi de güçlü bir boğayı,
 Atları da götürüyorlardı birlikte.

- En seyrek bulunanlara göz dikmiştim,
 Görülenler arasında, onları seviyordum,
 Başkalarının ele geçirdikleri
 9300 Kurumuş ot gibiydi benim için.

- Gömülerin izini sürüyordum ben,
 Keskin bakışlarımı çevirmiştim onlara
 Bütün çantalara bakıyordum ilgiyle.
 Saydamdı benim için çekmeceler.

- 9305 Yığınla altın benim oldu
 En görkemlileri değerli taşların;
 Yalnız şu zümrüt bile değer
 Göğsünde yeşil yeşil ışımaya.

- Sallansın ağzınla kulakların arasında
 9310 Denizin dibinden çıkarılmış inciler;
 Korkuya kapılacak yakutlar şimdi,
 Solduracak onları yanağının kızılığı.

- İşte hepsinden büyük bir gömü
 Getirip serdim önüne senin,
 9315 Getirilsin ayaklarına senin
 Nice kanlı savaşın ürünleri.

Buraya sürüklediğim birçok sandıktan başka
Demir kasalarım vardır epeyce;
Sana yoldaşlık yetkisi verirsen bana
Gömülerden bir kubbe yığarım sana. 9320

Nitekim sen tahta çıkar çıkmaz,
Karşında eğilir, boyun bükür,
Anlayış gücü, zenginlik ve erk
O benzersiz boyun posun önünde.

Benim diyerek saklıyordum hep seni sımsıkı, 9325
Bırakıyorum hepsini sana şimdi.
Bunların tümünü büyük bir değer sanırdım
elde,
Görüyorum artık önemsizmiş hepsi de.

Gitmiş elimde ne varsa şimdi,
Kopmuş, solmuş birer et artık bunlar. 9330
Güleç bir bakışınla
Geri ver ona bütün değerini!

FAUST

Uzaklaştır buradan ataklıkla kazanılan yükü,
Kınanmasın, ancak bir ödül de verilmesin.
Onun hepsi ne varsa kalenin içinde
Saklanmış, bir sungu gerekmez ayrıca ona, 9335
Yararı yok, git gömü üstüne gömü yığ,
Düzenle hepsini, görülmemiş bir görünüm,
Yüce bir görkem, parlat kubbelerin içini
Açık bir gökyüzü gibi, yerleştir, donat iyice,
İçi boş bir cennete çevir burasını, 9340
Cansız, donuklaşmış bu alanı, canlandır.
Önce koşarak çiçekli örgelerle süslenmiş
Halı üstüne halı ser, ayaklar

- 9345 Yumuşak bir yere bassın, bakışları karşılaştın
Yalnızca tanrısalların gözlerini kamaştırmayan
parlaklıkla.

LYNCEUS

- Kralın buyurduğu etkisizdir,
Hizmetçinin yaptığı sevimlidir;
Egemendir kana da, varsılığa da
Bu güzelliğin görkemi.
9350 Uysaldır şimdiden tüm ordu,
Bütün kılıçlar kör ve kötürüm,
Bu görkemli biçim karşısında
Güneş bile donuk ve sönük,
Varsılığı karşısında bu görünümün
9355 Ne varsa boş, anlamsız ve hiç.
(Gider)

HELENA
(Faust'a)

Konuşmak istiyorum seninle, buraya, yanıma
Geliver; şimdi bu boş yer bekliyor
Benimkini pekiştirmek için, sahibini.

FAUST

- Önce diz çökeyim önüne, bildireyim bağlılığımı
9360 Sana, ey soylu kadın, sonra öpeyim
Beni yanına çağıran elini, bırak da.
Al ortak yönetimine beni de uçsuz bucaksız
Devletinin, güçlendir beni de, kazanıver
Bir kul, bir uşak, bir bekçi kendine.

HELENA

Sayırsız tansık görüyorum, duyuyorum. 9365
 Şaşırdım, birçok soru var sormak istediğim.
 İlkın şudur öğrenmek istediğim. Neden
 Bu adamın konuşması bana şaşırtıcı, duyulmamış,
 Bir yandan da sevimli, çekici geliyor? Kaynaşıyor
 Sesler birbiriyle, söz kulağına varınca, 9370
 Biri ötekini okşar gibi bir duygu uyanıyor.

FAUST

Beğeniyorsan halkımızın konuşma biçimini,
 Duygulandırır seni şarkılar da, kesin,
 Derin bir kıvanç uyandırır kulağında, ruhunda.
 En sağlamı, bunu bir deneyelim, içini çeker, 9375
 Çağırır ortaya karşılıklı konuşma.

HELENA

Öyleyse söyle, böyle güzel nasıl konuşabilirim?

FAUST

Çok kolay bu, sözler içten gelmeli.
 Özlemle dolup taşınca insanın gönlü,
 Bakınarak sorar çevresine...

HELENA

Kim benimle diye. 9380

FAUST

Ruh ne ileriye görür, ne de geriye,
 Yalnızca şimdiyi...

HELENA

Bizim mutluluğumuzdur.

FAUST

Bir gömüdür o, yüksek bir kazanç, varsılık
Ve bağış, kim koruyacak onu?

HELENA

Benim elim.

KORO

- 9385 Kim düşünürdü kraliçemizin
Eli açık davranacağını kale sahibine,
İçtenlikle, sevecenlikle böyle?
Söyleyin açıkça, tutsağız hepimiz
O acıklı düşüşünden beri İlios'un
- 9390 Sık sık yaşanan üzüntülü, sıkıcı
Dolambaçlı, daracık gediklerde
Geçirdiğimiz göçüşlerimizden bu yana.
Kadınlar, erkeklerin aşkına alışkınlar,
Seçme yetkisinden uzak kalanlar,
- 9395 İnsanı anlamada çok başarılıdırlar.
Altın saçlı çobanlara olduğu gibi
Kara kıllı yabancı adamlara da
Bir olanak ortaya çıktığında
Tombul gövdeleri üzerinde tanırılar
- 9400 Sevginin tadını çıkarma yetkisini.
Yan yana, sınıksız, oturuyorlar
Birbirine yaslanarak, sokularak,

Omuz omuza, diz dize,
El ele tutuşıyorlar, sallanıyorlar
Tahtın üzerinde 9405
O görkemli minderlerde.
Engel olmuyor bencil üstünlükleri
Gizli sevinçlerini,
Halkın gözleri önünde
Taşkınlığı karşısında açığa vurmaya bile. 9410

HELENA

Çok uzak seziyorum kendimi, bir de yakın,
Sevinerek söylüyorum: İşte burdayım, burda.

FAUST

Soluğum kesiliyor, içim titriyor, boğuyor beni
söz:
Bir düş bu, ne yer var ne gün, gitmiş.

HELENA

Yıpranmış seziyorum kendimi ve de yeni, 9415
Seninle kaynaşmış, bir yabancıya bağlı.

FAUST

Bozma kuruntularla bu eşsiz mutluluğu!
Çok kısa sürse bile var olmak bir görevdir.

PHORKYAS
(Hızla içeri girer)

Heceleyin aşkın alfabesini,
Düşler kurun, oynaşın sevişirken, 9420

- Oturun üşengen, sevişip kımıltısız,
 Sırası değil bunun artık, şimdi
 Sezmediniz mi boğuk bir gürültü?
 Dinleyin şu boru seslerini,
 9425 Geliyor şimdi Menelaos
 Dalgaların, ardınca yürüyen
 Bir toplulukla üstünüze doğru,
 Hazırlanın çetin bir savaşa!
 Çevresinde kaynaşan üstün gelmiş
 9430 Sürülerce kötürüm edilen Deiphobus gibi,
 Çekeceksin kadın kandırmanın acısını.
 İlkın sallandıracaklar şu ucuz malları,
 Sunakta hazır bunun için
 Yeni bilenmiş balta.

FAUST

- 9435 Saygısızca bir girişim! İğrenç bir ataklık;
 İstemem böyle saygısızlığı sakıncalı durumda
 bile.
 En güzel ulağı bile çirkinleştirir kötü haber;
 Sen en çirkin yaratık, en kötü haberi severek
 getiren,
 Başarı yok, sana, hepsi boş, boşuna çırpınışın,
 9440 Sakınca yok burda, yalnız hava alırsın, uğraşma,
 Sonuçsuz kalır burada gözdağı olsa bile.
 (Kulelerden işaretler verilir, toplar atılır, boru
 sesleri, harp sesleri işitilir, savaş müziği,
 büyük ordu yürüyüşü.)

FAUST

Olmaz, topluca görmelisin sen
 Ayrılmaz dizisini o kahramanların;

- Kadınların beğenisini ancak bunları
 Var gücüyle korumayı bilenler kazanabilirler. 9445
 (Birliklerden ayrılarak yaklaşan ordu
 komutanlarına)
- Şimdi güçlükle tuttuğunuz öfkelerinizdir
 Sizi, kesinlikle, başarıya ulaştıran,
 Siz, ey kuzeyin gençlik çiçekleri,
 Doğunun en seçkin güçleri.
 Çeliğe bürünen, çevresinde şimşekler 9450
 çaktıran,
 Devlet üstüne devlet yıkan bu ordu,
 Yürürken yeryüzü titrer,
 Ardından gök gürler, geçerken.
 Pylos'ta karaya çıkınca biz
 Yaşlı Nestor görünmez oldu daha, 9455
 Bütün küçük krallar birliğinin
 Dağıldı başı boş kalan ordusu da.
 Uzaklaştıran bu kalelerden, birdenbire
 Menelaos'u sürün denize doğru,
 Dolaşsın orada dilediğince, çalsın, pusu kursun, 9460
 Budur onun eğilimi, yazgısı.
 Soylu komutanlar esenlemem gerek sizi,
 Böyle buyuruyor Isparta Kraliçesi;
 Dağ, oylum ayaklarınızın altında kalınca
 Sizin olacak imparatorluğun kazandığı yerler. 9465
 Ey Germen, Korinthu koylarını
 Surlarla çevirerek sen koru!
 Sonra yüzlerce geçidi olan Ahaia
 Sana güveniyorum, koru onu, ey Get.
 Yürüsün Frank orduları Elis'e doğru, 9470
 Saksonlara kalsın Messene,
 Temizlesin denizi Normanlar,
 Büyük bir kent yapsınlar Argolis'i.

Sonra otursun herkes evinde,
 9475 Dışa yönelterek gücünü, etkinliğini.
 Isparta'ya bağlı kalacaksınız, siz,
 Kraliçenin yıllarca oturduğu başkente.

Görecek bir bir yararlandığınızı
 Ülkenin geniş varsılığından, mutluluk içinde,
 9480 Siz de kavuşacaksınız onun ayakları dibinde
 Güvene, tüzeye, ışığa, esenliğe.

(Faust aşağı iner, çevresinde bir halka
 oluşturlar, ondan daha yakından buyruk
 almak üzere.)

KORO

En güzeli ele geçirmek isteyen,
 Becerikli olmalı hepsinden önce
 Silahlanmayı bilmeli tüm çabasıyla,
 9485 Yardakçılık da yararlıdır başarıda
 Yeryüzünde en üstün olanı kazanmada;
 Ancak kolay sağlanamaz bu,
 Dolandırıcılar tuzak kurar, yaltaklanırlar ona,
 Vurguncular baskınla alırlar elinden ne varsa;
 9490 Engellemek için önlem almak gerek bunu.

Bundandır övmem prensimizi benim,
 Üstün tutmam tüm ötekilerden.
 Öyle uzmanca, dengeli davrandı ki
 9495 Güçlüler saygıyla durdu karşısında,
 Bekliyorlar her buyruğunu.
 Onları bağladı kendine bir buyruğu,
 Bir yandan kişisel kazanç,
 Bir yandan krala saygılarını sunmak, ödül den
 Dolayı, bir de yüksek bir ün kazanma tutkusu.
 9500 Kim alabilir şimdi bunu

Bu güçlü sahibinin elinden artık?
 Onundur o, ona bırakılmalıdır o,
 Bizden kat kat bağış ona, odur bizi
 Koruyan içten en güvenli kalelerle,
 Dıştan çevremizi kuşattığı güçlü orduyla. 9505

FAUST

Bunlara, burada, bırakılan bolluklar
 Her birine zengin bir ülke
 Büyük ve görkemli; gitsinler bırak!
 Biz dururuz orta yerde.
 Onlar seni yarışır gibi savunurlar, 9510
 Çepeçevre dalgalarla sarılan,
 Yarımada seni de, yumuşak tepelerle zincir
 gibi
 Birbirine eklenen Avrupa dağlarının son
 tepesi.
 Artık bütün ülkelerden daha güneşli, bu
 ülke

Kutlu olsun tüm uluslara sonsuzca, 9515
 Benim kraliçemin ülkesidir bu,
 Bu ülke görmüştü kraliçeyi, üstünde, eskiden,
 Eurotas'm hisırdayan sazlıklarında,
 Kabuğunu kırıp ortalığı aydınlattığında,
 Soylu anasının, kızkardeşlerinin 9520
 Kamaştırdığı dönemlerde ışığı.

Senin olmakla bu ülke
 Kazanır en yüksek değerini;
 Üstün tut, egemen olduğunu yeryüzüne,
 Anayurdunu, hepsinden çok değer ver ona. 9525

Onun üstündeki sivri tepeler katlansa
 Bile güneşin soğuk oklarına sırtı,

Yemyeşil görünür kayaların aralıkları
Oralardan sağlar keçiler yiyeceklerini.

9530 Fıskırır pınarlar, birleşip akar dereler,
Yeşillenmiştir artık boğazlar, yamaçlar, çayırlar.
Dümdüz ovaların yüzlerce tepesinde
Görürsün dört yana yayıldığını koyun sürülerinin.

Öbek öbek, özenle, ölçülü yürüyerek
9535 Tırmanırlar, boynuzlu hayvanlar dik yamaca,
Hazırdır hepsine barınacak yerler,
Kayalıklarda yüzlerce mağara, oyuk.

Pan korur onları oralarda, Nymphalar
oturur

Çalılıkların ıslak, serin çukurlarında yaşarlar,
9540 Derin bir tutkuyla daha yükseklere doğru
yöneldir

Sık dallı, birbirine yaslanmış ağaçlar.

Eski ormanlardır bunlar! Dimdik meşeler,
Gösterişli, birbirine geçmiş dalları, şaşırtıcı,
Akça ağaç yumuşak, özsuyu tatlı, yükselir,
9545 Sevimli, oynasır gibi taşıdığı yük.

Ana gibi sevecen gölgeliklerde
Fıskırır tatlı sular, kuzular, çocuklar için.
Uzak değil ovaların olgun yemeği yemişler,
Bal akar oyuk gövdelerinden ağaçların.

9550 Mutluluk soya çeker burada,
Sevinç dökülür ağızlar gibi yanaklardan da,
Ölümsüzdür kendi yerinde herkes;
Hepsi mutlu ve sağlıklı.

Büyür salt ışığın altında,

9555 Güçlenir babası gibi, sevimli çocuk.
Biz, şaşarız buna, hep şu soru kalır:
Bunlar tanrı mıdır, yoksa insan mıdır?
Apollon çobanlara katıldığında

Görmüş kendine benzediğini en güzellerinin;
Hangi salt yörede egemen olursa doğa 9560
Kaynaşır birbiriyle bütün dünyalar.

(Helena'nın yanına oturur)

İşte böyle erdik dileğimize seninle;
Arkamızda kalsın geçmiş artık!
Seziver en büyük tanrıdan geldiğini,
Yalnız sensin ilk evrene özgü olan. 9565

Sen kapanıp kalmayacaksın bu kaledede!
Sonsuzca taşıyarak gençlik gücünü,
Yaşamak için derin bir mutluluk içinde
Arkadya vardır Isparta yöresinde.
Kapıldın mutlu bir ülkede yaşamak isteğine, 9570
Kaçıp geldin, burada buldun en iyisini yazgının.
Barınağa dönüşsün tahtlarımız artık,
Arkadya gibi özgür olsun yazgımız!

SAHNE BAŞTAN BAŞA DEĞİŞİR

(Kaya oyuklarına dayanmış bir dizi barınak. Bunların çevresini kuşatan, dik kayalıklara doğru uzanan gölgeli bir koru. Helena ile Faust görünmüyor. Koro yerlere uzanmış dağınık bir durumda, uyumaktadır.)

PHORKYAS

- Bilmem, ne zamandan beri uyuyor bu kızlar,
9575 Düşlerine girip girmediğini de bilmiyorum
Benim gözlerimle açıkça gördüklerim.
Uyandırıyorum onları, şaşıp kalacak bu genç
halk;
Siz, şurda, aşağıda duran sabırsız sakallılar,
Şaşarsınız, bilmecenin inanılır biçimde
çözülmesine.
9580 Kalkın! Kalkın! Sallayın kıvrıcık saçlarınızı,
Atın uykuyu gözlerinizden. Kızmayın, beni
dinleyin.

KORO

Konuş, anlat, anlat, olağanüstü olayları!
İşitelim inanılmaz olanları, isteğimiz bu;
Usandık bu kayalara bakmaktan artık.

PHORKYAS

Ovuşturmadan gözlerinizi usanç mı duydunuz 9585
çocuklar?
Dinleyin: Bu oyuncaklara, bu mağaralara, bu
barınaklara
Sığınmış ve gizlenmiş, çifte çifte peri
Sevgililer gibi bizim de bayımız, bayanımız.

KORO

Nasıl, bunların içine mi?

PHORKYAS

Onlar dünyadan uzaklaştılar,
Yalnız beni, sessizce yanlarına, göreve çağırdılar.
Övünerek çekildim kıyıya, uğraştım güvenilen 9590
işlerle.
Bakındım çevreye, gittim öteye beriye,
Kökler, yosunlar, kabuklar, hep duyduğum etkili
Nesneler, bu yüzden yalnız kaldılar.

KORO

İçerde bütün dünyalar, büyük alanlar, ormanlar,
Çayırılar, dereler, göller varmış gibi masallar 9595
üretiyorsun!

PHORKYAS

Şimdilerde, siz deneyimsizler! Bunlar bilinmeyen
derinlikler

Yan yana salonlar, iç içe avlular, düşünerek
bulduğum.

Bir kahkaha, mağaralardan yankılanan, baktım
oraya,

Sıçrayan bir çocuk kadının kucağından
erkeğine,

9600 Babaninkinden anneninkine; okşama, sevişme,
Sarsakça kırıştırmalar, elleşmeler, inlemeler, iç
çekmeler,

Döndürdü başımı benim,

Bu çıplak, kanatsız melek, hayvan değil, ancak
yırtıcı

Bir hayvan gibi sıçradı katı toprağın üstüne,
toprak

9605 Onu fırlattı yukarı, ikinci, üçüncü sıçramada
Yüksek kubbeye değdi.

Kaygıyla bağırdı annesi: İstediyin gibi sıçra,
Ancak uçmaya kalkışma, özgür uçuş sana yasak.
Uyardı onu babası içtenlikle: Yerde titreşim
gücü var,

9610 Budur seni yukarı fırlatan, basınca ayağını yere
Toprak ananın oğlu Antaus gibi güçlenirsin,
sen de.

O da böyle kayaların üstünde bir kıydan
Öbürüne gider gelir, bir top gibi sıçramaya
başladı.

Birden dik bir uçurumun yarığında görünmez
oldu,

9615 Yitirdiğimizi sandık onu. Anne ağladı, baba
avuttu,

Ben de omuz silkerek kaygıyla durdum, yine
göründü!

Orada gizli gömüler mi var? Çiçek çizgili bir
giysi

Geçirmişti sırtına, göz alıcı.

Kollarından sarkan püsküller, göğsünde
kurdeleler.

Elinde altın lir, küçük bir Phoebus gibi, 9620
Kıvançla kıyıya, çıkıntılı yere geldi, şaştık biz,
Annesi, babası sevinçlerinden birbirini
kucakladı.

Neydi onun başında parlayan? Göz
kamaştırıcı açıklamak güçtür

Altın takı mı, üstün bir ruhun yalımı mı?
Bütün davranışları çocukça, ancak onun yarın 9625
Önemli bir kimse olacağını, tüm güzelleri
yansıtan

Uyumlu bir gövde yapısını sergileyeceğini
bildiriyor.

Onu dinleyip görerek, anlarsınız, bir tansık
olacağını.

KORO

Tansık mı diyorsun buna, 9630
Ey Girit ürünü?

Şiir biçimli öğretici söz
İşitmedin mi hiç?

Duymadın mı İyonya'nın,
Hellas'ın, ilk atalarına değgin

Tanrısal yiğitliklerle dolu 9635
Söylenceler, övgüler?

Olup bitenlerin hepsi

Bugünkü günlerde
Birer üzücü yansımasıdır olanların

Görkemli atalarımız çağında; 9640
Ölçülmez senin öykülerin

O sevimli yalanla,
Daha inanılasıdır gerçeklikten

Maja'nın oğluna değgin şarkıdan. 9645
Bu sevimli, güleç, güçlü

- Sütbebeğini doğar doğmaz
 Tertemiz, yumuşak tüylü kundağa
 Sımsıkı sardılar, süslediler
 Boşboğaz bakıcılar sürüsü,
 9650 Delice kuruntulara kapıldılar.
 Bu güçlü ve süslü bebek
 Çekiyor şeytanca bir kıvraklıkla
 Yumuşak, oynak elini ayağını dışarı
 Kurnazca erguvan rengi örtüden,
 9655 Bu sıkıcı, bunaltıcı sargıdan,
 Sessizce bırakıyor bir yana;
 Yetişkin bir kelebek gibidir şimdi,
 Sert kozasını kırarak
 Kanatlarını açarak çıkan,
 9660 Güneş ışınları arasından süzülen,
 Uzayda korkusuzca uçan.
 Çok becerikli olduğundan, sezer
 Hırsızları, dolandırıcıları,
 Çıkarıcıları tümünden, sonsuzca
 9665 Başarılı bir cin de olabilir,
 Bunu da gerçekleştirecek sonunda
 En atak becerileriyle.
 Hızla çalacak denizlerin egemeninden
 Üç dişli yabayı, aşırarak kurnazca
 9670 Ares'in kılıcını kınından;
 Phoebus'un okunu da, yayını da,
 Hephaistos'un maşasını bile;
 Zeus babanın yıldırımını da
 Alabilir, korkusu yok ateşten;
 9675 Üstün gelecek Eros'a
 Çelme takarak güreş oyununda;
 Kaçırarak Cyprie'yi ne olsa da,
 Yürütecek belindeki kemeri.
 (İnsanı etkileyen bir çalgı sesi duyuldu mağaranın
 içinden. Hepsi duygulanmış gibi görünürler,
 belirlenecek yere değin, gür sesli bir müzik.)

PHORKYAS

Dinleyin bu etkin sesleri,
 Hızla kurtulun söylentilerden, 9680
 Eski tanrılar topluluğunu
 Bırakın gitsin artık, geçmiş hepsi.

Kimse anlamıyor dilinizden artık,
 Daha yüksek bir verim istiyoruz biz,
 Yürekten gelmesi gerekir 9685
 İçten etkisini gösterenin.
 (Kayalıklara doğru gider)

KORO

Sen, ey korkunç varlık,
 Böyle yaltaklanırsan burda,
 Bizim de yeni doğmuş olarak
 Gözyaşı dökmek geliyor içimizden, 9690
 Batsın güneş varsın, sönsün,
 İçimiz aydınlandıktan sonra,
 Gönlümüzde buluyoruz hepsini
 Bütün dünyanın yadsıdığı ne varsa.
 (Helena, Faust, Euphorion yukarda
 belirlenen kılıklar içinde)

EUPHORION

Duyduğunuz çocuk şarkıları da 9695
 Sevinç veriyor size besbelli,
 Görünce benim uyumlu sıçrayışımı
 Çarpıyor yüreğiniz babacan-anacan bir sevgiyle

HELENA

Aşk, insanca mutluluk için, sevişmeye
 Yaklaştırıyor iki soyluyu birbirine, 9700
 Ulaştırmak için tanrısal doyuma
 İkidenden üçü çıkarıyor boyuna.

FAUST

İşler yoluna girmiş demektir;
Ben seninin, sen benimsin:
9705 Böylece bağlanmışız birbirimize,
Başka bir yolu yok bunun.

KORO

Nice yıllardan beri mutluluk
Şu sevimli, pırıl pırıl çocuğun varlığında
Toplanıyor bir çiftin yaşamında,
9710 Olsam ben de onlar arasında!

EUPHORION

Bırakın hoplayayım,
Bırakın sıçrayayım!
Aşayım tüm hava katlarını
Yükseklere çıkayım
9715 İçimde bu istek var
Bağlamış beni sımsıkı.

FAUST

Ölçülü ol! Ölçülü!
Bırak ataklığı
Bir çöküş, bir yıkım
9720 Çıkmasın karşımıza
Sermesin bizi yere
Şu sevimli oğlumuz.

EUPHORION

İstemiyorum daha uzun süre
Yere çakılıp kalmak;
9725 Bırakın ellerimi,
Bırakın saçlarımı tutmayın,

Bırakın giysilerimi
Bunların hepsi benim.

HELENA

O, düşün! O, düşün!
Kendinin kimin olduğunu! 9730
Ne çok üzülmürüz,
Dağıtırsan
Bu güzel birliği:
Benin-senin-onun.

KORO

Tezden dağılacak 9735
Korkuyorum bu birlik!

HELENA VE FAUST

Kendini tut! Kendini tut!
Seversen anneni, babanı
Bu taşkın, aşkın
Tutkuyu bırak! 9740
Kal bu sessiz yerde
Süsle şu alanı.

EUPHORION

Gönlünüz olsun diye
Tutuyorum kendimi.
(Koronun arasında dolaşır,
kızları dansa sürükler)
Uçar gibiyim burada kuş gibi, 9745
Bu tatlı yaratıklar arasında.
Şimdi bu şarkı,
Bu davranışlar iyi mi?

HELENA

Hepsi de pek güzel,
9750 Bu güzel kızları
Getir oyun düzenine.

FAUST

Bitsin artık bu işler!
Sevmem yordakçılığı,
İstemem maskaralığı.

(Euphorion'la koro oynayıp şarkı
söyleyerek dizilir, kıvrıla kıvrıla döner)

KORO

9755 Sen iki kolunu
Oynatırsın sevimli,
Pırıl pırıl kıvırcık saçların,
Sallarsın, oynatırsın,
Ayaklarını basarsın yumuşakça yere,
9760 Kayar gibisin yerin üstünde,
Bir öteye bir beriye,
Oynatırsın elini ayağını
Erişirsin dileğine,
Sevimli çocuk,
9765 Hep sendedir gönlümüz,
Sana akar içimiz.
(Sessizlik)

EUPHORION

Birçok oynak ayaklı
Ceylansınız hepiniz,

Yeni oyunlar için,
Geldiniz yakınlara,
Ben de bir avcıyım,
Siz de birer av bana.

9770

KORO

Yakalamak istiyorsun bizi
Boşuna yorma kendini,
Yoktur bir dileğimiz
Sarılmaktan başka sana
Kucaklamak için seni
Geldik ey güzel çocuk!

9775

EUPHORION

Kaçalım ormanlara!
Kütükler, taşlar arasına!
Kolayca kazanılan
Tiksindiriyor beni
Zorla elde edilen
Açar benim içimi

9780

HELENA VE FAUST

Bu ne taşkınlık, bu ne çılgınlık!
Bir ölçülü durum umulmaz bundan.
Boru sesleri gibi sesler geliyor,
Ormanları, oylumları cınlatıyor;
Bu ne dengesizlik! Bu ne çılgılık!

9785

KORO

(Tek başına kalanlar araya sıkışırılar)

- 9790 Gitmiş yanımızdan artık;
 Bize söverek, bizimle eğlenerek,
 Sürükleyip götürüyor bütün sürüden
 En saldırgan olanı birlikte.

EUPHORION

(Genç bir kızı içeri getirerek)

- Sürüklüyorum bu küçük güçlü kızı buraya
 9795 Yerine getirsin diye tüm isteklerimi.
 Tadına bakmak, gönlümü yapmak için
 Bastırıyorum boyun eğmez yüreğine,
 Öpüyorum karşı koyan ağzını,
 Sezdiriyorum gücümü, istencimi ona.

GENÇ KIZ

- 9800 Bırak beni! Bu örtünün içinde de
 Bir ruh gücü, bir yiğitlik var.
 Seninki gibi bizim istencimiz de
 Kolay kaldırılmaz ortadan.
 Sanır mısın şimdi sıkıştığımı?
 9805 Çok güveniyorsun kollarına sen!
 Ne denli sınıksı tutsan da beni
 Oyuncak gibi fırlatırım, koca salak, seni.
 (Birdenbire parlar, yalımlar yükselir)
 Gel ardımdan gevşek havada,
 Gel ardımdan dimdik uçurumlarda,
 9810 Yakala da görelim yiten avını!

EUPHORION

(Son yalımları silkip atar.)

Sıkışık kayalar burada
Ormanlıklar arasında,
Neme gerek daracık yerler benim,
Gencim, körpeyim daha.
İşte uğuldayan yeller, 9815
İşte gürüldeyen dalgalar;
Duyuyorum uzaktan ikisini de,
Daha yakın olsam ne de sevinirdim.
(Yüksek kayanın üstüne sıçrar)

HELENA-FAUST-KORO

İstediğin benzemek mi dağ keçilerine?
Korkuyoruz nerdeyse düşeceksin diye. 9820

EUPHORION

Hep daha yükseklerle çıkmalıyım,
Hep daha uzakları görmeliyim,
Biliyorum şimdi ben neredeyim!
Bir adanın ortasında,
Pelops ülkesinin ortasında, 9825
Denizle karanın soydaş olduğu yerde.

KORO

İstemez misin dağda, ormanda
Barış içinde yaşamak?
Ararız biz de o süre,
Dizi dizi üzümle, toplarız, 9830

Dizi dizi salkımlı tepelerde,
İncir, altın gibi elma.
Ah, bu güzel ülkede
Kal sen de güzelce!

EUPHORION

9835 Barış düşleri midir gördüğünüz?
Dalsın düşe dalan, düşlesin,
Savaş! Budur çözüm sözcüğü,
Utku! Çınlasın sonsuzca.

KORO

Kim yaşarken barışta
9840 Kıvanç umarsa savaşta
Kopmuş demektir artık
Mutluluk umudundan.

EUPHORION

Bu ülkenin çocukları
Yıkımdan yıkıma atılır
9845 Özgür düşünceli ve yiğit.
Kanını döken korkusuz
Kutsal düşünceleri azalmayan
Savaşmaktan yılmayan
Sınırsız bir güç taşıyan
9850 Hep kazanan kimseler.

KORO

Bakın yukarı, ne çok yükseğe çıktı!
Küçük görünmüyor bize pek,

Zırha bürünmüş utku yolunda,
Benziyor tunca, çeliğe şimdi.

EUPHORION

Ne kaleler, ne surlar, engel, 9855
Benliğinin bilincinde her biri;
Akınlara karşı sağlam kaleler,
Tunçtan göğsüdür bu adamın,
İsterseniz saldırıya uğramadan oturmak
Silahların tezden çıkın meydana! 9860
Kadınlar birer Amazon olur
Her çocuk bir kahraman.

KORO

Kutsal şiir,
Yükle göğe!
Parla sen ey eşsiz yıldız, 9865
Uzakta hep böyle uzakta!
Ulaşıyor o bize yine
Hep duyulur onun sesi,
Sevinir işiten.

EUPHORION

Bir çocuk olarak çıkmadım ortaya ben, 9870
Silahlara bürünmüş bir delikanlı, karşınızda;
Katılarak güçlülere, özgürlere,
Ulaşmış ruh olgunluğuna.
Şimdi ileri!
Şimdi oraya! 9875
Açılıyor üne götüren yol.

HELENA-FAUST

- Yaşama çağrılır çağrılmaz ben,
Gün aydınlığına kavuşur kavuşmaz,
Sen, baş döndüren yükseklerden düşmek için
9880 Acılarla dolu boşluğa, can atıyordun.
Biz var mıyız,
Senin için yok muyuz?
Bir düş müdür yoksa bu tatlı birlik?

EUPHORION

- İhtiyor musunuz deniz üstünde gök gürültüleri?
9885 Oylumdan oyluma yansıyan gürlemeler,
Ortalık toz duman, dalgalar, ordu orduya,
Saldırı içinde saldırı, üzüntü, acı!
Ölüm
Bir yazgıdır,
9890 İmdi böyle bilinmeli bir kez daha.

HELENA-FAUST VE KORO

Ne yıkım! Ne yılgınlık!
Bir yazgı mı senin için ölüm?

EUPHORION

Uzaktan bakmam mı gerekiyor?
Olmaz! Katılıyorum kaygıya, sıkıntıya.

ÖNCEKİLER

- 9895 Ataklık ve sakınca
Ölümcül olay.

EUPHORION

Öyle, işte kanatlarım

Açılıyor!

Oraya! Gerekli! Benim için gerekli!

Bırakın uçayım artık!

9900

(Kendini boşluğa atar, açılan giysisi onu
kısa bir süre boşlukta tutar, başı aydınlanır,
ardında ışıktan bir kuyruk belirir.)

KORO

Ikarus! Ikarus!

Ne büyük yıkım.

(Güzel bir delikanlı annesiyle babasının
ayakları önüne düşer, herkes bu ölüyü
tanıyacak gibi bakar, birden gövdesi
görünmez olur, başının çevresinde bir ışın
halkası, bir kuyruklu yıldız gibi göğe yükselir.
Giysileri, mantosu, liri yerde kalır.)

HELENA-FAUST

Sevincimizin ardından gelen

Derin bir üzüntü.

EUPHORION

(Sesi derinden gelir.)

Bu karanlık ülkede beni

9905

Bırakma yalnız anneciğim!

(Sessizlik)

KORO

(Ağıt)

- Yalnız değil! Nerede olursan ol.
 Biliyoruz kim olduğunu senin;
 Ah! Ayrılıyorsun günden güneşten,
 9910 Oysa gönül ayrılmıyor senden
 Yakınmayı, üzülmeyi düşünmüyoruz
 İmrenip senin yazgına şarkı söylüyoruz
 Ak gününde, kara gününde
 Büyüktü, güzeldi şarkın, pek gözlülüğün.
 9915 Ah! Mutlu geldin yeryüzüne,
 Yüce ataların, eşsiz gücün vardı,
 Ne yazık erken yok ettin kendini,
 Kopardın çiçeğini gençliğinin!
 Dünyaya yönelik keskin görüşün,
 9920 Her yüreğe giren ince bir duygu,
 En iyi kadınların gönlünü yok etti,
 Şarkı söylemede özgün bir yeti.
 Atıldın önlenmez bir tezlikle
 Düşünmeden içine yazgı ağının,
 9925 Ayırdın kendi kendini baskıyla
 Töreden de, yasadan da,
 Sonunda yüce bir duygu
 Ağır bastı pırıl pırıl ataklığına,
 En yükseği kazanmak isterken
 9930 Yuvarlandın, başarısız, yokluğa.
 Kim başarabilir bunu? Uğursuz bir soru,
 Yazgısı kılık değiştirmiş,
 En mutsuz bir günde
 Tüm halkın kan ağladığı, sustuğu.
 9935 Siz, yeni şarkılar söyleyenler
 Uzun süre boyun eğmeden duranlar;

Yetiştirir bu toprak yeniden,
Eskiden olduğu gibi böylelerini.
(Sessizlik, müzik susmuş)

HELENA
(Faust'a)

Ne yazık gerçekleşiyor benim için eski bir söz:
Birlikte yaşamaz uzun süre güzellikle mutluluk. 9940
Koptu yaşamın bağı sevgininki gibi,
Yiyor beni ikisi de, kal sağlıcakla, diyorum
İçim sızlayarak sana, atılıyorum bir daha
kollarına.
Persephoneia, çocuğu da al yanına, beni de!
(Faust'a sarılır, gövdesi görünmez olur, giysileri,
örtüsü Faust'un kolları arasında kalır)

PHORKYAS
(Faust'a)

Sıkı tut, hepsinden sende kalanı. 9945
Bırakma bu giysileri. Çekiştiriyor şimdiden
Cinler eteklerinden, daha şimdiden
Yeraltına sürüklemek istiyorlar, sıkı tut.
O, senin yitirdiğin tanrıça olmasa bile
Yine bir tanrıçadır, yararlan bundan, 9950
Bu eşsiz kayradan, yüksel gökyüzüne doğru;
Taşır seni tüm güncel varlıkların üstüne
Tezden, çıkarır dayanabildiğin sürece uzaya.
Görürüz birbirimizi yine, uzakta, buradan çok
uzakta.

(Helena'nın giysileri bulutlaşır, dağılır,
Faust'un çevresini sarar, onu yerden
kaldırarak görünmez olur)

PHORKYAS

(Euphorion'un giysisini, mantosunu, çalgısını
yerden alır, sahnenin önüne geçer, hepsini
havaya kaldırarak söylen konuşmaya başlar.)

- 9955 Sevindiren bir nesne buldum işte!
Yok oldu gitti o yalım artık,
Üzüntü vermedi bana bu, bozmadı çevremi,
Yeterince gereç var ozanları esinlemeye,
Sanatçıları, emekçileri kıskırtmaya
9960 Besleyemem yeteneklerini, ancak
Verebilirim onlara ödünç olarak şu giysiyi.
(Sahnenin önünde bir direğin dibine oturur)

PANTHALIS

- Davranın kızlar! Kurtulduk artık büyücüden,
O eski Teselyalı cadının ruhu sikan
baskısından,
O kulakları tırmalayan tiksiniç seslerden,
9965 İnsanın içini bulandıran dırıltılarından.
İnelim yerin dibine! Oraya koştu kraliçe
Ağır başlı bir yürüyüşle. Ardınca gitmeli
Ona bağlanan yanaşma kızlar, uygun adımla.
Bulacağız onu, gizemli tahtunda, orada.

KORO

- 9970 Kraliçeler, her yerde, kıvanç içindeler;
Yeraltında bile görkemli bir yerdeler,
Benzerlerine bile çalımlı görünürler,
Persephonelerle içtenlikle görüşürler,
Oysa biz, yerin dibinde, arkada,

Asphodelos çayırlarında, derinde, 9975
 Boylu boyunca uzanmış kavaklar,
 Yemişsiz söğütler arasında, kalmışız;
 Gün geçirecek ne var elimizde başka?
 Yarasalar gibi iç tırmalayan sesler,
 Seilmeyen, korkutan, yürek bulandıran. 9980

PANTHALIS

Ün kazanmamış, soylu olmanın tadına varmamış
 Bir kimse, doğal öğelerin ortamındadır!
 Koşun oraya! Dileğim bir kraliçeyle olmak;
 Bağlılık, yeterlilik, hep onun varlığında.
 (Gider)

HEPSİ BİRDEN

Yeniden kavuştuk gün ışığına biz; 9985
 Birer kişi değiliz,
 Bunu seziyoruz, biliyoruz,
 Ancak yeraltına bir daha dönmeyiz.
 Ölümsüz, dipdiri doğa
 Etkindir ruhlarımızda, 9990
 Etkimiz hakkımız var bizim de onda.

KORONUN BİR BÖLÜMÜ

Binlerce dalın hışırtısı, fısıltısı, titreyişi arasında
 Çekeriz sessizce yukarı yaşam kaynaklarının
 köklerini
 Dallara, yapraklara, çiçeklere, onlarla süsleriz
 kıvrımlı,
 Dalgalanan saçlarımı, titreşen, uçuşan, 9995
 oynayan.

Düşer yemişler, koşuşur insanlar, hayvanlar
 sürüyle,
 Toplanırlar, itişirler, sıkışırklar tezden yemeye,
 Eğilirler karşımızda büyük tanrılar
 önündeymiş gibi.

KORONUN ÖTEKİ BÖLÜMÜ

Biz, şu kayalıkların uzaklara yansıyan dümdüz
 aynasına
 10000 Parlaklığın, güzel dalgalar gibi yayılarak,
 yapışırız.
 Dinleriz tüm sesleri, kuş cıvıltılarını, çoban
 kavallarını,
 Korkunç sesi de olsa Pan'ın hazırdır yanıtı:
 Cıvıltıların karşılığı cıvıltılar, gürültünün
 gürültü
 Bizden, iki kat daha sarsıcı, ardından üç kat,
 on kat.

KORONUN ÜÇÜNCÜ BÖLÜMÜ

10005 Bacılarım! Duyguyla deviniriz, çaylarla akarız
 hızlı,
 Çeker dizili tepelerin bol süsleri uzaktan bizi,
 Hep aşağı, derin sulara, kıvrılan, dalgalanan,
 Sularız biz çayırları, yaylımları, ev çevresinde
 bahçeleri,
 Orada belirler gezimizi tepeleri ovanın,
 kıyıların, dalgaların
 10010 Aynasında yansıyan, uzaya yükselen güzel
 düzgün serviler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yuvarlanırsınız istediğiniz yere! Biz kuşatarak
fısıldarız

Bitkilerle kaplı tepeleri, asma kütüklerinin
yeşerdiği yerleri

Orada çalışır gün boyunca bağcı yorgun,
tükenmiş,

Kuşku doğurur içimizde bu sevgi dolu
çalışma, onun çapayla,

Belle, toprağı kazmakla, ekinleri bağlarken, 10015
asmaları budarken,

Yakarır tüm tanrılara, en çok da güneş
tanrısına sürekli.

Aldırmaz gevşek ruhlu Bacchus bu sevecen
işçilerine.

Dinlenir barınaklarda, uzanır oyuklarda,
kırıştırır gencecik Panlarla.

Gerekir, ona yarı sarhoşken düşler görmek
için, ne varsa

Tulumlar, küpler, fiçılar içinde saklı tutulmak 10020
Sağında, solunda serin oyuklarda sonsuzca.

Yardımcısıdır bütün tanrılar, özellikle de Helios.

Onun için serinlik, ıslaklık, sıcaklık, sağlar, bol
yemişler

Kızartırlar, canlanır bağcının sessiz çalıştığı yer,
Her barınakta bir cıvıltı, asmadan asmaya bir 10025
hıştırtı.

Gıcırdayan sepetler, şakırdayan kovalar,
inleyen küfeler,

Gider, içinde şarapçının çırpındığı büyük fiçiya.

O temiz özsu tanelerin kutsal yığını, çiğnenir,
Köpürür, fışkırır, karışır, ezilir, tiksindirir.

- 10030 Çınlar kulaklarda taslardan çıkan madensi
sesler,
Sıyrılmıştır Dionysos gizemsel örtüsünden
artık,
Çıkar ortaya erkek-dişi keçi ayaklılar, sahnırlar,
Haykırır Silenus'un uzun kulaklı hayvanı keskin,
Bozulur düzen, ne töre, ne tüze esirgenir,
çiğnenir
- 10035 Yarık ayaklar altında, duygu kalmaz, kulak
duymaz.
Sarhoşlar kadeh atıştırır, karınlar dolar tıka basa,
Ne ölçü, ne denge, boğar ortalığı yoğun
gürültü,
Yeni şarap içmek için, hızla boşaltılır eski tulum.
(Perde iner. Phorkyas, sahnenin ön
bölümünde bir dev gibi ayağa kalkar,
yüksek ökçeli ayakkabılarını çıkarır, bu
bölümün sonu gereği açıklamak ister,
maskeyi ve örtüyü arkaya iter,
Mephistopheles olarak ortaya çıkar.)

DÖRDÜNCÜ PERDE

YÜKSEK BİR DAĞ

Dik, sivri uçlu kayalardan
oluşan bir tepe. Yaklaşan bir bulut
tepeye dayanır, öne doğru çıkık
bir düzlüğe çökerek dağılır.

FAUST

(İlerler)

Bakarak ayaklarımın altında en derin ıssızlıklara,
Basıyorum, önlemle, bu tepenin yamacına,
Ayrılırken beni taşıyan bulutumdan, pırıl pırıl
Bir günde, karaların, denizin üstünden geçiren.
Uzaklaşıyor benden, yavaşça, dağılmadan bu
bulut.

10040

Yönelmiş doğuya, yuvarlak, kocaman bir yığın.
İzliyor onu gözlerim şaşkın, derin bir ilgiyle.
Bölünüyor giderken, dalgalı ve değişken.

10045

Yeniden biçimlenir gibi. Doğru, gözlerim
yanılmıyor!

Uzanmış, görkemle güneşten, yastıklar üzerinde
Gördüğüm, dev gibi, tanrısal bir kadın
görüntüsü,

10050 Benziyor Juno'ya, Leda'ya, Helena'ya yansıyor
Gözlerimde görkemli, sevimli bir biçimle.
Ah! Siliniyor, genişliyor biçimsiz, bir yığın
Duruyor doğuda, uzak buzdağları gibi,
yansıtıyor

Geçmiş günlerin büyük ülküsünü göz
kamaştırarak.

10055 Kuşatıyor beni ince, ışıklı, çizgisel bir sis,
Açıyor içimi, yüzümü, serinletiyor, okşuyor.
Yükseliyor, yavaş, çekingen yükseğe, daha
yükseğe.

Toplanıyor, beni sürükleyen, büyüleyen bir
görüntü mü

Gençlik günlerimden kalan çoktandır özlediğim,
gömü,

10060 Yüce varlık, içimin derinlerinden fişkıran?
Anımsatıyor bana, yumuşak bir coşku,
Aurora'mın aşkını,

Kolay sezilen, çok az anlaşılan ilk bakışı,

Ele geçirilince tüm varsılıktan çok parlayan.

Yükseliyor bu taklı görüntü ruh güzelliği gibi,

10065 Çözölmüyor, havanın en yüksek katına çıkıyor,
Gönlümün en güzel yanını da, alıp götürüyor.

(Yedi millik bir çizme basar yere,
arkasından bir başkası gelir,

Mephistopheles bunlar içinden çıkıverir,
çizmeler tezden gider.)

MEPHISTOPHELES

Gerçek ilerlemek işte buna derim ben!
 Söyle şimdi ne var burda?
 Bu korkunç kayalığın ortasına inmende,
 Böylesi ürkünç yerlere sokulmanda? 10070
 Çok iyi bilirim bunları, burda değil aradığın,
 Gerçekte, burası, cehennemin dibiydi.

FAUST

Eksik olmaz sende saçmalıklar, uydurmalar,
 Başlıyorsun yine onlardan birini anlatmaya.

MEPHISTOPHELES

(Önemle)

Yüce tanrı -niçin olduğunu biliyorum ben- 10075
 Bizi gökten indirip derinin derinine
 sürdüğünde,
 Ortasında yalımların saçıldığı, çevresinde
 Sonsuz ateşi alevler saçtığı yere gönderdiğinde,
 Biz, engin bir aydınlık karşısında
 Sıkıştık, daralmış, tedirgin bir durumdaydık. 10080
 Tüm şeytanlar, topluca, öksürmeye başladılar,
 Yukardan aşağıdan da solumaya;
 Cehennem doldu kükürt kokusuyla, yelle,
 Bir gaz fişkırdı! Öylesine korkunç,
 Birden yeryüzünün düz kabuğu kabardı, 10085
 Şişti, sonra, birden çatlayıp yarıldı, kapkalınken.
 Başka bir dorukta bulduk kendimizi o gün,
 Eski tabandakiler şimdi birer tepeye dönüştü,
 Bir yöntem buldular alttakini üste çıkarmaya,

- 10090 Böylece en alttaki, en üstte oldu şimdi.
 Biz de kurtulup çukurun tutsaklığından
 Yükseldik egemenliğin bağımsız havasına.
 Herkesin bildiği, çok iyi saklanan bu gizem,
 Çok geç öğrenecek bunu insanlar.
 (Ephes. 6/12)

FAUST

- 10095 Dizili dağlar, karşımda, sessiz, soylu dururlar.
 Sormam nerden, neden geldiklerini.
 Oluşurken doğa kendi kendine
 Sokmuş onları, uygun bir top biçimine,
 Sevindi tepeleri, uçurumları düzenlerken,
 10100 Kaya üstüne kaya, dağ üstüne dağ diziledi,
 Yumuşak bir eğilimle bağladı tepeyi oyluma.
 Yeşillenir oralarda yer, büyür türlü bitkiler,
 Eğilir aşağı doğru tepe, yumuşak,
 Gereksemez sevinmek için delice taşkınlığı
 doğa.

MEPHISTOPHELES

- 10105 Böyle söylüyorsunuz, apaçık size gün gibi bu;
 Oysa başka türlü konuşuyor, olayı yaşayan.
 Oradaydım ben, aşağıdan kaynayarak, fışkırp
 Yalımlar saçtığı, evre, o çevrintinin,
 Moloch'un çekici kaya üstü kayayı döverek
 10110 Dağları dağıtarak, uzaklara fırlattığında.
 Baskısı altındadır yeryüzü bu yabancı
 ağırlıkların;
 Kim açıklayabilir bu patlayış gücünü?
 Anlayamaz bunu bir filozof bile, kavrayamaz.
 Şurada duruyor kaya, bırakılmış olduğu gibi,

Utaniyoruz bunu düşündükçe kendimizden. 10015
 Eğitimsiz, yetersiz topluluk anlıyor bunu,
 Düşünceye dalıp yormuyor kendini artık;
 Çoktan olgunlaşmıştır bu bilgi onlara göre:
 Şeytana saygınlık kazandıran bir tansık.
 İnancın değneğine dayanan benim gezginim 10020
 Gidiyor topallayarak şeytan taşına, şeytan
 köprüsüne.

FAUST

İlginç bir durum olsa gerek şeytanların
 Doğaya nasıl baktıklarını öğrenmek.

MEPHISTOPHELES

Neme gerek benim bu! Nasıl isterse öyle olsun
 Doğa! Bir ün sorunu! Şeytan da ilgili bununla. 10025
 Biz, büyük işler gören insanlarız;
 Kargaşa, baskı, saçmalık! İşte belirtileri!
 Açık konuşayım, kolay anlaşılsın,
 Bizim üst katta beğendiğin bir nesne yok mu?
 Gördün kuşbakışıyla engin uzaklıkları, 10030
 Dünya devletini, dünya görkemliliğini (Mat. 4).
 Hep böyle yetersiz, boş kaldığına göre
 Bir isteğin, bir eğilimin olmadı mı?

FAUST

Büyük bir sorun ilgimi çekti
 Bil bakalım ne olduğunu!

MEPHISTOPHELES

- 10135 Bu oldu bile.
 Bir başkent arardım kendime,
 Ortasında halkın besin atıkları,
 Eğri büğrü sokaklar, sivri çatılar,
 Ufacık çarşısında lahana, şalgamlar, soğanlar;
 10140 Et tezgâhları, üzerlerine sinekler üşüşmüş.
 Yağlı pirezolaları tıka basa yemek için;
 Her zaman bulursun burada,
 İğrenç bir koku, yoğun bir gidiş-geliş.
 Sonra geniş alanlar, geniş caddeler,
 10145 Sözde bir üstünlük görünümü yaratan.
 En sonra, surların dışında
 Olabildiğince uzayıp giden boş alanlar.
 Ayrı bir tat alırdım burada, gürültüsünden,
 Gidip gelen arabaların, bir de dağılmış
 10150 Karınca yuvalarının sonsuz kaynaşmasından,
 Öteye beriye öbek öbek toplanmasından.
 Arabaya bindiğim, atla gezdiğim günler,
 Hep bunların ortasında olurdum,
 Yüzbinlerce kişiden saygı görürdüm.

FAUST

- 10155 Beni sevindiremez bu durum!
 Kıvanç verir insana halkın çoğalması,
 Mutluluk içinde yaşadığım görmek,
 Beslenmesi, gelişmesi, aydınlanması
 Bu yolla da ancak vurguncular yetiştirilir.

MEPHISTOPHELES

- 10160 Sonra kendi özgür istencimle, güvencemle,
 Bir saray yaptıırdım sevdiğim yerde, görkemli.

Ormanları, tepeleri, ovaları, çayırıları, kırları
 Dönüştürürdüm görkemli, gösterişli bir parka.
 Karşısında yeşil duvarların, kadife gibi çemenle
 Kaplı; dümdüz yollar, donatılmış gölgelikler, 10165
 Kayadan kayaya dökülen çifte çağlayanlar,
 Türlü türlü fiskiyeler;
 Görkemle yükselirken orada, saçılır çevreye
 Binlerce ufacık damlacıklar, incecik seslerle.
 En güzel, alımlı kadınlar için de yaptırtırdım 10170
 Esenlik veren, insanın içini açan köşkler,
 Sonsuz bir süre geçirirdim burada
 En sevimli, yaşamın tadını bilen arkadaşlarla.
 Kadınlar diyorum; ben eskiden beri, tek değil
 Çoğul olarak düşünürüm güzelleri 10175

FAUST

Kötü ve çağdaş Sardanapal!

MEPHISTOPHELES

Nenin ardında koştuğun anlaşılır mı senin?
 Atakça ve üstün bir nesne olsa gerek.
 Çok yaklaşmıştın aya çevresinde uçarken,
 Tutkun mu çekti oraya seni, yoksa? 10180

FAUST

İlgisi yok! Büyük işler için
 Dünya yeterince geniştir.
 Başkalarına parmak ısırtacak işler başarmalı,
 Güç seziyorum kendimde atakça bir girişime.

MEPHISTOPHELES

- 10185 Üñ kazanmak mı istiyorsun öyleyse?
Kadın kahramanlar yanından geldiğın belli.

FAUST

Egemenlik sağlamak, geniş toprak edinmek,
İstiyorum! Eylem hepsi, ün bomboş.

MEPHISTOPHELES

- Bulunur öyleyse ozanlar
10190 Senin üstünlüğünü geleceğē taşıyanlar,
Çılgınlığı çılgınlıkla tutuşturanlar.

FAUST

- Senin anladığın yok, bütün, bunlardan,
Ne bilirsin, bir insanın ne istediğini?
Senin o tiksiniç, acı, tedirgin eden varlığın
10195 Ne bilir insana gerekli, yararlı olanı?

MEPHISTOPHELES

Senin istediğın gibi olsun, diyelim!
Anlat, şimdi bana, bütün kuruntularını,

FAUST

- Engin denize dalmıştı gözüm, yüzeyine,
Kabarıyor, yığılıyor üst üste, kendi kendine,
10200 Sonra gevşiyor, bırakıyor yoğunlaşan dalgalarını

Saldırmak için düz, geniş kıyılara.
 Buydu beni de sıkan, nasıl taşkınlık bütün
 Hakları koruyan özgür bir ruhu sıkarsa
 Tutkuyla kabaran kanın duyguları sarsan
 Etkisi yüzünden kötü duruma düşerse öyle
 oldum. 10205

Bir rastlantı sandım, keskinleştirdim bakışımı;
 Duruyor dalgalar, çekiliyor geriye doğru,
 Uzaklaşır, övünçle uzlaştığı yerden,
 Yinelerler bu oyunu gelince uygun gün.

MEPHISTOPHELES
 (Seyircilere)

Öğreneceğim yeni bir konu yok burada, 10210
 Yüzbin yıldan beri biliyorum bunu ben.

FAUST
 (Sözünü coşkuyla sürdürür)

Sokuluyor binlerce uca sinsice,
 Verimsizlik yayıyor her yana verimsiz deniz;
 Kabarıyor, büyüyor, yuvarlanıyor, kaplıyor
 Issız alanım o tiksiniç yüzeyini. 10215
 Dalga üstüne dalga, bir gücün egemenliği,
 Geri çekilirken yararlı bir kalıntı yok,
 Bundandır duyduğum kaygılı kuşku, üzüldüğüm!
 Başı boş öğelerin işe yaramayan gücü!
 Çabalıyor kendini aşmaya anlayış gücüm, 10220
 Bununla savaşmak istiyorum, bunu yenmek
 istiyorum.

Eldedir bunu başarmak! Ne denli azıtsa da
 Kırılır önünde her tepenin, döner,

- İsterse taşsın bir kat daha, yükselsin,
 10225 Dimdik durur karşısında ufak bir tümsek,
 Çeker onu içine ufak bir çukur tüm gücüyle,
 Taslak üstüne taslak çiziyorum anlığımda buna,
 Hızla: Başarmaya çalış bunu eksiksiz,
 Şu engin denizi kıyılardan uzaklaştırmak,
 10230 Islak alanın sınırlarını daraltmak,
 Uzaklara değin onu kendi içine doğru basıp
 sıkıştırmak,
 Adım adım düşündüm, başarıya ulaştım, bunda;
 Benim isteğim bu, gerçekleştirmeye çalış bakalım.
 (Seyircilerin arkasından ve uzaktan, sağ
 yandan gelen trampet sesleri, savaş müziği)

MEPHISTOPHELES

Ne kolay bir iş! Uzaktan trampet sesini
 duyuyor musun?

FAUST

- 10235 Yine savaş! Akli olan kimse bunu sevmez.

MEPHISTOPHELES

Savaş ya da barış! Beceri bir görüş edinmektir,
 Önemli olan kendine bir kazanç sağlamaktır.
 Elverişli durumdan yararlanmalı.
 Durum elverişli şimdi, göster kendini Faust!

FAUST

- 10240 Böyle saçmalıklarla beni tedirgin etme!
 Kısa ve iyi, gereken ne? Açıklama bana!

MEPHISTOPHELES

Gözümnden pek kaçmadı gezintim sırasında;
 İyi imparatorun çektiği sıkıntılar, kaygılar;
 Biliyorsun sen de, onu oyalamak için,
 Sahte bir gömüyü avucunun içine döktüğümüz 10245
 Gün bütün dünya onun olmuştu, nerdeyse.
 Tahta çıktığında çok gençti,
 O zaman yanlış bir düşünceye kapılmıştı,
 Hepsinin birlikte yürüyeceğini sanmıştı,
 Ona göre bu istek uygulamaya konabilirdi: . 10250
 Egemenlik sürmek, yaşamın tadını çıkarmak.

FAUST

Büyük bir yanılgı. Buyruk verme yetkisi olanın
 Mutluluğu buyruğunun içindedir, bunu duymalı.
 Göğsü yüce bir istençle dopdolu olmalı,
 Onun yapmak istediğini sezmemeli kimse, 10255
 En güvenilir adamlarının kulaklarına fısıldadığı
 Yapılır tezden, şaşar buna dünya,
 Böyle çıkar en yüksek aşamaya,
 Kazanır halkın saygısını, eğlence yıkıcıdır.

MEPHISTOPHELES

Böyle değil o, eğlenceye kaptırdı kendini! 10260
 Böylece sürüklendi devlet kargaşaya,
 Girdi birbirine büyük küçük, saldırı, kıyım,
 Kardeşler arasında çekişmeler, öldürmeler,
 Kale kaleye karşı, kent kente, vurma, kırma,
 Halk soyluya hınçlı, saldırgan, 10265
 Piskoposlar toplantılarda birbirine giriyor,

Yüz yüze gelenlerde düşmanlık yaygın, güncel,
Kiliselerde öldürmeler, vurgunlar, kapılar önünde
Gezginleri, alışverişçileri kaçırmalar.

- 10270 Herkeste çılgınca bir ataklık, densizlik,
Yaşamak için kendini savunmak durum böyle.

FAUST

Gidiyordu, topallıyordu, düşüyordu, yine
kalkıyordu,
Sonra takla atıyordu, yere yığılıp kalıyordu.

MEPHISTOPHELES

Böyle bir durumdan yakınması gerekmez
kimsenin,

- 10275 İsteyen benliğini sergiliyor, kendini gösteriyor,
En küçükler bile istediğini yapacak durumda,
Gördü bu çılgınlığı kapsamlı düşünenler, en
iyiler.

Dikeldiler uzman görüşlüler tüm güçleriyle:
Kral bize esenlik sağlayandır,

- 10280 Oysa başaramıyor bunu, bırakın seçime gidelim.
Yeni kral, yeni bir ruh getirsin devlete,
Güvenceye kavuşsun tüm bireyler,
Doğacak olan bu yeni dünyada
Barışla, doğrulukla yürüsün işler.

FAUST

Papaza yakışır bir söz.

MEPHISTOPHELES

Bunu da papazlar söyledi. 10285
Şişkin göbeklerine güvence sağladılar böylece.
Onlar, başkalarından daha çok, bu işle
 ilgilenenler,
Ayaklanma büyüdü, ayaklanma yayıldı, gelişti,
Kutsandı, sevdiğimiz imparator, sanırım
Son savaşını vermek için çekiliyor buraya doğru. 10290

FAUST

Acıyorum ona, çok iyiydi, içtendi, o.

MEPHISTOPHELES

Gel de görelim! Yaşayan hep ummalıdır!
Kurtaralım onu şu daracık oylumdan!
Bir kez kurtulmak, bin kez kurtulmak içindir,
Kim bilir, zarın nasıl düşeceğini? 10295
Yazgı yüze gülerse kullar da çoğalır.
 (Dağın ortasından yukarıya doğru çıkar,
 ordunun oylumdaki düzenine bakarlar,
trampet sesleri, savaş müziği aşağıdan yukarı
doğru yankılanır.)

MEPHISTOPHELES

Düzenli bir durumda olduklarını görüyorum!
Biz de onlara katılırsak başarı kolay.

FAUST

Ne beklenebilir burada şimdi?

10300 Kandırmaca, büyüleyip göz boyama! Boş görüntü.

MEPHISTOPHELES

Vuruşmalarda kazanmak için bir savaş tuzağı!

Üstün bir anlayışla kendini toparla, güçlen,

Amacını da düşün iyiden iyiye burada.

Koruyabilirsek kralın tahtını, ülkesini,

10305 Diz çökersin önünde sen, kazanırsın,

Uçsuz bucaksız kıyılarda yan gelirsin.

FAUST

Çok başarıların oldu şimdiye değin,

Bir de savaş kazan artık, şimdi!

MEPHISTOPHELES

Yok, onu sen kazanırsın,

10310 Sensin başkomutan artık.

FAUST

Çok üstün bir aşama olurdu benim için

Anlamadığım bir işte komutanlık!

MEPHISTOPHELES

Bunu kurmay kuruluna bırak sen, düşünme,

Böylece gizlenmiş olur feldmareşal.

Çoktan sezdim savaşın kötülüğünü, 10315
 Bunun üzerine bir savaş kurulu düzenledim,
 Şu eski dağın ilkel güçlü insanlarını seçtim,
 Mutluluktur onların bir yerde toplanması.

FAUST

Ne görüyorum orada, nedir bu silah taşıyanlar?
 Yoksa sen dağlıları ayaklandırdın mı? 10320

MEPHISTOPHELES

Yok! Yalnız bay Peter Squenz gibi
 Tüm vurguncuların özünü topladım.
 (Üç kabadayı görünür. -Sam.11.23, 8-)

MEPHISTOPHELES

İşte, geliyor benim delikanlılar!
 Görüyorsun hepsi değişik yaşlarda,
 Giysileri, silahları da birbirinden başka; 10325
 Senin bunlarla gitmen kötü olmayacak.
 (Seyircilere) Her çocuk seviyor şimdi
 Zırhlı giysiyi, şövalye yakalığını;
 Bu başı boşlar hep dolaylı konuşurlar
 Bu bakımdan daha çok hoşla gidecekler. 10330

RAUFEBOLD

(Genç, iyi silahlanmış, zengin kılıklı)

Kim bana yan gözle bakarsa
 İndiririm çenesine yumruğumu,

Kaçmaya yeltenen korkağı da
Ensesinden yakaladığım gündür.

HABEBALD

(Olgun, ağır silahlı, zengin kılıklı)

- 10335 Maskaralıktır bu boş çekişmeler,
Boşuna gün geçirmektir bunlar;
Almaya çalış bütün çabanla
Ötesini sonra düşünürsün.

HALTEFEST

(Yaşlı, çok iyi donanmış, giysisiz)

- Çok kazanç sağlamaz bu durum,
10340 Tezden erir en büyük gömü bile,
Akıp gider yaşamın selinde.
Almak iyidir, ancak korumak daha iyidir,
Bırak yönetimi şu kır saçlının eline,
Kimse senden bir nesne alamaz daha.
(Hepsi birden aşağı inerler)

DAĞIN ÖN BÖLÜMÜNDE

Aşağından trampet sesleri, savaş müziği duyulur, imparatorun çadırı kurulmaktadır.

İMPARATOR-BAŞKOMUTAN-MIZRAKLILAR

BAŞKOMUTAN

Çok uygun bir önlem gibi göründü bana, 10345
Bu oyluma yerleştirmek
Bütün orduyu geri çekerek;
Bu seçimle başaracağız kanısındayım.

İMPARATOR

Durum açıklığa kavuşmalı, bu yarı bozgun 10350
Duygusu uyandıran geri çekilmeye üzülüyorum.

BAŞKOMUTAN

Bakın prensim, bizim sağ kanada bakın!
 Savaşı düşünen için en uygun bir alandır burası,
 Tepeler dik değilse de, aşılması güçtür,
 Bizimkilere yararlı, düşmana sakıncalı;
 10355 Yarı gizlenmiş durumdayız bu dalgalı alanda,
 Süvari birliği göze alamaz buraya girmeyi.

İMPARATOR

Demek övünmekten başka işim kalmadı,
 Burada kol ve göğüs denenebilir.

BAŞKOMUTAN

Burada, şu düz, orta alanda görüyorsun
 10360 Piyade birliği savaşmak için yerinde duramıyor.
 Mızraklar parlıyor havada, güneş ışığında
 Sisler arasından sızan ışık aydınlığında.
 Kara bulut gibi dalgalanıyor bu görkemli birlik.
 Tutuşuyor burada binlercesi büyük eylem için.
 10365 Anlayabilirsin bu topluluğun gücünü,
 Güveniyorum ona, düşman gücünü yaracak.

İMPARATOR

İlk kez görüyorum bu güzel görünümü,
 İki kat düşmanı yıkar bu güzel ordu.

BAŞKOMUTAN

Sol kanadımız için söyleyecek sözüm yok,
 10370 Atak yiğitler tutuyor o sarp kayalığı.

O görkemli taşlar, silah parıltılarım yansıtanlar,
 En önemli yerini tutuyor dar geçidin.
 Seziyorum şimdiden, çöküşünü düşmanın
 burada
 Benzeri görülmemiş bir kanlı çarpışmada.

İMPARATOR

Geliyorlar bu yana, o düzmece yakınlarım, 10375
 Bana amca, yeğen, kardeş diyenler
 Hep saygısızlık, dikbaşlık, kötücül görünenler,
 Egemenlik esasını küçümseyen, tahtın değerini
 düşüren,
 Birbiriyle hırlaşanlar, ülkeyi soyanlar,
 Hepten bana karşı birleşip ayaklananlar. 10380
 Bilinçsiz, bunalmış halk topluluğu çalkanıyor,
 Ne yana çeksen o yana sürükleniyor, taşıyor.

BAŞKOMUTAN

Bilgi için gönderilen güvenilir bir ulak
 Geliyor kayalardan inerek, dilerim başarsın.

BİRİNCİ ULAK

Mutlu sonuca vardık, 10385
 Kurnazlık, yiğitlik, beceri gösterdik
 Sokulduk öteye, beriye girdik,
 Ancak umulanı yeterince bulamadık,
 Sana bağlanmada and içenler,
 Güvenilir topluluklar var, ancak, 10390
 Eyleme geçmeyi, girişmeyi önleyen:
 İç kargaşa, ulusal sakınca.

İMPARATOR

- Bencillik öğretisi kendini korumadır artık,
Bir özveri, saygı, görev, bağlılık değil.
10395 Düşünmez misiniz, bitince hesabınız,
Sizinkini de yakacak komşu evindeki yangın?

İKİNCİ ULAK

- İlkin sevindik görünce
10400 O şaşkın akışını o düzensiz yaşamın;
Beklenmeyen, birdenbire
Yeni bir kral çıktı karşımıza.
Uyarak verilen buyruklara
Koşuyor halk yığını kırlara;
10405 Açılmış yalancı bayrakların
Ardından gidiyor hepsi, koyun sürüsü!

İMPARATOR

- Karşıt bir imparator, bence ne güzel:
Seziyorum şimdi, gerçek bir imparator olduğumu
Bir er gibi giymiştim zırhı,
10410 İmdi daha yüksek bir amaçla kuşanıyorum.
En parlak eğlencede bile, bir nesnenin
Eksik olmadığı; tek eksik sakıncaydı, bence.
Hep önerirdiniz halka oyununu,
Oysa yüreğim çarpıyordu, vuruşmak diye
soluyordum.
10415 Alıkoymasanız beni savaştan, yüce kahraman
olurdum.
Sezdim göğsüme bağımsızlık damgası
vurulduğunu,

Görünce yalımlar içinde yansımamı;
 Saldırıyordu üzerime ateş, korkunç,
 Bir görüntüydü, ancak pek büyük bir görüntü.
 Utku ve barış düşleriyle oyalandım, 10420
 Sileceğim ağır suçlarımın izlerini.

(Karşıt imparatoru savaşa çağırarak kimse-
 ler gönderilir.)

Faust zırh kuşanmış başına yarım tolga ge-
 çirmiş, öteki savaşçı, yukarda anlatıldığı gibi
 donanmış, kılıklar özdeş.

FAUST

Geliyoruz biz, umarız çıkışan olmaz bize,
 Gereksiz olsa bile yararlıdır ölçülü davranmak,
 Bilirsin sen de kaygılı, kuruntuludur dağlılar. 10425
 Doğanın bu kaya yazılarını çok iyi bilirler,
 Çoktandır düzlüklerden çekilen ruhlar
 En çok kayalı dağları sever, orda barınırlar,
 Onlar sessizce girintili oyuklarda,
 Bol maden kokulu gazlar arasında çalışırlar, 10430
 Durmadan bunları ayırır, birleştirirler,
 Onların biricik isteği yeni nesneler bulmak.
 Tinsel güçlerin yeğnik parmaklarıyla,
 Hep saydam biçimler oluştururlar;
 Sonra kristalin ve onun sonsuz sessizliğinde 10435
 Görürler yeryüzü olaylarını.

İMPARATOR

Anladım söylediğini, inanıyorum sana;
 Ancak, sen bana açıkla: Bunlar ne işe yarar?

FAUST

Norcia'nın Sabinya'lı büyücüsü

- 10440 Sana çok bağlıdır, saygılı bir kulundur.
 Yazgısı kötüydü, bir yıkım görecekti!
 Çalılar çatırdıyor, yalımlar dillerini çıkarıyordu!
 Fırdolayı çevresini sarmıştı kuru odunlar,
 Katranla, kükürt kokularıyla karışmış;
 10445 Onu ne insan, ne tanrı, ne şeytan kurtarabilirdi,
 Oysa senin görkemini kopardı kızgın zincirleri.
 Roma'da geçmişti bu olay. Sana çok bağlı,
 İlgiyle izliyor seni şimdi.
 Büsbütün unuttu kendini, o günden beri,
 10450 Yalnız seni sorar yıldızlardan, derinlerden.
 Şimdi o, çağırdı ivedi bir görevle bizi
 Senin yanında bulunmaya. Büyüktür dağdaki
 güçler,
 Bağımsız yürütür işini doğa, engin gücüyle,
 Küçümser bunu odun kafalı papazlar, büyücülük
 sanırlar.

İMPARATOR

- 10455 Esenlersek konukları bayram töreninde
 Eğlenmek için sevinerek gelen konukları,
 İtişe kakışa girdiklerini görürsek içeri,
 Kalabalığın çoğaldığını, salonun dar geldiğini
 Seviniriz biz de, karşılarını gelen bir yiğiti de
 10460 Güçlü bir yardımcı olarak büyük bir kıvançla.
 Hepimizi düşündüren günün ilk evresinde,
 Yazgımızın terazisi salındığı, bu saatte.
 Çekin o güçlü elinizi bu uygun evrede,
 Savaşa hazır kılıcınızdan, kutsayın

Binlerce insanın benim için, ya da 10465
 Bana karşı savaşmak için yürüdüğü günü.
 Bir varlıktır insan! Tahtı, tacı almak isteyen,
 Ancak bu üne, sana yakışır olmalıdır.
 İmdi, o hortlak, bize karşı ayaklanan,
 O imparator geçinen, ülkemizin önderi, 10470
 Ordumuzun komutanı, büyüklerimizin dayanağı
 Olmak isteyen yumruğumla geberip gitmeli.

FAUST

Ne olursa olsun, bu büyük işi başarmak için,
 Yaptığı doğru değil, başını koydun ortaya,
 Sorguçla, püskülle süslü değil mi tolga? 10475
 İşte korur başımızı, yüreklendirir bizi.
 Baş olmadan neye yarar öteki bölümler?
 Baş uykuya dalınca ötekiler gevşer;
 Baş bozulunca, tüm gövde sarsılır, çözülür,
 Baş düzelince hepsi sağılır, toparlanır. 10480
 Kol, kendi gücünden yararlanmayı bilir
 Kaldırır kalkanı korumak için başı;
 Kılıç görevini yerine getirir,
 Saptırır vuruşu, indirir ikinci kez,
 Katılır onun mutluluğuna becerikli ayak, 10485
 Basar ensesine yere serilenin.

İMPARATOR

İşte budur benim hıncım da, dileğim onu
 yıkmak,
 O büyüklenen başını ayakkabılığa çevirmek.

ÇAĞIRICILAR
(Geri dönerler)

- Biraz değer, biraz saygı
 10490 Kazandık orada biz de,
 Soylu güçlü bildirimize
 Güldüler, soğuk şaka sandılar;
 “Bir yankıdır sizin imparator,
 O daracık oylumda;
 10495 Anımsayınca biz onu,
 Olur masallarda: Bir varmış, yokmuş” gibi.

FAUST

- En iyilerin istedikleri gibi oldu bu iş,
 Senin yanında duran, sana yürekten bağlanan,
 Yaklaşıyor orada düşman, direniyor seninkiler
 10500 Yiğitçe, ver saldırı buyruğunu, sırasındır.

İMPARATOR

- Burada, çekiliyorum komutanlıktan
 (Başkomutana)
 Prens, yetkiyi ele al, geç görev başına.

BAŞKOMUTAN

- Sağ kanat, ilerle, şimdi,
 Tırmanıyor yukarı düşmanın sol kanadı,
 10505 Ondan önce ilerleyin son çabayla, atmadan
 Düşman son adımı, siz gençliğin tüm gücüyle.

FAUST

- İzin ver de şu atak kahraman
 Tezden yer alsın senin birliğinde,

Katılsın içtenlikle onların arasına
Göstereyim böyle güçlü varlığını. 10510
(Sağ yanı gösterir)

RAUFEBOLD
(İlerler)

Çeviremez bir daha yüzünü bana gösteren,
Alt ve üst çeneleri dağılmadan, öteye;
Bana arkasını dönenin, birden pörsüyen
Boynu, başı, saçları sarkar ensesinden, korkunç.
Senin adamların da benim gibi hınçla 10515
Savururlarsa kılıçlarını, topuzlarını
Yıgılır düşman, tümünden, adam adam üstüne.
Boğulurlar kendi kanlarının içinde. (Çıkar)

BAŞKOMUTAN

Ortadaki yaya birliklerimiz ilerlesin,
Düşmana karşı var gücüyle, bilinçle; 10520
Biraz sağda, önceden düşünülen yerde,
Bizim savaş gücümüz onların planını bozdu.

FAUST
(En ortadakini göstererek)

Öyleyse bu da senin sözünü tutsun,
Becerikli o, sürükler ne varsa, götürür.

HABEBALD
(İlerler)

İmparator ordusunda gösterilen yiğitliğe 10525
Eklenmeli yağmalama tutkusu da, iki kat olsun,

Hepsinin ereği karşıt imparatorun
Zengin otağı olmalı.

Uzun süre çalım satamayacak koltuğunda,
10530 Birliğin önünde gideceğim, ben, kesinlikle.

EILEBEUTE

(Kantinci kadın ona yaslanır)

Onun karısı olmasam bile ben,
En sevgili arkadaşımıdır benim.
Bizim için bir yemiş toplama dönemi geldi!
Ulaşamazsa isteğine tutku doldurur içini,

10535 Bir de yağmaya girişirse çok acımasız olur.
Utkuda önde giden için tüm kapılar açıktır.
(İkisi de gider)

BAŞKOMUTAN

Önceden görüldüğü gibi bizim sol kanattan
Yükleniyor onların sağ kanadı, güçlü, direnecek
Ordumuz göğüs göğüse vuruşarak, azgınca,
10540 Daracık kaya geçidini tutmak için.

FAUST

(Sola doğru göz kırparak)

Bayım, buna da bakıverin ilgiyle
Güçlünün daha çok güçlenmesi yıkım getirmez.

HALTEFEST

(İlerler)

Sol kanat için kaygılanacak durum yok!
Ülke güven altındadır, bulunduğum yerde
benim,

Gücünü, bu yaşlı, orada gösterecek, 10545
 Yıldırım bile yıkamaz benim koruduğumu.
 (Gider)

MEPHISTOPHELES
 (Yukardan aşağıya inerek)

Bakın, imdi, geri yanda
 Sivri kaya oyuklarının her birinden
 Silahlanmış kimseler çıkıyorlar,
 Daracık çakal yolunu tutmak istiyorlar, 10550
 Tolga, zırh, kılıçlarla, kalkanlarla
 Arkamızda bir duvar oluşturarak,
 Bir kıpırtı bekliyorlar saldırmaya.
 (Yavaşça, bilenlere)

Sormanız gerekmez bunun nereden geldiğini.
 Boş geçirmedim günümü ben, kuşkusuz, 10555
 Boşalttım çevredeki tüm silahlıkları;
 Bunlar duruyorlardı ayakta, at üstünde,
 Dünyaya egemenmişler gibi;
 Eskiden hepsi derebeyi, kral, imparatordu,
 Birer boş sümüklüböcek kabuğuna benzediler; 10560
 Bunların içi dolmuş görüntülerle,
 Yeniden çıkmış ortaya ortaçağ, dirilip
 Hangi şeytan içlerine girerse yine
 Etkisini sürdürecektir, bu kez de.
 (Yüksek sesle) Dinleyin, şimdiden kudurmuşlar 10565
 gibi,

Silah şakırdatıyorlar, birbirine çarpıyorlar!
 Bayrak parçaları da dalgalanıyor sancaklar
 Arasında, uygun rüzgarı sabırsızca bekleyen.
 Düşünün, eski bir halk duruyor burada, hazır,
 Yeni bir savaşa girmek için sevinçle kaynıyor. 10570
 (Yukardan korkunç boru sesleri duyulur,
 düşman ordusu açıkça çalkanır)

FAUST

Çevren karardı
Yalnız şurada burada belirgin,
Korkunç kıvılcımlar saçan bir kızıl ışık,
Parlıyor silahlar, kanlı;
10575 Kayalık, orman, hava,
Bütün gökyüzü karışıyor birbirine.

MEPHISTOPHELES

Sağ kanat dayanıyor var gücüyle;
Görüyorum bunların arasında atak
Hans Raufbold, dev gövdeli yiğit
10580 Saldırıyor kendi yöntemince hızla.

İMPARATOR

İlkin bir kol görüyordum yukarı kalkık,
Şimdi, görüyorum, kalkan bir düzine kol,
Doğal bir durum değil bu.

FAUST

Duymadın mı ince, uzun sislerden söz edildiğini
10585 Sicilya kıyıları üzerinde dolaşan?
Orada, açık gün ışığında sallanan,
Hava katlarının ortasına doğru yükselen,
Birtakım ilginç buğuların içine yansıyan,
Pek görülmemiş bir görünüm belirir;
10590 Gider gelir kentler sallanarak,
Bahçeler yükselir, iner birbiri ardınca
Havayı yarıp geçen resimler gibi.

İMPARATOR

Düşünmeye değer bir durum! Tüm uçlarından
O uzun kargıların, görüyorum, kıvılcım
saçılıyor,
Bizim piyadelerin parlak mızraklarından 10595
Görüyorum oynuyor kıvrak yalımlar.
Bir düş gibi geliyor bana bu durum.

FAUST

Bağışlayın, sayın imparator, bunlar
Yok olmuş düşsel yaratıkların izleridir,
Dioskurlarm görüntüsel yansımaları, 10600
Tüm gemiciler, bunların adına and içerler;
Son güçlerini burada topluyorlar.

İMPARATOR

Şimdi söyle: Kime güvenebiliriz
Doğanın bizi koruma duygusuyla
Böyle olağanüstü olaylar yaratmasını? 10605

MEPHISTOPHELES

Hangi yüce varlığa güvenebilirsin başka
Senin yazgını göğsünde taşıyandan?
Düşmanlarının güçlü gözdağı vermeleri
Derinden duygulandırdı onu.
Sana olan borcunu seni kurtararak, 10610
Kendisini yıkıma sürükleyerek göstermek istiyor.

İMPARATOR

- Onlar kıvanç duyuyorlar beni överek
gezdirmekten,
O zaman bir deneme yapabilecek durumdaydım,
Derin düşünceye dalmadan, bu ak sakallıyı
10615 Serin havaya kavuşturmayı uygun buluyordum.
Böyle bozdum papazın bir eğlencesini,
Bu yüzden düştüm onların gözünden.
Şimdi nice yıl geçtikten sonra
O güzel davranışın ödülünü mü alacağım?

FAUST

- 10620 Bol ürün verir içtenlikle yapılan iyilik;
Biraz dön de yukarıya bakıver!
Sanırım bize bir ipucu vermek istiyor,
İyi bak, anlaşılıyor bu, tezden.

İMPARATOR

- 10625 Bir kartal dolaşıyor göklerin yükseğinde,
Bir anka kuşu gidiyor ardınca öfkeli.

FAUST

Bak ilgiyle, uğurlu görünüyor bana, bu.
Anka kuşu bir söylence hayvanıdır,
Nasıl unutabiliyor kendini de
Gerçek bir kartalla boy ölçüşüyor?

İMPARATOR

- 10630 Geniş halkalar çiziyorlar şimdi,
Dönüyorlar; eş sürede

Saldırıyorlar birbirlerine
Göğsünü, boynunu parçalamak için birbirinin.

FAUST

Bak iyice, uğursuz anka kuşu
Didiklenmiş, hırpalanmış, yıpranmış, 10635
Sarkmış o arslan kuyruğu da,
Düşmüş tepedeki ormana, görünmez olmuş.

İMPARATOR

Ne demekse, öyle olsun artık,
Saygıyla karşılarım sonucu ben.

MEPHISTOPHELES
(Sağa yönelerek)

Hızlı ve yinelenen vuruşlar sonucu 10640
Gerilemeye başlamış düşmanlarımız,
Bilinçsizce savaşıyorlar,
Sağ kanada doğru itiniyorlar, yığılıyorlar,
Böylelikle şaşkınlık içinde savaşarak
Kendi güçlerinin sol kanadını karıştırıyorlar. 10645
Bizim piyadenin güçlü ucu
Kayarak sağa, yıldırım gibi
Yükleniyor bu güçsüz kanada.
Fırtınadan kabarmış dalgalar gibi
Coşan, bu atılğan, eşit birlikler 10650
Azgınca girişiyor bu ikili savaşa;
Düşünülemez bundan görkemlisi,
Kazanılmış demektir bizim için bu savaş!

İMPARATOR
(Solundaki Faust'a)

- Baksana! Oranın durumu bence kuşkulu,
10655 Bizim kanadın yeri sakıncalı görünüyor.
Taş atılmıyor, tırmanılmış
Aşağıdaki kayalara,
Oysa yukardakiler bırakılmış büsbütün.
Şimdi! Düşman büyük birliklerle
10660 Daha yakına geliyor, sokuluyor
Geçidi tutmuş da olabilir,
Uğursuz bir çabanın son başarısı!
Sizin becerileriniz boşunaymış.
(Sessizlik)

MEPHISTOPHELES

- Geliyor işte kargalarımın ikisi de,
10665 Ne bildirecekler şimdi?
Korkuyorum, durum kötü bizim için.

İMPARATOR

Ne oluyor bu uğursuz kuşlara da?
Çeviriyorlar kara kanatlarını
Üzerinde kıyasıya vuruşulan kayalıktan bu yana.

MEPHISTOPHELES
(Kargalara)

- 10670 Yakınına konun kulaklarımın
Yok olmaz sizin koruduğunuz kimse,
Dosdoğrudur sizin öğütleriniz.

FAUST
(İmparatora)

Duymuşsun sanırım adı geçen güvercinler
konusunu,
Uzak ülkelerden gelen, kavuşmak için
Yuvalarına, yavrularına, yiyeceklerine. 10675
Önemli ayrımlar olmasına karşın, bu da öyle:
Güvercin barışın simgesel ulağıdır,
Kargalar da savaş buyruğı iletir.

MEPHISTOPHELES

Korkunç bir durum çıkıyor ortaya.
Bakın sıkışık bir durumdadır, görün, 10680
Kayaların arasında kahramanlarımız!
En yakın tepelere tırmanılmış,
Geçidi de ele geçirirlerse
Çok kötü bir duruma düştük demektir.

İMPARATOR

Ben yanıltıldım anlaşılan, sonunda! 10685
Siz çektiniz beni bu ağın içine;
Derin korkuya kapıldım, çevrem sarıلالı beri.

MEPHISTOPHELES

Yiğitlik! Şimdilik umutsuz değil durum.
Ancak sabır, kurnazlık çözer son düğümü.
Sonu çetindir böyle işlerin. 10690
Güvenilir adamlarım vardır benim;
Buyruk ver de yönetimin başına geçeyim.

BAŞKOMUTAN
(O sırada yaklaşıp)

Bunlarla birleştin sen,
Benim bütün günümü altüst etti, acıya boğdu,
10695 Büyücülük sağlam bir mutluluk sağlamaz.
Savaşı değiştirecek bir yol bilmiyorum;
Onlar nasıl başlamışlarsa öyle bitirsinler,
Ben komutanlık esasım geri veriyorum.

İMPARATOR

Onu en mutlu günlere değin sakla,
10700 Yazgının yüzümüze güleceği süreyi bekle.
Tiksiniyorum, hepsinden önce bu iğrenç
Sözlerinden, kargalarla yakınlığından,
Bu adamın, (Mephistopheles'e): Asayı sana
veremem.
Sen bana güven vermiyorsun;
10705 Ordunun başına geç, bizi kurtarmaya çalış!
Bundan sonra ne olacaksa olsun.
(Başkomutanla otağa gider)

MEPHISTOPHELES

O ruhsuz değnek korusun onu şimdi!
Bize yararı pek az olabilirdi,
Üzerinde haça benzer çizimler vardı.

FAUST

Ne olacak şimdi?

MEPHISTOPHELES

Olan oldu bile. 10710
 Kara yeğenlerim iş başına, tez olun,
 Doğru büyük dağ gölüne! Undine'lere selam,
 Onlardan isteyin dalgalarının görüntüsünü
 Onlar, anlaşılması güç kadınca becerilerle
 Bilirler görüntüyü gerçek olandan ayırmayı, 10715
 Bu gerçektir diye hepsi and içer.
 (Sessizlik)

FAUST

Bizim kargalar su bayanlarına iyice
 Yaltaklandılar sanırım;
 Şimdiden başlamış sular akmaya orada,
 Kimi kuru, kel yerlerinden kayaların 10720
 Fıskırıyor olgun, dolgun pınarlar hızla
 O utkunun işi bitmiştir artık.

MEPHISTOPHELES

Olağanüstü bir karşılamadır bu
 En korkusuz tırmanıcılar girdi birbirine.

FAUST

Artık üst üste akıyor dereler aşağı, 10725
 Büyüyor kat kat kaya kovuklarına gelince,
 Dönüyor geri, gökkuşağı çıkıyor birinden,
 Yayılıyor geniş düzlüğünde kayaların,
 Kaynıyor, köpürüyor, öteye beriye saldırıyor,
 Basamak basamak dökülüyor, oyluma 10730
 yuvarlanıyor.

Neye yarar korkusuz, yiğitçe bir direniş?
 Süpürüp götürüyor hepsini azgın dalgalar,
 Korkuyorum bu büyük taşkın karşısında.

MEPHISTOPHELES

Görmüyorum bu su oyunlarının yanıltısını,
 10735 Yalnız insanın gözleridir yanılan,
 Sevindirir beni olağanüstü olay.
 Dökülüyorlar büyük bir yığına dönüşerek,
 Bundan ürken salaklar da boğulma kaygısıyla
 Sağlam yer üzerinde yüzer gibi davranıyorlar,
 10740 Soluyorlar, gülünç bir durumda koşuşuyorlar.
 Her yana yayılan bir kargaşa bu.

(Kargalar yine gelirler)

Ben büyük üstadın yanında sizi öveceğim,
 Göstermek istiyorsunuz birer üstad olduğunuzu,
 Koşun, şimdi, o kızgın demirciye, orada
 10745 Yorulmadan çalışan cüceler topluluğu,
 Madenle taşı döver, dönüştürür kıvılcımlara,
 İsteyin onlardan, yılışarak, yaltaklanarak,
 Işık saçan, parlayan, patlayan bir ateş,
 İnsan belleğinde büyüyen, gelişebilen.
 10750 Pek uzaklarda uzayı aydınlatan,
 Şimşeklerin çaktığı, yıldırımların en yüksek
 Yıldızları düşürdüğü bir yaz gecesi görülebilir.
 Karmakarışık çalılıklarda çakan şimşekler,
 Islak yer üzerinde vızıldayan yıldızlar
 10755 Kolay görülmüş bir olay değildir.
 Bundan dolayı çok üzülmeden,
 Önce yalvaracaksınız, sonra buyuracaksınız.
 (Kargalar gider, yukardaki durum ortaya çıkar)

MEPHISTOPHELES

Düşmanları kuşatan yoğun karanlıklar!
 Bilinmeze doğru yöneliş ve gidiş!
 Dört yanda yanıltıcı kıvılcımlar, 10760
 Birdenbire göz kamaştıran bir ışık!
 Ne güzel olurdu hepsi,
 Korkunç bir gürültü gerek şimdi!

FAUST

İşe yaramaz silahlar, salonların dibinden çıkar,
 Açık havada kendilerini güçlenmiş sananlar; 10765
 Çoktandır duyulan takırtılar, şakırtılar,
 Yanıltıcı bir ses, yükseklerden gelen.

MEPHISTOPHELES

Çok doğru! Artık dizgin tutmaz onlar;
 Atlı şakırtıları duyuluyor, yansıyor
 Eski mutlu günlerde olduğu gibi. 10770
 Kol demirleri, bacak zırhları
 Guelf'lerle Ghibellin'leri andırıyor,
 Yeniliyor o eski, bitmez çatışmayı.
 Direnici, alışılmış bir geleneğe bağlı
 Hepsi, barışacağı yok bunların; 10775
 Yayılıyor gürültüleri uzağa, yakına.
 Bütün şeytan törenlerinde
 Partilerde biriken hınçtır en güçlü etken
 Korkuyu, gözdağını son çizgiye götüren;
 Yansır bu tiksiniç-korkunç kargaşa, 10780
 Şeytanca, tırmalayan bir ses niteliğinde
 Ürperti salarak, oylumlara değin.

(Orkestra savaş gürültüleri çıkarır, sonra
 sevindirici asker havalarına dönüşür)

ÖTEKİ İMPARATORUN OTAĞI
TAHT, ZENGİN BİR DONATIM

HABEBALD-EILEBEUTE

EILEBEUTE

Yine biz, ilk olarak, burada bulunuyoruz!

HABEBALD

Bizim gibi hızlı uçan bir karga yoktur.

EILEBEUTE

10785 O! Ne görkemli bir zenginlik yığılı burada!
Nereden başlasam! Nerede bitirsem?

HABEBALD

Dopdolu bütün kıyı bucak,
Bilmiyorum nereye el atmalıyım.

EILEBEUTE

İşte bana göre şu halıyı alırım.
Çoktandır çok kötü bir yataktayım. 10790

HABEBALD

Şurada bir çelik topuz asılıyor,
Uzun süredir böylesini arıyordum.

EILEBEUTE

Kızıl manto var ya, kıyıları işlemeli,
Düşte görmüştüm onu da, ben.

HABEBALD
(Silahı alarak)

Tezden biter iş bununla, 10795
İnsan düşmanını öldürür gider.
Bol bol topladın ne varsa, sen
Oysa çıkınında ilgiye değer nesne yok.
Bırak bu pılı pırtıyı olduğu yerde,
Al şu çekmecelerden birini, götür! 10800
Ordunun gereksediği akçalar burada,
Pırl pırl altınlar var içinde.

EILEBEUTE

Öldüresiye bir ağırlık var bunda!
Kaldıramam, taşıyamam bunu.

HABEBALD

- 10805 Eğiliver, tezden, çömelip bükül,
Güçlü sırtına yükleyim onu ben de.

EILEBEUTE

Eyvah! Eyvah! Neydi başıma gelen şimdi!
Kıracak belimin kemiğini bu ağır yük.
(Çekmece düşer, dağılır)

HABEBALD

- 10810 Kızıl altınlar yığılmış oraya, duruyor,
Tezden davran, topla onları!

EILEBEUTE
(Yere çömelir)

Dolun eteğimin içine, durmayın!
Bize yetecek kadar var burada.

HABEBALD

- Yeter bu kadarı! Gidelim artık!
(Kadın ayağa kalkar)
Eyvah! Önlükte bir delik var!
10815 Nereye gitsen, nerede dursan
Bir gömü saçıyorsun oraya, tutumsuzca.

MIZRAKLILAR
(Bizim imparatorunkiler)

Ne yapıyorsunuz bu kutsal yerde?
Neden karıştırırsınız imparatorun gömüsünü?

HABEBALD

Kimseden korktuğumuz yok bizim,
Yağmadan bize düşeni topluyoruz. 10820
Bir gelenektir bu düşman otağlarında,
Üstelik askeriz biz de.

MIZRAKLILAR

Bizim kurallarımıza uymaz bu;
Hem asker, hem de hırsız takımı,
Bizim imparatora yaklaşan doğru 10825
Hepsinden önce doğru bir asker olmalı.

HABEBALD

Bilmeyen yoktur ne olduğunu doğruluğun,
Başkalarını sömürmek derler onun adına.
Hepiniz ayakdaşsınız bu konuda;
“Ver bakalım”dır işinizin simgesi. 10830
(Eilebeute'ye), git artık, götür topladığımı da,
İyi karşılanan konuklar değiliz burada.
(Giderler)

BİRİNCİ MIZRAKLI

Söyle, neden indirmedin, tezden,
Bu saygısız herifin yanağına tokatı?

İKİNCİ MIZRAKLI

Bilmiyorum, gücüm kesildi birden 10835
Birer görüntüydü sanırım onlar.

ÜÇÜNCÜ MIZRAKLI

Gözlerim dönmüş gibiydi, bulanıktı,
Açıkça seçemedim, göremedim onları.

DÖRDÜNCÜ MIZRAKLI

Ne söyleyeceğimi bilmiyorum;
10840 Bütün gün çok sıcaktı ortalık,
Sıkıntılı, boğucu, ağır bir hava,
Üstelik birimiz kalkarken öteki düşüyordu;
Önümüzü görmeden yürüyorduk, kılıç
sallıyorduk,
Her vuruşta bir düşman yıkılıyordu;
10845 Bir tül gibi bir nesne gözlerimizin önünde
Uçuyordu, kulaklarımız çınlıyor, uğulduyor,
vınlıyor;
Hep böyle sürdü, burada bulduk kendimizi,
Bilmiyoruz neler olmuş bitmiş.
İmparator dört prensle birlikte görünür
(Mızraklılar uzaklaşır)

İMPARATOR

Nasıl olduysa oldu! Savaşı kazandık artık.
10850 Şaşkın düşman ordusu kaçtı, dağıldı düz ovada.
İşte boş taht orada, vurguncunun gömüsü de
Sarılmış halılara, çevresinde duruyor, yığılı.
Biz saygınlık içinde, mızraklılarımız korumasında,
Bekliyoruz, ulusların elçilerini, imparator
olarak;
10855 Mutluluk veren savlar geliyor her yandan,

Esenliğe kavuşmuş ülke, boyun eğmiş istencimize.
 Biraz büyücülük de karışmış olsa savaşımıza
 Sonunda yalnız başımıza çarpıştık.

Yardım eder savaşa kimi rastlantılar da;
 Gökten bir taş düşer, düşmanın üstüne kan 10860
 yağar,

Şaşırtıcı sesler geliyor kaya oyuklarından,
 Bizim göğsümüzü kabartan, düşman göğsünü
 daraltan,

Güçlü yankılar. Yenilen hep alaya alındı yıkıldı,
 Yenen övünüyor, tanrılara övgüler sunuyor,
 Tüm halk ona uyuyor, onun buyruğunu 10865
 beklemeden

Yüce tanrıyı övüyor, milyonca gırtlaktan bu
 ses çıkıyor.

Şimdi ben en yüksek bir değerbilirlikle
 gözlerimi,
 İnançla, eskiden pek az yaptığım gibi, özüme
 çeviriyorum.

Genç, kıvançlı bir prens gününü boş geçirebilir,
 Yıllar, ona, bir anın bile değerini öğretir, 10870
 Bu yüzden, ben, gün geçirmeden, bağımlı
 tutuyorum

Kendimi sizle, ülkenin, sarayın, saraylıların,
 devletin

Esenliği adına, dört değerli prensimle, şimdiden.
 (Birincisine)

Prens! Ordunun düzeni, donatımı, yönetimi,
 yiğitçe

Girişimi, zamanın gereği barış, esenlik senin 10875
 görevin.

Seni başmareşal atadım, kılıcı sana veriyorum.

BAŞMAREŞAL

Sana gönülden bağlı ordun, içişlerle uğraştı
Şimdiye değin, sınırlarda seni ve tahtını
savununca,

Görev verilsin bize tören düzenlenirken.

- 10880 Atalarının görkemli sarayında, geniş salonda.
Yalın kılıç karşında, yanında duracağım,
Yaşadığım sürece seni koruyacağım.

İMPARATOR
(İkincisine)

Korkusuz, ince duygulu bir kimse olarak
Başmabeyncisin sen de; kolay değil bu görev.
10885 Saraylı işçiler arasında en yüksek görev bu,
Çekişmelerden, kötü gördüğüm işlerden
hepsinin

Başkanı olarak sorumlusun, sarayın, saraylıların
Saygınlığını koru, hepsine en iyi örnek ol.

BAŞMABEYNCİ

İmparatorun yüce gönlü, buyruğunu
yapmakla kazanılır;

- 10890 İyilere yardım, kötülere de kötülük etmemek,
Açık yüreklilik, içtenlik, tuzaktan, yalandan
kaçmak.

Benim içimi görmeyen bana yeter, efendim.
Varabilir mi düşgücümüz o şenliğe?

- 10895 Sen sofraya oturunca uzatırım altın tası sana,
Tutacağım yüzüklerini, kıvanca daldığında,
Bakışın bana çevrilince, elin esenlensin diye.

İMPARATOR

Eğlence konusunda ağır başlı seziyorum
kendimi,
Öyle olsun! Mutlu girişimlerde de yarar var.
(Üçüncüye) Seni başkâhya yapıyorum bundan
sonra
Av, kümes işleri, saray eklentileri senin
buyruğunda. 10900
Benim sevdiğim yemekleri seç, zamanına,
Mevsimine göre, özenle hazırlat.

BAŞKÂHYA

En seçkin görev olsun, benim için sıkı perhiz,
Önüne konan yemek seni mutlu edinceye değin.
Benimle birleşme gereğindedir mutfak 10905
görevlileri,
Uzaktakileri buraya çekmek, mevsimleri
hızlandırmak için.
Açmaz seni uzaktan gelen, sofrayı süsleyen, taze
yemek,
Senin için güç katan, yalın, iç çeken olmalı.

İMPARATOR
(Dördüncüye)

Bırakılmaz eğlenceler sözkonusudur budur,
Öyleyse, genç yiğit, görevin içki sunmaktır 10910
senin.
Başsunucusun sen, özen göster, kilerlerimiz
En güzel, seçkin şaraplarla doldurulsun,

Ölçülü ol sen de, bırakma kendini eğlencelere,
Olanak bulunca kıvancın sınırını aşma sakın.

İÇKİ SUNUCU

10915 Prensım, gençlik, ona güvenilirse, yükselir
İnsan ayırdına varmadan en olgun kişiler
katına.

Koşacağım o büyük eğlenceye ben de,
Donatacağım görkemli bir büfe, süsleyeceğim
Altın, gümüş kupalarla, en iyi, en seçme kaplarla.

10920 En güzel, en çekici kadehi seçeceğim senin
için;

Parlak bir Venedik bardağı, kıvanç saklayan,
Şarabın tadını çoğaltan, baş döndürmez kılan,
Çok güvenilir bu olağanüstü değerde nesnelere,
Daha iyi korur seni ölçülü olman, yüceliğin.

İMPARATOR

10925 Ne düşündüğümü, sizin için, bu önemli evrede,
Dinlediniz, güvendiğiniz bir ağızdan özenle.
Büyüktür imparatorun sözü, yok eder kötülüğü,
Soylu bir damga, belge gerek bunu pekiştirmeye,
Bir simge gerek. Düzenlemek için bunu
gereğince,

10930 Başpiskopos-Başkançılar görünürler.

İMPARATOR

Sağlam temele dayanan kubbe
Güvenle yapılmış demektir sonsuza değin.
Görüyorsun orada dört prensi. Saptadık ilkin

- Sarayın ve saraylıların güvence koşullarını.
 Şimdi devletin kendi bütünlüğü içinde hepsi 10935
 Tüm görkemiyle, erkiyle dayansın beş kişiye.
 Daha görkemli olmanız gerek tüm başka
 ülkelerden,
 Ülkelerinizde, genişletiyorum egemenlik
 sınırlarınızı,
 Bizden birer kalıt olarak size kalanı.
 Size diyorum izimi sürenler, bu güzel bir ülke, 10940
 Yüksek yetki veriyorum size, durum gerektikçe,
 Saldırı, kalıta konma, satın alma, değişme yoluyla
 Genişletin ülkeyi, yönetim doğru, esenli olsun.
 Egemenlik yetkinizi, yönetim gücünüzü iyi
 kullanın.
 Birer yargıç olarak kesin yargılarınızı verin, 10945
 Yargıtaya gitmeyecek yüksek kurul yargılarınız,
 Sonra vergiler, harçlar, yükümler, ödenek, damga,
 Gümrük, maden ve tuz gelirleri, para basma
 yetkisi,
 Sizin elinizde olacak; ben size olan gönül
 borcumu
 Ödemek için tahta çıkınca sizi görevlendirdim. 10950

BAŞPİSKOPOS

En derin saygılarımı sunuyorum sana, hepsi
 adına,
 Bize güç ve sağlık vererek kendi erkini
 çoğaltansın.

İMPARATOR

Daha yüksek aşamalar vermek isterim beşinize,
 Ülkemde yaşıyorum, yaşama kıvancı duyuyorum.

- 10955 Ancak yüce atalarımın sonları kaygılı bakışımı
 Çekiyor sakıncalara bu sıkıntılı çabadan.
 Ayrılacağım ben de can dostlarımdan günü
 gelince,
 Göreviniz yerime geçecek kimseyi saptamak
 olsun,
 Tacı giyince çıkarın onu kutsal kürsünün
 üstüne,
 10960 Bu kasırgalı evre barışçıl bir nitelik kazansın.

BAŞKANÇILAR

Yüreklerinde büyüklük, davranışlarında saygı,
 Dünyanın seçkin prensleri eğiliyor önünde.
 Bu soylu kan dolaştıkça şişkin damarlarımızda
 İstencinin kolayca kımıldattığı bir gövdeyiz biz.

İMPARATOR

- 10965 Öyleyse şimdiye değin yaptıklarımız,
 bildirdiğimiz
 Konular, onaylansın bir yazı ve damgayla,
 sonsuz
 Bir gelecek için. Yerlerinizde özgürsünüz,
 etkinsiniz,
 Ancak tüm bunlar kurala bağlansın, bölünmez
 olsun.
 Ne denli çoğaltırsanız bizden aldıklarınızı
 10970 Öyle kalır, hepsi, en büyük oğullarınıza da.

BAŞKANÇILAR

Sevinerek belgeye aktarıyorum bu önemli
 yasayı,

Bize ve yurdumuza mutlu bir durum getirecek;
 Kançılarlık uğraşsın damgasının, temize
 çekilmesiyle,
 Onaylarsın bunu kutsal damganla, pekiştirirsin.

İMPARATOR

Özgür bırakıyorum sizi, bu büyük günü kutlasın 10975
 İçinden geldiği, istediği gibi herkes.
 (Dünya prensleri uzaklaşırlar)

PAPAZ

(Kalır, pek ağırbaşlı bir tutumla konuşur)

Kançılar çekildi, piskopos ise kaldı,
 Önemli bir gizemi fısıldamak istiyor kulağına!
 Baba duygusuyla çarpan yüreği kaygılanıyor
 senin için.

Söyle, bu mutlu günde duyduğun kaygı ne? 10980

BAŞPİSKOPOS

Derin bir üzüntü veriyor, bu saatte, bana
 Yüksek ve kutsal kişiliğini şeytanla birleşmiş
 görmek!

Görünüşte tahtında yerin sağlam, güvenli,
 Ne yazık! Ulu tanrıyı, Papa babamızı alaya
 aldın,

Bunu duyduğu gün tezden karşılığını göreceksin, 10985
 Onun kutsal ışınlarıyla devletin yok olacak.
 Unutmadı o daha, o görkemli gününde,
 Taç giydiğinde, o büyücüyü nasıl kurtardığını.
 Senin alınlığından çıkan ışın Hıristiyanlık'a

- 10990 Yaramadı, o uğursuz başa rastladı, o tanrısal
ışındı,
Göğsünü döv, bu suça bulaşmış mutluluktan
kurtulman
İçin o kutsal yere dön, yakın, gönül borcunu
öde.
Üzerinde otağının kurulduğu geniş dağı,
Seni koruyan kötü ruhların toplandığı yeri,
10995 Sözlerini dinlediğin yalancı prence verdiği
Benim inançlı öğütlerime uyarak uzandığın
geniş ovayı,
Bir iyilik kurumu oluşturarak bağışla hepimizi,
Dağı, sık ormanı, yüksek yaylaları, yeşil örtülü
Yaylımları, balık dolu pırl pırl gölleri,
11000 Kıvrılarak hızla oyluma dökülen sayısız dereleri.
O geniş oylumu da çayırı, kurları, yeşillikleriyle
Bağışla, yakındığının kanıtıdır bu, arınırsın
suçtan.

İMPARATOR

Derin bir korkuya kapıldım ağır suçumdan,
Sapta kendi ölçüne göre bunun sınıırım, sen.

BAŞPİSKOPOS

- 11005 İlk o uğursuz, geniş alan, üzerinde günah
işlenen,
Bırakılsın göklerin egemeni yararına artık.
Kalın duvarlar yükseliyor düşümde birden bire,
Aydınlatıyor sunağı saban güneşinin bakışı,
şimdi,

Haç biçimine giriyor genişleyen, büyüyen yapı,
 Yükseliyor, inançlıları sevindiriyor, tapınak 11010
 Giriyorlar büyük kapıdan derin bir tutkuyla,
 İnletti dağları, oylumları ilk çan sesi.
 Göğe yükselen kulelerden yankılanıyor sesler,
 Yaklaşıyor yeni bir yaşam için suçundan yakınan.
 Kutsal tören gününde -giriyor içeri tezden!- 11015
 Büyük bir süs olacak senin varlığın burda.

İMPARATOR

Böyle büyük bir yapıt, bildirir inançsal
 düşüncelerimi,
 Ulu tanrıyı kutsamak, günahlarımdan kurtulmak
 için,
 Yeter artık! Ruhumun nasıl yükseldiğini
 seziyorum.

BAŞPİSKOPOS

Bir kançılar göreviyle işi bitirmeye girişiyorum. 11020

İMPARATOR

Yasal bir belge, bu toprağı kiliseye bırakmak
 için,
 Düzenle getir, sevinerek imzalamak isterim.

BAŞPİSKOPOS

(İzin istemişken çıkıştan döner).

Yapıt ortaya konunca, bağışlarsın ona
 Ülkenin tüm gelirlerini: Ondalığı, harçları,
 gümrüğü

- 11025 Sonsuzca, ancak büyük bir gider ister bu görev.
 Özenle yönetimin de ağırdır giderleri.
 Böyle geniş, boş bir alanda yapı kurmak için
 Tezden, biraz altın ver bize özel gömünden.
 Başka, sayamayacağım, gereksinmeler var,
 11030 Uzaktan taşınacak ağaç, kireç, taş ve benzerleri.
 Halk yaşayacak hepsini, uyaracak tümünü papaz,
 Kilise kutsayacak, kendine, yardım edenleri.
 (Gider)

İMPARATOR

Yüklenen suç büyük ve ağır bana,
 Şu soysuz büyücüler ne işler açmış başıma.

BAŞPİSKOPOS

(Geri dönüp yerlere eğilir)

- 11035 Bağışla beni sultanım, o çok kötü tanınan
 adama
 En güzel kıyıları verildi yurdun, kovulur
 kiliseden,
 Yaptığından yakınıp bırakmazsan yüce kiliseye
 Oranın ondalığını, harçlarını, vergilerini,
 gelirlerini.

İMPARATOR

(İçi sıkılarak)

Yeryüzünde yok böyle bir ülke, denizin
 dibinde.

BAŞPİSKOPOS

Zaman dayananın yardımcısıdır, 11040
Dileriz, bize verdiğiniz söz, gücünü korusun!
(Gider)

İMPARATOR
(Yalnız)

Nerdeyse bütün devleti bağışlayacaktım.

BEŞİNCİ PERDE

ÇEVRE AÇIK

YOLCU

- İşte öyle! Onlar, yoğun ıhlamurlar
Orada, yaşlılığın etkinliğinde,
11045 Yazgınmış onları bulmam yine,
Böyle uzun bir yolculuktan sonra!
Eski yerdir burası da,
Beni barındıran şu kulübe,
Fırtınadan kabaran dalgalar,
11050 Beni attığında kumların üstüne!
Kutsamak isterdim ev sahiplerimi,
Yardımsever, iyilikçi karı-koca,
Bugün karşıma çıkamayacak kadar
Yaşlıydılar daha o zaman bile.
11055 Ah! Bunlar ne inanmış insanlardı!
Çalsam mı kapıyı? Seslensem mi? Selam sizlere,
Konukseverlik duygusuyla bugün de
İyilikten kıvanç duyuyorsanız!

BAUCIS
(Çok yaşlı bir nine)

Sevgili konuk! Yavaş! Yavaş!
Patırtı etme! Bırak kocam dinlensin! 11060
Uzun uyku güçlendirir yaşlıyı,
Kısa süren uyanıklığına güç katar onun.

YOLCU

Söyle ana, gerçekten sen misin o,
Gönül borcumu ödemem için mi karşımdasın, 11065
Yaşamını kurtarmıştınız bir gencin
Kocanla birlikte eskiden?
Baucis sen misin, uğraşan
Can vermek için yarı ölü bir ağıza?

(Kocası ortaya çıkar)

Philemon değil misin sen, vargücüyle
Benim gömümü dalgalardan kurtaran? 11070
Hızla ısıtan ateşinizin yalımları,
Çanınızın gümüş sesi
O korkunç serüveni
Önleme gücü vermişti size.

Bırakın ilerleyeyim şimdi 11075

Bakayım şu uçsuz bucaksız denize;
Bırakın diz çökeyim, bırakın yakarayım,
Daralıyor göğsüm, sıkışıyor çok.
(Kumların üstünde yürür)

PHILEMON
(Baucis'e)

Tezden kur sofrayı şimdi
Bahçede, renk renk çiçekler arasında, 11080

Bırakın dolaşsın, bırakın şaşakalsın,
İnanmayacak gördüklerine.

(Yolcunun yanında durarak)

- Kuduran, size saldıran hırpalayan deniz,
Köpürüp üst üste yığılan dalgalar,
11085 Şimdi dönüşmüş bir bahçeye, görüyorsunuz
Bir cennet görünümüdür bu.
Daha yaşlıyım ben, işe yaramam,
Yardıma da koşamam eskisi gibi,
Tükendiğinde gücüm
11090 Uzaklarda kalıyordu dalgalar da.
Akıllı beylerin gözü pek uşakları
Çukurlar kazdılar, engeller yaptılar,
Azalttılar denizin yetkilerini
Onun yerine egemen olmak için.
11095 Bak şu yeşillenen çayırlara, yaylımlara,
Otlaklara, bahçelere, köy ve ormana.
Gel yemeğe şimdi,
Batacak biraz sonra güneş.
Yelkenliler geçiyor uzaklardan,
11100 Geceyi geçirmeye barınak arıyorlar, güvenli.
Kuşlar nasıl da bilirler yuvalarını;
Bir liman vardır orada şimdi.
Görüyorsun uzakta
Mavi kıyısını denizin,
11105 Sağında, solunda tüm genişliğince,
Yan yana sıkışık konutların bulunduğu alan.
Ufak bahçede bir masa, üç kişi.

BAUCIS

Böyle sessiz mi kalacaksın? Bir lokma
Koymuyorsun yutkunan ağzına, neden?

PHILEMON

O serüveni öğrenmek istiyor olabilir;
Konusmayı seversin, sen, anlat ona bunu. 11110

BAUCIS

Çok iyi! O bir tansıktı açıkça!
Bugün bile tedirgin ediyor beni.
Bütün bu olaylar ortaya çıkmadı
Doğal koşullara uygun biçimde.

PHILEMON

Günah işleyebilir mi imparator, 11115
Bütün bu kıyıları ona vermekle?
Bağırarak bu olayı duyurmadı mı
Buradan geçen bir çağırıcı?
Bizim kumsallardan uzak olmayan
Bir yere ilk adım atıldı, 11120
Otağlar, kulübeler! Yeşillikler içinde
Bir saray yükseldi çok geçmeden.

BAUCIS

İşçiler gündüzleri gürültü çıkarıyorlar
Kazma kürek sallayarak boşuna;
Küçük yalanların geceleyin kaynaştığı yerde 11125
Bir duvar yükseliyordu ertesi gün.
Akıyordu insan kurbanlarının kanı,
İnleyenlerin çığlığı, dolduruyordu geceyi!
Korlu ateşler yuvarlanıyordu denize,
Bir kanal açılıyordu ertesi gün. 11130

Tanrı tanımazdı o, göz dikti
Kulübemize, bahçemize bizim;
Ne çalımlı, kendini beğenmiş komşu,
Hep boyun eğilsin istiyor kendisine.

PHILEMON

11135 Önerdi bize önemli, güzel
Bir çiftlik, bu yeni ülkede!

BAUCIS

Güvenme sudan çıkan toprağa,
Otur kendi tepende, esen kal!

PHILEMON

11140 Bırak gidelim ufacık kiliseye,
Görelim güneşin son ışıklarını,
Çan çalalım, diz çökelim, yakaralım,
Güvenelim eski tanrımıza.

SARAY

Geniş bir çiçek bahçesi, düz büyükçe bir kanal,
Faust, ileri yaşında, düşünceli, gezinmekte.

KULE BEKÇİSİ LYNCEUS
(Konuşma borusuyla)

Batıyor güneş, son gemiler
Sevinçle giriyor küçücük limana.

Büyük bir kayık, düşüncesinde, 11145
 Buraya gelmek var, kanalın üzerinde.
 Renkli bayrakları dalgalanıyor kıvançla,
 Güçlü direkleri dimdik, hazır.
 Mutlu sayar kendini sana sığınan gemici,
 Muthuluktur seni esenleyen, bu parlak dönemde. 11150
 (Kumsaldaki küçük çan çalınır)

FAUST
 (İrkilerek)

İğrenç çan sesi! Alçakça hep alçakça
 Yaralıyor insanı, ürkünç bir mermi gibi;
 Gözlerimin önünde, ülkem sonsuz,
 Arkamda beni kemiren bir sıkıntı,
 Bu kıskanç sesler anımsatıyor bana 11155
 Salt olmadığımı büyük ülkemin.
 İhlamur alanı, o kara kulübe,
 O yıkık kilisecik benim değil.
 Orada biraz dinlenmek istesem,
 Yabancı gölgelerden korkuya düşüyorum, 11160
 Bunlar gözlerimde, ayaklarımda birer diken,
 Çok uzakta olmayı isterdim buradan!

KULE BEKÇİSİ
 (Yukardaki gibi)

Ne sevinçli, şu yelken açmış süslü kayık,
 Serin akşam rüzgarında geliyor!
 Belli oluyor başarılı bir iş gördüğü 11165
 İçinde yığılı kutular, sandıklar ve çuvallardan!
 (Göremli bir kayık, yabancı ülkelerin
 değişik ve zengin ürünleriyle yüklü)

MEPHISTOPHELES ÜÇ YİĞİT ARKADAŞIYLA

KORO

Yanaşalım buraya
 İşte geldik
 Esenleriz efendimizi

11170 Patronumuzu!

(Kayıktan çıkarlar, yükler karaya taşınır)

MEPHISTOPHELES

Çok iyi gösterdik kendimizi biz,
 Ne mutlu bize, bunu beğenirse patron.
 İki gemiyle çıkmıştık yola
 Yirmi gemiyle döndük limana.
 11175 Ne büyük iş başarmışız,
 Yükümüzden bellidir bu.
 Açıklık verir düşünme gücüne deniz,
 Kim bilecek orada düşünmenin ne olduğunu!
 El çabukluğudur orada işi beceren.

11180 Balık tutulur, bir gemi yakalanır,
 Bu ilk üçü ele geçirince
 Kancayla çekilir dördüncüsü de;
 Kötüleşir beşincisinde durum,
 Gücü olanın hakkı da olur.

11185 Ne diye sorulur burada, *nasıl* sorulmaz.
 Öğrenemedim, ne olduğunu gemiciliğin:
 Savaş, alışveriş, soygunculuk
 Ayrılmaz birbirinden bu üçüzlü.

ÜÇ GÜÇLÜ ARKADAŞ

Ne teşekkür, ne selâm!
 Ne selâm, ne teşekkür! 11190
 Sanılır pislik getirmişiz
 Bizler efendimize.
 Bizden iğrenmiş gibi
 Ekşitiyor yüzünü;
 Kralları sevindiren bir gömü 11195
 Açmıyor içini.

MEPHISTOPHELES

Beklemeyin daha çok
 Ödül bunlardan artık!
 Aldınız alacağınızı
 Bunlardan, odur size düşen. 11200

YOLDAŞLAR

Gidermek içindi bu
 Can sıkıntısını yalnızca
 Yoksa hepimiz bunda
 Eşitlik istiyoruz.

MEPHISTOPHELES

Önce dizin hepsini yukardaki gibi 11205
 Salonlara dizi dizi
 Bu değerli nesnelerin
 Tümünü koyun düzene!
 Girince içeri o

- 11210 Görünce bu zengin görünümü
 Daha iyi değerlendiris
 Hepsini olduğu gibi.
 Kuşkusuz etmeyecek
 Bunda eli sıkılık
- 11215 Verecek donanmaya
 Şölen üstüne şölen.
 Renk renk kuşlar sabahtan geliyorlar,
 Çok tatlılıkla karşılayacağım onları.
 (Yükleri alıp götürürler)

MEPHISTOPHELES

(Faust'a)

- Asık yüzle, bulanık bakışlarla
- 11220 Karşılıyorsun eşsiz mutluluğunu.
 Görüyor ödölünü o eşsiz bilgin,
 Uzlaştı kıyılarla denizler;
 Alıyor severek kıyıdan deniz
 Yola çıkan gemileri,
- 11225 Söyle şimdi, buradan, bu saraydan
 Bütün dünyaya uzandığını kolunun.
 Buradan çıkılmıştı yola ilkin,
 Burada kurulmuştu ilk baraka,
 Ufak bir hendek kazılmıştı, aşağı inen,
- 11230 Şimdi suları karıştırıyor hızla kürekler,
 Senin yüksek görüşün, adamlarının çabası
 Üstesinden geldi karanın da, denizin de
 İşte buradan.

FAUST

Adı batsın buranın!
 İşte budur ağırlığıyla beni ezen.

- Çok beceriklisin, sana söylüyorum bunu, 11235
 Çivi üstüne çivi çakılıyor yüreğime.
 Olanaksızdır buna katlanmam benim!
 Nasıl söyleyim, utanıyorum,
 Biraz yumuşamaları gerek yukardaki yaşlıların,
 İhlamurlar altında yaşamayı düşünüyorum, 11240
 O, benim olmayan, birkaç ağaç,
 Sarsıyor dünya egemenliğini.
 Orada, dört yana bakmak istiyordum,
 Daldan dala iskele kurmalıyım,
 En uzaklara değin çevremi görmeliyim, 11245
 Bütün yaptıklarımı gözlerimin önünde
 Görmeliyim, kuşbakışıyla insan anlığının
 Bu eşsiz yapıtını istediğim gibi bulmalıyım.
 Kapsamlı bir anlayışla
 Bütün halka mutluluk sağlamalıyım. 11250
- En yıpratıcı acılar içinde kıvranıyoruz,
 Varlık içindeyken eksiklerimizi seziyorduk.
 Çan sesi, ihlamur kokusu, ufacık kilisede
 Kuşatıyor beni mezardaymışım gibi.
 Tüm varlığı kapsayan istencin gücü 11255
 Kırılıyor burada, şu kum yığını üstünde.
 Nasıl kurtulsam bu sıkıntıdan, bilmem!
 Çan çalıyor, ben çıldırıyorum.

MEPHISTOPHELES

- Çok doğaldır bu! Bir başbelası
 Ağu döküyor senin yaşamına, kaçınılmaz. 11260
 Yadsınmaz bu olay, her soylu kulağa
 İğrenç gelir bu çan sesi.
 O uğursuz dan-dun-dan sesleri
 Sislendiriyor akşamın açık havasını,

- 11265 Karışıyor yaşanan tüm olaylara
İlk yıkanmadan mezara değin.
Sanırsın dan-dun arasında geçen
Erimiş bir düş gibidir yaşam.

FAUST

- 11270 Bu dikelme, bu değişmez direniş
Tadını kaçırıyor en görkemli başarının.
İnsan kıvranıyor derin acılar içinde,
Usanç duyuyor doğrulukla davranmaktan.

MEPHISTOPHELES

Ne geçiyor eline burada sıkılmaktan?
Çoktan beri burayı sömürge yapman gerekmez
mi?

FAUST

- 11275 Şimdi gidin, bu engelleri kaldırın, benim için.
Biliyorsun o güzel çiftliği,
Hani yaşlılara ayırdığımı.

MEPHISTOPHELES

- Onları götürmeli, oraya yerleştirmeli,
Toparlanırlar yine, dönüp çevreye bakıncaya
değin.
11280 Uğradıkları baskıdan sonra
Güzel bir konut gönüllerini açar.
(Keskin bir ısıklık çalar)
Üç arkadaş ortaya çıkar.

MEPHISTOPHELES

Gelin, öyle buyuruyor patron!
Görkemli bir deniz bayramı var yarın.

ÜÇ ARKADAŞ

Kötü karşıladı bizi yaşlı patron,
Hakkımızdır bir deniz bayramı bu yüzden. 11285

MEPHISTOPHELES
(Seyircilere)

Burada gerçekleşiyor, çok eskiden yaşanan,
Unutulmuştu Naboth'ın üzümbağı çoktandır.
(Regum 1, 21).

YOĞUN GECE

KULE BEKÇİSİ LYNCEUS
(Gözetleme, şarkı söyleyerek)

- Ben görmek için doğdum,
Gözetlemeci oldum,
11290 And içtim bu kuleye bağlandım,
Dünyayı seviyorum.
Bakarken uzaklara
Bakarken yakınlara
Görürüm ay ile yıldızları,
11295 Ormanı, karacaları.
Görüyorum hepsinde, böyle,
Ölümsüz bir süslenme,
Seviyorum hepsini
Seviyorum kendimi.
11300 Siz ey mutlu gözler,
Bütün gördükleriniz şimdiye değin
Eller ne derse desin
Çok güzeldi!
(Sessizlik)

Yalnız eğlenmek için
 Atanmadım bu üstün göreve, 11305
 Ne korkunç bir uygulamadır,
 Beni korkutan ürperten karanlık dünyada!
 Görüyorum, kıvılcımlar saçılıyor,
 Yoğun karanlıkta ıhlamurlar arasından;
 Gittikçe güçlenen, kabaran bir yalım, 11310
 Rüzgarın etkisiyle büyüyen, genişleyen.
 Eyvah! Yalımlar çıkıyor kulübeden, içten,
 O ıslak, yosunlu yerden;
 Tezden yardıma yardım isteniyor,
 Oysa kurtarmaya koşan kimse yok. 11315
 Ah! İyi yürekli yaşlılar,
 Ateşe karşı titiz davrananlar,
 Şimdi yalımlarla kuşatılanlar!
 Ne korkunç bir serüven bu!
 Yükseliyor yalımlar kızıl kora 11320
 Dönüştü o yosunla kaplı çatı tümnden;
 O iyi insanlar, kurtulsalar
 Bu azgın cehennem yalımlarından!
 Parlak şimşekler dillerini uzatıyorlar
 Dalların, yaprakların arasından; 11325
 Kuru dallar çatırdayıp yanıyorlar,
 Tutuşuyorlar kızışıp, düşüyorlar.
 Demek bunu da görecekti gözleri!
 Uzak görüşlü olmalıymışım demek!
 Çöküyor o küçük kilisecik de tümnden 11330
 Devrilen dalların yükünden.
 Yalımlar, kıvrılarak yükselen,
 Kuşatmış ağaçların doruklarını.
 Kızarmış köklerine değin oyuk
 Gövdeler, yanıyor erguvan rengi. 11335

(Uzun bir sessizlik, şarkı)

Bir zamanlar çok sevilen o görünüm
Göçüp gitti çağlarla birlikte.

FAUST

(Balkondan tepelere bakarak)

Nedir yukardan yansıyan bu iniltiler?
Söz burda söyleniyor, ses geç geliyor.
11340 Bekçim yakınıyor, ben içimden
Üzülüyorum bu dayanılmaz eyleme.
Yok olmuş ıhlamurlar artık,
Yarı kömüre dönmüş kütükler, korkunç,
Bir gözetleme kulesi dikilecek yakında,
11345 Sonsuzluğa bakmak için,
Göreceğim o zaman orada yeni konutunu
İçinde barınacak yaşlı karı-kocanın,
Benim içten eli açıklığım, yardımım
Son yıllarını mutlu geçirsinler diye.

MEPHISTOPHELES-ÜÇ ARKADAŞ
(Aşağıda)

11350 İşte geldik buraya koşarak
Bağışlayın! Güzellikle olmadı bu,
Çaldık kapıyı, yumrukladık
Açmadı kimse, aldırان olmadı demek,
Sarstık, yumrukladık boyuna,
11355 O zaman yıkılıverdi çürük kapı;
Bağırdık yüksek sesle, gözdağı verdik,
Aldırان olmadı, kimse kulak vermedi,
Böyle durumlarda görüldüğü gibi
Bizi dinlemiyorlar, dinlemek istemiyorlar,
11360 Biz de, tezden onları yakalayıp

Attık dışarı hepsini.

Yaşlı karı-koca pek sıkıntı çekmedi,

Korkudan ölü gibi yere yığıldılar.

Orda gizlenen bir yabancı da

Dövüşmeye yeltenince yıkıldı yere.

11365

Kısa süren bu kıyasıya çarpışmada

Çevreye sıçrayan közlerden

Samanlar tutuştu, şimdi yanıyor,

Bu üç kurbana özgü bir odun yığını gibi.

FAUST

Benim sözlerime tıkalıydı kulaklarınız!

11370

Ben soygun değil değiş-tokuş istiyordum.

Düşüncesizce, insanlık dışı bu çatışmayı

Kınıyorum, yeriyorum, siz de bunu bölüşün!

KORO

Bir söz var çınlar, eski bir söz:

İsteyerek boyun eğ gücün karşısında!

11375

Yüreğin pekse, direnme gücün varsa

Yıkımdadır evin, bağın... kendin de.

(Gider)

FAUST

(Balkonda)

Gizliyor yıldızlar aydınlığını, ışığını,

Sönüyor ateş, küçülüyor yalınlar;

Ürperten bir esinti üfürüyor ateşe

11380

Getiriyor dumanını, isini bana değin,

Tez buyruk, tez uygulandı!

Nedir süzülen buraya gölgeler gibi?

GECE YARISI

KURŞUN RENGİ GIYSILI KADINLAR

BİRİNCİSİ

Benim adım yoksulluk!

İKİNCİSİ

Benim adım da borç.

ÜÇÜNCÜSÜ

Üzüntü derler adıma.

DÖRDÜNCÜSÜ

11385 Sıkıntı derler adıma.

ÜÇÜ BİRLİKTE

Kapı kapalı, giremeyiz içeri,
Burda bir varlıklı oturuyor, gitmeyiz yanına.

YOKSULLUK

Bir gölge olayım öyleyse.

BORÇ

Bir hiç olayım ben de.

SİKINTI

Çevrilir benden şımarık yüz.

11390

ÜZÜNTÜ

Siz, kardeşlerim, buraya giremezsiniz, girmeyin
de,
Anahtar deliğinden de girebilir üzüntü.
(Üzüntü görünmez olur).

YOKSULLUK

Ey üzgün bacılar uzaklaşın buradan.

BORÇ

Yanımdayım senin, sana bağlı kalıyorum hep.

SİKINTI

Geliyor senin ardınca sıkıntı da.

11395

ÜÇÜ BİRLİKTE

Bulutlar çekiliyor, yıldızlar görünmez oluyor!
 Arkada, arkada! Uzaktan, uzaktan,
 Geliyor o da, erkek kardeşimiz, geliyor o,
 ölüm.

FAUST
 (Balkonda)

- Gördüm dört kadının geldiğini, üçünün
 döndüğünü,
 11400 Anlayamadım onların konuşmalarını.
 Bir ses duyar gibiydim, sıkıntı.
 Ardından uğursuz, onunla uyumlu bir söz, ölüm.
 Boş görüntüler gibi boğuk sesler
 Bunları atamadım, uzaklaştıramadım, kovabilsem
 yolumdan büyüü,
 11405 Unutabilsem büyücü sözlerini, durabilsem
 Karşında senin ey doğa! Bir kişi olarak
 O zaman emeğe değerdi bir insan olmak.
 İşte böyleydim karanlıklar içinde, dolaşmadan,
 Ağır sözlerle kendime de, dünyaya da sövmeden
 önce.
 11410 Şimdi görüntülerle dolmuş ortalık
 Kimse bilmiyor bunlardan kurtulmanın yolunu.
 Gündüz bizi aydınlığa, us yoluna çekse,
 Gülse yüzümüze bile, gece sarıyor düşlerin
 ağıyla.
 Yeşil ovadan dönerken kıvançla
 11415 Bir kuş ötse, neden öttü? Bir yıkım deriz.
 Yanıltıyor bizi boş inançlar er geç,
 Tansıklar, belirtiler, uyarılar hepsi yanıltıcı,

Ürküyoruz, yapayalnız kalıyoruz boyuna,
Gıcırıyor kapı, içeri giren yok.
(İrkilir)

Burada birisi mi var?

ÜZÜNTÜ

Evet demek gerekiyor bu soruya.

11420

FAUST

Peki sen kimsin bakalım?

ÜZÜNTÜ

Ben buradayım işte.

FAUST

Tezden çekil git oradan.

ÜZÜNTÜ

Gerçek yerimdeyim ben.

FAUST

(Önce kızar, sonra yumuşar, kendi kendine)

Kendine gel, büyüyle ilgili tek söz söyleme.

ÜZÜNTÜ

Beni duyan kulak olmasa da
Sızlatırım yüreğini herkesin;

11425

Değişik kılıklarda

Acımasızdır baskım.

Yollar, dalgalar üstünde,

Hep tedirgin eden bir arkadaşım,

11430 Aranmasam da bulunurum her yerde

Kargışlandığı gibi okşanan.

Üzüntüyü bildiğin yok mu senin?

FAUST

Yalnız dünyayı dolaşmışım ben;

Saçlarından yakaladım her kıvancı ben,

11435 Bıraktım bana doyurucu gelmeyen,

Salıverdim kaçmak isteyen de.

Değişik isteklerim oldu, hepsini yerine getirdim,

Yine çok isteğim vardı, gücüm tükendi,

Yaşamı fırtınalar içinde geçirdim, ilkin büyük,

11440 Güçlü adımlar attım, şimdi ölçülü, akıllı oldum.

Yeterince biliyorum yeryüzünü, öğrendim.

Kapalıdır bize öteye bakan pencere,

Salaktır gözlerini oraya diken, kırıştıran,

Bulutların üzerinde kendine benzerler

düşünen,

11445 Burada çevresine bakmalı, yere sınıksı

basmalı,

Dilsiz değildir bu dünya yetenekli olan için.

Gerekir onun sonsuzluk içinde dolaşması!

Elle tutulabilir tüm bildikleri, nesnel öyle,

Gezinmeli yeryüzünde gün boyunca,

11450 Yürümeli yolunda görüntülerle karşılaşsa da,

Dolaşırken kıvanç da duyabilir, acı da

Hep mutluluk içinde kalmamalı!

ÜZÜNTÜ

Ele geçirdimse bir kimseyi ben,
 Yarar gelmez ona dünyada bir nesneden,
 Sonsuz bir karanlık kaplar ortalığı, 11455
 Ne doğar ne de batar güneş,
 Dıştan bakınca yetkindir duyguları,
 Oysa karanlıklar içine çökmüş o,
 Bilmez yararlanmayı da
 Bunca zenginliğinden, 11460
 Mutluluk, mutsuzluk kaygı verir ona,
 Açlık çeker bolluk içinde,
 Bırakır kıvancı da, üzüntüyü de
 Başka bir güne, yarına erteler,
 Geleceğe bağlanmıştır yalnız, 11465
 Bu yüzden bitmez onun işi de.

FAUST

Yeter artık! Yanılatamazsın beni böyle!
 Duymak istemem böyle saçmalıkları,
 Çekil git! Ne kötü yineleme bu,
 En usluyu bile deliye çevirir. 11470

ÜZÜNTÜ

Gitmeli mi, gelmeli mi?
 Alınmış elinden istenci;
 Dümdüz bir yolun ortasında
 Sendeler, yürür korkarak,
 Gittikçe şaşar, dalar derine, 11475
 Daha çarpık görür ortalığı,
 Sıkar kendini de, başkalarını da,

- Tıkanır soluk almasına karşın,
 Soluğu kesilmemiş, ancak cansız gibi,
 11480 Ne kuşku içindedir, ne de uysaldır.
 Yuvarlanır durmaksızın, engel yok,
 Sıkıcı bir gevşeklik, tiksiniç bir yüküm.
 Bir kurtuluş, bir eziliş,
 Yarım uyku, kötü bir dinlenme,
 11485 Onu durduğu yere çiviler
 Cehenneme hazırlar.

FAUST

- Uğursuz görüntüler! Böyle davranırsınız
 İnsan soyuna binlerce acı çektirirsiniz;
 En güzel günleri bile çevreleyip üzüntünün
 11490 Ağlarıyla, pis bir kargaşaya döndürürsünüz.
 Güçtür şeytanlardan kurtulmak, biliyorum,
 Ayrılamaz bu tinsel sıkıcı bağ;
 Ey üzüntü senin gücünü, büyük etkini
 Ben, benimsemeyeceğim.

ÜZÜNTÜ

- 11495 Öğren, öyleyse bunu, ben uzaklaşırken
 Derin bir tiksintiyle senden!
 İnsanlar kördür yaşamları boyunca,
 Ey Faust, öylesin sonunda, şimdi sen de!
 (Yüzüne üfler)

FAUST

(Kör olmuştur)

Gittikçe yoğunlaşan karanlık dolduruyor
 burayı,

- Aydınlık saçıyor içimde parlak bir ışık; 11500
Ne düşünmüşsem tezden gerçekleştireceğim,
Tek etken patronun sözüdür burada.
Kalkın uşaklarım, tek tek davranışa geçin,
Benim atakça düşündüğümü mutlulukla
görün.
- Alın araçları, kazmalar, kürekler işlesin! 11505
Çıksın ortaya tüm tasarlanan işler,
Sıkı bir düzenleme, hızlı bir çalışma
En güzel ödülü sürükler ardınca;
En güzel yapıt böyle konur ortaya,
Binlerce ele bir anlayış gücü yeter. 11510

SARAYIN BÜYÜK ÖN AVLUSU
İŞILDAKLAR

MEPHISTOPHELES
(En önde gözlemci olarak)

Buraya, buraya! İçeri, içeri!
Ey titreyen Lemurlar,
Tellerden, sinirlerden, kemiklerden
Yapılmış yarım yamalak yaratıklar.

LEMURLAR
(Koro durumunda)

11515 Buyruğun altına giriyoruz tezden
Yarım yamalak duyduğumuz,
Bu geniş ülke tümüyle
Verilecekmiş bize.

İşte sivri kazıklar, şurada.

11520 Ölçmede kullanılan uzun zincir;
Niçin çağrılmışız daha
Unuttuk hepsini şimdi.

MEPHISTOPHELES

Burada sanata özgü bir çabaya gerek yok,
 Kendi ölçülerinize göre görün işi!
 En uzun boylunuz uzansın yere boyunca, 11525
 Siz de havalandırın çevresindeki çimenleri,
 Babalarımız için yaptıkları gibi
 Dörtgen bir çukur kazınız,
 Saraydan bu daracık konuta,
 Böyledir tüm sarsakça işlerin sonu. 11530

LEMURLAR

(Alaycı davranışlarla yeri kazarak)

Öyle sanırım gençliğimde yaşadığım
 Yıllar çok tatlı gelirdi bana,
 Nerde bir şarkı, bir eğlence olsa
 Ayaklarım sürüklerdi oraya beni.
 Şimdiyse sinsi yaşlılık 11535
 Dokundu koltuk değneğiyle bana;
 Yıkıldım kapısı üstüne mezarın,
 Bilmem neden açık durduğunu şimdi!

FAUST

(Saraydan çıkar, kapı direklerini yoklar)

Sevindiriyor beni kazmaların takırtısı,
 Benim için çalışan bir kalabalık, 11540
 Toprakları birbirine katıyor,
 Dalgalara engeller yapıyor,
 Denizi, taşmayı önlemek için, kuşatıyor.

MEPHISTOPHELES
(Ona duyurmadan)

- Bizim içindir tükettiğin emek,
11545 Yaptığın engellerle, dalgakıranlarla;
Çalışıyorsun Neptun denen
Su şeytanına büyük bir şölen düzenlemeye.
Siz yıkılıp gittiniz artık, tümüyle
Tüm öğeler bizimle uzlaşmış durumdadır.
11550 Yıkıma sürükleniyor ne varsa.

FAUST

Gözetleyici!

MEPHISTOPHELES

Buradayım!

FAUST

- Elden geldiğince
Kalabalık, sürü sürü işçi bul,
Onları gözdağı ya da tatlı dille kandır,
Sıkıştır, tuzakla, baskıyla işi yürüt!
11555 Günü gününe bilgi edinmek isterim,
Kazılan hendeğin ilerleyişi konusunda.

MEPHISTOPHELES
(Yarı yüksek sesle)

Bana bildirilene göre burada
Sözkonusu bir hendek değil bir mezardır.

FAUST

- Bir bataklık uzanıyor dağlara doğru,
 Kazanılan tüm yerlerin havasını bozuyor. 11560
 Bu pis çamur çukurunu boşaltmak da
 En son büyük kazancımız olacak.
 Geniş alanlar açıyorum milyonca insana,
 Güvenli değilse de çalışmaya oturmaya elverişli,
 Yeşil ovalar, verimli, insanlar, sürüler, 11565
 Esenliğe kavuşacak bu yeni topraklarda,
 Sağlamca yerleşecekler o tepeye, güçlü,
 Çalışkan bir halkın oturulur duruma getirdiği.
 Cennet gibi bir yurt olacak buranın içerisi.
 Çıksın kuduran dalgalar kıyıda seddin üstüne. 11570
 Deniz kabarıp yardığında, deldiğinde bu engeli,
 Açılan gediği kapatmak için koşacak halk.
 Öyle! Büsbütün bu düşünceye verdim kendimi,
 Budur bilgeliğin son yargısı da:
 Yaşamın değerini bilen özgürlüğün de 11575
 Her gün yeniden kazanılmasına çalışır.
 Sakıncalar içinde geçecek burada
 Çocukluk, olgunluk, yaşlılık yılları, değerli çağ.
 Görmek isterdim böyle bir kaynaşmayı ben,
 Özgür yerde, özgür bir halkla birlikte. 11580
 Diyebilirdim, ben o kısacık süreye:
 Dur, gitme, sen ne güzelsin!
 Veryüzünde geçirdiğim günlerin izi
 Silinip gitmeyecek yüzyıllar boyunca.
 Böyle yüksek bir mutluluğun önduygusunda 11585
 Tadına varıyorum bu en üstün anın.

(Faust yıkılır arkaya doğru, Lemurlar onu
 tutup yere yataırırlar)

MEPHISTOPHELES

Onu doyuran bir kıvanç, bir mutluluk yoktur,
 Bu yüzden koşar değişken biçimler ardınca,
 Bu son, kötü, boş evreyi de
 11590 Alıkoymak istiyor bu yetersiz adam.
 Tüm gücüyle bana karşı direnen kişi,
 Zaman sürüyor etkinliğini, yatıyor kumsalda,
 Bu yaşlı, saat duruyor şimdi.

KORO

Duruyor sessiz! Susuyor gece yarısı gibi,
 Düşüyor yelkovan da.

MEPHISTOPHELES

Düşüyor, işi bitmiştir artık.

KORO

İş bitti artık.

MEPHISTOPHELES

11595 Bitti! Sarsakça bir söz!
 Peki neden bitti?
 Bitti ve salt yokluk, özdeştir.
 Ne yararı olur bize sonsuz yaratıcının
 Yaratılanı bastırıp elimizden aldıktan sonra!
 11600 Ne anlamı var “işte bitti artık” demenin?
 En iyisi “var olmamıştı” demektir, burda.
 Oysa hep varmış gibi dönüp duruyor ortada
 Tüm nesneler, sonsuz boşluğu yeğlerdim, ben.

GÖMME TÖRENİ

LEMUR
(Tek başına)

Kimdir bu evi böylesine kötü yapan
Kazmalarla, küreklerle?

11605

LEMURLAR
(Koro)

Senin gibi, yıpranmış giysiler içinde
Döküntü konuğa bu çok bile.

LEMUR
(Tek başına)

Kim döşedi bu salonu böylesine kötü?
Nerde masa ve iskemleler?

LEMURLAR

(Koro)

- 11610 Kısa bir süre için verilmişti onlar, iğreti,
Alacaklılar pek çok.

MEPHISTOPHELES

- Gövde yatıyor, ruh kaçmaya çalışıyor,
Göstereceğim ona kanla atılmış imzayı, tezden;
Ne yazık, elde çok araçlar var şimdi,
11615 Kurtarmak için ruhları şeytanın elinden.
Eski yolda çatışılıyor,
Yeni yolda biz, iyi karşılanmıyoruz.
Yoksa tek başıma yapardım bunu ben.
Oysa yardımcılar çağırmam gerekiyor şimdi.
11620 Kötü gidiyor işimiz tümden,
Eski bir alışkanlık, eski bir yetki,
Güvenilir bir nesne kalmamış artık.
Son bir solukla atardı kendini dışarı,
Yakalardım onu sınıksı, hızlı sıçan gibi,
11625 Şıp diye kapanan güçlü pençelerimle.
Oyalanıyor şimdi, o karanlık yerden,
O kötü ölünün pis kokulu evinden çıkmak
istemiyor,
Birbirinden tiksinen nesneler
Sonunda yererek, söverek kovuyor onu.
11630 Günlerce, saatlerce çırpınsam ben, yine
Ne zaman? Nasıl? Nerde yanıtsız kalır.
Yitirdi (hızlı) özgün gücünü, eski ölüm
Öyle mi, sorusu bile bir uzayan kuşkudur;

Çok kez hınçla baktım o katılaşmış örgenlere
Oysa bir görünüştü bu, kımıldadı, kıpırdadı 11635
hepsi.

(Düşsel, şaşırtıcı büyücü davranışları yapar)
Yaklaşın hızla, sıklaştırın adımlarınızı daha,
Siz baylar, kıvrık boynuzlu baylar,
Eski şeytan sürüsü av saçmaları, taneler.
Getirin birlikte cehennemin ağzı da,
Cehennemin ağızları çok mu çok! 11640
Yutar herkesi önemine, değerine, aşamasına
göre;

Ancak bu son oyundan da
Pek kaygı duyulmayacak gelecekte.

(Sol yanda açıldı korkunç ağzı cehennemin)
Aralanıyor sivri dişler, gırtlığın içinden
Ateşler fişkırıyor azgın. 11645

Dipten, kaynaşan buğular arasından görüyorum
Sonsuz ateşler içinde yalınlar ülkesini de.
Çarpıyor dişlere, yükselen, kızıl dalgalanma.
Hükümlüler, kurtuluş umuduyla, yüzüyorlar,
Döndürüyor onları o dev yapılı sırtlan, 11650
Korkular içinde, yeniden o yakıcı yola.

Kıyıda bucakta nicesi var ortaya konacak,
Ne korkunç nesnelerle dolu bu en dar yer;
Yaptığınız çok iyi, suçluları korkutmakla;
Onlar, yalan, düzmece, düş sayarlar. 11655

(Kısa ve düz boynuzlu, şişko cinlere)
Ey iri göbekli, ateş yanaklı alçak yaratıklar;
Cehennem kükürdünden beslenip şiştiniz,
Kızardınız, kütük gibi kısa enseleriniz oynamıyor!
Bakın aşağıda fosfor bir nesnenin parlayıp
Parlamadığına, o küçücük bir can, kanatlı bir 11660
ruh.

Yolarsanız tüylerini pis bir böceğe dönüşür.
Kendi damgamı vuracağım ona, ondan sonra
Birlikte dalın yalınlar çevrintisine!

İyice belleyin aşağı bölgeleri,

- 11665 Budur sizin göreviniz ey şişmiş tulumlar;
Bilinmiyor, onun orada oturmayı
Sevip sevmediği açıkça.

Oysa ev yerine çok sever göbekte oturmayı.
İlgilenin, kolayca kaçabilir buradan.

(Uzun ve kıvrık boynuzlu cılız cinlere)

- 11670 Siz, maskaralar, dizibaşılar gibi koca devler,
Uzanın havaya, durmayın, arayın!
Uzatın kollarınızı, gerin sivri tırnaklarınızı
Uçanı, kaçanı sımsıkı yakalamak için.
Kesinlikle tedirgindir o bu eski evde,

- 11675 Yukarı çıkmak istiyor o yüce anlayışlı
(Bir ışık, yukardan, sağdan iner)

GÖKSEL ORDU

Yürüyün, elçiler, yetişin

Siz gökyüzü yurttaşları

Yumuşak bir uçuşla

Suçluları bağışlamaya,

- 11680 Toza toprağa can vermeye,

Bütün yaratıklara

Barışın izlerini

Süzülerek geçerken gösterin

Durağan bir uçuşla!

MEPHISTOPHELES

- 11685 Kötü sesler işitiyorum, tiksinc bir dırıltı,
Yukardan geliyor bunlar, iğrenç bir ışıkla;

Yarı oğlan, yarı kız dırıltıları,
 Sofular pek severler bunları.
 Bilirsiniz sapkınlığa batmış saatlerimizde
 İnsan soyunu ortadan kaldırmak için, düşündük; 11690
 Biz yarattık kötülerin en kötüsünü,
 Onlar din törenlerinde onu uyguluyorlar.
 Alçaklar, şimdi sinsice geliyorlar!
 Bunlar birçoklarını elimizden aldılar,
 Bizim silahlarımızla bize karşı savaşıyorlar; 11695
 Bunlar birer şeytan, külahlısından.
 Burada yenilmek, sizin için sonsuz bir günah.
 Yaklaşın mezara, kıyıda durun sımsıkı!

MELEKLER KOROSU
 (Güller saçarak)

Güller, gözleri kamaştıran,
 Güzel kokular saçan! 11700
 Dalgalanıp uçuşan,
 Gizlice canlandıran,
 Kanatlı dallar üstünde
 Düğümleri çözüük koncalar
 Açılın tezden siz de. 11705
 Fıskırsın ilkbahar
 Al, yeşil içinde
 Döndürün cennete siz de
 Sessiz yatanın çevresini.

MEPHISTOPHELES
 (Şeytanlara)

Neden büzülmeniz, titremeniz? Cehennemde 11710
 bu var mı?

- Tutun kendinizi, bırakın onlar serpsinler.
 Her gugukkuşu kendi yerinde!
 Sanıyorlar, bu çiçekçiklerle
 Gömecekler azgın şeytanları korlara;
 11715 Eriş, büzülür bunlar sizin soluğunuzdan,
 Üfürün üfürücüler! Yeter yeter!
 Sararıp soluyor soluğunuzdan tüm uçanlar.
 Öyle baskıyla değil! Kapatın ağzınızı,
 burnunuzu!
 Doğrusu, çok güçlü üflediniz,
 11720 Gerçek ölçüyü bilmezsiniz genelde, siz.
 Yalnız büzülmüyor, kararıyor, yanıyor orada!
 Uçuyorlar zehirli, parlak alevlerle bize doğru;
 Direnin onlara, tutunun birbirinize sımsıkı!
 Kırılıyor güçleri, azalıyor dirençleri!
 11725 Duyuyor şeytanlar kokusunu yabancı alevin,
 yılışık.

MELEKLER KOROSU

- Kutsal çiçekler,
 Sevimli yalımlar,
 Sevgi saçın
 Kıvanç yaratın
 11730 Gönüllerin istediği gibi.
 Doğru sözler söyleyen,
 Pırıl pırıl havada,
 Ölümsüz sürüler için
 Aydınlıktır tüm ortalık.

MEPHISTOPHELES

- 11735 Tuu yüzüne, böyle soysuz salakların!
 Şeytanlar duruyor başlarının üzerinde,

Sürtükler, takla üstüne takla atmada
 Kışüstü cehenneme yuvarlanmakta,
 Kutlu olsun bu kızgın hamam, hakkınız!
 Ben, kendi yerimde kalıyorum. 11740

(Çevresinde uçuşan güllerle sürtüşerek)
 Çekilin yalancı ışıklar! Sen! Işığın güçlü olsa da
 İğrenç bir çamur olursun tutulunca.
 Neden uçuşuyorsun? Yakalanmak istiyorsun!
 Yapışıyor katran ve kükürt gibi enseme.

MELEKLER KOROSU

Sizden olmayanlardan 11745
 Kaçınmanız gerekir
 İçinizi sıkınlardan,
 Size acı verenlerden.
 Saldırıya geçerlerse
 Toplanalım tüm gücümüzle. 11750
 Sevgidir sevenleri
 Buruya getiren!

MEPHISTOPHELES

Yanıyor başım, yüreğim, ciğerim birlikte,
 Şeytandan üstün bir etkinlik bu!
 Daha keskin cehennem ateşinden. 11755
 Demek bundandır korkunç iniltileriniz,
 Mutsuz aşıklar! Yerilenler, küçümsenenler siz,
 Başını sevgilisine çevirip gözleyenler,
 Ne oluyor bana! Nedir başımı döndüren öte
 yana?

- 11760 Onunla savaşa and içmiştim oysa.
Etkin bir tiksinti uyandırmıştı bende bu
görünüm.
Yoksa yabancı bir duygu mudur içimi
kaplayan?
Kıvançla bakıyorum bu çok sevimli gençlere;
Nedir engelleyen beni onları yermekten?
- 11765 Ben de çıldırırsam, bundan sonra
Kim kalacak, gelecekte, deli denecek?
Oysa tiksindiğim bu pis yellemeler
Pek sevimli görünüyor bana şimdi!
Söyleyin bana ey güzel çocuklar;
- 11770 Siz Lucifer'in soyundan değil misiniz?
Öyle tatlısınız ki sizi öpmek geliyor içimden,
En uygun bir sürede de gelmişsiniz.
Öyle doğal, beni çeken bir durumunuz var
Bin kez görmüş gibiyim şimdi sizi;
- 11775 Kediler gibi gizli değil duyduğum eğilim;
Daha güzel görüyorum sizi her bakışta,
Yaklaşın, bana yeni bir bakış olanağı verin!

MELEKLER

Geliyoruz biz, neden geriliyorsun sen?
Biz yaklaşıyoruz, elindeyse kal öyle!
(Melekler yayılır, tüm alanı çevreler)

MEPHISTOPHELES

(Sahnenin ön bölümüne itilmiş durumda)

- 11780 Siz, yerersiniz bizi, cezalı ruhlar, diye,
Oysa sizsiniz gerçek büyücü kılavuzları;
Siz baştan çıkarırsınız erkeği de, kadını da.
Ne tiksiniç bir serüvendir bu!
Bu mudur sevginin özü?

- Ateş içinde bütün gövdem. 11785
 Seziyorum ensem yandığını bile.
 Uçuşup duruyorsunuz öteye beriye, konun yere,
 Kımıldatın o güzel gövdenizi, nesnel biçimde;
 Yakışıyor size ağırbaşlılık, güzel, doğrusu!
 Görmek isterdim sizi, bir kez gülümserken; 11790
 Sonsuz bir mutluluk olurdu benim için bu.
 Aşıkların baktıkları gibi, demem öyle:
 Ağzın kıyısında bir çizgi ufacık, hepsi bu.
 En çok seni beğendim, en uzun boylu çocuk,
 Yakışmıyor sana bu papaz davranışları, 11795
 Biraz çapkınca bakıver bana, şöyle!
 Çırlıçıplak da gezebilirsiniz, siz,
 Gereksiz bu büzgülü, uzun gömlekler
 Dönüyorlar şimdi de arkadan bakmak için
 Bu oynak yaramazlar, yürek oynatıyorlar! 11800

MELEKLER KOROSU

- Dönün aydınlığa,
 Siz, ey sevecen alevler!
 Kendilerini suçlayanları
 İyileştirsün doğruluk;
 Onlar çözülsün suçlardan, 11805
 Erişsinler kıvanca,
 Birleşerek bütünle
 Mutlu olmak için.

MEPHISTOPHELES (Kendini toplayarak)

- Ne duruma geliyorum ben! Yaralar içinde Eyub,
 Kendine bakınca, tepeden turnağa, ürperen, 11810

- Başarıya ulaşan kendine, bir de,
 Soyuna güvenince esenlenen, kişiye benziyorum.
 Oysa kurtuldu şeytanın soylu yandaşları da,
 Derimin üstünde kabarıyor sevgiden çektiğim;
 11815 Yanmış bitmiş o uğursuz yalımlar,
 Ben de, yakışınca, sövüyorum hepinize.

MELEKLER KOROSU

- Kutsal yalımlar!
 Kimin uçarsanız çevresinde
 Sezer yaşamında
 11820 Kendini mutlu iyiler arasında.
 Birleşin hepiniz
 Yükselin, yakarın!
 Arındı hava,
 Ruh soluk alsın!
 (Hepsi yükselir, Faust'un ölümsüz benliğini
 de birlikte götürürler)

MEPHISTOPHELES (Çevresine bakınarak)

- 11825 Nasıl iş bu? Nereye çekildiler?
 Küçücük çocuklar topluluğu, sensin beni
 şaşırtan,
 Ele geçirdikleriyle uçtular göğe doğru;
 Demek bunun için şu çukurda yeri eşelediler!
 Benim büyük, tek varlığım çalındı:
 11830 Bana güvenilen o yüce ruhu
 Kaş göz arasında götürdüler.
 Şimdi kime yakınayım ben?

Kim geri verir bana kazanılmış hakkımı?
Yaşlı günlerinde kandırıldın sen,
Gereken buydu sana, kötü gidiyor işlerin. 11835
Ben utanç verici bir iş yapmıştım,
Yok oldu büyük bir emek, ne düşüklüktür bu;
Tiksinç bir istek, anlamsız bir sevgi,
Katrana bulanmış şeytana dönüşüverdi.
Bu çocukça, delice işlerle uğraştı durdu 11840
Görgülü, yaptığını bilen bir yaratık,
Onu, sonunda, yenilgiye uğratan bu delilik
Gerçekten önemsiz sayılacak bir iş değildir.

DAĞ GEÇİTLERİ
ORMAN KAYALIK ISSIZLIK

Yamaçlardan yukarı doğru dağılmış, kaya
oyuklarında yatıp kalkan, içine kapalı sofular

KORO VE YANKI

- Orman sallanıyor bize doğru,
11845 Direniyor kayaların ağırlığı,
Kökler kenetlenmiş onlara,
Birbirine yaslanır gibi sık ağaçlar,
Dalga dalgaya çarpıyor,
En derini mağaraların bizi koruyan,
11850 Arslanlar birer dilsiz
Arkadaş çevremizde dolaşan,
Bu kutsanmış yere
Kutsal sevgi ocağına saygı duyan.

PATER ECSTATICUS
(Aşağı, yukarı uçarak)

Sonsuz kıvanç ateşi,
Yakıcı sevgi bağı, 11855
Yakan yürek acısı,
Taşan tanrı sevgisi,
Delin geçin beni oklar,
Yıkın beni kargılar,
Parçalayın beni topuzlar, 11860
Yakın beni yıldırımlar!
Değersiz neyim varsa
Uçup yok olsun hepsi,
Parlasın sönmez yıldız,
Sonsuz sevgi çekirdeği. 11865

PATER PROFUNDUS
(Derin yörede)

Ayaklarımın altında yalçın kayalar
Nasıl da duruyor derin bir uçuruına dayanan.
Binlerce çay akıyorsa parıldayarak
Korkunç çağlayanın köpüklü sularına,
Nasıl güçlü güdüleriyle 11870
Yükseliyorsa ağaçlar havaya doğru görkemli:
Öyledir engin güçlü sevgi de
Hepsini yaratan, hepsini koruyan.
Azgın bir uğultu var çevremde
Orman, kayalar yerinden oynuyor gibi, 11875
Dökülüyor sevimli şarılıtlarla
Çağlayanlar uçuruma, onlar
Oylumu sulamak için çağrılanlar;
Parlayarak düşüyor yıldırım

- 11880 Arındırmak için engin havayı,
Göğsünde ağılı buğular taşıyanı.
Aşkın ulaklarıdır bunlar, bildirirler bize
Sonsuz yaratılışın çevremizi kuşattığını.
Çok isterdim içimi de tutuştursa benim,
11885 Şaşkın, donmuş ruhum, orada, kıvranıyor,
Kör duyguların daralmış ortamında,
Onu kısı kıvrak bağlayan zincirlerin acısında.
Ey tanrı! Azalt kaygılarımı,
Aydınlat karanlığa batmış yüreğimi.

PATER SERAPHICUS
(Orta yer)

- 11890 Hangi sabah bulutudur dolaşan
Çamların sallanan saçları arasında, böyle!
Yoksa sezdiğim içimde yaşayan mı?
Küçücük ruhlar topluluğudur bu.

MUTLU ÇOCUKLAR KOROSU

- Söyle, bize, baba, gidişimiz nereye,
11895 Söyle, iyi insan, söyle, kimiz biz?
Mutluyuz biz, hepimiz, hepimiz
Kıvançlıyız bu varlıktan.

PATER SERAPHICUS

- Çocuklar, gece yarısı doğanlar,
Anlıkları, duyguları yarı kapalı,
11900 Analar-babalar için birer yitik,
Melekler için birer kazanç, çocuklar.
Seven bir gönül var karşınızda

Seziyorsunuz bunu, yaklaşın öyleyse!

Yeryüzünün eğri büğrü yollarını

Bilmezsiniz, siz, mutlu çocuklar!

11905

İnin aşağı, girin gözlerime,

Dünyaya, yeryüzüne uygun bir aygıt,

Sizinmiş gibi kullanın onları,

Bakının onlarla çevrenize.

(Onları içine alır)

Bunlar ağaçlar, bunlar kayalar,

11910

Yüksekten dökülen çağlayan,

Korkunç gürültüyle aşağı yuvarlanan,

Dimdik yolu kısaltan.

MUTLU ÇOCUKLAR

(İçerden)

Görkemli bir görünüş,

Ancak sıkıntılı bir yer,

11915

Korkutuyor bizi titretiyor,

Sen soylu, iyi kişi bırak gidelim!

PATER SERAPHICUS

Çıkın daha yüksek bir aşamaya,

Gelişin, büyüün sezmeden,

Başlangıçtan beri olduğu gibi,

11920

Tanrısal varlıktan güç alarak.

Budur ruhların besini,

En özgür gökkatında dolaşanların.

Ölümsüz sevginin

Sonsuz mutluluğa yansıyan görünümü.

11925

MUTLU ÇOCUKLAR KOROSU
(En yüksek tepeler çevresinde dolaşarak)

- Veriniz el ele, birleşin
Kıvançlı bir halka olun,
Oynayın, şarkı söyleyin,
Saçın kutsal duyguları!
11930 Tanrı aydınlatır sizi,
Güvenin buna siz de,
Kutsayın onu yürekten
Göreceksiniz neye taptığınızı.

MELEKLER
(Daha yüksek havada yüzerler, Faust'un
ölümsüz benliğini taşırlar)

- Kurtuldu soylu üyesi
11935 Ruhlar dünyasının, kötüden:
"Canla başla kim uğraşırsa,
Kurtarabiliriz onu biz."
Bağdaşınca onunla sevgi
Yukardan fışkıran, gelen,
11940 Karşılar onu mutlular topluluğu
Yürekten doğan bir sevecenlikle.

DAHA KÜÇÜK MELEKLER

- Ellerinden dökülen güller;
Sevecen-kutsal, arınmış kadınların
Yardım ettiler, bize, başarı sağlamada,
11945 O yüksek yapıtı bitirmede,
Bu gömüsünü ele geçirmedi.

Biz serpince bu değerleri kaçtı kötüler,
 Bu değerlerin dokunduğu şeytanlar.
 Alışılmış cehennem cezaları yerine
 Sezdi ruhlar aşk acısını; 11950
 Şeytanın o yaşlı kılavuzu da
 Kıvrandı çekilmez acılar içinde.
 Haykırın tüm sesinizle! Başardık artık.

OLGUN MELEKLER

Bir dünya artığıdır bize kalan
 Taşması bile sıkıcı, 11955
 Bir taşpamuğu olsa bile
 Arınmış değil yine.
 O etkin gücü ruhun
 Varlıksal öğeleri
 Çekince kendine sımsıkı, 11960
 Yoktur bir melek
 Birleşik ikiz yapıyı bölecek,
 İçsel bütünlüğünü ayıracak,
 Sonsuz sevgidir yalnız
 Bunları birbirinden koparacak. 11965

DAHA KÜÇÜK MELEKLER

Bir sis, yüksek kayaları saran,
 Seziyorum yukardan
 Yakınımızda kımıldayan
 Bir ruh topluluğu.
 Aydınlanıyor ufak bulutlar, 11970
 Görüyorum oynayan sürüsünü
 Mutlu çocukların

- Kurtulmuşlar yeryüzü baskısından,
 Toplanmışlar bir halka gibi
 11975 Onlar, yaşayanlar
 Bu yeni baharında, süsler içinde
 Gökyüzü dünyasının.
 O, daha başlangıçta
 Eksiksiz bir gelişim için
 11980 Katılsın bunlara!

MUTLU ÇOCUKLAR

- Sevinçle alıyoruz aramıza
 Onu daha bebekken
 Demek güveniliyor bize
 Melek olacak bir varlık.
 11985 Çözün bebek sargılarını
 Atın açılsın,
 Bakın daha şimdiden büyüdü,
 Kutsal yaşama kavuşunca.

DOKTOR MARIANUS

(En yüksek, en temiz odalarda)

- Çok açık buranın görünümü
 11990 Ruh yükselmiş demek.
 Kadınlar geçiyor oradan
 Uçuyorlar yukarı.
 İçlerinde bir görkemli
 Yıldızlardan yapılmış çelenk içinde
 11995 Göklerin kraliçesidir
 Anlıyorum parıltısından
 (coşar)

- Evrenin en yüce kraliçesi!
 Bırak beni masmavi,
 Gerilmiş çadırlarında, gökyüzünün
 Göreyim gizemlerini, doyasıya. 12000
 Hoş gör, bir erkeğin yüreğini
 Sevgiyle, duyarlılıkla oynatan,
 Kutsal bir aşk ile
 Sana doğru koşturanı.
 Yenilmez gücümüz bizim 12005
 Yüce buyruğun duyulunca;
 Yumuşar birden içimizde taşkınlık.
 Yatıştırmıca gönlümüzü sen.
 En güzel anlamında sözcüğün bir kız,
 En saygın bir anne, sonra, 12010
 Seçkin kraliçemiz, bizim,
 Tanrılar arasında yüce.
 Çevresinde dolaşan
 Yumuşak bulutlar,
 Suçtan arınma bekleyen kadınlar, 12015
 Güzelim yaratıklar
 Onun dizleri çevresinde
 Havayı soluyanlar,
 Bağışlanma dileyenler.
 Ey el sürülemeyen, 12020
 Kimsenin dokunmadığı kız,
 Sakınca yok sana sokulmasında
 Kolayca baştan çıkarılanların.
 Düşkünlüğe sürüklenenleri
 Güçtür kurtarmak o yıkımdan; 12025
 Kim koparabilir kendi gücüyle
 İsteklerinin zincirlerini?
 Nasıl kayar ayak hızla
 Eğik ve kaypak bir taban?

- 12030 Kimi şaşırtmaz bir bakış, bir gülüş
Okşayan bir soluk?
Mater Gloriosa uçarak gelir.

TÖVBE EDEN KADINLAR KOROSU

- Sen yükseklerine uçan
Sonsuz ülkelerin
Dinle yakarışlarımızı bizim
12035 Sen eşsiz kadın!
Sen acıyan, koruyan!

MAGNA PECCATRIX (St. Lucae VII. 56)

- O sevginin yanında tanrı kayrasına ulaşan
Oğlunun ayaklarına gözyaşı döktüren,
Dinsizlerin alaylarına karşın,
12040 Sağlıklı, mutluluk veren yaşlar,
En güzel kokuları yayan
Çevresine esenlik veren,
Yumuşacık telleriyle onun
Kutsal gövdesini kurulayan saçların.

MULIER SAMARITANA (St. Joh. IV.)

- 12045 O çeşmenin yanında, eskiden
İbrahim'in sürülerini yaydığı,
O kova, kurtarıcının
Dudaklarına değince serinleten,
O bol, pırıl pırıl kaynağın yanında,
12050 Şimdi dört yanından akan,

Taşan, sonsuzca parlayan,
Dünyanın çevresini kuşatan

MARIA AEGYPTIACA
(Acta Sanctorum)

O kutsanmış alanda,
Efendimizin yatırıldığı yerde,
Beni kapıdan geriye 12055
Doğru iten bir kol;
O kırk yıllık suçtan yakmışlarım
Çölde, yürekten bağlılıkla kaldığım, yerde,
O kutsal ayrılık sözünü verdiğim
Kumların üzerine yazdığım. 12060

ÜÇÜ BIRDEN

Sen, büyük günahlara giren kadınları
Kovma, yaklaşınca sana,
Tövbeyle sağlanan bir kazancı
Sonsuz mutluluğa yükselttiğin gibi,
Bağışla bu iyi ruhu da, 12065
Bir kez unutarak, kendini
Bilmeden yanılan, suça batanı
Sana sığınanı, yüceliğin adına!

TÖVBE EDEN BİR KADIN
(Önceleri *Gretchen* adını taşıyan,
boyun bükerek)

Dön bana, dön bana,
Ey eşsiz yüce kadın, 12070
Göksel ışıklar kaynağı,

Çevir yüzünü bak mutluluğuma
Sevecenlikle! İlk sevgilim
Arınmış kötülüklerden

12075 Dönmüş, geliyor.

MUTLU ÇOCUKLAR
(Halkalar çizerek yaklaşırlar)

Şimdiden geçiyor bizi, o,
Görkemli gövdesiyle,
İçtenlikle, gördüğü, bağlılığın
Verecek ödülünü bol bol.

12080 Pek erken uzaklaştırıldık
Yaşayanlar arasından;
O deneyimlidir
Aydınlatacak bizi.

TÖVBE EDEN KADINLARDAN BİRİ
(Eskiden *Gretchen* adını taşıyan)

Çevremi kuşatan soylu ruhlar sürüsünden
Biri, kendisini ancak tanıyabilen,
Bu yeni yaşamın ayırdına varan,
Benziyor o kutsal topluluğa, şimdiden.
Bak! Nasıl yeryüzü bağlarından,
Eski giysilerden sıyrılmış,

12090 Uzaysal bir örtü içinde
İlerliyor ilk gençlik gücüyle!
İzin ver de alıştırayım onu,
Kamaştırıyor bu yeni ışık gözlerini.

MATER GLORIOSA

Gel! Çık daha yüksek gök katlarına!
Seni sezmişse gelir ardından.

12095

DOKTOR MARIANUS
(Yüzüstü kapanıp tapınarak)

Bakın gözlerine kutarıcının,
Ey ince duygulu tövbe edenler,
Mutlu yazgınızı
Överek kutlayın.
Bütün arınmış duygular
Kulun olsun senin;
Sen, ey kız, Anne, Kraliçe,
Tanrıça, hep kayırcı ol!

12100

GİZEMSEL KORO

Bütün olup bitenler
Birer simgedir ancak
Erişilmez olanlar
Burada birer olay,
Anlatılmaz olanlar
Burada birer olgu;
Sonsuz kadınlık ise
Bize üstünlük veren.

12105

12110

Goethe Faust

Çeviren İsmet Zeki Eyuboğlu

Goethe'nin *Faust*'u, büyülü güçler elde etmek ve bilinmeyenleri öğrenmek için ruhunu Mephistopheles adındaki şeytana satan gezgin hokkabazın öyküsünü anlatır. Eski bir Alman masalının oldukça uç bir uyarlanması olan *Faust*'u yazmak altmış yıl sürdü. Bunun sonucunda Goethe yaşamı boyunca kafasını kurcalayan tüm sorulara —ahlak yasalarından mitolojiye kadar— bu büyük dramatik ve şiirsel yapıtta yer vermeyi başardı. *Faust* yazarın tüm ahlaksal ve sanatsal gelişiminin capcanlı bir belgesidir.

Sosyal Yayınlar, Avrupa edebiyatının en güzel yapıtlarından biri sayılan *Faust*'u, bu kez İsmet Zeki Eyuboğlu'nun yeni bir çevirisiyle, ilk kez tam metin olarak Türk okurunun beğenisine sunuyor.

ISBN: 975-7384-15-1

www.kitspnet.com

Kaynakları Rastur:
Michelangelo Buonarroti
Mühür Görsel (ayrıştırıcı 1344)
Fotok:
Seyhan Kılıcı, Rastur